C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka\May_Karl-Tremi_dily_sveta_2-Kralovna_pouste.pdb

PDB Name: 2 Královna pouště
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 2.1.2036
Modification Date: 2.1.2036
Last Backup Date: 2.1.2036
Modification Number: 0

Název: Královna pouště Autor: Karel May Nakladatelství: NÁVRAT, 1993 Stav: scanováno, Mirek Tato kniha pochází z Knihovny digitálních dokumentů. Slouží pouze pro potřeby těžce zrakově postižených. Doplňující informace naleznete v přiloženém souboru. * * *

2. Román z cyklu TŘEMI DÍLY SVĚTA

Kapitola první MEZI ARNAUTY

Masr el Káhira - Vítězná! Hlavní město Egypta - Kairo, jak je pokřtili Francouzi -nazývá se vlastně el Káhira, to je "Vítězná". A zasluhuje právem toto jméno. Udrželo se vítězně po staletí a vítězně stojí ještě dnes na hranici dvou světů, starého, dávno zaniklého a nového, ovládajícího den ze dne víc život v jeho domech, náměstích, ulicích, bazarech a - hotelích. Na jih od Káhiry se prostírají nepřehledné řady hrobů z dávných tajemných dob, na východě ční obrovské pyramidy, pomníky faraónů, na severu jsou mosty, po kterých byl kdysi dovážen kámen z rozbořených pyramid do Fosfátu, dnes rozvaleného, aby tam sloužil k postavení kopulovitých hrobů kalifů, ale v dnešní Káhiře panuje již a převládá evropský živel. Přišli Francouzi, po nich Angličané, aby se dvořili městu, které pro ně bylo bránou Východu, a od těch dob vznikala celá předměstí, jež mají evropský vzhled. Jen v starých arabských čtvrtích najde ještě romantický turista bludiště temných, úz-

kých uliček, jež velmi často bývají slepé a při tom jsou tak úzké, že lidé jnohou si z pavláček přes ulici podat ruce, nebo s ploché střechy přeskočit na druhou. A pravý Orient je i na okraji města, kam přichází felláh, egyptský rolník, aby zpeněžil plody darované mu Nilem, otcem Egypta dnes jako před nepamětí. Městem sta mešit bývá nazývána el Káhira, a je jím skutečně. Díváme-li se z výšiny Mokkatamské, ovládající město i jeho daleké, poměrně ploché okolí, pohled z Mokkatamu je nevy-líčitelný. Zde je Káhira se svými sty minarety, v popředí s alabastrovou mešitou Mehmeda Aliho, tam háje datlovníků, moruší a sykomor, pás libyjské pouště třepetající se v barvách žluté, šedé a hnědé - pohádkový obraz objímající velikou část dějin. Vždyť zde dole spí kalifové islámu, tam v modré dálce u Alexandrie, mezi pyramidami a Nilem, vyhrál Bonaparte bitvu proti mamelukům, a odtud z káhirské tvrze se díval Mehmed Ali na záhubu mameluků, kterou sám vyvolal... Krásný pohled je i na modravý pás Nilu, otce řek, dávajícího požehnání na jeho deltu, rozvětvující se k moři, na skály Mokkatamu, zahryznuvší se do staré pevnosti, i na daleká stromořadí, háje datlovníků. moruší a sykomor, se svítícími letohrádky Evropanů, kteří v dnešních dobách s oblibou vyhledávají Káhiru pro její mírné, jasné ovzduší a příjemné podnebí Dlouhým, rovným stromořadím, vedoucím podél řeky z města k severu, zvolna kráčely dvě ženy. Starší byla oděna v černé roucho připomínající oděvy řádových sester, mladší byla spanilým děvčetem jasného čela a přímého pohledu; pravá arabská kráska. Její pohled byl hrdý, bezmála vznešený. Dívka se nazývala Hiluja a byla sestrou vládkyně pouště. Stará žena, ji doprovázející, byla její služka Haluja. Hiluja ráda přijala nabídku Kára ben Nemsiho, aby na jachtě lorda Lindsaye se přeplavila z Tunisu do Egypta. Měla slib svého ochránce, že z Káhiry ji pošle bezpečnou cestou ke kmeni es Sallá, jehož vládkyní byla její sestra. 10'

Beduínka nebyla ještě nikdy na moři a velice trpěla při plavbě z Tunisu do Alžíru, stejně jako její stará průvodkyně. V Alexandrii přistáli jen proto, aby pátrali po Ibrahimu gašovi, j|f a pak plula jachta plnou parou proti proudu do Káhiry. Nyní, |; když zakotvila v Bulaku, zatoužila Hiluja opět po pevnině i l a umínila si, že se s Halujou vydá na procházku do města. f| Protože byla jako všechny mladé dívky poněkud marnivá, j vyzdobila se, jak jen mohla. Vždyť chtěla navštívit hlavní město Egypta. A protože doma v poušti nosila jen nadmíru zřídka závoj, a cestou po moři byla jen ve společnosti osob, v jejichž vlasti ženy nezahalují své obličeje, domnívala se nezkušená, že i i teď může vyjít bez závoje. jf Kdyby se byla poradila se svými přáteli jistě by jí byli dali I patřičný pokyn a nabídli jí svůj doprovod, avšak na lodi nebyl) nikdo; všichni porůznu vyšli na pevninu. Dokonce ani Čita ;J nebyla na jachtě, odešla s Paulem Normanem také do města. I' A tak se vydala Hiluja, provázena svou starou služkou Halujou, M sama a s nezastřenou tváří navštívit Káhiru. Když vyšly z pří- 4 stavu, obrátily se k severu, ke krajině mezi řekou a proslulým í rovným, dlouhým stromořadím. Domnívaly se, že na této cestě |V nemohou zabloudit a že jim bude bezpečným vodítkem při "t návratu. H Krásná dívka poutala k sobě pohledy všech mimojdoucích. J| V těch pohledech jevil se nezřídka výraz údivu. Podle dívčina . Jft kroje i podle jejího obličeje mohl ovšem každý vidět, že Hiluja I| je dítětem pouště. Ale jak to, že Arabka, svobodná dcera pouště, II ukazuje zde v Káhiře nezastřený obličej? Co u Evropanky bylo f samozřejmé, budilo u

orientálsky oděné dívky pozornost, ano, S podezření! l Pod kavárenským stanem, podle něhož obě ženy šly, seděl ; zástup arnautů, ozbrojených až po zuby. Arnauti jsou přímí nástupci mameluků, tak krvavě pro svou nespolehlivost vyhlazených; jsou však, možná, ještě horší nežli oni. 11

Arnaut je nejen udatný, on je dokonce šíleně odvážný a smělý až k divokosti; v boji nasazuje svůj život, aniž okem mrkl; při tom však je zpravidla nevěrný, lstivý a tak hrubý, že sama tato jeho vlastnost je odpuzující. Nůž a pistoli má arnaut skoro stále v rukou. Bodá a střílí při nejmenší příčině; ví, že to může činit téměř beze strachu před následky, neboť žádný egyptský soudce neodsoudí rád toho, kdo má v každém ze svých druhů mstitele. Pro svou nezodpovědnost je arnaut obávaným, je násilnflkem, divochem, jemuž se každý raději vyhne. Je o něm známo, že může beztrestně učinit to, co sto slušných občanů by se učinit neodvážilo. Tedy asi dvanáct těchto arnautů sedělo pod vzdušnou střechou kavárenského stanu, ale že nepili jen kávu a šerbet, to bylo vidět z jejich zarudlých tváří a z jiskrných očí, i slyšet z jejich divokých výkřiků. Když mimo přecházela Hiluja se svou služkou, byla jimi ovšem hned zpozorována. Zraky všech se na ni rázem upřely. "Hleďme, kdo tu přichází!" zvolal jeden. "U Alláha, to je nejhezčí a nesladší oruspu, jakou jsem kdy viděl! Ať se k nám posadí a vypráví nám, jaká rozkoš očekává věrné přívržence Prorokovy u hurisek v nebi Alláhově!" Amaut vyskočil ze svého místa, vyšel ze stanu a zamířil k oběma ženám. Usmívaje se na krásnou dívku, vztáhl k ní obě ruce a řekl: "Přicházíš v pravý čas, abys u nás byla uvítána. Pojď a přisedni k nám! Jsme veselí hoši!" Hiluja se nesmírné poděsila. Uchopivši Haluju za ruku, obrátila se k odchodu a řekla zprudka: "Pojď! Vraťme se rychle!" "Proč?" přerušil arnaut. "Proč chceš odmítnout mé pozvání?" Při těch slovech chytil ji za ruku, aby ji násilné odvedl. Třesouc se úzkostí, se mu dívka bránila a křičela: "Pusťte mne! Nemohu - - nechci jít s vámi!" 12'

Arnaut však přece jen ji táhl s sebou dál. Slabá dívka mu ovšem nemohla odolat. , V tom stařena uchopila svou paní oběma rukama, a nyní i ona snažila se zadržet amauta. Hrubý voják ji však udeřil pěstí, až zavrávorala. 'jjl."•:<>' "Kliď se, stará obludo!" vykřikl. "S tebou nechci nic mít. H Táhni do džehenny, kam patříš!" i "Milost, milost!" sténala Hiluja. "Co chcete vlastně? Co jsme H vám udělaly?" I "Nic, zcela nic! Vždyť ani my ti nechceme v ničem ublížit," ;; odpovídal se smíchem arnaut. Í 5 Zatím zavlékl Hiluju až ke stanu. S křikem zvedli se nyní i ostatní vojáci a zatáhli dívku dovnitř. Hiluja hlasitě a plna úzkosti volala o pomoc; ale kromě jediného, nebylo nablízku f živé duše! A kdo by se také odvážil postavit se zdivočelému "| zástupu arnautu pro neznámou ženu, která ostatně šla jako | tulačka bez závoje ulicí? Vždyť odporovat jim znamenalo boj, ' v němž nebylo naděje na vítězství. Ano, nablízku nebylo nikoho, kromě jediného. A tento jediný íí byl beduín, jak na první pohled bylo možné poznat. Mladý, >| bezvousý obličej, sluncem opálený, odrážel se o bílé plátno I: kapuce, jíž měl zahalenu hlavu. Postava mladíkova byla zaha-4 léna ve volný, bflý haik, v dlouhý, skoro až k zemi sahající plášť, jaký nosívají beduíni. Na bosých nohou měl muž opánky, připevněné řemínky křížem přes nárty. Protože levou část haiku měl přehozenu přes ramena, bylo vidět, že spodní jeho oděv je t z prosté šedé látky. Tyto šaty byly drženy v pasu jednoduchým Í provazcem z velbloudí srsti. Na provaze visel nůž s dlouhou dvousečnou čepelí. Na rameně mužové visela na dlouhém úzkém řemeni dlouhá puška. Tak se neodívají felláhové, rolníci z pořící Nilu, tak mohl býti oblečen jen beduín, přicházející z pouště. Mladý muž přicházel zvolna od řeky a zdaleka viděl popsaný výjev. Jeho kroky se zrychlily, avšak teprve pak, když obě ženy 13

se daly do křiku a když amaut stařenu udeřil, tu se muž velice rychle přiblížil. I stařena ho viděla a vztáhla k němu paže. Byl jediný, k němuž se mohla obrátit s prosbou o pomoc; jinak nebylo nablízku nikoho. "Pomoz jí, pomoz!" křičela na něho. "Zachraň ji z rukou těch hrubců!" Beduín byl vskutku ještě velice mladý, nepůsobil však dojmem člověka bojácného. Jeho krásné tmavé oči změřily pá-travě a klidně postavu stařeny, a pak řekl s výrazem pochybnosti: "Zdá se, že nejsi Řekyně?" "Ne." "Máš spíše vzezření Arabky." "Ano, jsem dcerou svobodného beduína. Oh, pomoz nám, pomoz! Zachraň ji!" "Ale ta mladá dívka není přece dítětem pouště." "Je, ano, je! Je dcerou velikého šejka, je Arabkou!" "Alláh! Proč tedy chodí venku bez závoje?" "Jsme zde cizí. Neznáme mravy této země." "Měly jste tedy být opatrnější. Co se stalo, stalo se vaší vinou, a nemohu pro vás nic udělat." Stařena se polekala a rychle zvolala: "Ale ty přece znáš zákony pouště! Hleď, chytám se tě. Jsi náš ochránce!" Při tom ho uchopila pravou rukou za provaz, který mu sloužil za pás, a levici mu položila na pravé rameno. To znamená totéž jako její slova:, Jsi náš ochránce". Žádný beduín nedopustí, aby tato slova byla pronesena mamě. Ten, kdo je vysloví, je od toho okamžiku pod jeho osobní ochranou; beduín bere jeho věc za svou a uzná-li její spravedlnost, zápasí pro ni i umírá. Mladý beduín stáhl poněkud obočí. "Ženo, víš, co si žádáš?" tázal se. "Mou pomoc, snad i můj život. Stojí děvče tam uvnitř ve stanu za to?" "Je hodná, abys jí pomohl! Ó, zachraň, zachraň ji!" "Uvidím ji a teprve pak budu jednat" 14-

Z místa, kde dříve byl, nemohl ovšem beduín Hiluju vidět, a nyní byla kryta stanem. Hlasité volání a drsný smích, které ze stanu zaznívaly, naznačovaly, že ubohé dévče je v zlém postavení. Mladý muž tedy rychlými kroky kvapil na druhou, otevřenou stranu, kde dva arnauti Hiluju drželi a snažili se přemoci odpor, který jim kladla v další cestě. Bránila se s pláčem a ze všech sil, bylo však příliš zřejmé, že se amautům nevytrhne. "Zadržte!" ozval se náhle beduín vztáhnul pánovitě ruku. "Tato dcera Ulead Arabů vám nepatří. Pustle ji!" Oči vojáků se na něho upřely. Pak se ozval všeobecný smích, a arnaut, který dívku do stanu zatáhl, zvolal: "Co chceš, chlapce?" "Tato dívka je pod mou ochranou! Pusťte ji!" "Eh! Pod ochranou chlapce? Jdi a neruš nás!" Amaut pronesl ta slova opovržlivým hlasem a hned se odvrátil. Mladý beduín zatím vrhl jen krátký, pátravý pohled na Hiluju, ale ten jediný pohled mu řekl dost. Zardělá námahou odporu stála dívka mezi dvěma amauty, kteří ji stále ještě drželi. Její hruď se dmula a z jejích očí, ačkoliv byly naplněny slzami, sršely blesky, jaké by nemohly vycházet z očí tulačky. Beduín bezděky zvedl ruku k srdci. Ucítil v něm cosi, co si neuměl v tom okamžiku vysvětlit. Bylo mu však, jako by jemu samému byla učiněna tato pohana, jako by musel pro

tuto dívku teď nasadit svůj život zcela a bezpodmínečně. Tu pokrčil s nadmíru rozvážným úsměvem v tváři rameny a řekl k amautovi: "Nazýváš mne chlapcem? Mám dokázat, že chlapec z pouště má více rozumu a rozvahy než starý caus amautů?" Caus je strážmistr. Arnaut měl odznaky tohoto stupně vojenské hodnosti. Arnaut se nevrle obrátil. "Štěně, chceš mne snad urážet?" zavrčel. "To si rozmysli!" 15

"Neurazil jsi mne ty, když jsi mne nazval chlapcem? Ano, jsem dosud mladý, ale snad jsem již bojoval s více nepřáteli, než kolik jsi jich ty kdy viděl." "A patrné chceš bojovat i s námi?" "Ne. Myslím, že to nebude zapotřebí. Nepovažuji vás dosud za své nepřátele. Budete jimi teprve pak, jestliže tuto dívku nepropustíte." , "Proč bychom ji propouštěli? Máš na ni právo?" "Ano, jsem její ochránce." "Aha," zasmál se caus, a všichni ostatní se dali do pustého smíchu. "A jakým právem se nazýváš jejím ochráncem, co?" "Právem pouště." "To právo zde nic neznamená a neuznávám je. U nás, arnau-tů, platí zcela jiná práva a jiné zákony. Můžeme uznat tvé právo jen tehdy, jsi-li bratrem této dívky, nebo jejím ženichem. Je tvou sestrou?" Bylo vidět, že arnaut jen proto vyjednává s mladým mužem, aby způsobil sobě i svým druhům žert. Mluvil ledabyle a posměšně. "Ne," odpověděl klidně tázaný. "Nebo je snad tvou nevěstou?" "Ano." "Vskutku?" zašklebil se caus. "Poslyš, chlapče, jak to chceš dokázat?" "Tak!" Při tom slově přistoupil beduín k Hiluji, odstrčil oba muže, kteří ji dosud drželi a ovinul ruku kolem dívčina pasu. Znal způsoby amautů, věděl, že nedbají zákonů pouště; věděl však také, že tímto objetím nabude v jejich očích práva na sličnou dívku. Uznají-li to či ne, bylo ovšem třeba vyčkat. Hiluja strpěla toto objetí. Její obličej pokryl se sice temným ruměncem, neučinila však ani nejmenší pohyb. Bylo to snad z ohledu na arnauty? Snad, ale v tom okamžiku bylo Hiluji tak podivně, jako ještě nikdy v celém životě. 16'

Mladý a jistě chudý beduín zjevil se jí v nebezpečí jako anděl 'Jspásy, stejně jako se jím zdál u Mederdahů Kára ben Nemsi. íBjylo jí, jako by se mohla jeho rukám a jeho ochraně svěřit pro tu chvíli i pro celý život. Její úzkost náhle zmizela. Arnauti ji už nedrželi. Mohla použít té příležitosti a prchnout; a snad by se nikdo za ní ani nepustil, protože všechen zájem vojáků nyní i upoutal Arab. Spor s ním byl drsným arnautům mnohem vítanějším pobavením. Ale myšlenka na útěk jí ani nenapadla. Když beduín položil ruku kolem jejího boku, bylo jí, jako by ji toto rámě chránilo od samé mladosti, a jako by i dál ji melo chránit po celý život. "Hle, pyšného syna pouště," ozval se posměšně jeden amaut. "Má nevěstu, která běhá městem bez závoje." "Po druhé se toho omylu jistě nedopustí," řekl s úsměvem Arab. "Buďte zdrávi!" A držíc stále Hiluju, obrátil se k odchodu. Ale caus mu zastoupil cestu a pravil: "Stůj, hochu! Tak to nepůjde! Děvče zůstane zde!" "Děvče půjde se mnou. Dokázal jsem, že je mou nevěstou. Náleží mně." "Oho! Nevěřím ti, a kdyby tomu i bylo tak, jak pravíš, já jsem ji našel a já jsem ji pozval. Ať usedne k mému stolu!" "Uvaž, co mluvíš! Na svobodě zrozená dcera Sahary není ti povinna poslušností. Patří jen tomu, komu se sama a dobrovolně oddá. Nech nás tedy v pokoji odejít. Alláh tě opatruj!" Chtěl odejít, ale caus ho podrážděně popadl za ruku a řekl: "Nepozoruješ dosud, že jsem s tebou jen žertoval?" "A ty nepozoruješ, že jsem s tebou mluvil vážně?" Hrozivě stanuli oba proti sobě. Jejich zraky se zkřížily jako meče. Pak se dal arnaut do zvučného smíchu a zvolal: "Vskutku, to je největší žert, jaký se mi stal, co jsem živ. Tento chlapec mi chce odvést děvče! Poslyš, synku, chceš se o ni se mnou pustit do boje?" Arnaut při tom vztyčil svou postavu v plné výši.

17

Nebyl mladý, bylo mu dobře čtyřicet. Jizvy v jeho obličeji svědčily o tom, že není bez odvahy. Posměšný výraz jeho omšeného obličeje vyjadřoval přesvědčení, že beduín po jeho výzvě co nejrychleji zmizí. Ale v tom se arnaut mýlil, neboť jinoch pokrčil rameny stejně rozvážně, jako před chvflí, a odpověděl: "Ano, chci, nepropustíte-li ji dobrovolně." "Jsi blázen! Ale budiž, staň se, jak chceš! Chci přistoupit na tento řídký a nadmíru veselý žert. Bylo by opravdu škoda, kdybychom si jej nechali ujít. Budeme tedy bojovat, a děvče připadne tomu, kdo zvítězí?' "Přeješ-li si to, ano!" Ale tu vznikl odpor naprosto neočekávaný. Někteří arnauti počali tvrdit, že děvče patří všem, a že caus nemá právo nakládat s ním, někteří se postavili před beduína a Hiluju, aby jim nemohli uniknout, a záhy tak vznikla prudká hádka, která mezi arnauty není žádnou vzácností. Jen jeden muž zůstal klidně sedět ve svém koutě; zdálo se, že již dříve nesouhlasil s posměšným křikem svých druhů, neboť stále mlčel. Podle odznaků to byl onbaši, desátník. On jediný pozoroval spor s vážným, tichým zájmem, aniž se do něho mísil. "Dost! Pusťte mne!" zařval caus na ostatní. "Vy mně nebudete poroučet. Jsem z vás nejvyšší a udělám, co se mi zlíbí." "Děvče patří stejně nám jako tobě!" křičeli na něho ostatní. "Nemůžeš o ně bojovat pro sebe!" "Nesmysl! Já jsem je přivedl a pozval, a já si tedy tuto věc vyřídím! Nuže, mluv tedy, chlapče! Chceš se mnou bojovat?" "Ano. Vždyť jsem to již řekl. Je snad tvá odvaha tak slabá jako tvůj sluch?" Po těch slovech znovu se ozval zvučný smích, jehož se desátník opět neúčastnil. V jeho tváři se objevil spíše výraz starostlivosti. Smích však způsobil, že arnauti ustali v odporu proti čaušovi. Vždyť vlastně měl pravdu podle jejich smýšlení. On sám byl o tom tak dokonale přesvědčen, že odpověděl, stále 18'

se smíchem: "Nu, dobrá, maličký! Pojď tam za stan, kde můžeme svou milou zábavu rychle ukončit Tvá duše nebude , potřebovat příliš času, aby se dostala do dženetu či džehenny. A říkám, vezměte s sebou dívku a také stařenu. Nesmějí nám při té příležitosti uprchnout." "Neměj obav!" odpověděl klidně Arab. "Dívka je mou nevěstou a zůstane u mne. Uteče ti stejně málo, jako já neodejdu, ani ti neukáži, že chlapec Ulead Arabů je něco jiného nežli caus arnautů, který prodává svůj život místokráli za čtyřicet piastrů měsíčně." To byla urážka, že nemohlo být horší. Čtyřicet piastrů, měsíční mzda egyptského cause, to bylo asi osm korun. Caus nevěděl, co si má myslet o takové drzosti. Nikdo na světě se neodvážil s ním tak hovořit, zvláště v přítomnosti tolika arnautů. Každý věděl, že by tím ohrozil svůj život. Uražený upřel ztrnule oči na odvážného mladíka a ptal se: "Kluku, víš vlastně, co říkáš?" "Ano." "Eh! Kdybych tomu věřil, vjel

by ti můj nůž již do žeber!" "V tom by byl jen nepatrný rozdíl, totiž ten, že náš boj odbyl by se uvnitř stanu, místo za ním." "Dobře! Urážíš mne a urážíš všecky arnauty!" zvolal caus. "Nebude pro tebe milosti! Vzhůru!" Osud Miluji spočíval v ruce svého ochránce. Oba byli nyní postrčeni vpřed. Dívku přemohla hrozná úzkost, ne snad o sebe, nýbrž o něho, a zašeptala mu: "Pro Alláha, prchni!" "Chceš mnou opovrhovat?" ptal se. "Ne! Vím, že jsi zmužilý!" "Byl bych zbabělec, kdybych tě nechal v rukou těchto šílenců!" "Zabije tě!" "Doufám, že ne. Jmenuji se Hilal. Slyšela jsi již o mně?" "Nikdy." "Přicházíš asi z veliké dálky, neboť jména Tarika a Hilala jsou známa v Egyptě i v našich oázách." Za této krátké 19

rozmluvy utvořili arnauti za stanem kruh, v němž nyní stanul caus proti svému soku a dvěma ženám. Obě tyto ženy vyrostly v poušti, viděly často, velmi často podobné výjevy; jejich pocity se tedy nebouřily proti tomu, aby spatřily boj mužů. Nervózní Evropanka by ovšem klesla do mdlob, tyto dvě Arabky necítily však nic, než úzkostlivou starost o mladíka, který se jich zastal. Zdálo se, že beduín je ztracen. I kdyby přemohl obrovského cause, což se zdálo být nemožným, dalo se s jistotou očekávat, že jeho druhové se pak vrhnou na něho, aby pomstili svého představeného. Ale byl vskutku ztracen? Co se pak stane s nimi, se slabými ženami? "Posaďte se tam na zem, vy dvě!" osopil se na ně caus. "Boj může začít. Dříve však chci se tě ještě ze soucitu zeptat, chlapče, zdali opravdu víš, do čeho se pouštíš?" "Vím," odpověděl klidně. "Nemysli, že spolu budeme žertovat. Půjde o smrt a o život." "Ovšem." "Nebudeš mít nikoho, kdo by tě mstil! Nikdo se neodváží volat arnauta k odpovědnosti. Bude to poctivý souboj, a moji druhové to dosvědčí. Zemřeš a budeš hozen do Nilu!" ‚Já nebo ty!" "Ty! A kdyby se i stalo nemožné, a tys mne přemohl, budeš přece ztracen. Moji arnauti tě roztrhají." "A to nazýváš poctivým soubojem!? "Jsi mezi arnauty." "Vždyť jsme určili, že budeme bojovat o dívku, kterou dostane ten, kdo vyjde jako vítěz z boje." "Ano. Zvítězím-li, dostanu dívku já, ale zvítězíš-li ty, budeš nucen chránit ji znovu proti všem." Oči jinochovy se opovržlivě zaleskly. Řekl chladně: "Ano, vidím stále jasněji, že jste žoldnéři, nikoli svobodní mužové. Tvým druhům neradím, aby proti právu vztáhli na mne ruku. Nemám-li mít cenu ani potom, budu-li vítězem, pak dobře - - 20

chci zápasit také s každým druhým, s každým zvlášť, nechci však, aby se na mne vrhli jako smečka hyen!" "Červe! Co chceš proti tomu dělat?" "Snad vám to řekne tento muž." Hilal ukázal na desátníka. "Ten? Onbaši? Co je s ním a s tebou? Znáte se?" "Ano. Byl na stráži u khediva. Ví, že jsem byl přijat místo-králem v slyšení. Khedive by mne pomstil s neúprosnou přísností na mých vrazích." "Je to pravda, onbaši?" "Ano," odpověděl desátník. "Viděl jsem ho a vím, že mluvil s místokrálem. Slyšel jsem také, že se těší khedivově zvláštní ochraně a milosti. Nemohu dovolit, abyste na něm spáchali násilí a bezpráví!" "Oho! Nemáš, co bys dovoloval nebo zakazoval." "Snad ne. Ale život je mně milý. Nechci být katem přivázán na větev proto, že se vám zlíbilo zavraždit vladařova chráněnce. Radím, abyste tohoto mladého muže i se ženami propustili." "Jsi blázen! Neslyšel jsi, že nás urazil?' "Tebe urazil, mne však a nás ostatní ne. Ostatně tys ho urážel také." "Mlč! Vstaň! Jsem tvůj představený!" osopil se na něho caus. "Zde ne! Nejsem teď ve službě. Ostatně nemám nic proti čestnému souboji. Také khedive nemůže proti němu nic namítat; ale zavraždit tohoto mladíka nedám!" "K ďasu! Ty ho chráníš?" "Ano. Musím ho hájit proti jakémukoli nepravidelnému útoku! Je to v zájmu nás všech." "Dobrá, onbaši. Nemám chuť, abych se s tebou přel. Později si o tom promluvíme, zdali mne má poslouchat i mimo službu - a to noži a kulemi!" "Nebudu se zdráhat!" Tím nabyla záležitost jiného obratu, než jak se jevila na začátku. Onbaši se postavil na stranu Hilalovu. Arnauti tiše hovořili, přeli se mezi sebou. Někteří stranili čaušovi, jiní onbašimu. Caus postřehl nebezpečí, že mezi 21

jeho lidmi vznikne spor. Proto zvolal: "Už dost. Nehádejte se! Svůj spor s tímto hochem si vyřídím sám. Je to dovolený souboj. Nikdo mne nemůže potrestat, když ho usmrtím. Nechť Alláh dá jeho duši dobrý příbytek! Nuže, hochu, jsi slabší; chci ti tedy ponechat volbu zbraní. Budeme střílet nebo bodat?' Tváří Arabovou kmitl se zvláštní úsměv. Odpověděl: "Bodat. Střílím až příliš dobře a chci ti ponechat naději." "Pse!" zařval caus. "Věz, že kdyby mne jiný potupil tím slovem, byl by již mrtev. Protože tě však trest stihne tak jistě, jako zde stojím před tebou, chci být velkomyslný. Opakuji, že při střelbě byl bys ztracen, proto chci bojovat nožem. Nazývají mne Ibn es Sa'ika!" "Syn Blesku?" zasmál se caus. "Teď jistě vím, že jsi šílený. Synové Blesku jsou dva bratři z daleké pouště. Ano, když se blýská z jejich pušek, pak je ztracen ten, na koho míří. Ale že ty jsi jedním z těch bratří, to vypravuj někomu jinému!" "Mysli si, co chceš!" "Jednejme! Je čas, abychom skončili tento směšný výjev!" Caus vytrhl nůž a připravil se k boji. Hilal odhodil plášť a položil pušku na zem. Neměl na sobě jiný oděv než košili bez rukávů, sahající mu až po kolena. Jeho ramena byla obnažena a byla tak svalnatá, že by tu sílu v mladém muži nikdo netušil. "Začněme!" zvolal caus. "Pojď!" Místo odpovědi vytáhl beduín nůž z opasku a posadil se na zemi, natáhnul holé nohy před sebe. "Co to děláš?" tázal se caus. "Proč si sedáš?" "Usedni rovněž. Zvolil jsem souboj nožem, neboť jen v něm se ukáže, kdo má odvahu a pravou statečnost." "Kul šejtan! Zápas pouště! To mne ani nenapadne! Jsem arnaut a ne beduín!" Pravý boj na nože v poušti spočívá v tom, že oba zápasící posadí se proti sobě, každý s nožem v ruce. Jeden z nich vrazí čepel do některého místa svého těla, na příklad do lýtka, takže ocel na druhé straně protkne kůži. Protivník musí si zasadit na tomtéž místě stejnou ránu. Učinil-li tak, prořízne si první třeba 22

celé svalstvo na stehně. To musí učiniti i druhý. Kdo to déle Vydrží, aniž dá najevo bolest, zůstane vítězem. Beduíni pokládají tento druh souboje za nejčestnější. Umějí se tak ovládat, že si zasazují i nejbolestnější rány s úsměvem na rtech. To ovšem nebylo čaušovi po chuti. Chtěl svůj nůž vrážet do svého soka a nikoli jím sám sebe rozsekávat tak nesmyslným způsobem. Byl mnohem silnější; zdálo se mu, že musí zvítězit; proč by tedy přistupoval na tento druh zápasu? Hilal na něho s úsměvem pohlédl a řekl: "Nechceš?" "Ne." "Ah! Rány ovšem bolí a ty se jich bojíš?" "Aspoň je nemiluji." "Dobrá! Jak chceš!" Hilal zvedl se se země a lhostejně pokračoval: "Chtěl jsem šetřit tvůj život, neboť ty

sám by ses jistě neprobodl. Proto jsem ti nabízel arabský druh souboje. Ten boj, jaký si přeješ, je však pro tebe mnohem nebezpečnější. Mohu tě usmrtit." "Zkus to!" zasmál se posměšně caus. "Ne, jsem hostem khedivovým a nechci mu zabít žádného vojáka. Byla by to nezdvořilost." "Žvanile! Kdo z nás dvou bude mrtev, uvidím jen já, protože tě přežiji." "Pro ten případ tě prosím, abys poslal mým příbuzným zprávu o mé smrti, aby mě mamě nehledali." "Učiním tak. Pověz své jméno." "Hilal." "Hilal? Z kterého kmene?" "Není třeba té otázky. Můj bratr se jmenuje Tarik." "Šejtane! Tarik a Hilal. To jsou dva Synové Blesku. Už jednou jsem ti řekl, abys nám nenamlouval takovou bajku!" "Říkám jako předtím: Věř nebo nevěř! Začněme!" V nejbližším okamžiku stáli oba výhružně proti sobě, nože v hrstích a s planoucíma očima. "Alláh, ó, Alláh!" zabědovala Hiluja, odvrátivši se. 23

bkL. Arnaut chvíli stál, a pak, vida, že jeho protivník se nehýbá, vrhl se s vytaseným nožem a s roztaženou levicí vpřed. Chtél beduína prostě levou rukou obejmout a pravicí mu zasadit smrtelnou ránu - ale jeho ruka zasáhla jen vzduch; Hilal se smíchem stál za ním; proklouzl pod rukou na něho nataženou. Arnaut se k němu otočil a opět se vrhl vpřed, ale ani tentokrát nevěděl, jak se nemožné stalo možným: Hilal mu opět unikl a za jeho zády se dal do nového smíchu. To se přihodilo ještě několikrát za neutuchajícího smíchu diváků. "Pse, stůj přece! Neutíkej mi!" zařval arnaut. podrážděn smíchem svých druhů. "Nepozoruješ, že si s tebou jen hraji?" zasmál se beduín. "Však já tě dostanu! Jen co tě popadnu!" zasípal voják vztekem téměř bez sebe. "Dobrá! Zde jsem, chyť mne!" Řekl to vážně, skoro výhružně. Vskutku, Hilal teď zůstal stát s roztaženýma nohama, upíraje oči na čaušovu tvář, zardě-lou hněvem. Ten vykřikl radostí, popadl mladého muže levou rukou za prsa a v pravici zvedl nůž k bodnutí. Hiluja hlasitě vykřikla - myslela, že v nejbližším okamžiku bude její ochránce mrtev. Ale nestalo se tak. Také Hilal popadl levou rukou cause a zvedl pravici. Pěst zasáhla pěst', čepel smekla se na čepeli. A bylo to zvláštní: caus mohl bodat jak chtěl, shora, zdola, se strany - jeho rány byly vždy odraženy, a to s takovou lehkostí, ano s elegancí, že to rozčilení diváci chvíli považovali za nemožnost. Podivná se zdála i pevnost, s níž štíhlé Hilalovo tělo jako by přirostlo k zemi. Všechno napětí amautovy značné tělesné sfly nestačilo, aby Arab byl třeba jen o krok odstrčen ze svého místa. Tak stáli oba proti sobě, držíc se pevně a pohybující jen pravicemi s lesknoucími se noži, jeden bodajíc, druhý odrážející rány. 24 <

Caus se nyní vskutku rozběsnil. Z křečovitě sevřených úst vytekl mu potůček slin. Jeho oči byly vybouleny, kdežto jeho sok, usmívaje se, stál před ním jako by prováděl příjemné cvičení. Rány čaušovy byly stále rychlejší, ale také nejistější a křečovitější. Bylo vidět, že jeho sfly jsou téměř vyčerpány. "Čertův kluku!" zasípal. "Teď nebo nikdy!" Nekryl se již, bil rukou jako býk, který se bez rozmyslu vrhá v aréně na protivníka, aby ho nabodl na rohy. S posledním napětím sil vedl nůž k strašné ráně zespoda - teď - teď se mu bodnutí musí podařit! "Nikdy!" odpověděl Hilal. Při tom mocným trhnutím se vytrhl čaušovi z ruky, vyhnul se jeho bodnutí - skočil a udeřil ho jílcem nože do důlku pod ramenem. Caus se poněkud otočil následkem té rány a na okamžik obrátil se k svému protivníku zády. Ten jediný okamžik postačil. Hilalův nůž se zaleskl, dva kroky rychlé jako myšlenka - dva stejně rychle za sebou následující čaušovy výkřiky a - beduín uskočil. Caus stál tu bez pohnutí, jako by ho ranila mrtvice. "Je po všem!" zvolal Arab. "Ochromil jsem ho, aby již nikdy nemohl ohrožovat beduínskou dceru." To vše se udalo tak rychle, že ani caus sám nevěděl, co se vlastně přihodilo. Také ostatní nemohli viděti, co Arab vlastně míní. Viděli jen, že arnautovi stéká z ramen potůček krve. Chtěl zvednout ruce, ale nemohl. Zasténal jen: "Alláh, ó, Alláh!" "Co se ti stalo?" tázal se jeden muž přistoupiv k raněnému. Teď teprve viděli, co se přihodilo. Hilal probodl čaušovi svaly napříč přes klíční kosti a lopatky, a protože těchto svalů je třeba k pohybu rukou, nemohl raněný zvednout paže - visely mu podél těla bez vlády. Četné výkřiky zděšení se ozvaly, pak pochopil i caus a zhroutil se. Zatím co dva arnauti ho odváděli do stanu, tlačili se ostatní výhružně k vítězi. "Šejtan ti pomáhal!" křičel jeden. '25

"Ano. Jsi spojen s džiny, zlými duchy pouště!" mínil druhý. "Jak jinak bys mohl zvítězit!" "Ochromil ho. To je horší než smrt!" "Zabte ho!" "Ne! Ochromte ho také!" Takové výkřiky se ozývaly. Hilal stál klidně, držel dosud v ruce nůž, a upíral oči na svou dlouhou pušku, která ležela na zemi. Byl připraven na vše. "Varoval jsem ho!" řekl odmítaje útoky arnautů. "Jsi očarován! Máš amulet! Sem s ním!" "Zde je můj amulet!" Při tom zvedl beduín svůj nůž. "Nezapírej! Jak bys ho jinak mohl přemoci? Je nejsilnějším z nás!" "Řekl jsem mu, že jsem Hilal, Syn Blesku. Měl tomu věřit!" "Pomsta za něho. Zub za zub, krev za krev, život za život!" "Nezapomínejte, že mne chrání khedive!" "Ano! A nezapomínejte také, že je pod mou ochranou!" řekl náhle onbaši, postavil se před Hilala a odstrčil ostatní. "Zrádce! Nadržuješ mu! Nejednáš jako našinec!" vyčítali mu z několika stran. ' .Jednám, jak musím. Přemohl cause v poctivém boji. Dokázal, že je Synem Blesku. Co mu chcete udělat?" "Chceme jeho krev!" "Není možné, abyste ho zavraždili." "Ať s námi bojuje. Slíbil to. Pusťte ty proklaté ženy odtud, nechceme je už ani vidět!" V tom okamžiku kopl jeden z arnautů starou beduínku, až vykřikla bolestí. "Pojď, pojď, Hilujo!" prosila. "Prchněme! Sami nás vyhánějí." "Zůstanu!" odpověděla dívka. Hiluja neměla v obličeji ani kapky krve. Co pocítila při pohledu na boj tak šťastně skončený, nebylo ničím proti strachu, 26

jejž mela nyní. Ona, dcera bojovných nomádů pouště, poznala již v prvním okamžiku souboje, že její ochránce má převahu nad svým sokem. Nyní však nevrhal se na něho jen jediný muž. Proti i mnohým nepomůže udatnost. "Alláh il Alláh!" naříkala stařena. "Chceš se zahubit? Ty sama ho zachránit nemůžeš!" "Nemohu ho opustit, když před chvflí za mne nasadil život." "Nemůžeš ho však také vysvobodit. Pojď, pojď." "Pusť mne, Halujo! Zůstanu tady!" Při tom se Hiluja sehnula k čaušově noži, který se dosud válel na zemi. Nikdo neviděl, že zbraň zvedla. "Ó, duchové všech sedmi nebes! Chceš snad docela za něho bojovat?" naříkala stařena. "Zabijí tě, teď, kdy jsi již mohla být zachráněna!" Hiluja jí už neodpověděla. Byla pevně odhodlána zůstat až do konce. Její oči spočívaly na Hilalovi, který stál před stanem klidný a lhostejný, jako by se ho ani netýkal spor, jejž onbaši vedl s ostatními. V tom padl jeho zrak na ni a jejich

pohledy se setkaly. Viděl, jak její oči září, a sluncem osmahlé jeho tváře zrudly. Pokynul jí konejšivě a dal jí při tom znamení, aby odešla. Odpověděla mu tím, že potřásla záporně hlavou a ukázala mu nůž. Jeho oči se zaleskly tak jasně, že se jí zdálo, že je tím oslněna. Sklopila zrak a sáhla si na srdce. Co se v těch mladých lidech v té chvíli přihodilo? Hiluja cítila, jako by její duší pronikla elektrická jiskra, nikoli však bolestně. Jeho pohled jí jasně řekl: "Jak krásná, ale jsi také statečná!" A nejen to, ještě něco jiného spočívalo v tom pohledu. Avšak dívka neměla kdy o tom uvažovat, neboť spor záhy nato zaujal opět všechnu její pozornost. Onbaši se právě dohodl s arnauty a obrátil se k Hilalovi. "Slyšíš, co říkají. Chtějí tvou krev." "Neprodám ji lacino." "Ne tak. Nechtějí tě zavraždit. Dohodli se jinak. Budeš bojovat s každým z nich, a to s každým zvlášť." 27

"To je chytré," usmál se opovržlivě Hilal. "Je jich mnoho a já jsem sám." "Stojím na tvé straně." "Tím se nic nemění. Jednomu z nich se přece asi podaří mne přemoci. Nuže, ať se o to pokusí. Kdo bude první?" "O tom rozhodne los." "Začněme tedy, abychom záhy skončili." "Ne teď a ne tady. Nožem s tebou nikdo nechce bojovat a proto se bude střílet z pušek. Nutno jít dál za město." "Tedy střelba? Řekl jsi, že tvoji druhové se bojí mého nože?" "Ne, to jsem neřekl. Neurážej je. Jsem rád, že jsem získal jejich souhlas s poctivým bojem; rozhněváš-li je však, nebudu tě moci déle chránit." "Nuže, kde se má zápas odbývat?" "U malého jezera El Chiyam za průlivem. Znáš je?" "Ano. Kdy?" "Až se slunce dotkne pouště." "Tedy za hodinu. Přijdu." Hilal zvedl svůj haik a pak sáhl také po své pušce. "Jakže?" tázal se onbaši. "Chceš odejít?" "Ovšem. Co bych tady dělal?" "Máš přece bojovat?" "Nikoliv zde, nýbrž u jezera." "Pustíme-li tě odtud, snad se k boji nedostavíš." "To bych mohl o vás říci i já. Přijdu jistě!" "Hm. Jde-li člověk vstříc skoro jisté smrtí, tu se snadno může stát, že změní svůj úmysl a zůstane doma." Hilal položil onbašimu ruku na rameno a odpověděl: "Poslyš, to bude asi naopak." Jeho slova zněla tak určitě, že onbaši byl jimi skoro pohnut. Mínil: "Užíváš-li své pušky stejně dobře jako svého nože, může být výsledek boje pro některého z nás osudným. Pověz, jsi opravdu Hilal, bratr Tarikův?" "Řekl jsem to a je to pravda. Lež nikdy nepotřísní má ústa." 28

"Pak jsem rád, že tě poznávám. Nemyslel jsem, že Synové 'Blesku jsou tak mladí. A dvojnásobně mě těší, že mi bylo Jopřáno prokázat ti službu." "Doufám, že budeš nyní tak laskav a necháš mne se ženami odejít?" "Ano, důvěřuji ti. Ženy nechť jdou s tebou. Krásný obličej tohoto děvčete způsobil dnes veliké neštěstí. Slyš! Caus opět začíná řvát. Budou ho obvazovat. Pospěš, abys odešel, neváhej však, abys přišel!" "Půjdu, ale neprchám, ať si caus zpívá nebo řve, modlí se nebo proklíná." ' Hilal uchopil svou pušku, pokynul oběma ženám, aby ho 5 následovaly, a odcházel. Byl příliš hrdý, než aby se za nimi ohlédl. Teprve když věděl, že z kavárny ho již není vidět, zastavil se a obrátil se k ženám, jež mlčky za ním kráčely. Tu Hiluja rychle k němu přistoupila, vztáhla ruce a řekla ílidečně: ,",.Nazýváš se Hilal! Jsi můj ochránce. Pověz, jak ti mám d kovat!" Neodpověděl hned, jeho pohled však pátravé na ní spočinul. Pík řekl: "Ne. Ty nejsi dívka, kterou Alláh opustil. Tvé oči jsou čisté éidobré, ačkoli se dopouštíš hříchu, ukazuješ-li svůj obličej věřícím i nevěřícím." Hiluja se zarděla až hluboko po šíji a řekla: Ještě nikdy jsem zde nebyla. Chtěli jsme se jen projít ťh stem a brzy se opět vrátit." "Přesto však nebyl bych se tě ujal, kdyby mne k tomu riesvedl tvůj obličej." S "Nerozumím ti." í "Tvůj obličej je velmi podobný tváři, kterou mám rád. Máš ADČÍ a rysy našeho šejka." "Alláh! Mám tedy mužský obličej?" usmála se. "Ne, neboť náš šejk je žena. Nazývá se Badija." 29

Za hovoru se ubírali zvolna k přístavu. Nyní však, když Arab vyslovil toto jméno, zastavila se Hiluja plna překvapení. Jakže? Badija? Míníš tu, které říkají Vládkyně pouště?" "Ano." "Znáš ji?" "Řekl jsem přece, že je mým šejkem." "Potom - - potom však patříš ke kmeni beni Sallahů?" "Ano. Jsem na to hrdý, že jsem Sallahem. Vládkyně mne poslala se zvláštním poselstvím k místokráli." "Kdy se vrátíš?" "Zítra ráno." "Ah! Buď dík Alláhovi, neboť on vše moudře řídí. Chceš mne vzít s sebou?" "Tebe? Do ležení našeho kmene? Proč tam chceš jít?" "Badija je má sestra. My dvě, totiž má věrná Haluja a já, přicházíme, abychom ji navštívily." "Alláh je mocný!" vykřikl beduín tak hlasitě, jako by to měla slyšet celá Káhira. "Ty jsi sestra naší vládkyně, ty jsi Hiluja, o níž nám vypravovala, když mluvila o svém kmeni?" "Vskutku o mně vypravovala?" "Tisíckrát!" "Ona tedy na mne ještě vzpomíná." "Zdali na tebe vzpomíná! Zaraduje se nesmírně, až tě uvidí. Ví, že přicházíš?" "Nemá o tom ani tušení." "Oh! Tím větší bude její překvapení." Tyto otázky a odpovědi následovaly za sebou neobyčejně rychle, jak bývá vždy při takových příležitostech. Jeho obličej zahořel radostným údivem a její tváře zrůžověly rozkoší. Aniž si to uvědomila, cítila se Hiluja v tomto okamžiku nesmíme štastnou, že její vysvoboditel náleží ke kmeni, jehož vladařkou byla její sestra. "Proč však přicházíš do Káhiry, Hilujo?" tázal se beduín. "Jsi přece dcerou beni Abbasů?" 30

"Ano, jsem." "Pastviny Abbasů jsou však odtud daleko na západ, jižně od Tunisu, a ty, jak se zdá, přicházíš od východu." "Přijela jsem na lodi, která kotví tam u břehu, hled!" Pravé v té chvíli se blížili k lordově jachtě. "Na této lodi?" tázal se udiveně Hilal. "Ty, dcera pouště, plula jsi na lodi Franků?" "Ano. Musela bych ti mnoho vypravovat, Hilale, abych ti to vysvětlila. Cestovala jsem s četnou karavanou, byly jsme však v Tunisu přepadeny loupežnou ferkah Tuaregů, kteří mne zajali. Šlechetný Frank nás zachránil a přivezl na této lodi sem, aby nás odtud vypravil k beni Sallahům. Zaraduje se, že jsme v tobě našly tak statečného ochrance. Vezmeš mne s sebou k svému kmeni?" "Rád tě vezmu!" zvolal bezděky až příliš horoucně. "S tebou šel bych až na konec země, až na konec všech světů!" "Chci jen k své sestře. Nyní však musíš jít se mnou na loď, aby tě viděli moji přátelé." "Na loď teď nemohu." "Ó, Hilale, proč?" Její obličej, radostí dosud zářící, rázem se změnil; zvolala polekaně: "Alláh! Jak jsem na to mohla zapomenout. Ale což skutečně musíš bojovat s těmi vojáky?" "Ano." "Nechoď tam!" "Chceš, abych byl lhářem?" "Běda! Oni tě zavraždí!" Hilal se usmál. "Pověz mně, byla bys smutná, kdybych byl zabit?" "Velmi!" odpověděla upřímně, pohlížejíc mu do očí. "Vždyť jsi můj vysvoboditel, můj ochránce. Ty chceš jít k jezeru sám?" "Ano. Čím méně tam bude diváků, tím lépe. Také arnauti znají krevní mstu. Druh mstí druha." 31

"Jsi jeden proti mnohým! Jsi poctivý a upřímný, oni však jsou falešní, prolhaní a nevérní. - Bojím se o tebe!" Z jejích očí vskutku tryskala těžká úzkost. "Neměj o mne starosti!" odpovídal jí mladý muž klidné. "Prve jsi byla také přesvědčena, že mne caus arnautů zabije?" "Ano. Měla jsem o tebe hrozný strach." "A přece by byl on zemřel mou rukou, kdybych ho nešetřil. Tak tomu bude i v boji u jezera. Nechlubím se, ale abych tě upokojil, řeknu ti, že jsem dobrý střelec. Nemusím se arnautů obávat." "Myslíš, že je všechny postřílíš?" "Ne, neusmrcuji nepřítele. Pokud možno, činím ho jen neschopným k boji. Doufám, že i dnes budu moci šetřit životy těch lidí. Nebojím se jich. Brzy se k tobě opět vrátím." "Kam?" "Mám přijít na tuto loď?" "Ano. Budeš vítán. Ale co učiním, nepřijdeš-li?" "Pak budu mrtev. Neboť jen smrt by mi mohla zabránit v návratu k tobě." "Smrt! Jak strašné pomyšlení! Prosím, prosím, nechoď tam!" Hiluja ho uchopila za ruku a zadívala se mu prosebně do očí. Opětoval její pohled, ale odpovídal pevně a rozhodně: "Ty víš, že to není možné! Nikdo na světě nesmí říci, že Hilal, bratr Tarikův, je lhář a zbabělec!" "Nechoď tam tedy aspoň sám! Ani největší statečnost neochrání tě před zradou." "Nevím, koho bych měl s sebou vzít." "Moji přátelé, kteří jsou na této lodi, tě doprovodí." "Bylo by to pro ně nebezpečné. Snadno by mohli být zapleteni do boje." "Ó, o ně se nebojím. Kára ben Nemsi, můj ochránce, je hrdina." "Je to Frank?" "Ano." 32'

"Pak ať zůstane. A kdyby to byl i vyznavač Prorokův, nevzal bych ho s sebou. Arnauti nesmějí myslet, že jsem si vzal průvodce proto, že se jich bojím. Pravda, jsem jedním z nejchudších našeho kmene. Mám jen svého velblouda, mám jednoho koně a několik ovcí, ale mám pušku a nůž a svou čest Půjdu sám. Buď s Bohem, Hilujo!" Podal jí ruku a chtěl odejít. Ona ji však pevně zadržela a řekla smutně: "Slíbil jsi, že mne dovedeš k mé sestře, a zatím snad již za hodinu budeš ležet tam venku zavražděn arnauty. Kéž by mne napadla jediná spásná myšlenka! Nemohu tě již prosit, abys tam nechodil, a jiné východisko nenalézám." Zdálo se, že jí z očí vytrysknou slzy. Hilal je viděl, ale ovládl se a řekl: "Vím o něčem, co bys pro mne mohla udělat." "Co? Mluv! Udělám to ráda!" "Modli se za mne k Alláhovi. Jsi krásná, čistá a dobrá. Bu-deš-li se za mne modlit, vyslyší Alláh tvou modlitbu. Uděláš to?" "Ano," přisvědčila. "Děkuji ti! Buď zdráva, Hilujo!" "Buď zdráv, Hilale! Alláh tě provázej!" Dívala se za ním s pocity, jímž sama nerozuměla. Kráčel tak klidně a přece sebevědomě, jak to umí jen Arab, který neuznává nad sebou pána, neboť sám šejk kmene je mu spíše jen rádcem (fez panovníkem - i šejk řídí se podle shromáždění starších, beduín je nejen syn, nýbrž také'pán pouště; kam vejde, kde se iastaví, tam je jeho otčina, kde se položí, tam je jeho vlast. Ktekonečná, drsná poušť je jeho nejpřísnější vychovatelkou a přece je také jeho přítelkyní, která se mu musí poddat! Ví to. Proto opovrhuje obyvatelem měst a každým, kdo je nucen podle zákona civilizace uznávat jiného člověka pánem nad sebou. Proto byla chůze Hilalova bezděky tak hrdá a bezpečná, aniž on sám chtěl dávat najevo pýchu nebo její zdání. Hiluja jej sledovala pohledem, dokud nezmizel. Stařeně to neušlo. 33

"Líbí se ti?" tázala se. Hiluja se zarděla. "Proč se ptáš?" řekla vyhýbavě. "Protože se líbí i mně. Jeho oděv je chudý a prostý, ale jeho činy jsou činy hrdinovy." "Máš pravdu. To, co dnes udělal, k tomu by se deset jiných neodvážilo." "Přála bych si, aby cause zabil. Slyšela jsi, jak mne pojmenoval ten ohava?" "Ne." "Nazval mne obludou, slyšíš, obludou! Ó, až bude pít vodu, nechť se mu v jícnu promění v hořící olej, a až bude jíst chléb, nechť ho v žaludku bolí, jako by spolykal rozpálené kameny pouště. Jeho tělo nechť je jedinou ranou, a až pojede do dže-henny, ať je tam odsouzen k tomu, aby sám sebe ožíral a vždy se opět vyplil. Obluda! Víš, co je obluda? Obluda je žena, jíž se nedostane nikdy muže, a jejíž děti utečou strachem, když spatří svou hroznou matku!" 34 <

Kapitola druhá DUCH JEZERA EL CHIYAM

Na palubé parní jachty zakotvené v káhirském přístavu Bula-ku seděli dva muži. Jeden z nich byl velmi dlouhý a hubený. Jeho nos, znetvořený kdysi pověstnou boulí allepskou, byl stále Y tilem pohybu; zdálo se, jako by se nechtěl nikdy přizpůsobit pokojně klidným rysům mužovy tváře a umínil si, že ji bude Věčně zneklidňovat podivuhodnými obraty, namířenými hned vpravo, hned vlevo, hned střídavě k nebi i k zemi. Muž byl oděn v evropský šat, zdobený šedými a černými kostkami sluš-l>é velikosti, na hlavě mu seděl cylindr rovněž černě a šedivě fcostkovaný. Není již třeba nic dodávat, aby čtenář poznal, že tento ctihodný gentleman je lord David Lindsay z Old Englandu. Druhý muž byl zavalitý a neobyčejně silný. Měl ruce, jimiž 4ry snad mohl být ubit ston, oděn byl v stejnokroj námořního důstojníka. Tento muž byl mister Smith, počestný kormidelník soukromé lordovy jachty. Mister Smith koupil si v Cařihradě arabský slovník a užíval jej tak pilně po celou plavbu do Tunisu, později do Alexandrie 35

a Káhiry, že již dokonale rozuměl několika stům arabských slov. Lord David Lindsay sledoval po několik dní jeho počínání s nedůvěrou, když však zjistil, že kormidelník činí v arabštině potěšitelné pokroky a že dokonce se již může dorozumívat s Hilujou a Čitou, probudila se v něm žárlivost. Ve dnech nečinnosti, k níž byli odsouzeni v Tunisu, koupil si lord francouzskou učebnici arabštiny a zahloubal se do ní s pravou vášní. A tak nyní, po návratu z krátké procházky po Káhiře, seděli tu oba pohromadě - kormidelník jako učitel, a lord jako žák, aby se naučil tomu, co již první počínal pomalu zapomínat. Bohužel neměl dobrý lord pražádné nadání k učení orientálských jazyků, a jeho vytrvalost byla pranepatrná. Právě zvedl hlavu od knihy a tázal se kormidelníka: "Jakpak ti dnes chutná tvůj gurab?" "Gurab? Co tím míní Vaše lordstvo? "Nu, žvýkací tabák, kterého jsem ti dnes koupil celou libru." Kormidelník se usmál. "Žvýkací tabák nazývá se arabsky girab; kdežto gurab je kožený pytel. Vaše lordstvo bylo tak laskavé a ptalo se mne tedy, zdali mně dnes chutná kožený pytel." "Eh! Mrzuté, yes! Doznávám, že jsem tak poněkud gofer." "Gofer? Hm." "Proč kroutíš hlavou?" "Gofer je velbloudí nemoc, myslím něco podobného jako u koně dýchavičnost. Vaše lordstvo chtělo říci, že je trochu dýchavičné?" "Fi! Chtěl jsem říci, že jsem trochu zapomětlivý." "Pak nutno říci goser, nikoli gofer." "Hang it all!

Čert aby si pamatoval ty rozdíly, a ďas vezmi vůbec celou arabštinu. Svět mne dnes nijak netěší. Kdyby tu aspoň byl Charley, nebo aspoň Herman a malíř. Kde jsou ti chlapci celý den? Jaká hloupost, že jsem nešel do města s nimi! Ovšem, oni arabsky umějí a nepotřebují se již trápit 36'

(g- touto hloupou mluvnicí. Našinec to nikdy tak daleko nepřivede." ," "Domnívám se, že vyšli pátrat po Ibrahimu pašovi." fflr "Ano, ale jen Charley a Herman. Malíř Norman provází svou JP:Litu a hlídá ji, aby mu nebyla ukradena. Dokonce i Hiluja a Haluja odešly, aniž řekly kam. Nu, nemohu jim to ani zazlí-ivat. Co? " v "Nikoli, Vaše lordstvo." . " "Ba věru! Hiluja je dívka jako kytička. Člověk by k ní stále jen vonél. Bohužel, my nesmíme. Ale hleď! Tam stojí s jakýmsi neznámým chlapíkem. Podle oděvu je to Arab. Vida, vida!" Hiluja a stařena se loučily právě v té chvíli s Hilalem a nyní zamířily k přístavnímu můstku. Přešly jej a vstoupily na palubu íachty. Lord, který dosud seděl pod stříškou u vchodu do kajut, tyskočil a šel jim vstříc. Smál se na ně zdaleka a ukazuje prstem ifffiěrem, jímž mizel Hilal, tázal se: Ašik, yes? Není-li pravda, l yl to ašik? " li Slovo ašik znamená ctitel, nápadník. Hiluja se zarděla při tom ftfově, neřekla však nic. Zato stařena se rozlobila, pohodila Jt;lordovi hlavou a pronesla s důrazem: "Achmak, achmak!" gí, Pak zmizela v kajutě, provázena Hilujou. Lord se hned Obrátil a vracel se ke kormidelníkovi. ít< "Haló, Smithi, co pak znamená slovo achmak?" volal. "Mi "Líbí se Vašemu lordstvu?" ,!!•:.} "Není špatné. Zní dost melodicky, yes!" ,, "Jeho význam vskutku není tak zlý." ,1, "Tedy dobrý?" ,-í "Velice." : "Myslil jsem si to. Stařena to jistě myslela velice dobře. Je -to hodná lady." "Stařena? Ona to slovo řekla?" "Yes!" "Hm! Komu?" "Mně, to se rozumí!" "Oh! Ah! Hohoho!" "Cože? Co to znamená? Proč se směješ?" "Mylorde, raději bych vám to ani neřekl." "Jen s tím ven. Nebudu proto příliš domýšlivý, i když význam toho slova 37

bude sebehezčí! Také mne ani nenapadne, abych to považoval za lichocení překladatele." "Překladatele? To mám být já? Ne, mylorde, o mne nejde, nýbrž jen o tu starou paní. Já se při tom, doufám, nevydám v nebezpečí, že budu považován za lichotníka, ale stařeně by se mohlo snad přece dostat několik ran devítiocasou kočkou!" "Ani mne nenapadne! Vím, že to mínila dobře, a kdyby mně i řekla něco, co je méně zdvořilé, při tom však důvěrné víc, než zasluhuji, proto přece ještě neprasknu pýchou ani domýšlivostí!" "Ano, o torn jsem přesvědčen, zejména v tomto případě," přisvědčil kormidelník, ušklíbnuv se podivně. "Co tedy znamená slovo achmak?" "Znamená přesně tolik, co hlupák." "Hlu - - pák?" zvolal lord, úžasem rozevíraje ústa, jako by chtěl pohltiti nos nad nimi se sklánějící. "Ano, doslova hlupák." "Thunder-storm!" "To je divná lichotka, mylorde, že?" "Vzal to ďas! A co vlastně znamená slovo ašik?" "Nápadník." "Tedy přece! Já jsem se tedy nezmýlil. Řekl jsem: ašik a ona odpověděla: achmak. Podivné, neobyčejně podivné! Ta babizna má čerta v těle! Nebo se snad domnívala, že si myslím, že onen bosonohý Arab je jejím nápadníkem. Jejím? Pshaw! To by také nebyla žádná urážka pro takovou starou čertovou babičku. Hm, hm! To je podivné, vskutku neobyčejně podivné." Uchopil rozhořčeně svou arabskou učebnici a kráčel zvolna, potřásaje hlavou a mumlaje různé kletby, na druhý konec lodi, kde usedl. Rozevřel knihu a svěsil nad ni hlavu. Nikdo nemohl tušit, zda v příštích minutách dobrý sir David tak horlivě studuje arabštinu, nebo zda je jen pohřížen do trudných myšlenek o nevděku člověčenstva. Pravdou bylo asi to poslední. Lordovo zadumání bylo tak úplné, že ani nepostřehl, jak se na loď postupně vracejí všichni jeho přátelé. Přišla Čita s malí- 38

řem Normanem, po nich Kára ben Nemsi, a posléze Herman Eaglenest. Všichni zašli do kajut, a kupodivu nikdo z nich se po tordovi nesháněl. Z hlubokých úvah vyrušil lorda hlasitý, téměř vzrušený hovor, doléhající k němu z lodního boku a vycházející zřejmé z okna hlavní kabiny. Tu pochopil, že jsou tam všichni shromážděni a že se tam pojednává o něčem velmi důležitém. Lord vyskočil, odhodil knihu a spěchal dolů, zapomínajíc nadobro, že před okamžikem uvažoval, jak má dát hříšné Haluji pocítit svůj hněv. Když vstoupil do kajuty, našel tam vskutku všechny cestující své lodi shromážděny v živém hovoru. Uprostřed stála Čita U Hilujou, která přítomným právě arabsky něco vyprávěla. Lord nerozume! ovšem ani slova z jejího vyprávění, ani otázkám, na Itéž odpovídala, jen nakonec slyšel, jak jeho synovec Herman pn úžasu vykřikl a obraceje se ke Kára ben Nemsimu a k malíři, rychle zahovořil francouzsky: "Hilal! Snad je to týž Hilal, •••4É" něhož mne upozornili v anglické zpravodajské kanceláři. Musím vám aspoň v krátkosti říci, jaký byl výsledek mého pátrání. Ano, našel jsem stopu Ibrahima paši. Vede do vnitro-zemí, ke kmeni Sallahů, k němuž náhodou cestuje i Hiluja. Tomuto kmeni nastávají pohnuté a nebezpečné časy, neboť jeho okolí usilují o uplatnění turecké a egyptské vlivy. O tom "tiak později. Příslušník kmene Sallahů, jakýsi Hilal, je prý íprávě v Káhiře za zvláštním posláním; dokonce sám khedive ho ; přijal v slyšení. Bylo mi doporučeno, abychom se přidrželi i tohoto beduína, chceme-li vskutku následovat stopu Ibrahima. l A nyní k svému překvapení slyším, že Hiluja vypravuje o setkání s Hilalem! Arnauti mají jistě nekalé úmysly a nepustí ho ze svých spárů. Musíme stůj co stůj k jezeru el Chiyam, abychom ho pokud možno ochránili. Potřebujeme toho muže za každou cenu!" "Arnauti? Nekalé úmysly? Jezero? Nebezpečí?" zvolal lord. "Co se vlastně stalo, Charleyi?" 39

Kára ben Nemsi mu stručné vysvětlil, co vyprávěla Hiluja o Hilalovi a jak byla vysvobozena z rukou arnautů. "Statečné děvče, yes! Hodný hoch, well! Půjdeme a zachráníme ho!" "Ano. Nemyslím však, mylorde, abyste nás vy doprovázel." "Proč? He?" "Především nemůžete jít v tomto oděvu." "Oděv? Je zcela dobrý k zachránění beduína. Ostatně mohu se převléknout." "To vám potrvá dlouho. Ostatně vždyť ještě ani nevíme, jak bude nutno zakročit. Snad budeme nuceni vydávat se za domorodce." "Nu, já jsem také doma narozený! Vydávejte mne třeba za Eskymáka nebo Kafra či Tunguza, mně je to lhostejné - ale chci také s vámi zachraňovat a pomáhat!" Lord nechtěl pochopit, že celý jeho zevnějšek je s to pokazit zdar výpravy, ale k dlouhému uvažování a přemlouvání nebyl čas, neboťbylo nutno vyrazit hned. Když viděl, že si ho již nikdo nevšímá, tvářil se, jako by se zřekl svého úmyslu, ale za to tím pozorněji naslouchal každému slovu, které ještě bylo proneseno. Pak Kára ben Nemsi, Herman Eaglenest a Paul Norman vyrazili ozbrojeni až

po zuby; vzali s sebou i strojníka a sluhu Willa. Lord šel s nimi na palubu, díval se za nimi, až mu zmizeli z očí, a pak přistoupil ke kormidelníkově budce, kde byly mapy a plány. Zavolal si kormidelníka a tázal se ho: "Je někde v okolí Káhiry jezero, jež se nazývá El Chiyam?" Mister Smith ochotně sáhl po mapě a odpověděl: "Ano, zde stojí Birket el Chiyam. Birket je jezero. To je ono!" Jak daleko leží?" "Dobře půl hodiny cesty na západ, jestliže tento nákres je správný. Přímý směr vede přes řeku." "Well! Naši chlapíci jsou teprve na cestě k mostu. To je oklika, ne? Dám-li se dopravit přímo člunem, dostanu se tam dříve než oni?" 40'

"Chcete k jezeru, mylorde?" ,.Ano." "Ostatní gentlemani se tam již odebrali?" "Yes! A nechtěli mne vzít s sebou." "Radil bych tedy, mylorde, abyste zůstal na lodi. Mr Char-ley, pokud vím, je muž, který nic nedělá bez zralého uvážení; on je člověk, jenž ví, co chce." "A já vím také dobře, co chci, rozumíte, Smithi? Nepotřebuji vaše rady! Spustit malý člun na vodu! Rychle! Přeplavím se na \ druhý břeh!" ; Lord mluvil tak nevrle, že bodrý kormidelník ještě nikdy ho ,í: neviděl tak podrážděného. Otáčeje se, odešel lord do své kajuty. hjVrátil se na palubu ve chvfli, kdy byl spouštěn člun, a přinášel i <SÍ deštník a dalekohled. Za skotským plédem, který si ovinul í kolem boků, vězely revolvery, přes ramena měl přehozeny dvě l- Hišky. "Heavens," vykřikl zděšeně kormidelník. "Chce se l řaše lordstvo odebrat mezi bandity a loupežníky a přidat se l; ji, "Naopak. Chci udělat pořádek mezi loupežníky a bandity, S"iaby se zde v Káhiře ještě za sto let vypravovalo o Davidu } !• Lindsayovi, yes!" j "Vaše lordstvo se vydává očividně v nebezpečí." .ff ": "V nesmírné nebezpečí! Ale - co si dělám z nebezpečí já, | filen Traveller Clubu!" l "Radil bych přece, mylorde, abyste zůstal - -" f ;jv "Tiše, Smithi! Řekl jsem vám již, že nepotřebuji žádné rady! i í|sem sám sobě tajaým a komerčním radou!" " - jjt "Ale kdy se vrátíte, mylorde?" fc | "Až vykonám svůj úkol!" ••-. "Běda! To je velice neurčité označení!" " "Well. Při válečných a polních taženích se musí člověk .vyjadřovat nanejvýš opatrně, diplomaticky, yes!" ; "Co mám říci, jestliže se ostatní gentlemen vrátí dříve a bují dou se po vás ptát, mylorde? " 'A 4. •41

"Řekněte, že jsem vytáhl do pole, abych zachránil, co se zachránit dá. Podle toho, že běželi pěšky oklikou usuzuji, že Charley si tentokrát počíná naprosto hloupě. Já naopak začnu neobyčejně chytře. Arnauti mne poznají!" "Arnauti? Bůh zachovej Vaše lordstvo! Arnauti jsou prý nesmírně násilní a ukrutní chlapi!" "Právě proto je vyhladím se světa." "Prosím Boha, aby nebylo Vaše lordstvo vyhlazeno." "Mlčet, Smithi! Tiše! Nebo bude vyhlazen ten, kdo se opováží ještě jednou otevřít ústa! Jsem David Lindsay a musím ukázat těm, kdož mne nechtěli vzít s sebou, že sám vykonám více, než oni všichni dohromady! Považte, kormidelníku! Nařkli mne, že nejsem v svém oděvu domorodcem? Jaký to nesmysl! Já jsem zrozen právě tam, kde se mně líbí a ne snad tam, kde si oni myslí! Go ahead!" Za tohoto láteření sestoupil do člunu. Na jeho pokyn veslaři sáhli k řemenům a veslovali k ostrovu Baleku, aby přistáli nablízku paláce Tusúnu. Zde Angličan vystoupil, přehodil si pušky přes ramena, narazil si kostkovaný cylindr pevně na hlavu, jako by šel proti psovi, a kráčel pak dlouhými kroky k průplavu, přes který musel přejít, chtěl-li dosáhnouti jezera. Pamatoval si zcela dobře směr, kterým se měl dát, a přes zlost, kterou dával najevo, se nesmíme radoval z dnešního dobrodružství. Neměl ovšem ani tušení, jakého druhu je to dobrodružství a jak se skončí. Věděl jen, že je zažije. Zatím co obrovskými kroky spěchal vpřed, aby předešel své přátele, stál statečný kormidelník na palubě jachty, potřásaje chvílemi povážlivě hlavou a bručel si slova vyjadřující těžké starosti. Z toho, co slyšel od lorda, pochopil, že jeho podnikání je neobyčejně odvážné. Lorda však ani nenapadlo, aby měl nějaké obavy. Těšil se na dobrodružství, které ho očekávalo. Naštěstí našel právě tam, kde dospěl k průplavu vedoucímu do Gize, úzký můstek, takže nebyl zdržován dlouhým hledáním, jak by se dostal na druhý 42

řeh. Pak ve své cestě pokračoval s takovým chvatem, že skutečně přišel k jezeru první. Jezero Chiyam nebylo teď ovšem jezerem; bylo úplně vyschlé. Jen při záplavách rozvodněného Nilu utvoří se zde velká vodní nádržka, jakmile však Nil opět klesne do svých břehů a přestane příliv, vypaří se voda, takže po několik měsíců v roce je zde místo jezera jen několik malých kaluží. > Přesto byla na pobřeží jezera, či spíše na svazích kotliny f Vegetace, která nyní ovšem odpočívala, v době dešťů však týchle a bujně vyrůstala. Bylo tu rákosí ostré a suché, a přes dva Iňetry vysoké. Zdálo se, že Angličan v něm najde dobrý úkryt. Když se však pokoušel dostat se do něho, shledal, že řeže jako ttože. Rozhlížel se tedy pátravě po okolí a tiše si bručel: "Zde napravo jsou kameny, o nichž mluvil Charley. Tam tedy dojde fc souboji! Tam se setkají, a kdybych se tam chtěl schovat, hned ky mne našli. To se ovšem nesmí stát. Kam se tedy skrýt? Ha, Co je tato věc zde? Je to duté?" í' Na pokraji jezera, nablízku břehu, byla půda dosti příkře Zvednuta, a na jednom místě toho náspu byla zasazena kamenná deska s nápisem zajisté velice starým. Lord k ní přistoupil H s jistým namáháním nápis rozluštil. Zněl: • •-;,. Zde odpočívá James Burton, esq. z Leedsu. . . Zemřel v dubnu 1861, uštknut hadem. Bůh mu dopřej věčného klidu! "Angličan!" mínil lord. "Hm. V hrobce je zajisté dutina! Kdybych se tak mohl do ní schovat! Master James Burton z Leedsu by mně to snad nezazlíval, vždyť jsme krajané!" Zkoušel, půjde-li deska zvednout. Pravda, nebyla příliš malá, za to však tenká, takže nebylo třeba velikého úsilí, aby ji lord Nadzvedl. Za ní se objevila skutečně tmavá díra. Lord se sklonil >ft vlezl dovnitř. 43

Dutina byla hluboká, mnohem hlubší, než si myslil, takže musel rozškrtnout zápalku, aby prohledal její obsah. Nebylo tu však vůbec nic; hrobka byla prázdná. "Znamenitě!" zasmál se lord. "Zdá se, že mister Burton si dnes vyšel na procházku! Ten se podiví, až při svém návratu shledá, že má návštěvu. Nebo se snad již nevrátí a bude si myslet, že Egypťané jeho hrob vykradli? Hm. Tak si myslím, že hrob nebyl zřizován pro něho; spíše pochází již z pradávných dob, neboť je vyzděn cihlami sušenými na vzduchu. Zůstanu tady, well! Zde na kamenné desce schází růžek, také mohu zcela dobře vidět ven, i když vchod uzavřu. To je úkryt, že bych nemohl nalézt lepší. Well, very well!" Vyšel ven a pokoušel se přitáhnout desku k hrobu. Přitom bezděky pohlédl směrem k mostu. Tamodtud přicházeli lidé. "Arnauti?" mínil Lindsay. "Nejspíš ano. Musím si pospíšit." Rychle uzavřel za sebou vchod do dutiny hrobu. Deska zapadla

přesně do skulin, jež si sama vyhloubila, takže ani nejbystřejší pozorovatel by nezjistil, že s ní bylo hnuto. Otvorem v místě, kde roh desky byl uražen, mohl lord vyhlédnout, a poznal podle oděvu blížících se mužů, že jsou to skutečně arnauti. Bylo jich jen šest; nebyli tedy všichni, kdož chtěli přijít. Těchto šest mužů nepřišlo dříve bez úmyslu. Předešli ostatní, aby si umluvili plán, o němž onbaši vědět nesměl. Když dospěli ke kamenům poblíž hrobky, zastavili se a rozhlíželi se po okolí. "Což abychom se ukryli za některým z těchto balvanů?" tázal se jeden z mužů. "Ne," odpověděl jiný. "To by byl špatný úkryt. Kdo by odtud chtěl vystřelit, musel by se zvednout za kamenem a pak by byl spatřen." "Máš pravdu. Ale jiný úkryt zde není." "A co tam v rákosí?" "Tam ani nechoď! Rákosí je ostré jako šavle. Nechtěl bych do něho vkročit. Ostatně ten, kdo by v něm byl ukryt, musel by 44,

se rovněž vzpřímit kdyby chtél střílet, a nebezpečí prozrazení by mu stejně hrozilo. Vím o jiném, lepším úkrytu, ale ten asi nebude každému po chuti." "Který úkryt míníš? " "Zde, ten Angličanův hrob." "Alláh!" "Vidíš, již se bojíš!" "Hrob nevěřícího, džaura! Neslyšel jsi, že jeho duše nenalézá klidu a že v noci obchází kolem jezera? Vyje prý při úplňku jako hyena." "To jsem slyšel - ale dnes není úplněk, ostatně ještě je den. Mrtvý tam uvnitř ani není." "Myslíš?" "Vím to. Při poslední povodni byl prý odplaven." "Proč sem tedy znovu dali kámen s nápisem?" "Nevím. Nejspíš proto, že sem patří." .Ať je jak chce, já tam nevlezu!" "Strašpytle!" "Umlkni, pomlouvači! Znáš mne a víš, že se nebojím. Ale mrtvými džaury nemám spolky." "Povídám ti, že tam žádný mrtvý není." "Ale byl tam, to stačí. Byl to nevěřící, to stačí také. Mám Se snad znečistit v křesťanově hrobě? U Proroka - to ne-adfclám!" , .Jaképak znečištění. Odříkáš modlitbu očištění a zbavíš se nečistoty. Ostatně, proč bychom se hádali, vždyť to nemusíš být Zrovna ty, který bude určen, aby vystřelil. Rozhodneme losem nebo kostkami." Vrhejme kostky!" řekl jeden z těch, kteří dosud mlčeli. Amauti mívají kostky vždy; je to jejich oblíbená hra. Skrčili s(c) k zemi, a jeden vytáhl z kapsy tři kostky. (Největší, nebo nejnižší?" tázal se. "Nejnižší!" ::'Návrh byl přijat, a nejmenší číslo padlo na muže, který se Jled chvílí posmíval strachu svého druha. 45

"Dobře! Tedy já!" řekl. "Není třeba dalších řečí. Nebojím se vlézt do hrobu a schovám se v něm hned. Ostatní je vaší věcí. Hleďme, tady té desce schází roh. Tímto otvorem mohu pohodlně vystřelit. Je to dost mrzuté, že musíme sahat k takovým prostředkům; ale je to vlastně nutné. Podle toho, co nám o sobě ten Arab řekl, je jisté, že by nás všecky postřílel, jednoho po druhém. Synové Blesku se prý nikdy neminou cíle. Slyšel jsem, že jejich puškám požehnal starý, proslulý marabut, zbožný poustevník. Od té doby prý ani jednou nechybili, a jejich kule nesou pětkrát dál než kule jiných střelců. Co nám proti němu pomůže? Jen lest." "Ale co máme říci, když se schováš zde do hrobu a onbaši se bude po tobě ptát?" "Co? Prostě tady nejsem. Ale teď se musíte postarat, aby Arab byl postaven tak, abych ho dostal před svou pušku. Onbaši dá znamení k střelbě. Vtom okamžiku vypálím také já. Arab musí stát tak blízko u tohoto hrobu, abych ho určitě zasáhl." "Dobře. A teď - - hle, není to on? Tam na druhé straně za kameny?" "Ano, to je on." "Pak rychle dovnitř, dříve než nás zpozoruje!" Lord byl skrčen uvnitř prohlubiny za kamenem a díval se do té chvíle otvorem v desce. Viděl arnauty, slyšel jejich rozhovor, nerozuměl však co říkají a neměl ani tušení o tom, že jeden z nich chce nyní vlézt k němu. A v posledním okamžiku to pochopil, když dva z nich sáhli po desce. "U kozla!" šeptal si. "Zdá se, že dostanu návštěvu. Rychle dozadu, Davídku! Bože, snad mne nezpozorují!" Skutečně - nezpozorovali ho. Arnauti museli jednat tak rychle, že jim nezbyl čas podívat se, zda je dutina hrobu skutečně prázdná. Odstrčili desku a arnaut skočil dovnitř. "Hlavně se, Ahmede, postarej, abych ho dostal na mušku!" řekl ještě, když jeho druhové kámen za ním přiráželi. 46'

Angličan vězel zatím na druhém konci hrobky, kde se tiše skrčil a přitáhnul k sobě své pušky. Venku se Hilal zvolna blížil k hrobu. Byl zcela sám. Třebaže spatřil arnauty, tvářil se, jako by je neviděl. Zastavil se opodál. Opřel se o veliký kámen, jichž zde ležely celé hromady po mnoho staletí. Pozoroval dobře, že arnauti tu nejsou všichni, a čekal, až ||přijdou ostatní. Netrvalo to dlouho. Právě když se slunce na J||z "adě dotklo obzoru, objevil se onbaši provázen skupinou egáků. Když uzřel Hilala, spěchal k němu a řekl mu hlasem, němž se jevila úleva: Dostál jsi slovu. To je dobře. Zaručil Ifsem se za tebe svou ctí." "Nezrušil jsem ještě nikdy svoje slovo." "Pravím ti upřímně, že jsem se obával, že nepřijdeš." "Proč?" Jejich mnoho proti tobě jedinému." "Myslíš snad, že se bojím? Ujišťuji tě, že všechny mé kule ||jp|sáhnou. A kdybych i věděl, že zde padnu, přece bych přišel. , pouště raději zemře, než by dopustil, aby se o něm řeklo, fíj||itedostál slovu. Nuže, bojujme!" ||íl j,: "Ano, bojujme!" odpověděl onbaši. "Slunce již skoro zmize- § |1 , Nemáme času nazbyt. Hoši, jste tu všichni?" ? Při tom přelétl zrakem shromážděné vojáky a řekl udiveně: tu není? Kde vězí?" Zašel si k prodavači tabáku a od té chvíle jsme ho i ?yiděli. Snad přijde za námi," odpověděl amaut, který byl izván Ahmedem. Onbaši se tím spokojil a zkoumavě se rozhlédl po okolí. Pak ' tázal beduína: "Na jakou vzdálenost chceš střílet?" "To rozhodněte sami. Deset nebo tři sta kroků," zněla od-BQvěď. i -"Mluvíš pyšně. Z deseti kroků by se zastřelili oba protivníci, kdyby vystřelili současně." "Tedy sto kroků. K čemu je zde tento kámen?" "Je to hrob." Hilal zvedl ruku k čelu. Na poušti 47

nejsou hřbitovy. Celá Sahara je jediným, velikým hřbitovem. Arab bývá pochováván tam, kde zemřel. Ale místo, kde mrtvý očekává své vzkříšení, je svaté obyvateli pouště. "Leží tam nějaký Inglesi, džaur," řekl onbaši, když zpozoroval znamení úcty, jež učinil Arab. "Což Inglesi nemají duši?" tázal se beduín. "Není i pro něho vzkříšení a poslední soud? Alláh buď milostiv jeho duši!" "Byl to nevěřící a zhynul ve svých hříších. V noci ho bývá slyšet, jak zde na břehu jezera vyje. Řičí úzkostí, že musí putovat do džehenny. Nechtěl bych být na tomto místě za tmavé noci. Proto si pospěšme. Souhlasím, abychom střílelí ze vzdálenosti sta kroků, jak navrhuješ. Kdo si přeje jinak?" Nikdo neodpověděl. "Jak a kde se postaví protivníci?" Nyní byla řada na Ahmedovi, aby se postaral o vhodné rozestavení, hodící se pro zákeřný úmysl arnautů. Ujal se tedy rychle slova a řekl: "Nechť je tento hrob středem. Padesát kroků před

ním se postaví tento Arab, a padesát kroků za ním onen z nás, na němž bude řada. Ty, onbaši, nebojuješ, můžeš tedy dát znamení. Až napočítáš tři, vystřelí oba protivníci současně." "Budiž," přisvědčil Hilal. "Dříve však vyhovme starým mravům pouště a složme přísahu boje." "Přísahu boje?" tázal se Ahmed. "Co s tím?" „Je dobré, když bojující přísahá, že bude bojovat poctivě a že vítěze nestihne úkladná msta. Jste k tomu ochotni?" "Ano." "Takovou přísahu přijímá u nás bud šejk, imám nebo mara-but. Protože tu není žádný z nich, složme přísahu mrtvému." "Mrtvému? Co tím myslíš?" "Hrob je místo hodné úcty, i když kryje tělo nevěřícího. Přísaha na hrob má tutéž platnost jako přísaha před Alláhem v mešitě. Přistupte tedy a položte ruce na kámen tohoto hrobu! Budu vám říkat slova přísahy!" 48

"Nesmysl! Taková přísaha není třeba." "Nesložíte-li ji, pak se musím domnívat, že máte na mysli nějaký úklad. V tom případě odejdu a nebudu bojovat." "Ono! Urazil jsi a ochromil jsi našeho cause. Za to chceme tvou krev, a ty ji vydáš stůj co stůj. Budeš bojovat!" "Budu dělat, co se mně líbí! Chcete složit přísahu?" "Ano, složí ji," odpověděl onbaši. "Také já žádám, aby boj byl poctivý." "Položte tedy ruce na kámen!" Amautům to nebylo příliš vhod. Pravověrnému muslimovi je přísaha svatá. Není divu, že vojáci cítili nepřekonatelnou hrůzu gjfed hrobem, v němž vězela duše, která prý v noci bloudí po jpzeře. Přesto poslechu' rozkazu onbašiho a seskupili se k hrobu, at>y se dotkli kamenné desky. Také Arab položil na ni pravici a řekl: "Jste ochotni říkat přísahu za mnou?" ti "Ano," odpověděli všichni. , , "Mluvte tedy: Ve jménu Alláha nejvýš milosrdného! Přísa-hám u tohoto hrobu, že nemyslím na lest ani na uskok v tomto pji. Vítěz, až bude boj skončen, může odejít, aniž mu hrozí nebezpečí pomsty. Kdo přísahu nedodrží, toho nechť se chopí duch tohoto hrobu a drží ho, aby nenacházel klidu ani ve dne, Hni v noci. To přísahám!" v" Amauti pronášeli ta slova v přestávkách, jež Hilal činil, 8; nebylo jim při tom nijak do smíchu, neboť večer začínal již diat první stíny na opuštěnou krajinu; za krátký čas nastane upíná tma. Kdo z nich spatří slunce zítřejšího dne? Přesto řekl i z nich, když přísahu složili: "Co ví duch Angličana, který před tolika lety, o tom, co se zde děje! Je to všechno říji smíchu." l Muž, říkaje to, se však nesmál. Podobal se Údem, kteří po ttně, když jsou sami, pískají, aby zapudili strach. Arnaut Ahmed fHsvědčil: "Máš pravdu, je k smíchu pomyšlení, že by vyšel duch tohoto Angličana, aby některého z nás popadl. Začněme raději!" 49

"Ano," řekl onbaši. "Sem kostky! Kdo dostane nejvyšší číslo, střeh' první!" Amauti házeli kostkami. Jeden z nich, jemuž padlo sedmnáct očí, vzal svou pušku a odpočítal padesát kroků od hrobu. Také Hilal se chopil zbraně a šel přesné padesát kroků druhým směrem, kde se otočil. Teď stáli oba protivníci proti sobě, takže hrob byl mezi nimi. Amauti ustoupili, aby nebyli ve střeme čáře. Kromě desátníka všichni věděli, že Omar je někde ukryt, aby na beduína bezpečněji střelil, a ti, kdo přišli první, znali jeho úkryt přesně. Upírali tedy zrak s neobyčejným napětím ke hrobu. "Pozor!" zvolal hlasitě onbaši. "Budu počítat. Až řeknu tři, vystřelíte. A - - šejtane! Kdo je to?" Obrátil se směrem, kde v tom okamžiku se objevil Kára ben Nemsi, přicházejíc se svými průvodci kolem zálivu jezera. Až dosud byli zrakům amautů ukryti vysokým rákosím. Muž, jenž šel vpředu hned poznal, že u jezera se chystají k střelbě. Přidal do kroku a za okamžik se zastavil před skupinou u hrobu. Obrátiv se k onbašimu, zvolal: "Dva muži s puškami proti sobě? Co se tu děje?" "Co je ti po tom? Kdo jsi?" "Ať se to týká kohokoli, odpověz mi! Chcete se zabíjet?" "Ne. Je to souboj." "Ah! Doufám, že mu smíme přihlížet?" "Ne. Jděte svou cestou!" "Naše cesta vede právě jen sem. Zůstaneme!" Onbaši změřil Evropana hněvivým pohledem a přistoupil pak k svým lidem. Hovořil s nimi několik okamžiků, pak se obrátil opět k příchozímu: "Povězte mi nejdříve, kdo jste!" "Na tom snad nezáleží. Jsme zde a to stačí. Jde-li skutečně o poctivý souboj, budeme mu přihlížet a nebudeme vás rušit. Kdo by si však v boji počínal nepoctivě, ten bude mít co dělat s námi." "Mluvíš, jako bys byl sám pasa!" 50

"Jak víš, že jím nejsem? Chce-li tento muž, který se jmenuje Hilal, s vámi bojovat, je to jeho věcí, a já mu v tom nebudu překážet, žádám však, aby boj byl čestný!" Jakže? Ty ho znáš?" „.Ano. A zná ho i khedive, který již umí ochránit svého hosta, poj začne teprve nyní?" -f "Ano. Právě měl padnout první výstřel." "Kdo souboji velí?" "Dobrá! Jsem spokojen. Vy zůstaňte na této straně, my se jjbstavíme na druhou! Střežte si svého muže, a my budeme na stráži za Hilala. Můžete začít." "","' "Aj," zvolal Ahmed. "On se tedy přece bál! Zavolal si vás sem, co?" 5 • "Nikoliv. Neví o nás a nezná nás. Dozvěděli jsme se o něm |áhodou; je to však náš přítel a my ho ochráníme." S; Kára ben Nemsi mluvil vážně a tak určitě, že jeho slova volala dojem. Onbaši promluvil opět s vojáky a pak řekl: nuseli bychom vlastně trpět, abychom byli vyrušováni - -" "Nevyrušujeme vás," přerušil ho Kára ben Nemsi. ' "Také bych vám to neradil! Tato záležitost se vás pranic netýká. Vybojujeme si ji a vyřídíme sami mezi sebou. Můžete K však dívat, chcete-li. Ale to také je vše, co připustíme, ptteete-li se do věci vměšovat jinak, promluví s vámi naše fÉraně." Odvrátil se. >•',". Hilal byl ovšem nejvíce udiven tím, že tak náhle nalezl tíicfcránce, kterého ani neznal. Přišel blíž a tázal se: "Kdo jste? Dříve než začne boj, rád bych věděl, co mohu od vás tiiekávat." "Můžeš čekat jen dobré. Posílá nás Hiluja, abychom tě Chránili." "Hiluja!" usmál se beduín. "Děkuji vám! Ale o mne nemusíte mít starost. Za krátký čas nebude žít jediný z těchto amautů. 51

Nechtě je. Přísahali, že boj bude poctivý, a nemusím se tedy ničeho obávat." Klidně šel zpět na místo, které mu bylo vykázáno. Amauti stáli opodál ve skupině, a jejich oči sledovaly každý pohyb nových příchozích. Všichni drželi pušky v rukou. Bylo vidět, že nejmenší popud z té či oné strany vedl by k srážce. Jen sebevědomé Evropanovo vystupování způsobilo, že zatím neprojevili otevřeně nepřátelství. "Nuže," řekl posléze Kára ben Nemsi, "za pět minut bude tma. Nesmíte váhat, má-li být tento ben Arab se vším hotov." "Ano, začněme!" přisvědčil onbaši. "Pozor! Budu velet. Jedna - dvě - -" Hilal zvedl pušku. Její pažba octla se ve výši tváře. Jeho sok mířil rovněž. Byl to okamžik největšího napětí. Vzápětí padnou výstřely. Dříve však, než onbaši mohl vyslovit osudné slůvko "tři", přihodilo se něco, čeho se nikdo nenadal. Padl totiž výstřel, nikoli však z pušky některého soka, nýbrž z hrobu. A v tom okamžiku byl zevnitř hrobu vyražen kámen a za ním vyletěl Omar, jako by byl vystřelen prakem. Úzkostí a zděšením řval zplna hrdla. "Alláh il

Alláh!" zvolal caus udiveně. "Ty, Omare, tys byl uvnitř? U čerta! Cos tam dělal? Proč se třeseš?" Uprchlík však letěl do středu svých druhů a ječel: "Alláh il Alláh! Muhamad rassul! Alláh!" Tato slova jsou jakýmsi vyznáním muslimské víry, islámu, a užívají se často v tom smyslu, jaké má zvolání: "Chval každý duch Hospodina!" "Stůj! Co se stalo? Proč jsi byl tam uvnitř? Proč jsi střelil?" tázal se onbaši a zadržel křičícího. "Je tam on, on!" "Kdo?" "Duch! Přízrak!" "Co žvaníš? Jaký duch?" "Angličanův!" 52

"Člověče, tys blázen!" "Ano, je tam uvnitř! Popadl mne! Tak jak řekl Hilal! Je - je - jeho duch nás prý popadne, jestliže úkladně - ó, Alláh, už přichází, už je venku!" ; Skutečné, v tom okamžiku vynořil se z díry Angličan, a jaký Angličan! Na šatech měl bflé a černé čtverce a na hlavě hloupý {í: klobouk, jaký nosívají Britové. f "Ó, Mohamede! Ó, Alláh! Alláh! Alláh!" řvali poděšení 8; arnauti, co jim hrdla stačila. !;V Angličan roztáhl své dlouhé ruce a dvěma skoky svých ještě A delších nohou vrazil přímo mezi ně. ř "El chajal! Duch! Strašidlo! Zjevení! Prchněte! Pryč! Za-grante se! La illaha il Alláh!" i 1 Tak volali, křičeli a řvali arnauti druh přes druha, a odhazujíc <j|l fii5ky, utíkali, co jim nohy stačily, lord pak stále za nimi, a také , |jfln řval, pískal a skučel všemožnými hlasy a tóny, jakých jen A'; jbyl v svém nadšení schopen. J. Kára ben Nemsi a jeho průvodci byli ovšem nemálo překva- ;'|>eni, když spatřili, jak lord vychází z díry, neboť byli by jsHsahali na to, že je dosud na jachtě. Nehledě k té okolnosti, ;.' JBJefeylo jim však příliš zatěžko uhodnout souvislost událostí, a když nyní spatřili, jak stateční arnauti prchají a jak Angličan f vftězným válečným řevem je pronásleduje, vypukli v smích, který bylo slyšet aspoň tak daleko, jako úzkostlivý křik prcha-jjcích. Ani vážný Kára ben Nemsi se neubránil smíchu. V oka-: mžiku byli zde sami. I arnaut, stojící padesát kroků od hrobu jM připravený k výstřelu, odhodil svou pušku a pádil odtud jako ,ff|í Hilal zatím stál jako zkamenělý. Teprve smích jeho ochránců "'poopravil poněkud jeho domněnku, která se zpočátku zřejmě podobala názoru arnautů. Přistoupil zvolna a tázal se: "Vy se Smějete? Ten Inglesi tedy není mrtvý?" "Mrtvý?" odpověděl Paul Norman v záchvatu smíchu. "Viděl jsi kdy, aby mrtvý takto skákal?" 53

"Ne," mínil vážně beduín. Jeho vážnost vyvolala nový smích. Malíři se podařilo jen s největším namáháním podat vysvětlení: "Tento duch, rozumíš, je náš přítel, a také on sem přišel proto, aby tě chránil." "Ano, vidím již, že to není duch. A přece je to Inglesi." "Ano. Co je na tom zvláštního?" "Toto zde je přece Angličanův hrob." "Ach! Tak je to tedy! Už chápu vše! V tomto hrobě byl pochován Angličan?' "Ano. A jeho duch bloudí po jezeře, jak říkají arnauti." "A lorda považovali za ducha! To je skvělé, neporovnatelné! Lord David Lindsay strašidlem!" Teď se smál i Hilal a doplňoval vysvětlení: "Chtěl jsem, aby arnauti přísahali, že boj bude poctivý. Při tom jsem jim hrozil duchem mrtvého." "Věděl jsi, že Angličan vězí tam uvnitř?" "To jsem nevěděl." "Co tam chtěl?" "Což já vím? Nemohu říci." "Ví to tedy lord! Hle, už se vrací. Ať nám sám vysvětlí toto báječné dobrodružství." Angličan se vskutku vracel dlouhými, spěšnými kroky. Mával již zdaleka rukama jako lopatami větrného mlýna. Jeho smích zněl sípavě jako tóny přefoukaného klarinetu, a teprve když byl zcela nablízku porozuměli jeho slovům: "Nebylo to - oh, ach! - nebylo to - hahaha, nebylo to - - hihihi - -božské?" "Jedinečné, mylorde!" odpověděl Kára ben Nemsi. "Well! - Hihihihihi! - Ohohohoho!" Smíchem byl dobrý lord celý pokřiven. Jeho tvář zrudla jako pivoňka, nos prováděl krkolomné exhibice. Zdálo se, že se lord dusí. Vypadal tak podivně, že se všichni začali opět smát, a smáli se tak důkladně, že trvalo dlouhou chvíli, než se mohli opět klidně tázat a odpovídat si navzájem. "Jsem překvapen, že vás tu vidím," řekl posléze Kára ben Nemsi. "Jak jste se sem dostal, mylorde?" 54'

"Jak? Rozumí se, že na těchto svých starých končetinách, yes!" "Myslil jsem, že zůstanete na lodi." "Zůstanu, aha! Na lodi, co? Nechtěl jsem tam zůstat, rozumíme! Nechtěl jsem! Postavil jsem se na nohy a šel jsem sem. Popsali jste mně toto místo tak přesně, že jsem ani nemohl zabloudit." "Byla to neopatrnost!" "What do you say? Co pravíte? Byla to nejchytřejší tmyšlenka, jakou jsem kdy měl. Kdopak ví, budete-li vy mít za celý svůj jediný život tak chytrý nápad!" S "Když to dopadlo takovým způsobem, můžeme být s vaší l myšlenkou spokojeni. Ale šlo o váš život." "Můj život? Eh! kAni trochu. O můj život nikoliv, nýbrž o život tohoto arabského fífftiastera; well! Tak to je! Yes! Měl být zastřelen!" f "Vím. Byl vyzván osmi či deseti soky." |f < ">; "Tak to nemyslím. Měl být zastřelen úkladně, sice zepředu, ff "ae přece úkladně." "Jakto?" "Neslyšeli jste snad onen výstřel z díry?" "Ovšem." J; "Ten výstřel platil Hilalovi." ýv "Opravdu?" "Zcela opravdu. Arnaut se ukryl do díry, aby tam odtud •Hilala zákeřně zastřelil." ;. "Jak tomu mám rozumět? Náš mladý přítel měl přece tolik Ijprotivníků, že takový úklad nebyl nutný." .. IP "Také jsem si to nemyslel a netušil jsem o tom nic, když však tjiiMen proklatý chlapík vystrčil ústí své pušky z díry a mířil na llffceduůia, pochopil jsem, yes!" é Í "A jak vy jste se dostal tam dovnitř?" "Vlezl jsem tam. Nebo snad myslíte, že jsem tam přijel ,' v kupé první třídy expresního vlaku, vážený siř?" "Nesmysl! Ptám se, kterak jste přišel na myšlenku, schovat se v hrobě u arnauta?" "U amauta? Byl jsem tam dříve než on!" 55

"Nechtěl byste nám to říci souvisle?" "With pleasure - s radostí. Přišel jsem v tato místa, abych mladému beduínovi prokázal službu. Zachraňovat, yes! Zmařit úklady, well! To se muselo stát tajné. Proto jsem hledal úkryt, a naleznul tento hrob, vlezl do něho a kámen za sebou přivalil. Pak přišli arnautí a brebentili spolu čertovskou řečí, z níž jsem nemohl slovu rozumět: Konečně vlezl jeden z nich ke mně dovnitř, a já měl sotva tolik času, abych zalezl dozadu; kde by mne nezpozoroval. A zase jsem slyšel venku rozhovor, kterému jsem nerozuměl. Posléze jsem pochytil i váš hlas, Charleyi, který jsem hned poznal, a tu jsem si pomyslel, že souboj asi už začne. Náhle při slabém paprsku světla, jenž scházejícím rohem kamene vnikal do tmy, vidím, jak arnaut sahá po pušce, přidržujíc její hlaveň u otvoru a mffí. Řekl jsem si ovšem, že zamýšlí něco nekalého, jinak by se byl neschovával. Připlazil jsem se tedy k němu tiše a tajně. V tom zaslechnu venku slova "ahad - itnén" - a ačkoli nerozumím arabsky, přece vím, že ta slova znamenají jedna - dvě' - po nichž přijde "tři." "A v tom chtěl arnaut vystřelit?" "Yes. Kde stál Hilal, he?" "Padesát kroků tímto směrem." "A jeho

protivník?" "V stejné vzdálenosti na protější straně." "It's clear! Hilal mohl být z hrobu zastřelen s dvojnásobnou jistotou, než z onoho stanoviště. Výstřely byly by padly v stejný čas. Nikdo by ani neviděl, odkud vlastně přišla smrt. Nu, tu jsem viděl, že přišla řada na mě a popadl jsem chlapíka za krk dříve, než bylo vysloveno tři. Poděsil se tak, že stiskl spoušť. Jak nyní vidím, minula se jeho kule cíle - pak pustil pušku, vyrazil kámen a letěl. Ten řval, co?" "Ano. A pak jste vyšel z hrobu také vy." "Ale ne tak rychle, neboť jsem se musel mít na pozoru. Nejdříve jsem se pomaloučku podíval, abych viděl, jak stojí mé 56'

|l.akcie, a teprve když jsem vás spatřil, vrazil jsem přímo mezi 'lotry. Prohnal jsem je náležitě, yes!" "Věru, ubožáci byli vyděšeni k smrti." "Myslím, že mne považovali za ducha mého krajana, který |f tam uvnitř kdysi spal." "Jistě. Vše se tak podivně shodovalo." "A věříte teď, že by byl Hilal zastřelen, ačkoliv jste mu přišli | fta pomoc?" "To je pravda. Zachránil jste mu život, mylorde!" "Nepřišel sir David Lindsay jen tak zcela bezúčelně na svět?" "Dnes, mylorde, jste byl současně Angličanem, strašidlem, ffUuchem i andělem strážným." "Je od vás pěkné, že to konečně uznáváte! Pamatujte si to vezměte si to k srdci. Našinec je také chlapík, který něco Ďkáže." "Velmi dobře! Vzpomenu si na to svého času. Nyní, když věci jasně vidím, vysvětlím také Arabovi, zač vám má Skovat." "Stop, sir! Toho není naprosto zapotřebí. Nečekám na uznání, srn David Lindsay, yes! Udělal jsem si nesmírný žert a s tím em spokojen." "Dobře řečeno, mylorde. Jak se zdá, daří se vám lépe taková užství, než únosy z harému." "Yes. Pokusím se nyní věnovat své síly tomuto druhu hrdin-ých činů, ale přesto se ještě nevzdávám naděje, že budu moci i dokonce i zachránit některou sultánu. Ovšem, lépe by se tii vše dařilo, kdybych rozuměl arabsky. Vrhnu se teď na udium cizích řečí, well!" Kára ben Nemsi přistoupil k Hilalovi a vysvětlil mu celý t průběh událostí. Beduín ho klidně vyslechl a pak řekl: "Děkuji i tedy tomuto Inglesi za svůj život! Alláh nechť mu za to dopřeje dlouhý věk. Jsem mu vděčen, přesto však lituji, že k souboji nedošlo. Byl bych arnauty všechny postřílel." "Jsi o tom tak pevně přesvědčen?" tázal se lovec s úsměvem. •57

"Ano. Neříkám to snad z pýchy. Kdybys mne znal, uvěřil bys mi." "Poznám té." "Pohříchu nikoli, neboť zítra odcestuji. " "Kam?" "K svému kmeni. Byl jsem u khedive, a nyní půjdu zpět, abych přednesl jeho vzkaz bojovníkům sallahským." "K Salla-hům vede i cesta Hilujina." "Ano, Hiluja! Před chvílí jsi mne řekl, že ona vás sem poslala, abyste mne chránili. Patříš snad na loď, na níž Hiluja bydhT' "Ano. Loď je majetkem tohoto Inglesi." "Tys asi ten, který Hiluju zachránil z rukou Tuaregů!" "Jsem. Podařilo se mne prokázat jí malou službu." "Pak ti dekuji dvojnásobné. Zachránili jste můj i její život, za to ti patří můj život. Učiním vše, co mohu vykonat k tvému dobru. Ale již se setmělo. Musíme jít. Kde tě zítra zastihnu?" "Proč zítra? Půjdeš nyní přímo s námi na loď a zůstaneš u nás. Nebo snad nechceš?" Hilal si vzpomněl na Hiluju a radostně přisvědčil. Náhle však řekl: "Hle, arnauti zaházeli své zbraně, a vidím, že tvoji průvodci je sebrali. Co s nimi chceš udělat?" "Odevzdám je jejich majiteli, místokráli. Patří jemu." "Máš pravdu. Kdyby však bylo došlo k boji a já z něho vyšel jako vítěz, byl bych si všechny tyto zbraně vzal sám. V poušti je jich zapotřebí, a ne každý ben Arab má dobrou pušku." Potom přikročil Hilal k Angličanovi a poděkoval mu vřelými slovy. Dobrý lord nerozuměl ovšem ani slovu z toho, co beduín říká, a proto byl Kára ben Nemsi nucen posloužit jim za tlumočníka. Když pak vynesli z hrobu Angličanův deštník, který tam uvázl a sebrali všechny zbraně pohozené arnauty na zemi, obrátili se všichni zpět k přístavu. Čacký kormidelník se nesmíme zaradoval, když viděl, že se lord vrací živ a zdráv. Stejně veliká, třebaže tišší byla radost Hilujina, když spatřila Hilala. 58

Ve velké kajutě lordovy jachty se rozpředl pak toho večera živý rozhovor. Všichni se tam shromáždili, aby si pohovořili o dnešních událostech a poradili se o dalších úkolech, jež jim dnešní den zčásti již objasnil. I Hiluja a Čita byly přítomny a vyslechly vypravování o strašidelném Angličanovi se srdečným smíchem. Pak podal svou zprávu Herman Eaglenest. Stručně vyprávěl o svém pátrání po pašovi a Zykymě a o návštěvě v britské zpravodajské kanceláři, kde jak soudil, by něco mohli vědět o Ibrahimově cestě do Egypta. Jeho dotaz měl vskutku kladný výsledek. Agency Service byla dobře zpravena o všech tajných nitkách vedoucích k Vysoké Portě, a nebylo náhodou, že i pašovi věnovala svou pozornost. Její zprávy zaznamenávaly již Odedávna vření mezi beduínskými kmeny, příznaky vzpoury, jež nacházela půdu zejména mezi Suefy, kmenem sousedícím se Sallahy. Nespokojenost beduínů byla namířena proti egyptskému místokráli a projevila se hlavně v poslední době, kdy se prý naskytla příležitost získat i jiné kmeny pouště proti egyptské Vládě. "Pro padišaha je khedive zřejmě příliš mocný," končil svou zprávu Herman, "a proto povstání podporuje. Podle mých zpráv •jf turecká účast v této hře Ibrahimovou přítomností dokonale potvrzena, třebaže není dosud jasné, jakým způsobem mají být beduíni y svých úmyslech podporováni. To všechno jistě pro iňne byla jen podružná otázka, neboť pro zpravodajskou službu již nepracuji. Stačilo mi, že jsem zjistil, kam zamířil pasa, neboť kde je on, tam je jistě i Zykyma. Jsme povinni vyrvat mu ji, a proto navrhuji, abychom sledovali jeho stopu." "Ano, jděte za ním a zachraňte ji!" prosila Čita. "Tolik si přeji, aby Zykyma, má statečná přítelkyně, byla vysvobozena jako já." "Dobře. Nyní jde jen o to, kdo za pašou půjde a kdo zůstane," řekl Kára ben Nemsi. "Pokud jde o mne, rád použiji této 59

příležitosti, abych doprovodil Hiluju k jejímu kmeni. Samozřejmé půjde s námi i Hilal. Kdo ještě?" "Ovšem já," řekl Herman. "Čita musí mít ochránce a tu je samozřejmé, že u ní zůstane Paul." Malíř přikývl. "A vy, mylorde?" ptal se Kára ben Nemsi. Lovec si byl zcela jist tím, že lord projeví úmysl provázet je stůj co stůj, a byl proto nemálo překvapen, když lord odpověděl: "Nesmíte se na mne hněvat, Charleyi, ale při nejlepší vůli to nejde." "Co?" "Abych šel s vámi." "Jakže? Vy nechcete?" "No. Dnes jsem dokázal co umím, a proto má cena značně stoupla. Ostatně jsem zjistil, že hrdinské činy musí člověk vykonávat sám, jinak z nich nic kloudného nemá. Co je mně platné hledat dobrodružství, když jich využijete sám, naskyt-nou-li se?" "To je mi velice líto." "Opravdu?" "Ano. Byl bych vás měl velice rád u sebe." Lord podivně zamrkal, ale zůstal pevný. "Ostatně musím se učit arabsky. Kormidelník bude mým učitelem, a musím zůstat u něho. Až se naučím arabsky čehož dosáhnu nejlépe, najmu-li si byt ve městě, budu provádět sám odvážná

dobrodružství, well." Kára ben Nemsi se usmál a obrátil se k Hilalovi. "Pojedeme s tebou tedy jen my dva," řekl, "já a tento effendi, kromě nás ovšem i Hiluja a Haluja. Povez nám, není ti známé jméno Ibrahim pasa?" Beduín odpověděl záporně, zato potvrdil doslova to, co vyprávěl Herman o chystaném povstání v poušti a vření mezi beni Suefy. Podle názoru mladého beduína bylo nebezpečí dokonce bližší a vážnější, než předpokládali v Káhiře a než sám 60

byl ochoten khedive připustit. Hilal mluvil jasně a vážně, každé jeho slovo svědčilo o tom, že situaci oceňuje sice střízlivě, avšak bezpečně. Nakonec prohlásil: "Řekl jsem, že zítra odcestuji z Káhiry a musím to opravdu udělat, chci-li svůj kmen uchránit od škod, které by mu vzešly z ukvapeného přichýlení se k věčně nespokojeným Suefům. Není daleko den, kdy zasedne džema beni Sallahů, aby rozhodla o přátelství nebo nepřátelství mezi námi a khedivem. Náš kmen je již dlouho rozdělen ve dva tábory. Rozvážnější jsou toho názoru, že všem je nejvíce zapotřebí mír, avšak nejvlivnější muž našeho kmene doporučuje boj. Chci být při tom rozhodování." "Koho míníš nejvlivnějším mužem svého kmene?" tázal se Kára ben Nemsi. "Faléda, bratra zesnulého šejka." "A Badija, vládkyně pouště?" "Je pro mír. Po smrti šejkově vládla kmeni sama, a dík její moudrosti se množilo naše bohatství a rostla naše vážnost. Všechny okolní kmeny to uznaly, a proto dostala jméno khá-num, to je vládkyně. Žel, dobré bydlo začíná mnohé naše soukmenovce píchat." "Patrně nejsou spokojeni tím, že jim vládne žena, která neosvědčuje dostatek bojovnosti?" "Říkáš pravdu. Faléd a jeho přívrženci toho využili a vydali neslo: Žena nesmí být šejkem udatného kmene. A dosáhli toho, Že většina beni Sallahů dnes žádá, aby se khánum znovu provdala." 4 "V tom mají celkem pravdu. Nechť si Badija vezme muže iftejně rozumného jako je ona, který by pracoval pro mír a byl lakloněn khedivovi." \f "Ráda by tak učinila, ale muž, kterého si její srdce zvolilo, je chudý." > "Kdo je to?" '•'••• "Můj bratr Tarik." 61

Toto slovo vyslovil Hilal jen váhavé. Hiluja, která dosud v pravém slova smyslu visela na rtech vypravěčových, vyrazila tlumený vzdech. "Nu, co je na tom zlého?" zvolal Herman Valert. "Je-li on chudý, tím bohatší je, myslím, khánum." "Ach, effendi! Kdyby šlo jen o to! Ale uchází se o ní šejkův bratr." "Ó, jazik - běda!" vzdychla Hiluja. "Ano. Podle zákonů islámu náleží ovdovělá žena především svému silfovi. Uchází-li se o ni někdo druhý, musí se s ním buď dohodnout, nebo s ním bojovat. A takový boj je bojem na život a na smrt." „Nuže, ať tvůj bratr s tím milým silfem zápasí." Na tuto Hermanovu poznámku Hilal hned neodpověděl. Teprve po chvíli se ujal opět slova: "Jsou dvě slova, která mu v tom překáží: Faléd a thar." "Vysvětli nám to!" "Faléd je nejsilnějším mužem našeho kmene. Je obrovské postavy a má takovou sílu, že by snad holýma rukama mohl přemoci lva. Nikdo se na něho neodváží." "Tvůj bratr Tarik se tedy bojí zápasit s ním o Badiju?" Beduín vztyčil hrdě hlavu. "Můj bratr Tarik nezná strach, ale i kdyby s Falédem bojoval a zvítězil, nemohl by ze svého vítězství těžit. Neřekl jsem snad, že je tu také thar, krevní msta?" "Čím je thar v souboji, který je dovolen mezi muži?" "Khánum je Falédovou silfe, je vdovou po jeho bratru, tedy vlastně nejbližší jeho příbuznou. Její povinností by bylo mstít Falédovu smrt a proto je Tarikovo postavení zlé v každém případě." "Vskutku, na to jsme si nevzpomněli," zahovořil teď Kára l ben Nemsi. "A je to vskutku nejpodstatnější a zároveň nejobtížnější otázka celého tohoto případu. Bůh je však veliký, [a věříme, že Badiji pomůže. Řekl jsi, že Faléd je khedivovým nepřítelem. On se tedy vyslovil pro spolek se Suefy a pro boj 62

proti místokráli el Masní?" "Ano. Proto jsem jel nejdříve do Džarabubu a později do Káhiry." "Vypravuj!" "Před časem navštívil náš kmen cizinec, který byl dříve u beni Suefů a nazýval se cizím, neznámým jménem Polikev. Hned po svém příjezdu začal zpracovávat mé soukmenovce a našeptával jim, aby přestali odvádět daň z hlavy a stád, a vzbouřili se. On to byl, který doporučoval, aby se Faléd stal šejkem a aby spojené kmeny pouště vtrhly pod jeho vedením do Egypta. Za to sliboval cizinec mužům mnohé dary a kořist, takže se mu brzy podařilo získat některé členy džemy pro své plány. Tehdy mne poslala khánum k sídi Senussi á později ke khedivovi, abych prosil jejím jménem o radu -..'•• a pomoc." "Ví Faléd o těchto tvých cestách?" - ' "Ne." "A jak jsi pořídil?" "Měl jsem úspěch jen zčásti. Sídi Senussi, hlava svatého lidu, který u všech beduínů požívá veliké vážností a úcty, 4 Vzkázal shromáždění našich starších jménem řádu i svatého H islámu, aby nevěřili cizímu sefirovi a aby zachován' věrnost W khedivovi. Nesu jeho písemný vzkaz s sebou." : ; "A jak tě přijal khedive?" ""• "Byl ke mně vlídný, ale pomoc mně odepřel. Žádal jsem, aby vyzbrojil můj kmen střelnými zbraněmi, abychom se mohli hájit proti nátlaku a bránit jeho zájmy v případě, že Uvážlivější muži nabudou vrchu a rozhodnou pro mír. íróbav před nejistým rozhodnutím džemy odepřel mi však zbra-JWI a prohlásil, že odbojníky potrestá sám, odváží-li se zved-pítft proti němu zbraně. Jeho hrozba je to jediné, co mohu přinésti džeme, ač by si ji byl khedive spíše získal mírností a důvěrou." : "Hovoříš správně, jako zralý a zkušený muž. Myslíš, že džema poslechne poselství sídi Senussiho?" "Doufám v to. 63

Ovšem, musím se vrátit včas. Proto jsem se rozhodl odcestovat zítra ráno a prosím vás, abyste byli i vy připraveni, chcete-li mne provázet." "Neměj obavy. Zítra za úsvitu vyrazíme!" Tím bylo rozhodnuto o výpravě do pouště a o složení malé výpravy. Malíř Norman, Čita, ba i lord Lindsay měli hned plné ruce práce, aby opatřili výpravu vším potřebným k dlouhé cestě do pouště. Bylo nutno obstarat Hermanovu výstroj a doplnit i HUujiny cestovní potřeby. Část cesty měla býti vykonána lodí po Nilu, a teprve po vystoupení z dahabije chtěli cestující použít velbloudy k další cestě. Zatím co na lodi panoval ruch příprav, zaměstnávající všechny ruce, jediný Hilal se jej neúčastnil. Stál osamělý na palubě, opíral se o zábradlí, a díval se do vod věčné řeky. Tyto vody přicházely zdaleka, z tajemného jihu a ubíraly se do dáli, aby brzy splynuly ve stejně tajuplné a nesrozumitelné nekonečnosti moře. Jaké myšlenky měl jinoch, když se jeho zrak upíral do vln, lesknoucích se v nočním šeru? Myslel na neznámou budoucnost svého kmene? Ne. Před jeho očima byla jen Hiluja. A je to zvláštní a přece pravdivé, že člověk v nejšťastnějších okamžicích života nemá kromě jedné jediné žádné jiné myšlenky. Ocitá se v jakémsi snivém stavu, z něhož nepronikne žádná určitější myšlenka. Má pocit blízký štěstí, nic víc, a přece se mu zdá, že by to stačilo na věčnost. Ten pocit - to je první písmeno abecedy velké

blaženosti, která nespočívá v myšlení ani v rozumu, nýbrž jen v citu a v pojímání Boha. Byla již hodně pozdní noc a na lodi vše utichlo, když osamělý snílek zaslechl za sebou tiché kroky. Obrátil se. Spatřil Hiluju, která vyšla na palubu. Jižní hvězdy jasně svítily, a v jejich svitu nabývaly krásné dívčiny rysy výrazu, jaký Hilal ještě u žádné ženy nezpozoroval. Dívka chtěla plaše přejít mimo něj, on ji však pohybem ruky zastavil. "Hilujo!" řekl tiše a váhavě. "Volal jsi mě?" tázala se a zastavila se. 64'

"Nechtěl jsem, ale než jsem si to uvědomil, vyslovil jsem tvé jméno. Je však dobře, že se tak stalo. Chci ti něco říci." "Co, Hilale?" "Abys mi odpustila" "Já? Co já bych ti měla odpouštět, Hilale? Což nejsi můj vysvoboditel a ochránce? Nejsem ti místo odpuštění povinna dutém?" "A přece tě o ně musím žádat." Jak by to bylo možné? Proč?" vydechla a položila si ruku na srdce, které jí v té chvíli zatlouklo tak mocně, že se až bála, aby to on neslyšel.

I Hilal si zhluboka oddychl a založiv ruce křížem na prsou, řekl: "Když tě dnes arnauti urazili a tázali se mne, jaké mám na tet právo, objal jsem tě a řekl jsem, že jsi má snoubenka. Nfbyla to pravda, ale tys to strpěla. Podle zákona pouště měla .J>y ses nyní stát mou ženou. Ale já vím, že skutečnost je jiná. JřSIjala a strpěla jsi mé objetí jen proto, aby arnauti byli okla-JjJliljri; vracím ti tedy nyní tvé právo a prosím tě, abys mi Opustila. Nikdy se nikdo nedozví, co se mezi námi stalo a že tě objal. Jsi svobodná. Prosím, mlč! Dovol, abych sám l tvé přání a vyslovil tvé myšlenky. Jsi nyní opět volná a já na tebe nárok, avšak mé srdce ti patří a bude věčně Víš již, co mně máš odpustit." Hiluja mlčela. Nevěděla, vědět. Neodpovídáš mi?" 4pX Hilale, jak jsi dobrý! Jak jsem si to od tebe zasloužila?" l ,i,Taž se slunce, jestli zasluhuje, že se milióny očí k němu 0(aeejí. Je to vůle Alláhova, aby se tak dělo. Ted pověz, zda :1JP odpouštíš?" "Řekla jsem ti již, že nemám, co bych ti Odpouštěla. Přeješ-li si to však, odpouštím ti." t Dekuji ti. Alláh ti žehnej!" Hilal odcházel, zvolna a váhavě, jako by čekal, že Hiluja fWMiese slovo, jež by ho vyzvalo, aby se vrátil. Dívka jej chtěla zavolat, ale její srdce bylo tak plné přemírou citů a její hrdlo tak

65

zadrhnuté pohnutím, zeje pronést nemohla. Teprve když beduín zmizel, přitiskla si obě ruce na srdce a tlumené vykřikla. Nikdo by nebyl poznal, zda je to výkřik radosti nebo hlubokého žalu- 66 <

Kapitola třetí VLÁDKYNĚ POUŠTĚ

Nad pouští se vznášela sluneční záplava. Připomínala biblická slova: .Obloha nad tebou bude jako planoucí oheň a žerně pod tebou jako rozpálený kov.' Žhavé sluneční paprsky dopadaly na písek; ten však je již nepřijímal, byl nasycen smrtonosným žárem a odrážel je, takže ležely na zemi jako plynné moře žáru, jehož povrch zářil oslňujícími světly. Hlubokým pískem se brodilo pět velbloudů. Hři jízdní a dva nákladní. Poslední nesli scvrklé vodní měchy, v nichž již nebylo ani krůpěje vody; na sedlech byl zavěšen ostatní majetek cestujících. Společnost poutníků tvořily tři osoby, dvě mužské a jedna ženská. Žena ležela v tachtirvanu uzavřeném záclonou, a tachtirvan se houpal na vysokém velbloudím hřbetě se sttany na stranu. Byla to Zykyma. Vedle ní jel Ibrahim pasa a Said, věrný Zykymin arabadži. Oslněným očím poutníků nebylo možné podívat se do dáli. Chtěl-li jejich pohled zabloudit dál než dolů pod sebe, byl světlem takřka odražen, až zrak zabolel. 67

Z nosítek se ozvalo hluboké, bolestné zasténání. "Prokletý písek. Je to peklo!" zahučel pasa. "A nikde není stopy po oáze, jež má být tak blízko. Vida něco, Saide?" "Ne, pane. A přece - tam naproti vlevo od nás se něco pohybuje." Pasa se pokoušel upřít pohled zmíněným směrem, ale jeho víčka klesla, aby ochránila zrak před bodavou bolestí oslnění. "Nevidím nic," naříkal pasa. "Zdá se, jako by mi slunce chtělo vypálit oči z důlků." "Cítím totéž. Ale blíží se to." "Co je to?" "Nevím. Nerozeznávám to." Said mluvil pravdu. V tomto moři žáru se rozplývaly obrazy a tvary, jako by je slunce ničilo nebo pohlcovalo. Konečně však nabyl pohybující se předmět větší zřetelnosti. Byl to jezdec na velbloudu. Blížil se rychlým tryskem. Když dospěl k malé karavaně, zastavil své zvíře a prohlížel si poutníky zamračeným pohledem. Velbloud byl veliký, a muž na něm sedící byl postavy vskutku obrovské. Zahalen byl do bílého haiku, jehož kapuci měl staženou přes hlavu. Jeho tmavý obličej byl výrazný, energický. Napříč přes něj se táhla jizva, přetínající nos. "Sallam!" pozdravil muž krátce, když byl se svým pozorováním hotov. "Sallam aleikum!" odpověděl pasa. "Kdo jsi?" "Mé jméno je Hulám." "Co jsi?" "Kupec." "Dal ti Alláh rozum vola, že neodpovídáš obšírněji a bez ptaní? Mám si snad tvou zprávu koupit svým bičem? Odkud jsi?" "Ze Smyrny." Pasa se neodvážil odpovědět na hrubá slova stejně hrubě. "A kam chceš?" 68'

"K béni Sallahům." "K Sallahům?" usmál se jezdec. "Kdo ti k nim ukázal cestu? "Můj vůdce. Opustil mne však; netroufal si dále s námi, neboť jeho kmen nežije prý se Sallahy v dobrém přátelství." "Aha! Bál se! Nu, má k tomu jisté dobrý důvod! Ale co chcete u beni Sallahů?" "Pohostinství." "Máš mezi nimi přátele?" "Nikoli." "Pak od nich příliš pohostinství neočekávej. Kmen k sobě kohokoliv nepřijímá. Kdo s tebou putuje?" "Má žena a můj sluha." "Uchýlil jsi se od směru, který ti byl udán. Kdybys jel dále tímto směrem, jel bys vstříc smrti. Buď rád, že jsem vás zdaleka spatřil. Pojeďte za mnou!" Obrovský jezdec se obrátil v ostrém úhlu k jihu a ostatní jeli za ním. Chvíli klusali v hlubokém mlčení, a pasa jen pozoroval obra nepokojnými pohledy. Nakonec se tázal: .Jsi snad ty ben Sallah?" "Ano." "Znáš Faléda, bratra zesnulého šejka?" "Proč ne? Chceš k němu?" "Ano." "Měj se na pozoru. On není žádný lidumil!" Tvář muže se stáhla k posměšku, v němž se jevilo jakési Uspokojení. Pasa odpověděl: "Zdá se, že ty také nejsi lidumil." "Proč myslíš?" "Vidím to a také slyším z tvých slov." "Hm! Co chceš od Faléda?" "Snad mnoho, snad nic." Jdi k ďasu!

Myslíš, že nejsem hoden pořádné odpovědi? Měj se na pozoru!" "Snad ti odpovím jinak, až tě poznám." 69

"Nepřej si poznat mne! Pohleď - zde přichází můj průvodce, kterého jsem opustil, když jsem vás zdaleka spatřil. Nevím dosud, zda by nebylo přece jen lépe, kdybych vás nechal jít dál do moře bez vody!" V tom se již setkali s jiným jezdcem, který klidně přijížděl blíž. "Tento muž je kupec ze Smyrny a nazývá se Hulám," řekl mu obrovský jezdec, když u nich zastavil svého velblouda. Příchozí pozoroval pašu udiveným pohledem. V jeho tváři se zračilo veliké překvapení, když zvolal: "Hulám? Pah! To je Ibrahim pasa!" "Vy, PoKkeve!" odpověděl pasa s nemenším úžasem. "Je to možné?" "Alláh je veliký a mocný. On uskutečňuje i nemožné." Obrovský jezdec zaklel a uhodil velblouda metrekem až zvffe vyskočilo. "Ibrahim pasa!" zakřičel zuřivě. "Řekl mi, že se jmenuje Hulám?" "Nesmysl," smál se ten, jehož Ibrahim pasa nazval Poli-kevem. "Alláh tě zatraťl Proč jsi mne obelhal?" "Mé jméno nemusí každý vědět," odsekl pasa. "Ibrahim pasa! Neznám tě." "Poznáš ho," řekl jeho druh. "Je to můj přítel. Nebyl bych nikdy považoval za možné, že se s ním setkám v poušti. Když však je tady, jsem přesvědčen, že chce totéž, co chci já, totiž tvé blaho, Faléde." "Tento muž je Faléd?" zvolal pasa. "Ano. Což ti to neřekl?" "Ne. Neřekl mi to, ačkoliv jsem mu řekl, že hledám Faléda, bratra dřívějšího šejka Sallahů." "Dozvěděl by ses to ještě v pravý čas," zabručel obr. "Přicházíš od sultána z Instanbulu?" "Ano. Přímo však ne, byl jsem nějaký čas v Tunisu." 70'

"Nebyl jsi snad také v Káhiře u místokrále?" "Ne. S khedivem nemám co mluvit On nechce tvé dobro; já však přicházím jako tvůj přítel." "Máš pro mne asi nějaké návrhy?" "Mám a velmi výhodné." "Vyslechnu je. Nyní si však pospěšme. Blíží se doba odpolední modlitby, před níž musíme být v ležení!" Pobídli velbloudy, a za krátký Čas zdvojnásobila zvířata sama dobrovolně svůj běh, neboť ucítila vodu oázy. Písek znenáhla mizel a ustupoval travnaté pláni, která houstla stále víc. Palmy se zvedaly v dálce k obloze, v jejich stínu ležely stany, kolkolem se pásla stáda. Obrovský jezdec jel hrdě mezi nimi, nevšímaje si pastevců, kteří ho pozorovali plachými, mnohdy zamračenými pohledy. Zastavil se na velkém prostranství, obklopeném stany, jejichž obyvatelé náleželi asi k zámožnějším Členům kmene, neboť mnohé ze stanů byly zhotoveny z dražších látek než ostatní. Avšak co bylo nejvíce nápadné, byla rozsáhlá stavba založena na obrovských kamenných kvádrech a zvedající se opodál vysoko nad stanovým ležením. Jak se dostaly tyto velké těžké balvany sem, když v okolí na mnoho mil nebyla žádná skála? Historik by to vysvětlil dohadem, že stavba byla zřízena jistě již v dobách, kdy Římané dobyli Egypt a odvážili se pak se svou kulturou do pouště. Opravdu jsou hluboko v Sahaře ještě dnes zbytky obrovských vodovodů a masivních tvrzí, ovšem napolo jsasypané pískem, přece však podávají svědectví o podnikavo-šti národa, který s obrovským namáháním dovedl uhájit život i uprostřed mrtvé pouště, bojovat s ní a přemáhat ji. Zmíněná stavba stála uprostřed oázy. Byla-li obývána, nemohl nikdo zvenčí rozpoznat. V každém větším beduínském táboře bývá připraven stan pro hosty, někde dokonce i více stanů. Tak bylo i zde. Ibrahimu pašovi byl vykázán prázdný stan. Zykymě, kterou vydával za svou ženu, druhý stan. Oba stany byly opatřeny potřebnými •71

rohožkami a koberci, a záhy se také dostalo umaleným poutníkům všeho, co potřebovali. Pak, když byl pašovi poskytnut čas, aby si odpočinul po namáhavé jízdě, navštívili ho Faléd a Polikev, kteří s ním měli rozmluvu tak dlouhou, že slunce stálo již hluboko, když oba opět stan opouštěli. Polikev zůstal pak ve stanu, který mu byl vykázán při jeho příchodu, obr Faléd však prošel řadou stanů k zřícenině. Jeho opálený obličej nabyl tvrdého a odhodlaného výrazu, když vstupoval. Budova, jak už bylo řečeno, spočívala na vyvýšeném místě, na návrší, jež příkře vystupovalo z, roviny. Široké schodiště, stavěné jakoby pro rod obrů, vedlo nahoru; z obou stran schodiště seděli ozbrojení beduíni. Když kráčel jejich středem, uctivě povstali. U vchodu do zříceniny se opíral o zeď mladý beduín. Byl oděn jen v kalhotách a v kazajkce; hlavu k ochraně před slunečním žárem měl obalenou tenkým, bílým plátnem. Za provazem z velbloudí srsti, který mu sloužil za pás, vězel dlouhý, dvousečný nůž, jediná zbraň, kterou měl kromě dlouhé pušky, opřené o zeď. Byl to Tarik, Hilalův bratr. Když spatřil obra vystupovat na schody, stáhlo se bezděky jeho obočí, uměl se však dost ovládat, aby svůj obličej opět uhladil; ustoupil o krok, takže stál teď přímo před vchodem. Faléd to dobře zpozoroval, a jeho tvář nabyla výhružného výrazu. Přesto se klidně zastavil na nejhořejším schodu a upřel svůj zrak dolů přes ležení, jako by něco hledal tam venku, kde se pásla stáda. Snad očekával, že Tarik zatím ustoupí, aniž k tomu bude vyzván. Když se však mladý muž nehýbal, obrátil obr své pichlavé oči na jinocha a řekl: , Jak se zdá, nevidíš mne." Již v přízvuku jeho slov se tajilo nepřátelství s namáháním potlačované. Tarik se tvářil, jako by to nepozoroval a odpověděl udiveně: "Ano, vidím." "Jsem, doufám, dost veliký, abych byl zpozorován. Teď mi ještě pověz, jsi-li dost chytrý, abys uhodl, co tu chci!" 72

"Nehádám. Jsem dnes vůdcem stráže a není mou povinností hádat tvé myšlenky. Mou povinností je pouze sloužit naší khánum." "Snížím se tedy k tobě a řeknu ti, že chci k ní. Jdi mi z cesty!" Domníval-li se Faléd, že Tank odstoupí, mýlil se. Mladý muž se ani nepohnul. "Co jí chceš?" "Jsi pověřen, aby ses mne na to ptal?" "Ano." "Ah! Nevíš, kdo jsem?" "Vím to dobře." "Nuže! Jsem bratr šejka, jsem nejvyšší v shromáždění star-šfch a proto také nejvyšší v celém kmeni." "Až dosud je mi známo, že khánum je vládkyní kmene, a já jako vůdce její stráže musím dělat to, co mně nařídí." "Vskutku nařídí?" usmál se Faléd. "Svobodný beduín si dá tedy poroučet?" "Ano, tím, komu se dobrovolně podřídí. Khánum je doma. Nechce být vyrušována, nebude-li to nezbytně zapotřebí." i i Je toho zapotřebí. Ustup mi!" "Odpusťl Zeptám se jí, zdali je ochotna tě přijmout." Faléd sevřel pěsti, vyrazil ze sebe kletbu a opovržlivě zvolal: "Ty? Ty mně chceš zakazovat vstup? Věz, že nedám na sebe člékat žádným psem -" "Zadrž!" odpověděl Tarik. "Rozvaž dobře svá slova, dříve než je vyslovíš. Jsem stejně jako ty Sw)bodný syn kmene, a na urážky odpovídám kulí!". Říkajíc to, sáhl rychle po pušce a položil prst na spoušť. Faléd neměl s sebou žádné zbraně a musel uznat, že Tarik je v tomto Okamžiku v převaze. Věděl také, že každý beduín má právo odpovědět na urážku okamžitě bojem. Ovládl se tedy a tázal

se hlasem poněkud klidnějším: "Zapomínáš patrně, že khánum je mou silfe, nejbližší příbuznou. Musí mne vyslechnout, chci-li s ní mluvit." 73

"Žena nemusí u sebe vítat jiného muže než svého. Nikdo ji k tomu nemůže nutit." "U Alláha, tvé náhledy jsou zvláštní!" Arab neodpověděl, otočil se a hvízdl. Za několik okamžiků se ozval zevnitř ženský hlas. "Je zde Faléd a přeje si mluvit s paní!" zvolal Tarik. "Zeptám se," odpověděl hlas. Obr, který zatím ustoupil o krok, dupl nohou. "Tímto způsobem bývají přijímáni sluhové panovníků v západních zemích," řekl nevrle. "Já však nejsem otrok. Přicházím kdy chci a odcházím, kdy se mně zlíbí. Tento nový zvyk, vítat takto největšího muže kmene, nebude dlouho trpěn. To ti slibuji!" Tarik neodpovídal. Pokrčil jen rameny a stál nepohnuté u vchodu, dokud se neozval týž ženský hlas: "Nechť vejde." "Vstup!" řekl nato mladistvý strážce, odstupujíc od vchodu. "Smím? Opravdu už smím?" zašklebil se Faléd. "Ano," řekl vážně Tarik. V té vážností bylo něco tak sebevědomého a zároveň ironického, že Faléd zvedl obě zaťaté pěstí a zuřivě řekl: "Čas, kdy smím, záhy uplyne. Brzy přijde doba, kdy já budu určovat, co smím a co smějí jiní. Pak si spolu promluvíme." Po této výhrůžce vstoupil, skláněje hlavu, aby nenarazil na zdivo, neboť na něho se vskutku hodila slova Písma: "On jediný zůstal z dítek obrů." Úzká brána vedla zdí několik metrů silnou na malý, čtverhranný dvůr, který naproti měl podobnou branku. Vedla do dost dlouhé a tmavé chodby, končící v malé místnosti, jejíž celé zařízení tvořily dvě na zemi ležící rohože z kokosových vláken a rozžatá lampa s palmovým olejem. Obr zde byl přijat starou ženou, která odpověděla na Tari-kovo hvízdnutí. "Prosím, počkej tady," řekla mu. "Khánum přijde hned." Faléd na ni upřel lesknoucí se oči. 74 <

"Mám čekat?" tázal se. "Ano." "Čekat!" zasmál se hlasité. "Faléd má čekat! U všech šejtanů nejspodnějšího pekla džehenny, to je veselé." "Promiň, pane! Mám zde sečkat s tebou, dokud khánum nepřijde." "Znamenité!" zaskřípal muž zuby. "Ty, rozmilá, okouzlující, máš zůstat u mne, až se tvé paní uráčí ke mne přijít?" A přistoupil k zené s napřaženými pěstmi, pokračoval: ,íTáhni, stará čarodějnice! Nezmizíš-li okamžité, hodím tě na zeď, že na ní zůstaneš přilepena tělem i duší jako věčný důkaz, že jsi rozhněvala Faléda!" Stařena hlasitě vykřikla úzkostí a vyletěla dveřmi, jako by ji vystřelil. "Alláh inhal el bakk!" bručel za ní beduín hněvivé. Tato slova znamenají: Bůh zatraťštěnici! A štěnice je nejopovržlivější pojem, jejž může Arab přidělit ženské osobě. Faléd nemusel dlouho čekat, neboť sotva stará žena zmizela, vstoupila khánum. Obličejem byla velmi podobna své sestře Hiluji. Byl stejně měkký, ale v tazích poněkud vážnější, hlubší a zamyšlenější. Lelo, nepříliš vysoké, zvedalo se nad tmavým obočím čarovně [j)jfsovaným. V tmavých očích jako by spala všechna tajemství Orientu; lehce zahnutý nos s jemnými chřípěmi, jež jako by se stóle lehce chvěla, prozrazoval, že duše Badijina bývá rychle uváděna v rozčilení. Rty byly v koutcích poněkud vzhůru obrá-cCňy, bezpečné znamení, že krásná ženina ústa měla v poslední době často příležitost a příčinu k hněvu. Vlasy jako havran ,tóné splývaly jí ve dvou dlouhých pletencích skoro až k zemi. Nebyly opatřeny ani nejmenší ozdobou, ač je jinak beduínky irtiice milují. Když spatřil tuto ženu, jako by Faléd rázem zapomněl na svůj hněv. "Sallam!" pozdravil. "Alláh dejž ti mír, ó, Badijo!" •75

"Mír? Jak souhlasí toto tvé přání s tvým počínáním? Poděsil jsi mou služku k smrti." "Je to hloupá obluda -" "Obluda?" Hlas, jímž Badija opakovala toto slovo, byl zvláštní a nelze jej dobře popsat; nebyl ostrý, nebyl pánovitý, než přece nebylo možné mu odolat Sám Faléd, tento hrdý, domýšlivý a bezohledný muž, byl jím donucen k omluvě: "Odpust1. Rozhněvala mne." "Žádáš si mého odpuštění a mohl jsi stejně dobře sám odpustit jí. Domnívám se však, že tys ji rozhněval. A přece zní i o hrdinovi dobře, řekne-li se o něm, že je zdvořilý." "Vím to a doufám, že mně poskytneš příležitost být k tobě zdvořilý a také zdvořilým k tobě zůstat." "Nedávám nikomu příčiny, aby zapomněl na úctu, jíž jest povinen ženě a vládkyni kmene. Vzkázal jsi mi, že chceš se mnou mluvit o něčem nutném. Posaď se!" Ukázala na rohože, jež tu ležely proti sobě. Faléd se již schýlil, aby poslechl její vyzvání, ale v okamžiku se opět vzpřímil. "Posadíš se také?" tázal se. "Ne. Mohu té vyslechnout stojící." „Pak budu tedy s tebou mluvit také vestoje. Mohla bys pak říci, že jsem před tebou svá kolena sklonil: Faléd se neklaní." "Zůstaň tedy stát a mluv!" Založila ruce na prsou. Když tak učiní žena, lze s jistotou míti za to, že má ráznou a pevnou vůli. Faléd pohledem měřil její hrdou postavu. "Nemůžeš uhodnout, co chci?" tázal se, pokoušeje se dodat; svému hlasu měkkého zvuku. Badija chladně a pátravě upřela na něho oči a řekla: "Nejsem zde, abych hádala. Chtěl jsi se mnou mluvit, tedy mluv!" "U Alláha! Hovoříš tak, jako bys byla opravdu panovnicí!" "Vím, že nejsem. Nemohu za jméno, které jste mi dali." 76'

"Nebudeš je již dlouho nosit. Nyní ovšem jsi ještě šejkem kmene; ale povez mi, nevíš, jak dlouho je můj bratr mrtev?" "Rok; vědí to všichni." "Rok, ano. Rok smutku však minul, a kmen tě již nemusí nadále poslouchat." "Poslouchejte tedy jinou, nebo jiného." "To uděláme. A ty se podle našich zákonů staneš ženou toho jiného." "Musím?' "Ano." < Badijina otázka zněla podivně ostře, a její pohled upřel se hněvivě na Faléda. On však jen pokrčil rozvážlivě rameny a potřásl jakoby udiveně hlavou. "Musíš!" opakoval. "Rozumí se to samo sebou. Jsi příslušnicí kmene a máš tedy na nejpřednějším místě povinnost zachovávat jeho zákony." ' ;" "A kdybych to neučinila?" "Nemožné. Tato otázka je zcela zbytečná." "Říkám ti, že se to může snadno přihodit!" "Pak bychom tě donutili, abys uposlechla zákon!" Nyní i Faléd založil ruce na prsou a vztyčen opřel se o zeď. Tak stah" oba výhružně proti sobě, ona, slabá žena, a on, muž představující sílu, stupňovanou až k odpuzující mohutnosti, í; "Chcete mne nutit?" usmála se. "Nutit k tomu, abych se stala Ženou muže, kterého nechci?" M"Každý tě k tomu bude nutit!" i -í Ty asi také?" 5 Já také. Musíš se řídit podle zvyků kmene. Jsi jeho příslušnicí." íí' -i,Vskutku?" tázala se. "Říkáš to sice, ale není tomu tak; nikdy litem vaše nebyla!" " s Její hlas zněl při tom tak, jako by se něčeho hrozila. Zvolna éizajíkavé pokračovala: "Tvůj bratr mne sice pojal za ženu ; byl starý, nemohl si získat mé srdce, a já jsem jen poslechla •77

svého otce, jehož jsem uvykla poslouchat Jen proto, že tu nebyl nikdo, komu by mé srdce náleželo, stala jsem se ženou tvého bratra." "Je lhostejné, proč jsi se jí stala, hlavní je, že sňatkem s ním příslušíš k beduínům kmene Sallahů. A u těch je zvykem, že vdova náleží nejbližšímu příbuznému zemřelého muže. Nejbližší příbuzný mého bratra jsem já. Budeš tedy mou ženou!" "Ne." "Ah! Nelíbí se ti to?" "Na to ti nebudu odpovídat. Stačí, že se nikdy nestane, co chceš." "Stane a velmi brzy. Proto přicházím, abych ti řekl, že se zítra sejde shromáždění starších, aby rozhodlo o té otázce. Rok uplynul, a ty se musíš podrobit rozhodnutí džemy. Musíš mně být přiřknuta. Jen boj na život a na smrt by tě mohl učinit ženou jiného. A myslíš, že se najde někdo, kdo by se odvážil bojovat s Falédem?" "Chlubíš se svou silou, ale Alláh je mocný, on může dát i chlapci sflu obra." "Vyčkám, zdali tak učiní. Podle zvyku našeho kmene počkám, budeš-li mně přiřknuta, tři dny, najde-li se Člověk, jenž by chtěl o tebe bojovat Přihlásí-li se, rozdrtím ho tak, že nebudou nalezeny ani hadry z jeho duše. Čtvrtého dne budeš mou ženou, a nikdo na tom nic nezmění, ani ty sama. Je již opravdu čas, aby kmen dostal šejka. Doba je vážná. .Brzy se zdvihne nad Egyptem válečný křik, a také naši bojovníci potáhnou k Nilu, aby ukázali místokráli, co dovedou." "Chcete válčit s khedivem?" "Ano. Je nepřítelem všech synů pouště. Vzal jim zemi; žádá od nich daně a poplatky, dává bičovat svými arnauty felláha, který neplatí daně. Dnes k nám přišel vyslanec tureckého sultána, panovníka věřících; účastní se shromáždění starších, a ctihodní muži rozhodnou o válce s místokrálem." 78-

"Kéž tomu Alláh zabrání!" , Jsi žena. Co ty rozumíš takovým věcem? To jsou záležitosti mužů!" "Snad jim rozumím stejně jako ty. Istanbulský padišah nebyl nikdy přítelem volných beduínů pouště. Je-li vyslanec tohoto panovníka zde u nás, hraje s vámi nepoctivou hru a hledí si jen prospěchu svého pána. Ostatně nevěřím, že je zde." "Můžeš tomu klidně věřit. Je zde dokonce i muž, který řídí společnou vzpouru kmenů." "Musela bych o tom přece vědět" "Zapomínáš, že jsi žena." "Jsem však dosud také zástupce šejka kmene. Zítra ve shromáždění se to dozvíš!" "Ach! Chceš tam snad přijít a zúčastnit se porady?" "Ano." "Nezabraňuji ti v tom. Budeš aspoň svědkyní mého vítězství. Ve čtyřech dnech budeš mým majetkem. Na tom nemůže nikdo nic změnit." "Když nikdo jiný, tedy já sama!" "Mně, mně bys chtěla odolat?" zasyčel. "Nebojím se tě." í "Pravím ti tedy, že mi není zapotřebí ani čekat na rozhodnutí džemy; mohu zlomit tvou pýchu hned teď!" Jak?" "Rád bych viděl člověka, který by se odvážil bránit mi, fe ybych zde teď zůstal a učinil tvůj příbytek svým domem." "Nevíš, co mluvíš. Opusť ihned můj dům!" Jakže? Vyháníš mne?" "Ano! Jdi!" "U ďábla, to mi ještě nikdo neřekl! Zůstanu a zkrotím tě!" "Zkus to!" Faléd se zvedl a přikročil k ní, aby ji uchopil za ruce. Badija uskočila a vykřikla. Zasmál se a skočil za ní ještě rychleji, ona však nyní zůstala stát a klidně ukázala ke dveřím. 79

Tam se objevila hlaveň pušky, namířená přímo na Faléda. Toho, kdo držel pušku, vidět nebylo, protože stál v temnu, kam zář švéda olejové lampy nedopadala. Když Faléd spatřil zbraň, zastavil se a zaklel. Jeho tvář se nenávistně stáhla. "Teď půjdeš?" tázala se Badija. "Kdo je ten muž? Kdo se odvážil?" zasyčel obr, ukazujíc na muže s puškou. "Podívej se na něho." Faléd odcházel bez pozdravu. Prošel dvorem a venku u vchodu se zastavil. Tam se opíral Tarik jako dřív o svou pušku a lhostejně se díval do dálky a tvářil se, jako by obra ani neviděl. "Odešel jsi odtud?" tázal se Faléd. "Nejsem povinen ti odpovídat. Ale protože by sis mohl myslit, že se tě bojím, povím ti, co chceš vědět. Byl jsem uvnitř." "Tys to byl, kdo na mne mířil?" "Ano." "Byl bys střelil?" "Má kule roztříštila by ti hlavu v tom okamžiku, kdyby ses byl dotkl khánum. Byl jsi moudrý, že jsi ustoupil." Tvář Falédova nabyla hrozného výrazu. Zdálo se, jako by se pardál chtěl vrhnout na svou oběť. Sípavě vyhrkl: "To říkáš mně - mně - ty pse a synu -" "Zadrž! Ani slovo již! Nehýbej se!" Faléd se chtěl na Tarika vrhnouti; mladý muž však zvedl rychle pušku, uskočil a namířil zbraň na obrova prsa. Prst na spoušti, zvolal hrozivě: "Řekl jsi slovo pes. Mluv! Koho jsi tím mínil?" Faléd mlčel. Pro beduína je slovo pes hroznou urážkou. Uražený je oprávněn hned se mstít a případně zabít toho, kdo ho urazil, aniž se musí strachovat krevní msty. Faléd poznal, že prohrál. Věděl, že Tarik střelí, přisvědčí-li a přece jeho pýcha se bouřila proti tomu, aby se dal donutit ke zbabělé lži. 80

"Koho jsi mínil?" opakoval Tarik. "Mluv rychle. Mínil jsi mne?" A když Faléd i teď s odpovědí váhal, dodal Tarik: "Neodpovíš-li, musím mít za to, že ono slovo se vztahovalo na mne. Je tomu tak? Mluv nebo střelím?" "Zadrž! Ne! Tebe jsem nemyslel!" zvolal Faléd. "Tvé štěstí! Jdi klidně dále!" Tarik spustil pušku, učinil však opatrně dva kroky vzad, aby vztekem zaslepený obr nevyužil té okolnosti k nenadálému útoku. "Ano, jdu! Ale promluvíme si ještě později," řekl Faléd, zhluboka oddychujíc, a zvolna sestupoval po schodišti. To vše se udalo před očima beduínů níže stojících. "Kypí vztekem," šeptal jeden z Arabů svému druhovi. "Lhal ze strachu, on, nejsilnější muž kmene! Jeho čest je ta tam!" odpovídal mu tiše druhý. "Zítra budou vědět všechny ženy a dětí Sallahů, že Faléd lhal, protože se bál Syna Blesku. Alláh ho opustil!" 81

Kapitola čtvrtá POHŘBENÁ KARAVANA

"Viděla pak Sarah, že syn Hagar egyptské, kterého porodila Abrahamovi, se jí posmívá. I řekla Abrahamovi: Vyvrž tuto ženu i jejího syna, neboť on nebude dědicem s mým synem Izákem! Abraham však těžce nesl tu řeč ; milovalť syna svého Ismae-la. Druhého dne vstal časně zrána, vzal chléb a měch vody, dal je Hagar a poslal ji od sebe i s dítětem. Ona odešla a bloudila po poušti Bersabé. Když pak nebylo již vody v měchu, položila dítě pod strom a odešla od něho na dostřel luku, řkouc: "Nebudu se dívati na smrt dítěte!" A usednuvši tam, pozvedla svůj hlas k pláči. I uslyšel Hospodin křik dítěte, a anděl boží pravil k Hagar: "Neboj se, vstaň a vezmi dítě své, neboť veliký národ učiní z něj Pán!" Tu Bůh otevřel její oči, a hle, uzřela studnici vody. Šla, naplnila měch a dala dítěti píti. Bůh pak byl s dítětem, i vzrostlo, bydlilo na poušti a byl z něho dobrý lučištník." 82'

Takto líčí první kniha Mojžíšova vznik národa Arabů, jehož otcem byl Ismael, syn Hagary do pouště zapuzené. Tvrdý a těžký byl osud Ismaelův, tvrdý a těžký byl život i dvanácte jeho synů a jejich potomků, kočovných beduínů. Domovem jim byla poušť, hrozná a nelítostná, a tak, jak tvrdá a neúprosná byla ona k svým synům, tak tvrdý a neúprosný byl beduín vůči usedlíkům, obyvatelům měst Nikdy nezapomněl, že jeho praotec Ismael byl zapuzen a zahnán do pouště Židy, a proto jeho zášť k Židům je snad ještě větší, než nenávist ke křesťanům. Učení "posla božího", Mohameda, nalezlo mezi beduíny své nejhorlivější vyznavače, vniklo jim do srdcí nejsnází, neboť dávalo tvar jejich přáním, uskutečňovalo jejich představy a nic za to od nich nežádalo. Beduín žijící v neustálém odříkání musel být nadšen pro smyslové požitky a radosti dženetu, které mu islám v opojných verších koránu tak žhavě líčil. Alláh il Alláh we Muhamád rasúl Alláh - toť vyzvání Arabovy víry. V této větě bezpočtukrát vyslovované je celá tresť beduínova náboženství, v této formuli až do únavy opakované je vtělen celý j|' jeho život ve své prostotě, osudovosti a - lhostejnosti. "' (Myšlenkový svět beduína kromě tohoto Mohamedova vyzná-flí víry je málo oživen náboženskými představami, ač synu pouště nebyla odepřena schopnost k hlubšímu prociťování zbožnosti. Ale boj o Život a tvrdost životních podmínek, s nimiž neustále bojoval, ho učinily tvrdým a potlačily v něm každé ušlechtilejší hnutí srdce již v zárodku. ....-.• Lásku k bližnímu, tento velký zákon křesťanství, beduín nezná, stejně jako ji nezná poušť... Poušť nedává člověku nic, žádá si od něho jen oběti, proto se i beduín stal sobeckým jako . jej obklopující. Je vždy snadno náchylný k tomu, aby s, co se octne na dosah jeho rukou, pokládal za svůj majetek a sváděl o to boj na život a smrt s dosavadním držitelem. v "Zdivočí a zpustne, a jeho ruka vztažena bude proti všem l všechny ruce proti němu" - tato předpověď matce Ismaelově L doslova splnila. Synové pouště zůstali divocí, bezuzdní •83

a loupeživí v svých potomcích až dodnes. Malá karavana, kterou tvořili dva Evropané, Kára ben Nemsi a Herman Eaglenest, dvě Arabky, Hiluja a Haluja, a mladý beduín Hilal již minula před čtyřmi dny Kebabe, nejvýchodnější oázu krajiny Kufará. Zvířata a lidé byli v nejlepším stavu. Průvodce výprava s sebou neměla, neboť Hilal znal cestu k svému kmeni lépe, než nejlepší kabír, jakého by mohli najít. Beni Sallahové pasou svá stáda východně od oázy Kufará. Obvyklá cesta z Kufará vede přes oázy Džale a Sivá, tedy velikou oklikou. To nebylo po chuti ani Kára ben Nemsimu ani Hilalovi, zvláště když mladý beduín spěchal, aby se dostal k svému kmeni dřív, než tam dojde k vážným událostem. Všichni tři muži, ač si byli vědomi nebezpečí, kterému se vystavují, dávali přednost přímé cestě pouští. Ovšem, neprovedli svůj úmysl aniž se neotázali svých průvodkyň. Hiluja se dlouho nerozmýšlela. "Jak dlouho," tázala se, když ji Hilal sdělil, o čem se radili, "soudíš, že bude trvat tato kratší cesta?" "Pět, nejvýš šest dní." "A obyčejná karavanní cesta?" "Čtrnáct dní." "Pak jeďme kratší cestou. Toužím již po své sestře." "Bylo by však pro vás lepší a pohodlnější, kdybyste putovaly karavanní cestou. V tom případě bych musel ovšem pospíšit sám napřed, neboť je třeba mé přítomnosti u kmene." "Ne, ne! Pojedeme všichni s tebou. Jak bych se mohla obávat krátké cesty pouští, jsem-li s tebou a s effendim! Oba jste mne zachránili z nebezpečí většího, než je tato cesta." Haluja neměla vlastní vůli, o jejím přání rozhodovala Hiluja, a tak bylo jednohlasně usneseno jet přímo, nejopuštěnější částí libyjské pouště, kde po pět, šest dní nepotkají živé duše. Byla to odvaha jet bez vůdce, jen podle kompasu, ale odvážnému štěstí přeje. A naši přátelé měli štěstí. 84

Za největšího denního vedra odpočívali a přesto urazili značný lán cesty. Ráno a podvečer, ano, někdy i část noci byla využita k pouti. Vodu v poušti nenalezu', byli však proti jejímu nedostatku dobře opatřeni. Velbloudi nesli měchy, v nich bylo vzácné tekutiny více než dost pro zbývající dva dny cesty. Minul i čtvrtý den tohoto osamělého putování pouští, a malá karavana se těšila, že již příští večer dorazí k cíli, k pohostinným stanům beni Sallahů. Právě uplynulý den byl nadmíru namáhavý. Jeli varem. Ostré, zvětralé kamení pokrývalo půdu. Útvar údolních stěn bránil v určování přesného směru a znemožňoval širší rozhled. Byli rádi, že se vůbec dostávají vpřed. Přes všechny obtíže urazili však i toho dne obvyklou vzdálenost. Rozeklaným údolím varu nebylo konce, proto se museli rozhodnout k nočnímu odpočinku v jednom z nich. Jediná věc je Utěšovala, že zítřek bude posledním dnem jejich pouti. Znaveni ulehli po skromné večeři k odpočinku. Stráže nestavěli, vždyť koho by se také měli obávat v této bohem i lidmi opuštěné končině? O půlnoci byli probuzeni zvláštním hvízdavým tónem. Opakoval se několikrát, a náhle se vzduch naplnil nesnesitelným vedrem. Sotva dýchali, jejich těla se pokryla potem. Velbloudi se začali třást a tiše sténali. "Samům letí pouští!" řekl Kára ben Nemsi, jenž dobře znal t to příznaky. "Ano, samum!" souhlasil Hilal. "Alláh nám buď milostiv!" "Bůh buď milostiv těm, kdo jsou v širé poušti!" zvolal Herman Eaglenest. "Naříkal jsem na tato skalnatá údolí, a hle! Zachránila nás, neboť sem do nich písek pouště nepronikne. "Zde jsme vskutku chráněni. A již se počíná ochlazovat. Samum přeletěl. Spěme! Zítřek budeme mít namáhavý, neboť písek, který samum přinesl, bude měkký. Obávám se, že zítra k beni Sallahům nedojedeme." 85

Znovu usnuli. Před svítáním vyrazili. Pokud jeli varem, ubíhala cesta poměrně dobře, jakmile však po dvou hodinách vyrazili do písčité pouště, bylo patrné, že pouť se zpomalí. Fraškovitý, jemný písek, do něhož se velbloudi bořili krok za krokem hlouběji, přinutil zvířata, aby upustila od obvyklého klusu. Zastavili se na malé vyvýšenině, aby dopřáli zvířatům oddech, když Haluja, ukazujíc rukou, zvolala: "El bydž - sup!" Ve vzdálenosti asi půldruhého kilometru seděl vskutku jeden z těchto hrobařů pouště a opodál něho druhý. "Supové!" řekl Kára ben Nemsi, pobídl velblouda směrem k nim. "Kde jsou ti, tam je zdechlina. Ale co může být zde, mimo karavanní cestu?" Nejeli dlouho. Minuli několik písečných dun a stah' na místě. Supové s táhlými skřeky vzlétli. Karavana stála na hřbitově. Koldokola se rýsovaly v písku hroby, tiché a mlčenlivé. Příchozí dobře věděli, co je v nich pohřbeno. Samům si vyžádal své oběti. Drahnou chvíli stáli členové družiny neschopni slova, jejich srdce však byla plná vroucího díku k Tomu, "bez jehož vůle ani vlas z hlavy nespadne". Neboť On je ušetřil od podobného : zániku. Ani dlouhý čas, ani hlasitá slova nejsou vždy

modlitbou,] která nebesy proniká. "Hamdullilah!" zvolala pak Hiluja, vztahujíc ruce k nebesům. "Alláhu, zachránil jsi nás před ďáblem třikrát kame-' novaným! Buď milostiv těmto ubožákům, kterým Azrael, anděl] smrti, tak nenadále pokynul k odchodu!" "Smiluj se nad nimi!" zvolal nyní i Hilal a seskočil obratně í s vysokého velbloudího sedla a brodil se pískem k nejbližšímu j hrobu, který ležel poněkud výše než ostatní. Měl délku muže. Na jednom konci se jevily obrysy zře- j telněji. K Hilalovi se přidružili Kára ben Nemsi, po něm i Her-l man, zatím co ženy zůstaly na místě a držely velbloudy. Ne- j byla tu sice naděje, že by některý ze zasypaných mohl být živ, j

ale chtěli poznat, o jakou karavanu jde, začali muži odhrabávat písek. Písečná vrstva nebyla hluboká, to však naše přátele neudivilo. Bylo možné, že písek byl bouří již zase odvanut, ostatně smrt zadušením v písku nastane i pod slabší vrstvou, octne-li se zasypaný v mdlobách a nemůže-li se vyprostit ze smrtelného objetí. Zanedlouho byl nebožtík vyhrabán. Obrátili ho naznak. Mladý, bezvousý a zcela neznámý obličej zíral zpod bílé látky, která halila nešťastníkovu hlavu. Oblečen byl do šedavého haiku a spodního oděvu téže látky, přepásaný prostým velbloudím provazem. Nic na tomto muži nesvědčilo o jeho původu nebo kmenové příslušnosti. Byl to jeden z neznámých synů pouště, který zde složil své kosti za oběť poušti, své kruté a nelítostné matce. Ti, kteří leželi kolem něho a jejichž pozůstatky byly označeny jen nepatrným zvlněním písečného náspu, byli jistě rovněž mrtvi. Všechna pomoc tu byla marná. Více než metrová vrstva písku přinesla jim neodvratnou smrt zadušením. Jen na jednom místě se zdálo, že písečný příkrov je protržen. V smrtelném zápase se tam válel asi jeden z velbloudů, a paz-nehtem prorazil poměrně slabší písečnou vrstvu. To bylo místo, kde supové začali svou hroznou hostinu, od níž byli příchodem karavany zaplašeni. "Zde bychom mohli něco nalézt," poznamenal Kára ben Nemsi, sehnul se a odhrabával písek. "K čemu to?" tázal se Herman. "Co vlastně hledáte?" "Vysvětlení." "Čeho?" "Účel této dost početné karavany. Jsme v místech, kudy nevede karavanní cesta. Buď tedy zbloudila, nebo měla zvláštní důvod, proč putovala tímto směrem. Něco se mi tu nelíbí." "Myslíte, že vyhrabáním tohoto velblouda nalezneme objasnění?" "Snad. Hledejme!" Nemuseli se dlouho namáhat. Písečná vrstva nebyla vskutku hluboká, a zvíře v svém smrtelném zápase se dostalo téměř na 87

povrch. V krátkém čase byla jedna strana džemela uvolněna. Herman, který tu pracoval, překvapené vykřikl: By Jove! Pušky! A k tomu anglické pušky!" Náklad velblouda tvořily skutečné pušky, zabalené v pokrývkách. "Vida! Věděl jsem, že věc je podezřelá," pokyvoval hlavou Kára ben Nemsi. "Dodávka zbraní a jistě zapovězených. Proto tedy bylo použito této nezvyklé cesty." "Kdo je dodává a komu?" "Uvidíme. Pracujme dále!" Zakrátko byl vyhrabán celý velbloud. Byl osedlán jezdeckým sedlem a nenesl tedy jen náklad. Kára ben Nemsi otevřel sedlovou brašnu. Obsahovala tureckou vodní dýmku, známou nardžilé, která je mnohým Orientálcům stejné nepostradatelnou součástí cestovních potřeb, jako našim kuřákům dýmka nebo cigaretové pouzdro. Druhá část brašny byla vyplněna pevně svázaným balíkem. Jaké bylo překvapení obou Evropanů, když jej otevřeli! Balíček obsahoval sbírku nejrůznějších raket a ža-bek, jaké si jen mohli představit. Co to znamenalo? Byla zde snad pohřbena karavana některého evropského badatele -neskoro bezděky sáhl Kára ben Nemsi ještě jednou do brašny zdánlivě již prázdné a tentokrát nahmatal a hned vylovil koženou náprsní tašku onoho známého druhu, který je u nás často používán číšníky nebo cestujícími obchodníky, a jenž, jak se zdálo, nalezl si cestu i do vzdálené Afriky. Nálezce brašnu otevřel a brzy objevil mezi uschovanými papíry to, co hledal. "Podívejme se!" zvolal, když přečetl dva z listů. "Nuže, o co tu jde?" ptal se dychtivě Herman. "Čtěte sám!" odpověděl lovec, podávaje mu papíry. Jeden z listů byl dluhopisem objednávky zbraní, podepsaný Mohamedem ibn Hulamem, šejkem beni Suefů, a adresovaný jakémusi Alimu, obchodníkovi v Tripolisu. Objednávka zněla na tři sta pušek a pro každou z nich na tisíc nábojů. Zaplacena 88

měla být penězi a zbožím po dodání na místo, označené jménem Fers el Hadžar. Druhý list byl stvrzenkou, kterou zmíněný Ali potvrzoval odeslání zásilky na deseti velbloudech v průvodu obchodníkova důvěrníka, kabíra a tří honců. To stačilo, aby oba Evropané všemu porozuměli. Čirou náhodou vyhrabali právě toho jízdního velblouda, který patřil vůdci karavany. "Tři sta pušek!" zvolal udiveně Herman. "Adresát: beni Suefové. To je ono pravé kopyto, které teď vylezlo z pytle. Co o tom soudíte, sir?" "Soudím, že povídání o vzpouře beduínů proti egyptskému khedivovi, o němž jste přinesl zprávu již v Káhiře, má přece jen jakýsi podklad. Hilal měl pravdu: v těchto končinách se schyluje k hromobití. Promluvme s ním!" Do té chvíle mluvili oba Evropané anglicky, nyní se však obrátili k beduínovi, který tu stál a lesknoucíma se očima pozoroval zbraně. Když mu Kára ben Nemsi stručně vysvětlil obsah nalezených listin, Hilal se živě pohnul. "Tyto pušky jsou tedy určeny pro beni Suefy, aby s nimi povstali proti káhir-skému vládci?" ptal se. "Jistě." "Kdo jim je posílá?" "Nelze si nepomyslet, že na jejich ozbrojení má zájem panovník Turecka." "A ty, effendi, co s nimi uděláš? Na čí straně stojíš? Jsi pro padišaha nebo pro khedive?" "Hm. To je trochu obtížná otázka. Padišah je snad v právu, žádá-li, aby el Masr (Egypt) uznával jeho svrchovanost jako kalifa, vládce věřících. Ale i khedive Ismael pasa má určitá práva ve své zemi. Je pravda, khedive rozhazuje peníze vydřené z poplatníků oběma rukama, ale myslí to s Egyptem jistě dobře, rozhodně lépe než jeho předchůdce. Pokládám ovšem za zločin, pracuje-li se proti němu tajnými komplety, podněcováním povstání a podobnými intrikami." "Effendi, souhlasím s tebou! A prosím tě snažně, abys beni Suefům tyto pušky nedával." 89

"Nemohu je nikomu dát, nejsou moje. Ale když mluvíš tak otevřeně, povez, kdo by je měl dostat? Myslíš beni Sallahové?" "Rád bych přisvědčil, kdybych věděl, zdali naše džema rozhodne pro válku či pro mír. Přál bych si, aby tyto zbraně sloužily k obraně míru a doufám, že pak by si je zasloužil můj kmen." "Dobře mluvíš. A protože není dosud jasné, zda se tvůj kmen pro mír vysloví, nechť zbraně zatím zůstanou kde jsou. Shodujeme se v tom, že nesmějí přijít do nevhodných rukou." "Budiž tak. A nyní, effendi, dovol, abych vás opustil a vyrazil napřed k našim stanům. Cítím, že nebezpečí je blízké, zdá se mi, že se již vznáší ve vzduchu. Nemám stání dokud se nedozvím, že džema beni Sallahů

dosud nezasedala." "Proč bys jezdil napřed?" tázal se Kára ben Nemsi. "Poje-deme-li společně jako dosud, budeme dnes před večerem na místě všichni. Pochybuji, že bys nás mohl předejet o dobu, která by stála za to." "Mýlíš se. Víš, jak daleko je toto místo od našeho duaru?" "Ne. Jsem v těchto končinách poprvé." "Věř tedy mně. Já se tu vyznám a ujišťuji tě, že sám dorazím mnohem dříve než vy k našim stanům. Snad tam již budu dnes v noci. Vám se to však nepodaří, neboť písku je příliš mnoho. Musíte jet zvolna. Směr, jímž vede cesta k pastvinám Sallahů, je vám znám. Ostatně můžete klidně sledovat moji stopu. Vyjedu vám opět vstříc, jakmile u pastevců zjistím, že mé obavy jsou bezpodstatné." "Nechci ti bránit Jeď si tedy. Potřebuješ však polední odpočinek jako my." "Nepotřebuji." "Musíš jíst." "Najím se cestou. Prosím tě, effendi, nezdržuj mne již. Jde] o blaho a klid nejen mé duše, nýbrž celého mého kmene." "Tajjib - dobrá! Jdi a Alláh té provázej!" Zatím co Hiluja plnila brašny mladého ben Sallaha zásobami, i kteréžto práci se věnovala se zvláštní horlivostí, šel Kára ben] 90

Nemsi k svému velbloudu a vzal ze zavazadel jednu ze stanových tyčí. Pak vylezl na vrchol písečného náspu a přivázal k tyči kus látky. Zarazil ji tak, že byla zdaleka viditelná. Nevěděl ještě, co udělá s nalezenými puškami, než přesto označil místo a zakreslil si pak ještě do zápisníku jeho malý plánek, aby je v případě potřeby rychle našel. Uvažoval při tom, že musí přísně nařídit oběma ženám, aby o tajném nákladu zasypané karavany před nikým nepřenesly slovo. Byl si jist tím, že i Hilal bude mlčet. Rozhlédl se pak ještě jednou důkladné po krajině, aby si vtiskl její ráz do paměti a bezděky se při tom zadíval na písečné hroby, kryjící vražedné zbraně. A tu - osvícen náhlým nápadem, brodil se rychle měkkým pískem k velbloudovi, kterého zčásti vyhrabali. Vyňal ze sedlové brašny velblouda zmíněný balík s raketami, položil jej opatrně stranou a nahrnul okolní písek na mrtvé zvíře tak, že za několik okamžiků zmizelo úplně i se svým nákladem. Pak zavolal Hermana a s jeho pomocí pohřbil v písku i mrtvého beduína. Potom vzali balík a vrátili se k ženám, které zatím vztyčily stan k polednímu odpočinku a připravily pokrm oběma mužům. Mladý beduín již odjel a v dálce mizela bílá skvrna jeho pláště, sledována Hilujiným kradmým pohledem - - 91

Kapitola pátá VÝZVA K BOJI

Byl večer v táboře beni Sallahů - nejbližší stáda byla přihnána až k stanům, aby se i pastevci mohli zúčastnit zábavy v ležení. Venku na stepi místy zasvítily ohně na postrach dravé zvěři, a také před stany v ležení vzplanuly hranice. Na schodišti vedoucím k starobylé zříceně, obývané Badi-jou, vládkyní pouště, byl klid, ač dole v ležení a venku před ním panoval čUý ruch. Kmen si již odbyl svou večerní modlitbu ... Přesto však, že bylo již po modlitbě, zvolna vystupoval na stupně zříceniny muezzin. Nesl v ruce dlouhé na šňůře visící prkno, v druhé měl palici. Ano, byl to vyvolávač modliteb, muž, který měl na starosti předříkávání Prorokových veršů a všelijaká jiná oznamování a vyhlášky. Nezůstal stát na nejvyšším stupni schodiště, nýbrž lezl po kamenech ještě výše na střechu staré stavby, aby byl hodně daleko slyšen. Pak natáhl ruku s prknem volně visícím a třikrát na ně palicí udeřil. Prkno vydalo zvláštní, melancholický, ale přece daleko se rozléhající zvuk. V ležení hned nastal klid. A pak se ozval hlas muezzina z výšin: "Slyšte, ó, věřící, ó, mužové! Buďte požehnáni mudrci 92'

a blahoslaveni chytří! Alláh dává stáří znalost a šedivé hlavě vědomosti. Přijdou a posadí se kolem ohně, aby se radili ku blahu kmene a k požehnání jeho příslušníků. Alláh otevři jejich oči! Pokoj vám všem!" Byla to všeobecně známá slova, jimiž bývalo prohlašováno, že džema, rada starců, se sejde. Muezzin slezl zvolna a důstojně dolů, a pak vzplanul na velikém prostranství mezi stany oheň, který je úplně ozářil, a ze všech stran přicházeli ti, kdo patřili k shromáždění, aby se u toho ohně posadili. Všichni ostatní museli zůstat v přiměřené, uctivé vzdálenosti. Tarik opíral se nahoře na plošině schodiště o zeď. Ruce položil na veliký balvan stojící o samotě a díval se dolů na stany, jež ozářeny zpředu ohněm, vrhaly za sebe dlouhé, příšerné stíny. Věděl, o jakém důležitém předmětu bude tam dole jednáno. Bylo mu tak těžce u srdce. Nejraději by byl mrtev, kdyby tůn mohl zachránit Badiju. Nemohl vidět shromážděné starce, ale slyšel jejich zvučné hlasy a především hlas obra Faléda, který pozdravil shromážděné a vyzýval je k vážnému uvážení důležité věci. V tom Tarik ucítil, že se kdosi dotkl jeho ramene. Obrátil se a spatřil Badiju. Měla na sobě dlouhý, bílý plášť. Skoro stejně bílá byla její tvář. Tmavými se zdály být jen její oči, v nichž se odrážel zdrobnělý obraz dole plápolajících plamenů. "Faléd s tebou včera hledal spor?" tázala se tiše. "Ano, khánum. Nazval mne psem." 4; "Ó, Alláh! To si vyžádá krev!" ' "Ne. Namířil jsem na něho zbraň, a tu řekl, že tím slovem nemínil mne." . "Je proto asi velmi rozzloben. Jistě použije první příležitosti, aby tě zabil." "Budu se mít na pozoru. Chceš vskutku jít do shromáždění -starších, ó, khánumr 93

"Musím tam jít. Nesmím dopustit, aby Faléd lichotivými řečmi mi odloudil mé přívržence. Kéž by se tvůj bratr Hilal brzy vrátil!" "Čekal jsem ho již včera." "Má jediná naděje spočívá v něm. Pokusím se dnes naposled přimět džemu, aby nerozhodovala, zda se má kmen prohlásit pro místokrále nebo proti němu. Snad se tvůj bratr zatím vrátí." Oči Tarikovy sledovaly její jasnou postavu, jak sestupovala se schodů a pak mizela mezi stany. Nato slyšel její hlas, aniž však mohl rozumět slovům. Jiné hlasy, ovšem mužské, se ozývaly, ona jim odpovídala, a tak uplynula doba dost dlouhá, než bylo učiněno rozhodnutí. Na shromáždišti nastalo ticho, a pak vyšla Badija opět z duaru a ubírala se vzhůru po schodech. Nevstoupila dovnitř, nýbrž šla podél zdi tam, kde byl Tarik. "Pojď." řekla, ubírajíc se mimo něho. Šel za ní. Zde na široké straně zříceniny bylo pravé bludiště rozházených kamenů. Uprostřed bylo malé volné místečko, uzavřené vysokými kvádry od ostatního okolí. Na tomto místě se Badija ráda zdržovala. Zde sedávala zpravidla večer, aby sledovala snivým zrakem pohyby hvězd, které na jihu září jinak než v studeném, na světlo chudém severu. Tarik bdíval v těchto tichých, opuštěných hodinách nad jejím bezpečím; nikdy však mu nepřišla na mysl smělá myšlenka, aby na toto místo vstoupil. Jen tehdy, když tu nebyla, odvážil se je navštívit. Nyní ho sama vyzvala, aby ji doprovodil, a z toho soudil, že

mu chce říci něco důležitého. Když se posadila na kámen, ukázala na vedlejší balvan. "Posaď se, Tariku! Chci s tebou mluvit. Myslíš, že nás bude někdo poslouchat?" "Ne. Cestu zleva sem nahoru nezná nikdo než ty, já a můj bratr. A zde z pravé strany nemůže přijít nikdo, aniž nevyjde po schodech. Moji lidé by mne pak zavolali." "Slyš! 94

Co je to?" "Venku na pokraji pouště zaštěkal šakal." "Ne, to jsem nemyslela. Zdálo se mi, že zde vlevo od nás se něco pohnulo." "To není možné. Zvedl se dech večera a vane starým zdivem." "Snad to byl vítr, nebo se uvolnil některý kámen. Slyšel jsi vše, co mně Faléd dnes řekl?" "Ano, vše, paní!" "Nenazývej mne paní. Za krátký čas budu snad bídnější a chudší než nejnižší otrokyně!" "Alláh to nedopustí." "Modlím se k němu. Snad mi pošle anděla, aby mne chránil. Zvítězila jsem dnes ještě nad Falédem. On a dva cizinci mluvili v džeme proti pašovi egyptskému. Naléhali na rychlé rozhodnutí; já však jsem přece prosadila, že počkají, až se ukáže, kdo bude šejkem kmene. To je mé vítězství. Pak jsem odešla ze shromáždění, neboť začali se radit o mně, a teď bude následovat zlo, neboť rok smutku po šejkovi uplynul a kmen si žádá nového vůdce. A to nebude nikdo jiný než Faléd!" Badija chvíli mlčela. Ani Tarik nepromluvil, zamyšleně se díval před sebe. "Víš o něčem, co by mne zachránilo?" tázala se. '•;:•' "Ano. Boj," odpověděl. ! s "Ne, boj s Falédem mně nepřinese záchranu. Jeho nemůže nikdo překonat!" "Ani já ne?" "Ty jsi nejvěrnější, koho znám. Vím, že bys pro mne nasadil pivot; ale také vím, že vítězem v boji by byl on a že bych ho přece musela poslechnout." | í "V střelbě a v zápolení nožem ho předčím." |lw "To vědí všichni a on to ví také. Proto zvolí pěstní zápas." tom jsem i já přesvědčen. A jediná rána jeho pěstí stačí, Ilby člověku roztříštila lebku. Budu se však mít na pozoru, pi Alláh mne snad ochrání." 95

"Ne, ty s ním nesmíš bojovat! Je ještě jiná cesta, která vede k záchraně." "Jmenuj ji! Ať je jakákoli, můžeš se na mne spolehnout." "Útěk." Tarik váhal s odpovědí. "Považuješ snad útěk za nemožný, že neodpovídáš?" "Za nemožný ne, ale pro tebe za nebezpečný." "Spoléhala jsem na tvou ochranu." "Tu jsem ti slíbil. Kam bys však chtěla utéct? Nechť bys volila jakoukoli cestu, všechny by ti přinesly velké nebezpečí. Zůstaň tedy zde a dovol, abych s Falédem zápasil!" "Ne, nesmíš, nechť se děje cokoliv! Zakazuji ti to." "Nuže, co tedy mám dělat?" "Poslechni mne." "Mám se hanbit sám před sebou?" "To není třeba." "A přece! Brzy prohlásí muezzin rozhodnutí džemy a třikrát se otáže, chce-li kdo bojovat s Falédem. Mám mlčet?" "Celý kmen ví, že jsem ti to zakázala. Slyš! Jaký to byl zvuk zde nalevo?" "Snad kamének spadl se zdi. Průvan jej shodil." A opět nastala pomlčka. Pak se náhle ozval zdola ze shromáždiště až k nim nahoru živý halas hlasů. Tarik se zvedl a řekl: "Skončili. Nyní bude prohlášeno usnesení džemy. Dovol, abych šel!" Obrátil se, ale ona stanula u něho a zadržela ho pevně za ruku. "Zůstaň zde! Nepustím tě!" "Mé místo je tam dole!" "Nyní je tvé místo u mne. Pustím-li tě odtud, přihlásíš se k zápasu. Slib mi, že to neuděláš, pak tě pustím." "Nemohu ti to slíbit. Slyš!" Při tomto slově přerušil náhle svůj pokus, aby se oprostil, neboť na nejvyšším vrcholku stavby se objevil právě muezzin a udeřil třikrát na prkno. 96

Všichni příslušníci kmene věděli, o čem se džema radila. Šlo tu o štěstí a budoucnost kmene i jeho vládkyně. Když zazněly tfi údery, upřely se oči všech k zřícenině. A v tom se již také ozval hlas vyvolávače: "Slyšte můj hlas, ó věřící, a velebte Alláha, který ozařuje svět a dává věku rozum a moudrost! V radě nejstarších bylo usneseno, aby osiřelým beni Sallahům se dostalo nového šejka. Kdo jím bude, ó věřící? Bude to Faléd, bratr posledního šejka, nebo ten, kdo ho v boji na život a na smrt přemůže? Proto zazní můj hlas třikrát po tři po sobě jdoucí večery, a můj sluch bude naslouchat, zda je někdo tak statečný, aby s ním bojoval. Tři otázky každého večera,' celkem devět otázek. Zazní-li devátá bez odpovědi, bude Badija, vdova po zesnulém náležet jeho bratru." Celé ležení se zatajeným dechem čekalo na příští okamžik. Všichni věděli, že se k boji nikdo nepřihlásí, nemohl být člověk, jenž by se hlásil o poukázku na smrt. Vyvolavač udělal pomlčku a pak pokračoval: "Slyšte tedy první otázku: Je zde někdo, kdo - by chtěl s Falédem bojovat o vládkyni pouště?" Tarik se chtěl zvednout a odpovědět. V tom však sličná Badija v smrtelné úzkosti ovinula obě ruce kolem něho a prosila ho: "Tiše! Pro Alláha, bud tiše." V tom okamžiku se však ozvalo vpředu kdesi u schodiště zvučné „Já". Nikdo to neočekával. I sám muezzin tím byl překvapen. Proto trvalo značnou chvíli, než se ve svém nevýslovném úžasu rozpomněl na svou povinnost, aby učinil další otázku. "Kdo jsi? Jak je tvé jméno?" Jsem Hilal, Syn Blesku!" Tato odpověd vzbudila u posluchačů úžas, neboť věděli, že Hilal podnikl velmi dalekou jízdu. A nyní se tak nenadále ozval jeho hlas ze zřícenin. "Hilal je zde! Chce s ním bojovat!" zvolal rozčileně Tarik. "To se nesmí stát! Pusť mne, pusť! Musím k němu!" V nejbližším okamžiku se Badiji vytrhl a chvátal směrem, odkud zazněl hlas. •97

"ffilale, bratře, ty jsi se vrátil?" "Alláh té pozdrav, Tariku!" odpovídal hlas Hilalův. "Zde jsem." Oba bratři, jakmile se spatřili, objali se. Tarík se však záhy vyvinul z tohoto objetí, vzpomínaje na nebezpečí, do něhož se Hilal pro něho chtěl uvrhnout "Ty s ním chceš zápasit?" ptal se. "Ano." "Zabije tě!" "Vyčkejme!" "Ne, ty bojovat nesmíš! Sám to udělám." "Zabije tedy tebe!" usmál se Hilal. "Raději mne, nežli tebe! Kdy jsi přišel?" "Dnes odpoledne jsem mluvil s pastevci." „Nic jsem o tom neslyšel." "Přišel jsem tajně a přináším dobrou zprávu. Slyš!" Muezzin se vzpamatoval zatím z úžasu, jejž v něm vyvolalo vyslovení Hilalova jména a začal podruhé: "Slyšte, ó věřící! Našel se bojovník, statečný hrdina -" "Kterého sežeru, jako slunce žere vodu!" Nastalo mlčení, neboť to byl zvučný hlas Falédův, který pronesl ta slova. Pak pokračoval vyvolávač: "Otázka tedy zní podruhé: Je zde někdo, kdo chce bojovat s Falédem o khánum a čest?" "Ano," ozvala se znovu odpověd1. "Kdo jsi?" "Tarik, Syn Blesku." S vrcholu zříceniny se ozval přitlumený výkřik, jejž vyrazila Badija. Tarik se naklonil ke svému bratru. "Badija je tam vzadu a slyšela naše jména," řekl. "Vím to." Jakže? Copak jsi ji tam viděl?" "Byli jsme tam a viděli jsme ji i tebe." Tarik chtěl promluvit, v tom se však ozval znovu Falédův hlas: "Bude následovat svého bratra do pekel, kde budou výt 98

a skučet od věků do veku. Ptej se dále, najde-li se snad ještě třetí blázen, který by se mnou chtěl bojovat!" Takový

výjev nebyl ještě nikdy u beni Sallahů. Muezzin byl přerušován, což bylo v očích prostých, nábožných beduínů hříchem. Vyvolávač však slyšel Falédovo vybídnutí a zvolal opětně shora do ležení: "Slyšte tedy potřetí otázku: Je zde někdo, kdo chce bojovat s Falédem?" Posluchači byli přesvědčeni, že se již nikdo nepřihlásí. A přece se mýlili. "Na am - ano!" ozval se v nejbližším okamžiku zvučný a silný hlas, o němž nebylo možno říci, z kterého místa přichází. "Kdo to byl?" ptal se tiše Tarik. "Uslyšíš," odpověděl Hilal. "Ty to víšr "Ano, slyš!" "Kdo jsi? Jak se nazýváš?" křičel muezzin, jemuž přešel mráz po zádech, neboť se mu zdálo, že neznámý hlas přichází z nebe. "Jsem Kára ben Nemsi effendi, kterého ještě nikdo nepře-mohl!" "Neznám tě a nevidím tě!" křičel muezzin. "Kde jsi?" "Zde!" V tom okamžiku vystoupil se sykotem ze zříceniny ohnivý paprsek a utvořil vysoko nad ní barevný věnec, rudý, žlutý a fialový, z něhož vyletovaly koule a snopy oslnivých plamenů. Celé ležení bylo tím jasně osvětleno, a nahoře na vrcholu zdiva se objevila v té záři vysoká, ramenatá postava muže s puškou v jedné a s nožem v druhé ruce. Obě mužovy ruce byly výhružně roztaženy. Pak plameny zhasly, takže nastala opět tma větší nežli dříve. "Alláh il Alláh! Mohamede! Ó, Proroku!" Tyto zděšené výkřiky ozvaly se v ležení. Muezzin odhodil prkno, mrštil za ním i kladivem a skákal s takovým chvatem z kamene na kámen, jako by si chtěl stůj co stůj zlomit vaz. Při tom křičel zplna hrdla: 99

"Meded! Pomoc! Džin! Zlý duch zřícenin! Pospěšte, ó, věřící! Prchejte, hrdinové! Hleďte, ať jste v bezpečí, otcové, ukryjte své ženy a své dcery, syny své a děti a vnuky a děti vnuků svých, ó synové Sallahů!" Kolem Tarika a Hilala se mihl jako stín a hnal se se schodiště. V polovině schodů upadl přes strážce a sjel pak po zadku se schodů jako po saních. Sotva se octl dole, zvedl se s kočičí hbitostí a skákal dlouhými skoky dal, křičíc při tom neustále: "Pryč, pryč! Neboť peklo se otevřelo a zlí džinové z něho proudí jako kobylky v době stěhování! Nikdo jim nemůže uniknout, neskryje-li se okamžitě na bezpečné místo!" Muezzin vletěl do shromáždění starších, kteří tu ztrnule stáli, a snažil se ranami loktů i pěstmi dostat se z kruhu. V tom ho však popadl Faléd svou silnou rukou a zvolal: "Stůj! Byl-li to skutečně džin, musíš zde zůstat, neboť jen ty ho můžeš zahnat. Což nejsi jediný znalec koránu mezi námi?" Podivuhodnou událost, která uvedla počestného předříkávače modliteb a muezzina beni Sallahů v tak nevýslovné rozčilení, vysvětlil si jistě již čtenář sám, neučinil-li tak, vysvětlíme ji za něho. Zrána onoho dne, kdy se sešla džema, dosáhl Hilal na svém dobrém velbloudu pastvin kmene Sallahů a záhy nato potkal strážce stád, který přicházel přímo z ležení a ubíral se k severnímu stádu. Za strážce stád vybírají beduíni jinochy, kteří nejsou ještě dosti staří a silní k boji; jejich úkolem je obcházet stáda, aby se jednotlivá dobytčata daleko nezatoulala a aby stádo bylo udrženo na nejlepší pastvě. Od tohoto mladého muže se dozvěděl Hilal o všem, co se v táboře v poslední době udalo, jakož i to, že sezení džemy je určeno na večer dnešního dne. Hilal si zhluboka oddychl, když se dozvěděl, že nepřichází pozdě. Doprovodil mladého strážce k jeho stádu, kde porozprávěl ještě s několika jinými muži o situaci v táboře. Občerstvil se 100<

pak mlékem a vydal se po krátkém odpočinku na velbloudu zpět odkud přišel, vstříc karavaně, neboť si přál, aby oba Evropané dostihu' stejně s ním tábor ještě před večerem. Protože strážci konají svou službu u stád vždy několik dní, věděl Hilal, že o jeho příchodu se nedozví nikdo v duaru dříve, než až sám tam večer dorazí. Karavany vedené Kára ben Nemsim dosáhl Hilal těsně před tím, kdy slunce vykonalo již tři čtvrtiny svého kruhu, tak dlouho musel jet. Po nesmírném vedru minulého dne dovolil Kára ben Nemsi výpravě déle odpočívati, jinak by se byli s Hilalem setkali již dříve. Sotva k nim však mladý muž dorazil a oznámil jim, co zjistil, bylo v jízdě pokračováno s dvojnásobnou rychlostí. Za rychlé jízdy, při níž se již objevovaly travnaté plochy mezi pruhy navátého písku, vysvětloval mladý beduín: "Stanou-li se beni Sallahové přáteli či nepřáteli egyptského paši, bude rozhodnuto dnes v radě džemy. Rovněž osud Badiji, khánum pouště, bude prý dnes rozhodnut Starci ji patrně přiřknou Falédovi, jak mi řekl strážce stád. To se však nesmí stát. Celý kmen je již po několik dní vzrušen otázkou, zda bude někdo chtít s Falédem o ni bojovat, až bude výzva veřejně prohlášena." "A to se stane dnes večer?" "Ano!" "Přihlásí se někdo?" "Nikdo mimo Tarika, mého bratra." Za dlouhé cesty z Káhiry vypravoval Hilal oběma Evropanům o lidech a Životě u kmene Sallahů tolik podrobností, že znali velmi dobře poměry kmene. Proto Kára ben Nemsi řekl: "Vyslovil jsi již jednou obavu, že tvůj bratr podlehne." "Toho se bojím. Alláh bud veleben, že ještě přicházíme včas. Bratr nebude aspoň bojovat sám. Také já se přihlásím." "Dobrá. Já též." "Ty?" ptal se udiveně Hilal. 101

"Ano," odpovídal klidně muž. "Jsem velice zvědav, zdali je Faléd vskutku tak nepřemožitelným obrem, jak jsi vyprávěl." "V boji beze zbraně je Faléd vskutku velkým soupeřem. Jeho tělesná síla je nesmírná, a nikdo jí neodolá!" "Lidé tak neobyčejně tělesně vyvinutí nejsou zpravidla příliš chytří," namítal Kára ben Nemsi. "Ó, Faléd má hlavu na pravém místě. Důkazem toho je i jeho obratné počínání, s nímž se snaží strhnout na sebe vůdcovství kmene. Při dnešní poradě bude v těchto svých úmyslech ještě podporován dvěma cizinci, z nichž jeden je turecký pasa. Bude tě jistě zajímat, effendi, že včera dorazil do tábora pasa velikého sultána. Snad je to muž, kterého hledáte." "Ibrahim pasa?" "Nevím to jistě, neboť strážcové stád neznali jeho jméno. Přijel však se svou ženou a sluhou, a to nasvědčuje, že je to on." Pozornost obou Evropanů byla vzrušena nejvyšší měrou. Turecký pasa se ženou a sluhou! To mohl být jen Ibrahim se Zykymou a dobrým arabadžim. Herman se rychle zeptal: "Kde je nyní ten pasa? Kde bydlí?" , jistě je ubytován ve stanech hostů ve velkém ležení. Druhý cizinec, prý rovněž pasa, přišel před ním a je v táboře již několik dní. Ten přišel sám. Oba však budou v džeme mluvit proti místokráli, a pak požádá Faléd o ruku naší khánum." "Pověz, můžeme se dostat do vašeho ležení aniž vzbudíme pozornost těch mužů?" "Proč se ptáš?" Jsem přesvědčen, že onen turecký pásaje člověkem, kterého hledám, že je to pasa Ibrahim. Ona žena je Zykyma. Bojím se, že pasa uteče hned jakmile nás spatří, proto by bylo nejlépe, kdybychom do ležení vešli tajně." "Mýlíš se. Pasa před vámi neuteče. Je hostem kmene a ví, že mu nesmíte nic udělat." "To je pravda," řekl Kára ben Nemsi, "a my také nemáme v úmyslu udělat mu něco zlého, pokud bude hostem vašeho 102

duaru. Ale nepřejeme si, aby vaše ležení opustil bez našeho vědomí. Přijedeme-li do tábora s našimi jízdními a nákladními zvířaty, vzbudíme nezbytně velkou pozornost, snad i rozruch, a onen muž by mohl zmizet dříve, než ho vůbec spatříme. Kdybychom však mohli tajně -" " Půjde to, půjde!" přerušil ho Hilal. "Vím již, jak to zařídím. Ale nyní rychle, rychle vpřed, effendi! Hle, slunce se již chystá zapadnout." Od té chvíle jeli mlčky nejprudším tryskem až spatřili v dálce vystupovat podivný útvar, který hned upoutal lovcovu pozornost. "Ta vysoká tmavá stavba, která se před námi zvedá, to je asi zřícenina, o níž jsi nám vypravoval?" tázal se Hilala. "Ano," odpovídal beduín. "Za chvíli jsme na místě. Slyšte!" Tři hluboké údery se k nim nesly od zříceniny večerním vzduchem. "Modlitba?" ptal se Herman. "Ne. Je to znamení, aby se starší kmene sešli k poradě. Přicházíme právě včas. Sestupte, povedu vás. Zvířata mohou ležet zde, dokud je neodvedeme." Všichni sestoupili se svých vysokých sedel. "Jaké štěstí, že jsem přisel včas, abych mohl odpovědět na Falédovo vyzvání," šeptal tiše Hilal. "Nikdo ani netuší, že jsem se vrátil, a proto se budou všichni divit, až náhle muezzinovi odpovím. "Budeš odpovídat na vyzvání, aniž se dříve ukážeš?" tázal se Kára ben Nemsi. "Jak je to možné?" Hilal mu popsal, jakým způsobem je výzva vyhlašována. "Budou se tedy tím více divit, až se k boji přihlásím i já!" mínil s úsměvem lovec. "Ale mne něco napadá. Uvedeme-li se nějakým neobyčejným, osobitým způsobem, bude jejich úžas dvojnásobný. Co říkáte, master, abychom se objevili ve světle raket, prskavek a různých ohněstrůjných kouzel?" Otázka platila Hermanovi, který hned pochopil, co Kára ben Nemsi míní. 103

"Hm, to není špatné!" zvolal. "Dobře, že jste rakety vzal s sebou. Ponesu je a budu dělat ohněstrůjce." "Dobře. Ze zkušenosti vím, že na primitivní lid zapůsobí někdy zcela nevinný zázrak civilizace netušeným účinkem." Herman vzal krabici raket. Když pak mínil, že Hiluja může zůstat u velbloudů, řekl Hilal: "To není třeba. Nechť jde s námi. Bude to velké překvapení pro Badiju, její sestru. Ta prý navštíví shromáždění a nebude tedy doma. V její nepřítomnosti k ní dopravím Hiluju. Až se vrátí, najde ji ve svém příbytku." Když pak dal ostatním náležité poučení, ubírali se tři muži s Arabkou k ležení. Dívka se chvěla radostí, že konečně spatří svou sestru. Udělali kolem ležení oblouk až k místu, kde stany stály daleko od sebe, a dostali se zcela nepozorovaně k úpatí budovy, podobné pevnosti. "Je zde kámen, který ukrývá tajnou chodbu, známou jen mně, Tankoví a khánum," řekl beduín, ukazuje na jeden z obrovských balvanů, který tvořil dolejší část zdiva. "Je možné jím pohybovat?" "Dovede to jen ten, kdo zná jeho mechanismus." Hilal poklekl, stiskl na jedné straně kámen, který ustupoval dovnitř; ukázalo se, že to není plný kvádr, nýbrž jen poměrně tenká, kamenná deska, která se otáčela na neviditelných válcích. Před sebou spatřili úzkou chodbu, tak vysokou, že muž mohl vzpřímeně projít. Deska pak byla opět zavřena, a všichni čtyři se ubírali chodbou dovnitř. Hilal šel vpředu a upozorňoval ostatní, kudy mají jít. Nešli daleko přímým směrem, když dospěli k schodišti vedoucímu vzhůru. Nahoře pak spatřili při svitu voskové zápalky, že chodba se rozdvojuje - jedna vedla přímo, druhá vlevo, a schody samy vedly ještě výš. "Zavedu vás na místo, kde se patrně zdržuje Badija s mým bratrem," šeptal Hilal svým průvodcům. "Musíte však jít, abyste nebyli slyšet. Pojďte!" 104'

Šli za ním a vyšli konečně ven z chodby pod jasné noční nebe. Opodál byly v divoké smésici rozházeny trosky bývalé tvrze. "Tam nškde sedí!" šeptal Hilal a ukazoval napravo. JEffendi, chceš se skutečně přihlásit k boji, až muezzin ohlásí Falédovu výzvu?" "Ano, zcela jistě." "Udělej to tedy až po mně. Jsi cizinec a musíš mně dát přednost. Půjdu, abych zavedl Hiluju dovnitř." Oba Evropané meh' teď příležitost vyslechnout Tarikovu rozmluvu s khánum. Kára ben Nemsi však záhy pokynul svému příteli a zavedl ho vlevo, aby sami nebyli slyšeni, a řekl: "Milý příteli, mám za to, že bude nejlépe, půjdu-li až nahoru, mám-li se objevit při magickém osvětlení. Bude to působit kouzelně, protože, jak Hilal řekl, nikdo neví o tajné chodbě vedoucí sem. Souhlasíte?' "Ano. Vystupme tedy nahoru!" "Vy ne. Musíte zůstat zde. Kdybychom nahoře zapálili raketu, byl by účinek zmařen; náboj by vybuchl příliš vysoko nademnou. Půjdu sám, a vy zůstanete zde, abyste obstaral iluminaci." "Výborně. Je to znamenitý nápad. Jděte tedy na své místo, a já zařídím vše ostatní. Vyčkám na vaše znamení." Kára ben Nemsi odešel, a Herman udělal své přípravy. Ačkoli se pohybovali tiše, přece je Tarik a Badija slyšeli, avšak oba mysleli, že nějaký uvolněný kámen spadl a způsobil šramot. S raketou a zapalovačem čekal Herman na znamení. Slyšel dunění kladiva na prkno, slyšel první i druhou otázku muezzi-novu, i obě odpovědi po nich následující. Pak, když jeho přítel nahoře zvolal své Já", zažehl náboj, a ohnivé paprsky rakety vzlétly v nejpříhodnějším okamžiku do výše. Oslnivá záplava světla polila vrchol zříceniny, ozařující muže stojícího nahoře. Když zhasla, sešel Kára ben Nemsi opět dolů. "Nuže, jaké to bylo?" ptal se s úsměvem. 105

"Skvělé! Byl to zjev skutečné strašidelný a pro beduíny jisté nevysvětlitelný. Vsadím se, že vás považovali za zlého ducha zřícenin." "Tím lépe. Nerad sice podporuji pověry, ale zde nám to může prospět Nyní vyčkáme, až pro nás Hilal přijde. Neznám tu cesty." Sotva domluvil, zaslechli tiché kroky a objevil se Hilal. "Pojďte ke khánum!" řekl. "Ví již o nás?" , Ještě ne. Měl jsem právě jen tolik času, abych zavedl Hiluju do komnat a promluvil několik slov se svým bratrem Tankem. Vše šlo tak rychle za sebou, že ani jemu jsem nemohl dosud vše potřebné vysvětlit." Prošli bludištěm balvanů a dostali se podél zdi ke vchodu do zříceniny. Beduíni stojící na schodišti byli ovšem nemálo udiveni, když spatřili cizince, jejichž přítomnost jim byla zcela nevysvětlitelná. Jejich překvapení bylo však tím větší, když poznali Hilala; chtěli k němu přistoupit, ale znamení, které k nim mladý muž vyslal, je zadrželo. Zcela nahoře, pohlížející dolů do ležení plného pokřiku a zmatku, stála Badija a vedle ní Tarik, který jí spěšně něco vysvětloval. Když zazněly kroky přicházejících, obrátila se žena a zvolala: "Hilale, tys tady? Tvůj bratr mi právě oznamoval tvůj příchod. Kdy jsi přišel?" "Před chvílí." .Jaký to byl oheň a jaký to byl muž tam nahoře? U Alláha, polekala jsem se. Kdo jsou cizinci, kteří tě provázejí?" "Jsou to hosté, jež ti přivádím, ó, khánum! Tento effendi stál na zřícenině, když odpovídal na Falédovu výzvu. Je to cizinec z dalekého Frankistanu, on a jeho přítel jsou mými i tvými přáteli." "Alláh! Tento cizinec chce skutečně o mne bojovat?" "Ano. A to je dobře. Oheň tě polekal? Byl to jen střelný prach a barva, nic víc." 106'

Badija se zmatené zahleděla na Hermana, který na její pohled odpověděl úklonou. Kára ben Nemsi přistoupil blíž a řekl: "Dovol, ó khánum, abychom odložili představování na dobu pozdější. Rád bych především zařídil něco důležitého. Pověz nám, zdali v tvém táboře jsou dosud oba cizí pašové, zejména onen turecký." "Ano. Jsou tam dole. Zúčastnili se porady. Proč se ptáš?" "I to ti povím později. Nyní není čas k vypravování. Dovol, ať Tarik sejde dolů a dává pozor, aby tito pašové neutekli." "Neutekli?" "Ano. Neptej se a pošli ho." "Tariku, jdi tam." Tarik poslechl, a khánum pokynem ruky vyzvala Hilala a oba Evropany, aby ji následovali do jejího příbytku. Šla napřed svrchovaně udivena tím, co se právě udalo a přece kráčela vstříc úžasu ještě mocnějšímu a více překvapujícímu. Hilal zavedl prve Hiluju do nejzadnější místnosti stavby, dívka však puzena zvědavostí procházela místnost za místností a tak se stalo, že byla právě v nádvoří, když Badija přicházela z druhé strany. Khánum překvapením skoro ztrnulá. "Alláh il Alláh! To -je - Hiluja!" koktala, dívajíc se na sestru široce rozevřenýma očima. "Badijo, milá! Konečně jsem u tebe!" Hiluja rozevřela náruč, přiskočila k sestře a bouřlivě ji k sobě přivinula. "Ó, Bože, Bože! Opravdu jsi to ty? Hilujo?" šeptala Badija. "Což mne nevidíš? Necítíš mé polibky?" "Ano, ano!" Teprve teď zmizely Badijiny pochybnosti. Vykřikla jásavě a objala sestru. Obě dívky se daly radostí a dojetím do pláče. Kára ben Nemsi přistoupil k Hilalovi a chtěl jej požádat, aby odešli a nerušili shledání dvou sester, avšak svou žádost nevyslovil. Zabránil mu v tom hluk, který vznikl na schodišti a v chodbě vedoucí do dvora. Uslyšeli spěšné, hřmotné kroky 107

běžícího člověka, a záhy se ukázal také ten, který je působil -byl to Faléd. Podrážděný obr chtěl přijít na kloub záhadné události na zřícenině a rozběhl se nahoru. Bez překážky se dostal k bráně a běžel dál do místnosti, kde včera s Badijou rozmlouval. Vrazil bouřlivě na dvůr, ale hned se zastavil. Spatřil před sebou objímající se sestry, jež si byly v té chvíli neskonale podobné. "Alláh akbar!" zvolal. "Co chceš?" tázala se Badija, obracejíc se k němu. "Kdo je to zde?" "Má sestra." "Zázrak nad zázrak! Sestoupila s nebe?" "Snad. Ale co je ti po tom?" Tato odpověď probudila obra z údivu. Stáhl zlověstně obočí a řekl: "Co je mi po tom? Mnoho! Jako vůdce kmene chci vědět, jací lidé k nám přicházejí!" "Vůdcem kmene jsem zatím ještě já. Stačí, vím-li sama, kdo jsou moji hosté." "Mluvíš pyšně! Brzy budeš mluvit jinak, až džema nad tebou rozhodne. Budeš-li mou ženou, naučíš se brzy poslouchat!" "Počkej, až jí budu!" "Teď hned chci vědět, kdo jsou cizinci, kteří - Alláh! Zde stojí!" Faléd sebou trhl, když uzřel oba Evropany stojící opodál, takže je hned nespatřil. Vedle nich stál Hilal. "Mluv ty!" řekl Faléd pánovitě, obraceje se k mladému beduínovi. "Kdo jsou tito cizinci, které jsi přivedl?" "Nejsem povinen ti odpovídat, nepřeje-li si to khánum," řekl klidně Hilal. Faléd vyrazil hlasitou kletbu, zaťal pěsti, popošel k Hilalovi a zvolal: "To si troufáš říci mně?" Jaká je k tomu třeba odvaha?" usmál se Hilal. "Mně, vůdci kmene, odpíráš odpověd?" "Náš vůdce stojí tady! Je jí khánum." 108'

Faléd zaťal zuby a odpověděl: "Byl jsi dlouho vzdálen a nevíš tedy, co bylo dnes o této ženě usneseno. Chceš sice se mnou o ni bojovat, ale je ti neznámé, že od okamžiku, kdy shromáždění starších se usneslo o tomto boji, není již vládkyní kmene. Připadne vítězi, který se pak stane šejkem." "Ale vítěz dosud není, a khánum je tedy dosud svou paní. Radím ti, abys opustil nyní toto místo, nemáš-li zde nic nutného na práci." Faléd učinil pohyb, jako by se chtěl na Hilala vrhnout, ale přece se ještě přemohl. Změřil si ho však od hlavy až k patě pohledem, jaký lze věnovat jen člověku všemi opovrženému, luskl prsty a řekl: "Alláh dopustil, aby ti slunce spálilo rozum. Je mi tě líto, jinak bych s tebou mluvil tak, jak je přiměřené k tvým slovům, totiž zbraní." "Záhy k tomu budeš mít příležitost." "Ano, a to bude tvá zkáza, neboť tě rozmačkám jako jedovatou mouchu. Jsi červ, kterého zašlápnu, stejně jako oba ostatní červy, kteří přijali mou výzvu!" Po těchto slovech se Faléd otočil a odešel. Rozzuřen hněvem seběhl po schodech. Shora viděl, že tábor stále ještě tone v pobouření, v jakém ho zanechal. Místo, na němž se konala džema, bylo obklopeno hustým zástupem mužů, a uprostřed stál muezzin hlasitě provolávající svůj strach. Byl tu i Ibrahim pasa a Polikev, opodál stál Tarik, aby je měl stále na očích. "Shromážděte se mužové a obrňte se modlitbou!" řval muezzin mohutným hlasem. "Modlete se, ó věřící! Je strašlivé padnout duchu do rukou. Ó, nejmilostivější -" "Zbabělce!" řekl Faléd, vstupujíc do kruhu a přerušil muezzi-Bův křik rázným pokynem. "Viděl jsem toho tvého ducha, který není duchem. Je to člověk z masa a kostí, jako ty nebo já." "Sršel z něho oheň! Stál jsem nejblíže - -" 109

"Mlč! Oheň byl dole zapálen. Nebyl jsi nikdy v Káhiře a nevíš, co je raketa. To všechno je jen hloupý kousek, který nám provedli dva cizinci. Jsou nahoře ve zřícenině, je s nimi Hilal, který je přivedl. Ach, k ďáblu!" Faléd jediným mávnutím ruky srazil muezzina a divoce se rozhlédl. , Jsou to beduíni?" tázal se Ibrahim pasa, který stál nablízku. "Nevím, ale myslím, že ne. Ani jeden, ani druhý nemají podoby synů pouště. Snad jsou to otroci egyptského paši. Budou se dožadovat pohostinství našeho kmene. Zakážu však, aby byli přijímáni za hosty!" V tom přistoupil k němu starý Arab se stříbrnými vlasy a pravil: "Nezapomínej, ó, Faléde, že nejsi dosud nic víc, než my ostatní. I kdybys byl šejkem kmene, nemohl bys nikomu zabránit, aby se ujal hosta." "Ani tehdy ne, kdyby host byl nepřítelem kmene?" "Ani pak ne. Pokud je nepřítel v našich stanech, je nedotknutelný. Nalezl jsi cizince v.příbytku naší khánum?" "Ano." , Jsou to tedy hosté Badijini. Musíš je jako takové ctít." "Šejtan aby je ctil! My je nepotřebujeme!" "O tom rozhodne shromáždění starších, nikoliv ty. Až dosud nemůže ještě nikdo říci, že khedive je naším nepřítelem!" ‚Já to říkám!" zvolal pasa Ibrahim. "Mohl bys to dokázat?" "Ano. Byl bych vám to dokázal již při sezení džemy, kdyby mně k tomu byla poskytnuta příležitost." "Poradíme se o té věci, až budeme mít nového šejka. Místo-král bydlí blíž než padišah. Istanbulského sultána ani neznáme a také jsme si ještě nikdy nevydělali od něho ani jediný piastr nebo para." "Padišah vám pošle udatné důstojníky, proslavené vůdce a bohaté kupce, kteří budou s vámi smýšlet stejně dobře jako já. Jsem váš nejlepší přítel." 110

"Přítel, před nímž se musíte mít co nejvíc na pozoru!" ozval se v tom okamžiku za pašou jasný a zvučný hlas. Ibrahim sebou trhl a obrátil se, aby viděl, kdo promluvil. Byl to Herman Eaglenest a vedle něho stál Kára ben Nemsi. Hermana

poznal pasa hned, ale lovce teprve tehdy, když mu zář ohně dopadla zplna do tváře. Tu viděl, že je to cizinec, který mu unesl Čitu, a zděšeně vykřikl. "Aj, znáš mne?4' tázal se Kára ben Nemsi. "Ne," odpověděl pasa a rychle se vzpamatoval. "Myslím, že jsme se viděli v Istanbulu a později v Tunisu." "To není pravda." "Jen si vzpomeň! V Tunisu jsi chtěl zavraždit beje Mohameda es Sadoka pašu." Jaká lež!" "Pronásledovali jsme tě, ale tys unikl." "Máš zimnici nebo sluneční úpal!" "Já ne. Spíše se zdá, že ty třeštíš horečkou, zapíráš-li věci, které můžeme dokázat. Zodpovíš se nám ze svých darebáctví!" "Jsem pod ochranou beni Sallahů a nestrpím -" "Počkej," zvolal rychle Faléd, upřev výhružně oči na Kára ben Nemsiho. "Jak se můžeš odvážit, urážet mého hosta?" "Nepřijímej u sebe darebáků, pak nebudou tvoji hosté uráženi!" "Tvá řeč tě připraví o život Neznáme tě. Kdo jsi?" "Host khánum. To snad stačí." "Nestačí. Nazval jsi mého hosta darebákem. Za to vezmu nad tebou pomstu." "Neukvapuj se, ó, Faléde!" namítal stařec. "Máme své hosty bránit proti cizím útokům. Není nám však nic po tom, co mají mezi sebou." "Zdá se, že mne chceš dnes stále poučovat!" zlobil se obr. "Nikoli. Nechci. Jsem však nejstarší mezi vámi a musím přihlížet k tomu, aby se každému dělo po právu." 111

"Ale mému chráněná neděje se po právu, nýbrž děje se mu bezpráví!" "Nechť to dokáže!" "Stačí to, co řekl. Vždyť ani nezná oba tyto muže!" V tom však obdržel Faléd odpověď, kterou neočekával. Stany hostů stály nablízku ohně; Zykyma slyšela rozhovor, vedený velmi hlasitě. S úžasem pocitbvala, že hlasy poznává. Bylo to možné? Vyskočila rychle z koberce a vyšla ze stanu. Přehlédla rychle shromáždění, jen slabě osvětlené 'planoucím ohněm, spatřila, že dva muži přečnívají všechny ostatní. Jednoho z nich znala; byl to obr, s nímž přišla do ležení. Druhý nebyl sice tak dlouhý jako Faléd, než přece jen vyšší než ostatní. Poodešla ještě více stranou, aby spatřila jeho tvář, a protože v tu chvfli právě mluvil Herman, poznala jasně také jeho hlas. Potlačila radostný výkřik, který se jí dral na rty a protlačila se rychle řadami mužů, nedbajíc, že žena nemá zde co dělat. Beduíni s úžasem před ní ustupovali. Tak zaslechla také poslední část rozmluvy a zvolala: "To není pravda. Zná je dobře, jako je znám já." Všichni se k ní obrátili. Když ji spatřil Herman, vykřikl radostně: "Zykymo! Ty jsi zde! Alláh buď veleben! Nyní budeš svobodná." "Ano. Mohu-li, pak také chci." Ale již se k ní protlačil Ibrahim pasa a křičel: "Proč jsi přišla? Jdi hned do svého stanu!" "Nepůjdu!" řekla zmužile. "Mám tě potrestat?" "Nemáš k tomu právo!" "Poslechni mne! Jsi má žena!" "Nikdy jsem jí nebyla!" "Zaplatil jsem za tebe!" "Ano. Ale já nejsem otrokyní, kterou je možné koupit." "Jsi otrokyní! Jdi do stanu, jinak užiji svého práva k tobě!" "Tito dva muži mne budou chránit." 112'

Pasa se jí chtěl chopit, ale starý beduín ho předešel. "Kdo zde mluví o kupování?" tázal se. "Jsme ve svobodné poušti, kde nejsou otroci. Má-li Ibrahim pasa podpis kádího a mully, kteří ho s touto ženou oddali, nechť se jím prokáže, a my mu nebudeme zabraňovat, aby užil svého práva." "Myslíš, že nosím takové listiny s sebou v poušti?" vykřikl zlostně pasa. "Tedy je nemáš! Mluv, jsi s ní oddán?" "Ano." "Lže!" vykřikla Zykyma. "Slyšíte, mužové?" tázal se stařec. "On praví tak a ona jinak. Oba nemohou nic dokázat. Nebudeme se tedy mísit do jejich záležitostí, musíme však předejít každému násilnému skutku." "Je to násilí, poručím-li své ženě, aby šla do stanu?" "Nikoli, je-li je tvou ženou. Ale to jsi ještě nedokázal." "Nesmím ji tedy donutit, aby mne poslouchala?" "Nesmíš!" "Nesmysl!" zvolal obr, ujímaje se svého hosta. "Kalafe, nepleť se do toho!" "Chceš mně snad zakazovat, abych jednal podle zákonů našeho kmene?" tázal se stařec. "Máš mnoho řečí. Tato žena obývá onen stan, tudíž tam patří!" "Chce-li tam jít, ať jde." Já sám ji tam zavedu." "To ti zakazuji." "Rád se podívám, kdo mně v tom bude zabraňovat." Faléd vztáhl ruku po Zykymě. Stařec se však postavil rychle mezi něho a ji a řekl vážně: "Rozvaž, co děláš! Mluvím zde ve jménu shromáždění starších. Chceš tomu odporovat?" Faléd se rozhlédl a viděl, že vůkol stojící beduíni se těsněji sestoupili a položili ruce na nože. Proti tolika mužům nemohl nic udělat, nálada zřejmě byla proti němu. Rozkročil se a zasupěl: 113

"Platí to snad mně?' Odpovědělo mu zahučení, o jehož významu nemohl být v pochybnostech. "Tedy vzpoura v ležení, vzpoura kvůli ženě?" Faléd, jak se zdálo, nebyl ještě rozhodnut, má-li povolit; v tom však byl celý výstup skončen Badijou. Vyšla ze zřícenin a z blízkosti vyslechla celé vyjednávání. Nyní přistoupila, vzala Zykymu za ruku, obrátila se k starci a řekla: "Ty máš pravdu. Avšak nechci dopustit, aby zde došlo k boji. Tato dívka je mým hostem a zůstane v mém příbytku pokud nebude rozhodnuto komu náleží. Pojď!" Obě ženy odcházely, aniž jim v tom kdo zabraňoval. Pasa i Faléd se dívali sice zuřivě za sličnou dívkou, ale uznali, že proti rozhodnutí khánum nemohou nic udělat. Obr se obrátil ke starci a zablýskal očima: "Stalo se tedy po tvé vůli. Zítra však bude jinak. To si pamatuj!" Obrátil se k oběma pašům, chtěl je vyzvat k odchodu, ale Kára ben Nemsi ho zadržel. Obrátil se k starci, pravil: "Nazval jsem tohoto tureckého pašu vrahem. Pronásledovali jsme ho do Egypta, abychom ho dali potrestat, a našli jsme ho u vás. Je vaším hostem a nemůžete mně ho tedy hned vydat. Žádám však podle práva pouště, abyste nad ním bděli a starali se, aby mně neutekl. Až budete zbaveni svých povinností k němu a on opustí váš kmen, půjdu za ním a zmocním se ho." "Neboj se, on ti neuteče," usmál se opovržlivě Faléd. "Kdo je pod mou ochranou, ten nemusí pomýšlet na útěk." "Přesto žádám, aby ležení bylo střeženo," pokračoval lovec, "neboť uteče-li ten muž, budu ho od vás požadovat." "Neopustí hranice našeho území, aniž se o tom nedozvíš," řekl stařec, "neboť je tvým právem o to žádat. Pověz nám však nyní, kdo jsi a která oáza je tvým domovem." "Mé jméno je Kára ben Nemsi a přicházím z dalekého Frankistanu." 114

"Nikdy se tam již nevrátíš!" zvolal Faléd, obraceje se k odchodu. "Tvá duše se již zítra rozplyne v mých rukou jako sůl ve vodě. Vy dva pojďte se mnou. Džema je skončena." Když odešel, provázen pašou a PoUkevem, rozešel se i zástup beduínů. Jen stařec zůstal a přikročil k cizincům. "Jsem Kalaf a náležím k tem, kteří milují Badiju a neschvalují vzpouru proti místokrálovi," řekl. "Stejného smýšlení je i většina našich bojovníků." "Jen Faléd ne," usmál se Kára ben Nemsi. "Ten ne. Proto mám obavy do budoucna. On jako šejk nebude se ubírat po dobrých cestách." "Upokojím tě. Faléd nebude nikdy vaším šejkem." "Co říkáš?" "Vím velmi dobře, co říkám. Považujete ho sice za nepřemožitelného - " "A on

jím opravdu je," přerušil ho stařec. "Je nejbližším příbuzným dřívějšího šejka a jako takový smí určit sám zbraň. On nezvolí pušku, ani kopí ani nůž. Ví, že by při tom mohl být poražen i slabším soupeřem, kdežto v pěstním zápase si je jist, že skolí každého soka." "Mne ne. Byl jsem v zemi, kde zápas pěstí je pěstován ještě jiným způsobem než u vás. Nebál bych se deseti takových soků jako je Faléd, kdybych měl s nimi zápasit jednotlivě za sebou." Stařec se zastavil, zadíval se udiveně na Evropana, potřásl hlavou a řekl: "Nesmírně žasnu nad důvěrou, kterou máš sám k sobě. Mluvíš tak, jako by vůbec nebylo možné, abys podlehl." "Ta možnost skoro opravdu není. Můžeš o tom být přesvědčen, a pusť klidně z hlavy tuto starost. Pověz mi raději, zdali vám pasa Ibrahim přinesl nějaké dary." "Nepřinesl nic." "A druhý vyslanec?" "Také nic. Nečinili nám nic jiného, jen sliby. Oba chtějí, aby se Faléd stal šejkem. Domnívám se, že kmeny pouště mají pak 115

vpadnout pod jeho vedením do Egypta. Vznikla by vzpoura a vzbouření; khedive by musel poslat vojsko a lid, oslabil by se, a jinému vládci by pak bylo snadné dosáhnout dělení jeho říše. Máme za to dostat mnoho stříbrných tolarů a kromě toho připadne nám všechna kořist, kterou dobudeme." "A Faléd chce uskutečnit tuto šílenou myšlenku?" "Ano." "To je hanebné! Chudí egyptští fellahové, kteří sami sotva uhájí živobytí, mají být vypleněni. To by byla ukrut-nost." "Většina z nás tohle nechce. Zvítězí-li však Faléd - -" "Řekl jsem již, že nezvítězí! A zůstanete-li místokrálovými přáteli, odměním vás já, nikou' však sliby, nýbrž činy." "Ty?" zvolal nedůvěřivě Kalaf. Jak?" "Až džema vyhlásí své rozhodnutí, že khedive je vaším přítelem, pak se mne ptej, dříve nikoli. Nyní však pojďme k vládkyni. Nejdříve ovšem opatříme svá zvířata." Procházeli napříč ležením a cestou potkali muezzina, jenž vyvolával usnesení shromáždění. Stařec ho zadržel a řekl, ukazujíc na lovce: "Znáš tohoto muže?" "Ne." "Je to duch zřícenin, před nímž jsi před chvílí prchal." "Ó, ty se klameš! Vždyť toto je člověk, effendi." "Jistěže!" "Duch však sršel pekelným ohněm a vysílal barevné blesky, jaké tvoří jen džehenna." "To udělal tento muž." "Tomu nevěřím." "Jakže? Chceš snad, abych znova sršel ohněm?" tázal se přidušeně Kára ben Nemsi a přistoupil blíž k muezzinovi. "Ne, ne! Alláh mne ochraňuj před ďáblem devětkrát kamenovaným. Alláh mne ochraň před věčným ohněm!" Při těch slovech se starci vytrhl a všechen poděšen utekl. Všichni tři se zasmáli a šli dál, ale záhy byli opět zádrže- 116'

ni. Přistoupil k nim mladý Arab a řekl Hermanovi radostným hlasem: "Alláh buď veleben, že té opět nalézám, effendi!" "Kdo, jsi?" Po těch slovech stáhl muž kapuci, která mu halila tvář. "Said, arabadži!" Jak je dobře, že se zde s tebou setkávám, pane! Jak se stalo, že jste šli k beni Sallahům?" "Sledovali jsme vás, přesto že jsi nám nikde nezanechal znamení. Proč?" "Nemohl jsem; pasa mně nikdy nic neřekl o cíli své cesty. Zůstali jsme jen krátkou dobu v Alexandrii, a v Káhiře jen jediný den. Hned nato jsme cestovali dále, přímo sem." "Jak se dařilo Zykymě za dlouhé cesty?" "Špatně, pane. Ale nemohl bys mně říci, kde má velitelka nyní je? Marně jsem ji hledal ve stanu." "Je ve zřícenině u khánum Badiji." "Zůstane tam?" "Ano. K pašovi se již nevrátí." "Pak mne k ní pusň Chci být u ní a nikoli u paši, kterého nenávidím!" "Pojď s námi, Saide!" Dříve než půjdou do zříceniny, měli v úmyslu podívat se k velbloudům zanechaným v poušti, a zamířili proto obloukem z tábora. Když dospěli na pokraj tábora, spatřili v rovině, na místě kde leželi velbloudi, světlo pochodní a zároveň uslyšeli zvučné hlasy. "Zdá se, že naše zvířata byla objevena," řekl Kára ben Nemsi. "Pospěšme si!" Čím více se blížili k místu, tím zvučnější byly hlasy, a když došli k ležícím zvířatům, uzřeli u nich oba bratry, Tarika a Hila-la. Proti nim stál Faléd obklopen beduíny nesoucími pochodně. "Zde není dovoleno tábořit!" křičel obr. "Tito velbloudi patří do oá y!" 117

"Půjdou tam," odpovídal Hilal. "Zaveďte je tam hned! Nebudu zde trpět nepořádek!" "Musíme počkat na effendiho." ‚Jaképak čekání! Nemám chuť na něho čekat." "Není to také zapotřebí. Jsem zde!'" zahovořil Kára ben Nemsi, vynořující se ze tmy na druhé straně. , Jsi zde? To je dobře! Tito velbloudi patří tobě?" "Mně a mým průvodcům." "Jaký náklad nesou?" "Na tom ti nemusí záležet. Vše, co je na nich, patří nám." "Ono! Náklad musí být prozkoumán. Kmen má právo žádat poplatky od každého, kdo se ubírá jeho územím." , Já se jeho územím neubírám, nýbrž zůstanu u vás a jsem vaším hostem. Nejsem kupec, jehož zboží podléhá poplatku." "O tom není dosud rozhodnuto. Říkám ti, že naklad bude prohledán a velbloudi odvedeni do ležení. Já sám -" "Stůj! Jen chvíli počkej. Chci ti ukázat tuto maličkost, o jejímž účinku snad jsi už někdy slyšel." Říkaje to, vytáhl revolver a namířil na obra. Ten uskočil a zvolal s úžasem: "Alláh! Chceš na mne střflet?" "Upokoj se! Zatím ne. Uvaž však, že tato malá zbraň má v sobě šest výstřelů, jež by tě hned provrtaly, jakmile by ses dotkl rukou jediného z mých zvířat. Buď rozumný a sečkej do zítřka." Faléd by se byl na lovce nejraději vrhl a jen s úsilím se přemohl. Zasípal: "Dobře. Chci ještě počkat do zítřka, neboť zítra je den, kdy stejně propadneš smrti. Ale u Proroka, toužím již velice po tom, abych ti zacpal tvou jedovatou hubu a necítil již její smrdutý dech. Jsem tak dychtivý, že chci, abys byl první, s nímž budu bojovat." "To je i mně milé, neboť ušetřím tak Syny Blesku nutnosti, aby se tebou znečišťovali." Ve smyslu muslimského učení je slovo "znečištění" strašnou urážkou pro Araba. Faléd, který byl již na odchodu, se obrátil jako blesk a zařval: 118

"Pse! Považuješ mne snad již za zdechlinu, po níž je možné beztrestně plít? Ukáži ti -" "Stůj! Nepřibližuj se! Odpovím ti hned. Nepovažuji tě za zdechlinu, nýbrž za člověka, který neumí jednat jinak než hrubě a jehož každé slovo páchne vychloubáním, hloupostí a domýšlivostí. Odvážil jsi se žádat, aby byl prohlížen můj majetek, akoliv jsem hostem kmene. S hostem jsi jednal jako s kupčíkem. Není to urážka? Nazval jsi mne psem. Není to urážka? Jdi! Odpouštím ti, ale nežádej, abych ti za to vše věnoval svou úctu a jednal s tebou jako s hrdinou a mužem." "Červe a synu červa! Skolím tě -" ‚Ještě jedno takové slovo a provrtám tě kulemi. Pryč! Počítám do tří. Jedna - - dvě -" Lovec zvedl zbraň, neboť byl opravdu rozezlen. Spustí! ji však v nejbližší chvíli, neboť obr zmizel se svými průvodci ve tmě, a jen jeho hlas se ještě ozýval: "Ropucho! Zítra se budeš přede mnou plazit v prachu a žebrat o svůj život, ale já tě zašlápnu jako škorpióna a hodím tě šakalům a supům pouště!" Ještě dlouho povykoval Faléd ve tmě, ale nikdo ho již neposlouchal. Velbloudi byli

donuceni k povstání a zavedeni do lezení, kde s nich byl náklad složen a odnesen do zříceniny. Tam došlo konečně k dychtivě všemi očekávanému vypra-| yování, vysvětlování, k nesčetným otázkám a odpovědím, jež byl skoro každý z přítomných druhým dlužen. Vypravovala Hiluja o své daleké dobrodružné pouti za sestrou, Badija o svém utrpení a obavách před zítřkem, Zykyma o svém zoufalství, jemuž propadala v Ibrahimově moci. Musel vyprávět i Hilal o svém poslání u sídi Senussiho a u khedive, Said o tom, co zažil s pašou. Dlouho hovořil Herman se sličnou Zykymou a vyprávěl jí o Cite a o tajemství Eaglenestů. Starý Kalaf účastnil se vážné rozmluvy mužů o vyhlídkách na zítřejší den. Konečně se rozloučili, neboť půmoc již minula. Dvěma Evropanům byla vykázána malá neobývaná místnost ve zříce- 119

nině. Tarik a Hilal příliš nedůvěřovali Falédovi. Rozestavili stráže kolem budovy a ujednali si, že se budou každou hodinu střídat na stráži a v dohledu nad strážci. 120

Kapitola šestá l STARÝ ŠEJK

Muezzin stál s prknem v ruce na schodech zříceniny, upíraje oči na ono místo obzoru, kde se melo objevit slunce. Jakmile se první okraj zářící koule zvedl nad obzor, udeřil třikrát do prkna, jehož zvuk se daleko rozléhal, a zvolal: "Vzhůru, věřící, připravte se k modlitbě, neboť slunce vystupuje z moře písku!" Beduíni vycházeli ze stanů a s obličejem k Mekce obráceným klekali a tiše se modlili slova, jež muezzin nahoře hlasité provolával: "Ve jménu Boha, nejvýš milosrdného! Sláva a chvála budiž Bohu, pánu světů, všeslitovníku, který panovati bude v den soudu. Tobě sloužíme, tebe vzýváme, abys nás vedl pravou cestou, cestou těch, kteří se těší tvé milosti, a nikoli cestou těch, na něž se hněváš, a nikoli cestou chybujících!" Přitom modlící se beduíni ponořili ruce do vody nebo do písku. Pak všichni odříkávali zvučným hlasem muslimské vyznání víry: "Alláh il Alláh, ve Muhamád rassúl Alláh. Bůh je Bůh a Mohamed je jeho Prorok!" 121

Nato vstali, aby se rozešli po svém denním zaměstnání; v tom se však ozval hlas muezzinův znovu: "Slyšte, ó věřící, co vám mám oznámit!" Posluchači se seskupili v hloučky a zvedli oči k hlasateli. "Stojím zde z rozkazu mocného Faléda, jehož celé jméno zní: Faléd Assa Omra ibn Ali Hebžán Nobada ben Sulu Omar Sebuhir ibn Davúd Hilub al Osim bara; za něhož mám vám ohlásit: V okamžiku, kdy slunce se zastaví nad hlavami věřících, vyjde Faléd před stáda, aby bojoval s muži, kteří včera odpověděli na jeho výzvu. Bude bojovat nejdříve s Kára ben Nemsim effendim, pak s Tarikem, Synem Blesku, a posléze s Hilalem, který je také Syn Blesku. Boj skončí buď smrtí nebo prosbou o milost, jak je zvykem u synů pouště. Faléd nechtěl dát milost, ale musel se podrobit zákonům kmene. Synové a dcery beni Sallahů budou sedět na svých velbloudech a pozorovat budou boj od začátku až do konce. Vítězi připadne Badija, vládkyně pouště, a s ní obdrží hodnost vůdce a název šejka el urdi, pána tábora. Alláh buď s ním a s námi všemi od věčnosti do věčnosti." Oba Evropané, kteří již opustili svou ložnici, stáli na zdi a vyslechli toto prohlášení. Kára ben Nemsi se usmál. "Budu tedy žít již jen do poledne. Včera v tuto chvíli jsem nemyslel, že budu tak rychle zasvěcen smrtí." "Žertujete?" řekl Herman. "Pshaw! Pravda, nikdo není vševědoucí. Nikdo nemůže předem určit nejmenší a nejprostší událost. Nejnepatrnější náhoda, směšná maličkost může být příčinou takového výsledku, jaký nikdo nepředvídal. Nemohu tedy tvrdit, že budu vítězem, ale pravděpodobně jím budu." "Chcete ho usmrtit?" "Ne, ale poznamenám ho. Ten člověk je nebezpečím pro svůj kmen. Nemluvme o něm. Nechci si myšlenkou na Faléda kazit toto překrásné jitro." Mlčky pak ukázal rukou polokruhem k severu. 122 c

"Ano," řekl Herman. "Člověk musí brzy vstát z lože, aby viděl, že poušť je krásná. Skoro bych měl chuť k malé ranní vyjížďce. Není ještě horko." "Pojedu rád." "Ale kde vezmeme koně?" "Zeptejme se Tarika." Když mladému beduínovi, kterého záhy našli, projevili své přání, zavedl je k pasoucím se koním z nichž vybral dvě nádherné klisny, patřící khánum. Pozoroval obdivující pohled, jímž Kára ben Nemsi zvffata prohlížel, a řekl: Jsem náčelník stráží a mohu vám tato zvffata půjčit. Není jim rovných na sto dnů cesty v okolí. Badija přivedla kdysi tyto klisny ze své vlasti. Beni Abbasové jsou proslulí chovem koní. Mají klisny, jejichž rodokmeny jsou zapsány na pergamenech deset stop dlouhých." Koně byli brzy osedláni; oba mužové na ně vsedli a vyrazili k západu. Poznali, že sedí na pravých, plnokrevných arabech, neboť když se za pět minut ohlédli byla oáza tak daleko za nimi, že sotva již rozeznali zříceninu. Pustili uzdy koní rychlých jako vítr, neboť je zvláštním požitkem letět na takovém zvířeti do nekonečné dálky. Jeli stále přímým směrem. Když se konečně po hodině zastavili, měli za sebou vzdálenost aspoň našich tří mil, ujetou v plném trysku. A přece nebylo na koních znát ani nejmenší stopy námahy. Ani zdání potu nebo pěny neviděli, a dech zvířat byl dosud klidný. "Poušť! Písek a nic než písek!" řekl Herman. "Nuže sestupme, abychom se na chvíli posadili v této Bohem opuštěné prázdnotě." Učinili tak, a se svými koňmi, kteří klidně zůstali stát, se pak podobali čtyřem bodům, tvořícím střed prázdné nekonečnosti. "Mluvil jste o prázdnotě Bohem opuštěné," řekl Kára ben Nemsi. "A přece jste se mýlil, příteli." 123

"Mýlil? Rozhlédněte se! Je zde někde nejmenší stopa života?" "Nejen stopa, mohlo by se říci, že je zde jeho vlastní zdroj." "To je mi hádankou." "V poušti je ohnisko oné lokomotivy, které říkáme život." "Nerozumím tomu porovnání." "Je zcela případné. Odtud, kde na ploše jednoho statisíce čtverečních mil se vyvinuje obrovský žár, vystupuje teplo, aby se rozcházelo k oběma pólům a pak se opět vracelo; jeho proud znenáhla klesá, a vrací se zpět na Saharu ochlazený. Cestou přijímá všechnu vlhkost, ukládá ji v horách, rozhání ji do nejrůznějších směrů a proto je ošetřovatelem a udržovatelem pozemského života, jenž vodu potřebuje. Sahara má tedy přímo neocenitelný význam pro organické tvory žijící na zemi. Ale podívejte se tam k jihu. Vidíte tam něco?" "Ano, jakousi čáru. Pohybuje se. Patrně

zvěř tam táhne." "Ne. Zvířata by netáhla tak pravidelnou čarou." "Tedy lidé? Snad kavarana!" "Ovšem. Pohybuje se směrem k oáze. Zdá se, že tamtudy vede cesta pouští." "Cesta? V tom písku?" "Myslím karavanní cestu. Stopy tu ovšem nejsou, protože vítr zavěje každou šlépěj, ale přesto jsou i v poušti přesně vymezené trati, po nichž se pohybují karavany jako lodi po moři. Vsedněme opět do sedel. Podíváme se na tu karavanu." Pobídli koně do trysku. Body, z nichž sestávala zmíněná čára, vzrůstaly, byly větší a větší, až oba jezdci mohli zřetelně rozeznat, že jsou to velbloudi, jeden za druhým; uzda násle dujícího byla vždy uvázána na ocas předchozího. V čele kráčel šejch el kafilá, vůdce karavany. Ten skoro nikdy nejede na zvířeti; ubírá se pěšky, upíraje zrak stále vpřed na obzor a na písek u svých nohou. ; Oba přátelé napočítali nejméně sto dvacet velbloudů. Byli to většinou velbloudi nákladní a jen asi dvacet jízdních. Koní mezi < 1Ž4<

nimi bylo pramálo. To bylo jisté znamení, že karavana přichází velmi zdaleka. Oba naši jezdci byli ovšem také zpozorováni. Vůdce se zastavil. Několik jezdců vyjelo z řady a pustilo se k nim. Byli to dlouzí, hubení, sluncem opálení muži s výraznými obličeji vroubenými řídkými vousy, praví synové slunečního žáru. Když se přiblížili, zadržel první z nich své zvíře a vykřikl překvapením; jeho výkřik zněl jako skřek supa. Ostatní rychle zahovořili. Pak se vůdce obrátil k našim přátelům. "Sallam aleikum!" pozdravil je. "Aleikum es sallam!" odpověděli. "Jste beni Sallahové?" "Ne." Muž se zarazil. Pronesl k svým průvodcům několik tichých slov, a v okamžiku nato byli oba Evropané obklopeni. To bylo jednání očividně nepřátelské. Když to muži v karavaně zpozorovali, přichvátalo hned více než tucet dalších jezdců. Postavení naší dvojice bylo zřejmě nebezpečné. Neměli s sebou své pušky, kdežto cizinci byli dobře ozbrojeni. Přesto Kára ben Nemsi zachoval klid. Tázal se: "Co od nás chcete?" "To se brzy dozvíš, ty lupiči!" odpověděl vůdce. "Proč myslíš, že jsem lupič?" "Chceš to zapírat? Můj bič tě naučí mluvit pravdu." "Zapomeň na bič a pověz, z jakého důvodu nás považujete za lupiče." "Sedíte na ukradených koních!" "Vskutku? Myslíš, že lze lak snadno ukrást pravou klisnu koheli." "Tyto klisny jsou ukradeny. Odvedli jste je beni Sallahům." "My jim je opět vrátíme." "Jakže? Přiznáváš se?" "Ne." "Chcete se dobrovolně vrátit?" "Ano!" 125

"Poslyš, to bude asi nějaká lest. My se však nedáme vámi podvést." "Nechci vás podvádět. Jedete k beni Sallahům?" "Ano." Jsme jejich hosty a doprovodíme vás." V tváři vůdcové se kmitl stín mrzutosti. Poznal, že se asi dopustil přehmatu. Neváhal vsak ani na okamžik to poctivé přiznat. "Odpusť! Řekl jsi, že nejste beni Sallahové a přece jedete na jejich nejlepších koních. Bylo snadné považovat vás za koňské zloděje, neboť takoví koné se nepůjčují cizincům." "Znáte je tak dobře?" "Ano, byli u nás vychováni." "Patrně se mýlíš." "Ne, mluvím pravdu." "Pak byste musili být beni Abbasové, ale ti bydlí daleko odtud." "Jsme beni Abbasové a přicházíme navštívit beni Sallahy. Tam v nosítkách sedí náš šejk." Vůdce ukázal na velblouda, na jehož hřbetě byla drahocenná nosítka. Mezi rozhrnutými hedvábnými záclonami vyhlížela ctihodná tvář s šedivými vousy. "Jakže? Otec Badiji a Miluji," zvolal Kára ben Nemsi. "Ano, je to otec Badijin; Hilujiným otcem však již není." "Jak to?" "Hiluja je mrtvá. Zavraždili ji Tuaregové." Teprve teď si vzpomněl Kára ben Nemsi, že beni Abbasové nemohou vědět, že Hiluja je zachráněna. Již chtěl říci, že dívka Žije, ale rozmyslel si to, neboť se v duchu tázal, bude-li ctihodný stařec dosti silný, aby radostnou zprávu snesl beze škody. Proto řekl Hermanovi několika tichými slovy, že tuto okolnost zatím zamlčí, a pak se obrátil k vůdci: "Dovolíte nám, abychom pozdravili šejka?" "Přeješ-li si to, ano. Řeknu mu, že ho chcete pozdravit. Pojďte za mnou!" 126'

Vůdce šel napřed. Šejk asi již slyšel jeho slova, neboť nařídil svému velbloudu zvučným hlasem: "Rree, rree!'" Velbloud klekl. Nato vystoupil stařec z nosítek, aby očekával oba muže. Ti také již seskočili s koní. Šejk byl muž vysoké, ctihodné postavy. Pozoroval je laskavým pohledem, vztáhl k nim ruku a řekl: "Sallam aleikum! Jste hosty vládkyně pouště?" "Aleikum issalam!" odvětil Kára ben Nemsi. "Slunce pouště" nás ozářilo svou přízní a khánum nám podala chléb se solí." "Vidím to," řekl šejk, "neboť jinak by vám nedovolila, abyste vsedli na její nejvzácnější koně. Khánum je mou dcerou, nyní mou jedinou dcerou. Jak se jí daří?" "Je moudrou vládkyní kmene a daří se jí dobře. Nazýváš ji svou jedinou dcerou, ona však mluvila o tom, že má ještě sestru." "Mluvila o ní? Miluje ji tedy?" "Mluvila o svém otci a o své sestře Miluji, jež oba miluje z celého srdce." "Alláh dopustil, aby zármutek byl až dodneška vzdálen jejímu srdci. Ona ještě neví o tom, co se stalo. Jsem poslem smutku: Hiluja již není mezi živými." "Tento muž, kterého jsi mně poslal vstříc, mluvil o tom, že Hiluja je mrtvá. Pravil, že byla zavražděna Tuaregy." "Ano. Vydala se na cestu, aby navštívila svou sestru. Na cestě byla přepadena. Vrahové usmrtili mé dítě a všechny mé muže kromě jediného, který unikl a smutnou zprávu přinesl kmeni. Vypravili jsme se pak a vyhladili jsme skoro celý kmen, který Hiluju přepadl, a všechna jejich zvířata jsme odvedli. Mé srdce se však rozstonalo lítostí a zármutkem. Jsem starý, a žal hlodá můj život. Jak dlouho bude trvat a odeberu se ke svým otcům? Dříve však chci ještě vidět svýma starýma, zkalenýma očima dítě, které mně zbylo, a přitisknout je na svá chorá prsa. Pak ať mne zasype písek pouště. Má duše vstoupí do nebe Alláhova a pozdraví tam dítě, jež sídlí v milostí Nejvyššího." 127

Beduín nerad ukazuje své slzy. Starý šejk tvářil se skoro lhostejné, v jeho očích bylo však jasné vidět velikost a hloubku jeho žalu. "Vím, že Tuaregové jsou krutí; než přesto nevěřím, že by zabíjeli ženy. Byla Hiluja krásná?" "Byla krásná jako mladé jitro, jež ozařuje rosu na listech palmy." "Snad ji ušetřili, aby se stala ženou některého jejich vůdce." "Ne, to není možné. Muž, který se zachránil, viděl, jak jeden Tuareg roztříštil mé dceři hlavu." "Snad se zmýlil?" "Nikoliv." "Pak se divím, že Tuaregové jiné ženy nechávají naživu. V Tunisu jsem slyšel, že prý přepadli karavanu, u níž byly dvě ženy, mladá a stará. První byla prý velice sličná, druhá byla její služkou." "Také Hiluja měla u sebe starou služku." "Průvodci byli pobiti, ale ženy byly ušetřeny. Jeden z Tuaregů se pustil s nimi do Tunisu, aby je tam prodal." "Ó Alláhu! Dceru pouště prodat za otrokyni! Jaká hanebnost! Dostal za ni velikou částku?" "Ne. Prodej se mu nepodařil, neboť obě zajaté našly ochránce, kteří je vysvobodili. Dívka byla prý dcerou mocného i šejka." "Šejka? Co

říkáš?" "A chtěla rovněž navštívit svou sestru." "Ó Alláh! Panovníkií J nebes i země! To jako by byla Hiluja! A neslyšel jsi nic víéj o tom děvčeti?" "Slyšel jsem, že jakýsi cizinec odejel s oběma zachráněnýr aby je dovedl k sestře." "Kde bydlí ta sestra?" "V kterési oáze nedaleko egyptských hranic." "Ó svatí! Ó blahoslavení!" "Sestra, k ní zachráněné chtěly, je prý vdovou po šejkovi."! 128

Stařec při těch slovech spráskl ruce, ustoupil o krok a zvolal: "Vdova po šejkovi? To je Badija! Což by snad byla Hiluja zachráněna? Mluv dále! Co jsi o ní ještě slyšel?" "Musím se dříve rozpomenout. Nezajímal jsem se mnoho o toto vypravování." "Neslyšel jsi jméno šejka, který zanechal onu vdovu? Nevíš, jak se nazývají kmen a oáza; v níž bydlí?" Šejk byl nesmíme rozčilen. I jeho lidé s největším napětím poslouchali, když se chopil slova Herman: "Můj přítel nemůže se rozpomenout, neboť nemohl vědět, když jména slyšel, že bude jednou na ně tázán. Já si však vzpomínám, že obě jména, děvčete i služebné, zněla skoro stejně." Tu vzkřikl šejk: "Slyšíte, mužové? Obě jména zněla stejně! Hiluja a Haluja! Alláh, Alláh! Kéž by mé dítě ještě žilo! Kéž by nebylo zavražděno, nýbrž zachráněno! Rozpomeň se, rozpomeň se, ó cizince! Pověz mi, zdali jsi se dozvěděl ještě něco?" "Zamlčel bych ti to, i kdybych se mohl rozpomenout," řekl Kára ben Nemsi. "Zamlčel? Proč?" "Vidím, jak jsi rozčilen. Tvé oči jsou rozpáleny a tvá kolena se třesou. Tvůj hlas se chvěje, a tvé čelo se temně barví. Krev ti stoupá do hlavy. Kdybych mluvil dál, musel bych se strachovat, že by tě má slova překonala." "Ne, ne! Jsem silný, mohu vše snést! Mluv!" "Hm. O kmeni, na který se mne ptáš, vskutku něco vím. Bylo mi o něm vypravováno. Mezi bojovníky toho kmene je prý muž, který je silný jako Samson." "Pověz mi, zdali jmenovali jeho jméno?" "Ano. Znělo Faléd." "Alláh ill Alláh! Je mi, jako by se nebe otevřelo, jako by blažení sestoupili, aby mně oznámili poselství, že mně Alláh opět daroval mou dceru! Nevíš o tom Falédovi něco podrobnějšího?" 129

"Je prý bratrem šejkovým." "Ó panovnice, ó milostivý, všemilosrdný! Jaká to slova slyším!" "Znáš snad toho člověka?" , Jestli ho znám? Ovšem! Vždyť on to byl, kdo k nám přišel, aby požádal o mou dceru pro svého bratra. Souhlasí, souhlasí vše! Hiluja je zachráněna! Ó Bože! Ale kde je? Kde ji najdu? Dopřeje-li mně Bůh ještě spatřit své dítě, slibuji, že rozdělím polovici svých stád mezi chudé našeho kmene! Pověz mně, ó cizince, zdali ji snad přece nepotkalo neštěstí!" "Byla-li ta dívka skutečně Hiluja, tvá dcera, myslím, že ne." "To je balzám pro mé srdce a rosa pro mou vyschlou duši. Mluvte, muži, jaké je vaše mínění? Je to Hiluja?" , Je to ona!" ozvalo se v kruhu kolkolem. "Ano," řekl nyní Herman, chápaje se opět slova, "myslím, že je to ona." "Proč? Proč? Jak to víš?" "I 'já jsem byl při tom, když se o tom vypravovalo. Vzpomínám si dobře, že zachráněná dívka se nazývala Hiluja a že byla dcerou beni Abbasů. Vím to přesně!" "Ó Alláh! Ó Hadišo, přítelkyně a ženo Prorokova! Tys světice mezi ženami a ochrán-kyně žen! Tys držela ruce nad mou dcerou, takže byla chráněna před smrtí a otroctvím. Mužové, skloňte se mnou svá kolena, abychom poděkovali Alláhovi za zprávu, kterou mně poslal ústy těchto cizinců!" Poklekl, a za ním ostatní. Náhled většiny křesťanů o muslimech je po jedné stránce mylný. Přívrženec islámu je zbožný. Jeho víra má v sobě cosi z žáru pouště; je fanatická. Arab si nedá ujít žádnou příležitost, aby nepromluvil s Alláhem. Při tom překonává všechny obtíže. Tak je mu například předepsáno denní umývání. Dodržuje to přesně a poctivě. Ale jak se má omýt v poušti, kde není voda? Jeho zbožnost mu ukázala vhodnou náhradu; neumývá se vodou, nýbrž pískem. 130

Šejk, kleče na zemi, sáhl i teď oběma rukama do pisku a rozsypal jej mezi prsty, napodobuje pohyb umývání. Při tom se modlil: "Ve jménu Boha nejvýš milostivého! Děkujte se mnou Bohu, jenž tak veliké věci prokázal! Všeslitovníku!" "Ó, Všeslitovníku!" "Ó, Ochránce!" "Ó, Vykupiteli a Osvoboditeli!" Tak volal šejk stará jména Alláhova, jedno po druhém, a beduíni je zbožně vyslovovali po něm. Byl to pro oba křesťany dojemný pohled, kdy viděli ty divoké, sluncem osmahlé postavy klečet v osamělé poušti a modlit se v melancholickém unisonu. Modlitba končila slovy: "Ty, který vládneš nad zeměmi a nebesy! Nemůže tě vidět ani chápat smrtelník; ale tys plný milostí a lásky a milosrdenství, a vše, co děláš, je dobré. Tobě budiž sláva, chvála a dík na věky věků. Alláh il Alláh, ve Muhamád rassúl Alláh. Bůh je Bůh a Mohamed je jeho Prorok!" Muži povstali. Pak přistoupil šejk k cizincům a řekl: "Podívejte se na mne! Lesknou se mi ještě oči? Třesou se mně ještě ruce a stoupá mi krev do hlavy? Ne! V modlitbě jsem našel klid a posilnění. Smíte mně říci vše. Jistě víte ještě víc?" "Přiznám se, že ano," odvětil Kára ben Nemsi. "Vidím, že jsi klidný, a myslím, že se mohu odvážit říci ti vše." "Mluv tedy! Hiluja byla opravdu zachráněna?" "Ano, byla zachráněna!" "Žije?" Žije " !ÍPřišla již k beni Sallahům?" "Přišla zdráva. Bude velmi šťastna, až tě opět spatří." Při těchto slovech se stařec přece zachvěl. Padl na kolena, zvedl sepjaté ruce a řekl: "Muži je zapovězeno plakat bolem, ale plakat radostí - za to se nemusí stydět ani nejstatečnější hrdina. Alláhu, vidíš mé slzy! Kéž by v hodině smrti kanuly s nebes na tyto posly radosti, aby 131

jejich duše očistily a aby mohli vstoupit do krajů blahoslavených!" Kára ben Nemsi hluboce dojat ho zvedl. Ctihodný kmet ho objal, položil mu hlavu na prsa a hlasité vzlykal. Ale pak odstoupil, otřel se cípem svého bílého haiku a řekl, obraceje se k svým lidem: "Slyšeli jste, že jsem slíbil polovici svých stád chudým. Slovu dostojún, jakmile se vrátíme do ležení našeho kmene. Připomeňte mi to hned v prvním okamžiku. Vašeho šejka potkala dnes velká radost. Tento den budiž požehnán a nezapomenutelný dětem a dětem dětí! Dejte mně mou pušku a chopte se svých zbraní!" Beduín nevynechá jedinou příležitost, při níž lze vystřílet několik gramů prachu. Arabové postavili se do kruhu se svými dlouhými puškami; šejk a oba Evropané stanuli uprostřed. Šejk pak zvolal: "Alláh se smiloval nad námi v našem zármutku. Jemu budiž sláva a dík! Alláh - hu - nu - hú!" "Alláh hu - hu - hú!" jásali ostatní a přitom stříleli z pušek a křepčili v divokém, bezuzdném tanci. Přitom nabili znovu pušky a na pokyn vůdcův opět se zastavili. Ten pak zvolal: "Tito cizinci se nám zjevili jako poslové útěchy a vyslyšení. Alláh dejž jim tisícerou milost a na konec blaženost. Alláh hu - hu - hú!" "Alláh hu - hu - hú!" Tohoto "Alláh - hu" užívají beduíni místo našeho volání slávy. Při tom byl opakován tanec a nabíjeny pušky, až šejk opětně zvolal: "Hiluji, mému dítěti, dceři statečných beni Abba-sů, se objevil zachránce, který ji vyrval z náručí smrti a z otroctví! Tomu statečnému muži budiž vzdána chvála a sláva, aby jeho

jméno bylo opěvováno a o jeho činu vypravováno po staletí u všech ohňů v leženích vyznavačů Mohamedových! Alláh hu." "Alláh hu - hu - hú!" Byl to divoký výjev. Před chvílí byli muži ponořeni ve vroucí pobožnost, s tvářemi obrácenými k Mekce, a nyní tu divoce 132'

křepčili v zmateném reji. Jejich volání se rozléhalo po rovině, výstřely duněly, pláště vlály. Velbloudi, nakaženi radostí svých pánů, počali ošklivě řvát Písek vířil pod nohama tančících. Zdálo se, že se tu sběhla rota džinů, zlých duchů pouště. I sám starý Šejk tančil a křičel s ostatními. Posléze dal však znamení, a rázem nastalo hluboké ticho. "Nejdůležitější jsme skoro zapomněli," řekl, obraceje se k cizincům. "Obětovali jsme na počest ochránce výstřely, ale nedověděli jsme se, jak se jmenuje. Znáš jeho jméno?" "Jeho jméno je cizí, nelze si je snadno zapamatovat Dovíš se je od své dcery." "Onen ochránce sám přivedl Hiluju k beni Sallahům?" "Ano, doprovodil ji." "Je tam ještě?" "Ano. Uvidíš ho a budeš s ním moci promluvit. Zná tě již dobře, neboť Hiluja mu vypravovala o tobě a o všech svých příbuzných." "Pospěšme tedy, abychom dorazili k ležení. Vsedněte na svá zvířata, mužové! Velbloudi nechť nyní osvědčí svou rychlost. Nechci zmeškat ani okamžik, abych opět uzřel tu, kterou jsme považovali za ztracenou." "Zadrž!" řekl Kára ben Nemsi. "Počkej ještě okamžik. Tvé dcery neví o tvém příchodu. Buď opatrný, než jim o něm podáš zprávu." "Ó, radost neusmrcuje! Poznal jsi to přece na mně!" "Vím. Ale náhlá, velká radost podobá se leknutí, které dopadá jako rána na srdce a na hlavu člověka. Uvaž, co Hiluja vytrpěla!" "Snad máš pravdu. Pošlu tedy některého z mých lidí napřed." "Přenech to mně. Vaše zvířata jsou znavena dalekou cestou, naše koně jsou však při síle." "Dobrá, jeď tedy napřed! Svého druha však musíš nechat zde u mne, abych s ním mohl mluvit o své dceři." 133

Kára ben Nemsi vsedl na koně a odjel. Nepotřeboval ostruhy; lehké stisknutí stehen postačilo, a kůň letěl po roviné k ležení, až se tělem skoro dotýkal země. Badija vstala toho dne později než obvykle. Faléd chtěl s ní hned ráno mluvit, byl však odmítnut Když Badija vyšla ze zříceniny a posadila se nahoře mezi balvany, upírajíc zrak na nekonečnou poušť, přišla za ní Hiluja a žádala ji: "Pojď se mnou na protější stranu. Uzřela jsem daleko v poušti jezdce, který se v největším chvatu blíží k ležení." Badija se ubírala za ní a nalezla na druhé straně i Tarika. "Kdo to asi může být?" tázala se královna. "Tak rychle jede jen spěšný posel." "Znám ho," řekl Tarik starostlivě. "Je to Kára ben Nemsi effendi. Jede tak rychle, že za okamžik poznáte jeho tvář." "Ó, Alláh! Snad se nestalo neštěstí? Kde zůstal jeho druh?" "Brzy uslyšíme." Lovcův kůň skutečně takřka letěl. Za minutu bylo již možné ho jasně poznat a za druhou minutu seskočil se sedla a chvátal vzhůru po schodech. "Nějaké neštěstí?" volal na něho Tarik již zdaleka. "Ne. Přináším radostnou zprávu." "Díky Alláhovi!" "Zpočátku se to ovšem podobalo neštěstí," vysvětloval lovec, docházeje k nim, "ale nadevše očekávaní se to změnilo k dobrému." "Kde je tvůj druh?" "Daleko v poušti. Přijede však brzy. Přicházím, abych vám ohlásil, že dostanete mnoho hostů." "Dnes?" řekl Tarik. "Dnes nám nejsou zrovna vítáni." "Myslím právě naopak, že je rádi uvítáte." "Kdo je to? Mluv!" "Viděli jsme zdaleka karavanu a jeli jsme k ní. Když jsme se přiblížili, že nás mohli jasně poznat, přichvátal zástup jezdců a obklopil nás. Měli v úmyslu nás zajmout." 134'

"Byl to nepřátelský kmen?" "Ne, ale považovali nás za zloděje koní." "Ach," usmál se Tarik. "Poznali naše klisny a domnívali se, že jste je ukradli. Jsou to tedy příslušníci některého blízkého kmene." "Myslíš? Měli s sebou jen několik málo koní. Jeli na velbloudech." "To ovšem znamená, že přicházejí zdaleka. Ale jak je možné, že poznali naše koně?" Kára ben Nemsi pohlédl pátravě na obě sestry a odpověděl: "Řekli mi, že se koně u nich narodili a byli vychováni." Badija a Hiluja na sebe pohlédly a zvolaly skoro současně: "Beni Abbasové!" "Ano." "Hamdulillah! Bůh budiž veleben! Poslové našeho otce! Ano, pravdu jsi řekl. Ti nám budou velice vítáni. Jsou ještě daleko?" "Myslil jsem, že jsou ještě daleko, vidím však, že se pustili za mnou velmi rychle. Hle, tam na obzoru ten světlý bod! Je to slunce odrážející se od jejich bílých plástů. Přicházejí. Váš otec slyšel, že Hiluja byla přepadena. Pomstil její domnělou smrt na Tuarezích, a teď -" "Teď mi posílá posly se zprávou o smrti mé sestry?" ptala se khánum. "Ne. Šejk pocítil takovou touhu, aby ještě jednou viděl dceru, která mu zbyla, že přisel sám." Obě sestry uchopily lovce za ruce z obou stran. Díval se na jejich obličeje radostí zardělé a kývaje s úsměvem, opakoval: "Ano, přichází sám." "Jaká radost!" zvolala Badija a nedbajíc o svou důstojnost, běžela rychle s příkrých schodů dolů. "Alláh! Otec přichází!" zvolala také Hiluja a jako vítr letěla za sestrou. Kára ben Nemsi se díval za nimi. Viděl, že utíkají k prostranství, kde stojí koně. Arabové, s nimiž se dívky potkaly, se 135

udiveně zastavovali a hleděli za nimi. "Khavam, khavam! El fantasia! Přicházejí hosté! Beni Abbasové! Fantasii, fantasii!" Obě sestry vyskočily na neosedlané koně a tryskem odjížděly. V ležení vznikl rozruch. Hosty již bylo vidět. Velbloudi beni Abbasů zřejmě sebrali poslední síly k rychlé jízdě, ale již jim letěli vstříc i jezdci beni Sallahů, kteří naspěch uchopili své pušky. Vždyť šlo o fantasii, které se každý beduín chápe s největší radostí. Fantasia je arabská hra se zbraněmi, jež se pořádá při slavnostech nebo jiných veselých příležitostech. Tu jedou zpravidla všichni bojovníci kmene s hlasitým, divokým křikem vstříc v šíleném trysku, stíhají se, mfří po sobě puškami, vypalují je do vzduchu, odhazují kopí, tasí nože s hrozivými po-sunky, aby je hned zase ukrývali, v celku počínají si úplně tak jako psi, kteří po dlouhé době spatřili svého pána a ulevují si divokým křepčením. Vypadá to nebezpečně, a kdo není obeznámen se zvyky beduínů, může takovou fantasii snadno považovat za věc vážnou. Tak tomu ovšem nebylo u beni Abbasů. Věděli, že muži, řítící se proti nim, přicházejí jen proto, aby je pozdravili. Proto odpovídali na jejich křik řevem ještě větším. Stříleli, pustili se na oko do boje a tvářili se zcela tak, jako by chtěli beni Sallahy zničit. Nastal pohanský křik, jako by skutečně šlo o život a smrt. Jen tři osoby se nezúčastnily fantasie: Badija, Hiluja a jejich otec. Obě sestry, které nejdříve dorazily k hostům, seskočily s koní a běžely k velbloudu svého otce. Starý šejk přiměl zvíře aby pokleklo a seskočil ještě dříve, než leželo na zemi. Pak vztáhl k nim obě ruce. "Hamdullillah! Bůh budiž veleben, nejvýš milosrdný!" zvolal. "Dal mi opět ztracenou radost. Jemu budiž dík a sláva na nebi i na zemi!" Dívky se vrhly na otcova

prsa. Tito tři šťastní lidé oslovovali se nejněžnějšími jmény a plakali při tom radostí. Hovořili 136'

vzrušeně, a nikdo z nich nedbal na fantasii kolkolem, až seskočil se svého koně Faléd a přistoupil k nim. "Habakeke ia šejch! - Buď vítán, ó, šejku!" pravil podávaje ruku starému Abbasovi. Ten se vyvinul z objetí svých dcer a opětoval jeho pozdrav. Přesto obrovy oči se neupíraly na něho s výrazem příliš přátelským. Šejk se svými lidmi nepřicházel mu vhod, zejména dnes, kdy se chtěl stát Badijiným pánem a mužem. "Potáhneš dále, či zajdeš k nám?" tázal se Faléd s úsměvem, jež měl být vlídný. Šejk byl více než překvapen touto otázkou. Podíval se na svou dceru, viděl, jak se zarděla, a odpověděl: "Táhnout dál? Co tím myslíš? Domníváš se, že cestuji jinam než k vám?" "Alláh je vševědoucí, já nikoli." "I kdybych chtěl táhnout dál, přinutilo by mne mé srdce, abych zůstal a viděl své dcery." "Zde je vidíš." "Nezměřil jsem svýma starýma nohama pouště proto, abych své dcery viděl jen okamžik a promluvil s nimi jen před ležením. Nemají snad beni Sallahové stan pro otce své vládkyně?" "Všechny naše stany jsou ti otevřeny, otče!" řekla Badija. "A Faléda neposlouchej, posedl ho zlý duch. Domnívá se, že zde může poroučet, ač není nic víc než kdokoli jiný. Pojď!" Šejk se svým průvodem byl s jásotem veden k ležení. Faléd sám zůstal s několika svými přívrženci pozadu. Ubíraje se s nimi zvolna k ležení, pravil: "Jen šejtan mohl přivést tohoto starce na myšlenku, aby dnes k nám přišel. Možná, že to zvrátí vjžechny naše úmysly." "To nemůže," odpověděl jiný. "Šejk Abbasů není členem našeho kmene a nemá ani místo ani hlas při poradě." "Eh! Již pouhá jeho přítomnost posilní přívržence khánum. Kromě toho je to její otec a má tedy nad ní jistá práva." "Svá práva odstoupil tvému bratru, když mu ji dal za ženu." "Bratr zemřel." 137

, Jsi jeho dědicem a zdědil jsi ta práva" "Ano, kdyby její otec byl vzdálen; protože je vsak nyní u nás, může o ní spíše rozhodovat nežli já. Takový je zákon. Host stojí výš než příslušník kmene." "Ale zvítězíš-li nad svými soky, nemůže se přece ani šejk zdráhat, aby ti ji dal za ženu?" "Nejsem si tím jist. O té věci není zákon; něco takového se vůbec ještě nestalo. Myslím, že o tom musí rozhodnout džema." "Běda! Starci jsou proti tobě." "Budu s nimi za to účtovat. Nedovolím jim, aby mařili mé plány, nebo aby mně předpisovali, co smím a mohu." 138

Kapitola sedmá ZÁPAS O NEVĚSTU

V ležení vzplanuly četné ohně, nad nimiž se peklo maso. Všude panoval čilý ruch. Nahoře u vládkyně pouště nebylo tak živo. Badija s otcem a s Hilujou odešla do svého příbytku, kde nastalo dlouhé vypravování. Neměli tam ani kdy myslet na něco jiného. Kára ben Nemsi se uchýlil do stinného koutku na zevní straně zdiva, odkud se zájmem pozoroval ruch v ležení. Tarik a Hilal byli dole u hostů, Herman odešel k Zy-kymě. I straže opustily svá místa, takže na zřícenině byl úplný klid. Po chvíli vyšel šejk ze dveří příbytku Badijina a rozhlížel se. Spatřil kout, v němž seděl lovec, a přistoupil k němu. Zastavil se, díval se na něho zářícíma očima a pak řekl: "Jaký ty jsi muž!" "Člověk jako ty," odpověděl Kára ben Nemsi s úsměvem a zvedl se. "Ne! Není člověk jako člověk! Ty jsi mnohem jiný než tisíce mužů. Jsi miláček Alláhův, jenž ti udělil své nejkrásnější a nejlepší dary. K těm přednostem patří i mlčenlivost Ale se 139

mnou jsi přece mohl mluvit! Proč jsi zamlčel, že jsi tím, jenž zachránil Hiluju?" "Vědél jsem, že se to dozvíš." "Jsi skromný a chtěl jsi se vyhnout mému díku. Nasadil jsi život, abys mou dceru zachránil. Přivedl jsi ji pak až sem po daleké cestě." "Byl bych sem šel, i kdybych Hiluju, tvou dceru, ani nepoznal." "To nezmenšuje velikost díku, jímž jsem ti povinen. Ale jak ti mám děkovat -" "Děkuj mně tím, že vůbec nebudeš mluvit o díku!" "To není možné. Nežádej, abych zůstal tvým dlužníkem, aniž se k dluhu aspoň nepřiznám." "To jsi učinil a jsme vyrovnáni." "Vyrovnáni? Kdybych ti dal vše, co mám, svá stáda, své bohatství, svůj život, přece bychom nebyli vyrovnáni. Pověz mi, zda máš přání, které bych mohl splnit!" "Mám. Ale splníš je?" Usmál se lovec. "Ano, bude-li to možné." Je to přání, které jsem již před chvílí vyslovil: Nemluv již o díku!" "A já jsem ti řekl, že právě toto přání nemohu splnit. Musím, o tobě mluvit. Rozhlásím tvou slávu jak daleko sahá má pověst | a můj hlas." "V tom ti nebráním. Opustím velmi brzy tuto krajinu a nikdy j se sem již nevrátím." „Jakže?" zvolal šejk. "Myslel jsem, že chceš zůstat u beni| Sallahů navždy. Badija mně řekla, že chceš o ni zápasit." "Ano, to je pravda." "Zvítězíš-li, budeš šejkem kmene." "Odstoupím tu hodnost jinému." "To nemůžeš. Ženy i hodnosti bys mohl pozbýt zase jen| zápasem. Máš snad již ženu?" "Ne." 140'

Jsi snad zasnouben s některou dcerou svého kmene?" Ne." "Nuže! Není snad Badija krásná?" "Je krásná nade všechny." "Nebo dosti bohatá?" "Nevím co má; vezmu-li si však Ženu, může být zcela chudá, jen má-li srdce bohaté." "Proč tedy odmítáš Badiju?" "Protože její srdce je velmi chudé," řekl Kára ben Nemsi a usmál se při tom tak, že upoutal šejkovu pozornost "Urážíš ji," řekl trochu popuzeně, "a neznáš ji!" "Ziiám. Její srdce je bohaté dobrými vlastnostmi, pro mne však je chudé. Nemiluje mne." "Věz, že o tobě mluví velmi pěkně." "Ano, jako o ochránci své sestry, ale nikoli jako o muži, kterého žena může milovat." "Mašallah! Žena má poslouchat. Když kádí a mullah manžele spojí, přijde i láska." "Nebyla tak Badija spojena se šejkem, který zemřel?" "Ovšem." "A přece ho nemilovala. Takovou ženu nechci." "Slyším, že jí opovrhuješ? To působí žal mému srdci." "Mýlíš se. Chtěl jsem jen říci, že jen taková se může provdat, jejíž celé srdce náleží muži." "Proč by ti neměla Badija věnovat své srdce?" "Už je nemá." "Jakže? Vždyť jsi sám řekl, že zesnulého šejka nemilovala." "Domníváš se, jak vidím, že žena může své srdce darovat jen svému muži." "Ano, to je její povinnost. Nesmí je darovat nikomu jinému, neboť to by bylo proti zákonu Prorokovu." "Nikoli však proti zákonu přírody." "Ó Alláh, Alláh! Jaký žal mně působíš!" "Žal? Proč?" 141

"Říkáš, že své srdce darovala někomu jinému. To nemela dělat! To je hřích! Ó Badijo, mé dítě, má dcero!" "Zadrž! Nedomýšlej se ničeho zlého. Nedovolila svému muži, aby se jí dotkl, ale nedovolila to také nikomu jinému." "Opravdu?" "Ano. Ostatně své srdce darovala jinému teprve po šejkově smrti." "Hamdulillah! Bůh budiž veleben!

Duše má je opět lehká. Ale komu věnovala svou lásku?" "Neřekla ti o tom nic?" "Ne." "Pak nesmím mluvit ani já. Je to její záležitost." "Ale ty znáš toho muže?" "Ano." "Kdo je to?" "Nemohu to říci. Ale pojď, posad se, neboť chci s tebou promluvit ještě o něčem jiném." Šejk uposlechl, zvědavý, co se dozví. Brzy to uslyšel. "Proč jsi kdysi dal svou dceru šejkovi beni Sallahů?" tázal se: lovec. "Ucházel se o ni." "Nevěděl jsi, že ho nemilovala?" "Věděl, řekla mi to. Ale náčelník kmene má jiné starosti, než! aby se ptal vrtošivé dívčí hlavy. Víš co je mnamelety dyvelyf ašna?" "Ano," odpověděl Kára ben Nemsi a usmál se. "U nás tomui říkají diplomacie." "Takový diplomat jsem také já," řekl šejk. Lovec se nezdržel nového úsměvu. "Blahopřeji ti k tak výtečné vlastnosti." "Ty se směješ? Nevěříš mi snad?" "Věřím. Tys to řekl a je to tedy pravda." "Věz, že šejk musí být vždy diplomatem. Sultáni provdávaji své dcery za jiné panovníky, od nichž za to očekávají různé 142

výhody. Mně záleželo velice na přátelství beni Sallahů; proto jsem dal Badiju jejich Šejkovi." "Budeš snad i se svou druhou dcerou jednat diplomaticky?" tázal se lovec. "Jistěže." "Provdáš ji za šejka?" "Za šejkova syna. Myslím na to již dlouho. Chci uzavřít spojení s kmenem Mešeerů, kteří jsou našimi sousedy. Jejich šejk je starý, již se neožení, ale má syna, který bude Hilujiným manželem." "Řekl jsi jí o tom?" "Proč bych říkal? Poslechne mne, stejně jako Badija poslechla." "Badijino srdce bylo tehdy ještě svobodné." "Co říkáš? Chceš snad říci, že Hilujino srdce nikoli?" "Chtěl bych jen vědět, co bys udělal, kdyby tomu tak nebylo." "Nemohl bych na to brát ohledy," řekl šejk prudce. "Působila by mně bolest. Ale ženy mají jiné duše než muži. Dnes se domnívají, že bez něho nemohou žít, a když zítra dostanou rozkaz, aby následovaly jiného do stanu, učiní tak rády." "Jsi velký znalec lidí!" řekl lovec s tichou ironií. "Jsem již dost starý. Pozoroval jsem sta žen." "Nu, jsou to ubohé, dobromyslné bytosti. Proč by také nebyly? Jsou-li krásné, bývají zbožňovány, jsou-li ošklivé, bývají litovány; zbožňování i soucit jejich srdci lahodí. Cítí se Šťastnými, ať jsou hezké nebo ošklivé. A ve svém pocitu štěstí jsou k mužům dobré. Alláh jim to odplatí!" "Ve svém pozorování jsi došel k výsledkům velmi potěšitelným," usmál se Kára ben Nemsi. "Oh, to nic není. Každý, kdo má oči a uši, dospěje k témuž výsledku. Pověz mi, jsou snad vaše ženy jiné?" "Skoro se to zdá." "A v čem jsou jiné?" 143

"Zpravidla nechtějí jiného, jakmile se některému v srdci zaslíbily." "Jaká je to hloupost. Muž jako muž. Každý má některou dobrou stránku." "Snad si naše dívky přejí, aby jejich muž měl všechny stránky dobré." "U Proroka, jaká to neskromnost! Mají snad samy tolik dobrých stránek, aby něco podobného mohly žádat? Věru, přál bych si, abych zde měl několik takových vašich dcer. Přivedl bych je záhy k rozumu!" "To ti rád věřím." "Ano, to můžeš! Kampak by vedlo, kdyby všechny dívky žádaly, aby jejich muž měl všechny nejlepší vlastnosti! Nedostalo by se pak ženy tomu, kdo dobré vlastnosti nemá, nebo jich má méně." "Člověk by tak soudil, ale není tomu tak. Někdy se stává, že muž, který nemá vůbec dobré vlastnosti, dostane nejlepší ženu." "Alláh je veliký! U něho je všechno možné!" "A rovněž se stává, že žena nadmíru zlá dostane muže velice hodného." "Takový je svět! Ale musí tak být. Ženě, která to nechce uznat, nedáme nic k jídlu než kolokynty a zahrabeme ji po krk do písku. To vyžene z těla všechny zlé vlastnosti." "To je jistě dobrý prostředek. Měl bys uzavřít smlouvu s národy Franků, aby ti dávali zlé ženy do léčení. Nemáš již žádnou dceru, s níž by se mohl oženit král Inglesů k utvrzení tohoto spojení?" "Ne," minii vážně šejk. "Ale mám syna, který by si mohl vzít dceru krále Inglesů, dohodneme-li se o ceně, kterou by zaplatil." "Mohl bys mu dát Hiluju!" "Ne. Tu dostanou beni Mešeerové." "Je to tak jisté?" "Ano." "Mluvil jsi již o té záležitosti s jejich šejkem?" 144<

"Mluvil a umluvil. Hiluja jela navštívit svou sestru a po jejím návratu jsme chtěli slavit zasnoubení." "Běda!" "Proč naříkáš?" "Protože pak by bylo lépe, kdyby byla Tuaregy zavražděna. Bude velice nešfostná." "Co říkáš? Syn šejka Mešeerů je muž velice statečný. Bude ho záhy milovat." "Ten, kterého Hiluja miluje, je rovněž statečný." "Je šejkem?" "Ne." "Synem šejka?" "Také ne." "Je bohatý?" "Velmi chudý." "To není zeť pro mne. Řekni jeho jméno!" "Hilal." "Ach! Ten?" "Ano. Jsi mu zavázán velkým díkem za službu, kterou Hiluji prokázal v Káhiře." "Tedy Hilal! Je to dobrý hoch a statečný bojovník. Ale to je také vše. Musí vypustit z hlavy svou lásku. Je to pouhý bedawi." "Považ, že jeho bratr Tarik je také chudý a že také nepochází z proslavené rodiny." "Proč o něm mluvíš? Vždyť nemá s touto záležitostí nic společného." "Proč? Přihlásil se také k boji. Představ si, že podlehnu a Tarik Faléda přemůže. Pak bude Badija jeho ženou." "Ano, bude." "Nemáš nic proti tomu?" "Zhola nic. Bude pak šejkem. V tom je rozdíl!" "Ten rozdfl není tak veliký, jak si myslíš. Vysvětlím ti - ach poslouchej!" Nad ležením se ozvaly tři zvučné zvuky bubnu. Muezzin stál opět na zřícenině a volal: "Ve jménu Boha nejvýš milosrdného! 145

Pohleďte vzhůru k slunci, ó věřící! - Dospělo již skoro k vrcholu! A popatřte dolů k svým nohám. Stín vašeho těla měří sotva pídi. Zakrátko nastane doba zápasu. Shromážděte se na jeho místě a chvalte Boha, který dal muži sílu, aby zápasil. Alláh ill Alláh ve Muhamád rassúl Alláh!" Muezzin sestupoval. Jeho volání bylo očekáváno, než přece způsobilo překvapení. Příchod beni Abbasů upoutal Sallahy tak, že ani nedbali o to, jak fas prchá. Nyní spěchali na zápasiště -muži, ženy, jinoši i dívky. Nedospělým dětem bylo zakázáno jít sebou; odškodnily se však tím, že utvořily jednotlivé strany, které se pak bily a rvaly o děvče, představující Badiju. Kára ben Nemsi se zvedl a řekl šejkovi: "Žel, musíme ukončit rozmluvu. Rád bych byl s tebou déle mluvil o tomto předmětu." Jsi asi Hilalův přítel?" "Ano. Těšilo by mne, kdybych ho viděl šťastného." "Ať tedy jede se mnou. Můj kmen má mnoho krásných děvčat; ať si mezi nimi vybere ženu, a žádný otec ho nezamítne; o to se již postarám." "On nechce jinou." "Hiluju nemůže dostat; to jsem ti již vysvětlil. Nyní však je čas, abys oznámil svou vůli. Zabije-li tě Faléd, musíme vědět, jaká jsou tvá přání." "Můj druh je již zná." "Zvítězíš-li, octneš se v podivném postavení. Budeš mít Badiju a přece ji nechceš. Nemám vůbec představu, jak se to skončí." "Prosím tě, aby ses netrápil obavami. Hle! Zde přichází Badija, aby se odebrala na zápasiště. Doprovoď ji!" Za Badijou se objevily Hiluja a Zykyma, provázeny Hermanem. Zvolna šli všichni na zápasiště, jež bylo venku před ležením označeno zaraženými kopími. Koldokola stálo již několik řad diváků, za nimi jezdci na koních a za

těmi mužové na vysokých velbloudech. 146'

Badija zaujala místo na jednom konci zápasiště na koberci, který tam byl pro ni přichystán. Její obličej byl na smrt bledý. Stěží skrývala svou vnitřní úzkost. Vedle ní seděli její otec a Hiluja. Z obou stran stáli Tarik a Hilal. Faléd se posadil na protějším konci. Jeho tvář jevila netajený výraz škodolibosti. Po jeho boku seděli Ibrahim pasa a Polikev, za ním několik jeho přívrženců. V davu beduínů bylo připraveno několik vydlabaných tykví, naplněných vodou. Muezzin a starý Kalaf stáli uprostřed prostranství. Byli zvoleni shromážděním starších, aby řídili boj. "Nepřichází!" řekl obr hlasitě oběma svým druhům. "Pes, dostal asi strach." "Snad ho nenapadne, aby se boje vzdal?" mínil Ibrahim pasa. "To je nemožné!" "Ale co když nebude bojovat?" "Přinutím ho, zbabělce, nedostojí-li svému slovu. Kdyby tak chtěl vskutku učinit, měl by proti sobě celý kmen. Jen útěk by ho mohl zachránit." "Snad již odešel. Neviděl jsem ho po celý čas." "Je zde, vím to jistě." "Chtěl bych vědět, co udělá, kdyby byl vítězem." "On vítězem?" řekl posměšně Faléd. "Nemluv o nemožném!" "U Alláha není nic nemožného, a také zlí džinové mají velkou moc. Ztropí-li si z tebe žert, neuvidíš svého protivníka a udeříš vedle. Pak zvítězí." "Nemám obav ze zlých duchů. Mám amulet, který mne před nimi chrání!" Faléd si vskutku vypůjčil od jednoho svého přívržence amulet, který sestával z lístečku, na němž byla napsána věta z koránu. Lístek byl zašitý do kůže. Kdo ho nosí při sobě, tomu podle víry beduínů nemůže ublížit ani ďábel, ani kterýkoli jiný zlý duch. Obr nyní skoro věřil, že jeho sok nepřijde. V tom se však mýlil, neboť Kára ben Nemsi, provázen Hermanem, právě přicházel. Oči všech se zvědavě na něho 147

upíraly, zkoumajíce, zda nepociťuje strach. Nebylo však na něm nic znát. Lovcův obličej byl klidný, oči mírné, ústa se usmívala. Tak tomu ovšem nebylo u Faléda, který se pravé zvedl. Díval se jako rozzuřený býk. Jeho zuby byly pevně sevřeny, a jizva, táhnoucí se mu napříč přes obličej, se tmavé zbarvila; jisté znamení, že jeho krev je pobouřena. "Proč jdeš tak pozdě?" volal hněvivě. "Vždyť jsem zde," odpověděl lovec klidně. "Statečný muž nedopouští, aby nepřítel čekal." "Podívej se na svůj stín. Je právě poledne. Ostatně jsem nepřišel proto, abych se s tebou hádal slovy." "Začněme!" Faléd učinil pohyb, jako by se chtěl se zaťatými pěstmi vrhnouti přímo na cizince; v tom mu však vstoupil Kalaf do cesty. "Stůj! Dříve musí být prohlášena před všemi svědky pravidla boje." "Pravidla? Nepotřebujeme pravidla!" "Zápas musí být čestný. Především: v jakém oblečení se bude bojovat?" "Každý ať bojuje jak chce." "Kdy může být poraženému udělena milost?" "Milost nebude vůbec poskytnuta." "To je proti našim zákonům. Zápasník, který prosí o milost, musí být ušetřen." "To není čestné." "Proto bude z kmene vyvržen, avšak život přece zachrání. Jakými pravidly bude řízen vlastní boj?" "Nebudou pravidla. Každý udeří, jak se mu zlíbí." "Jsi s tím srozuměn?" tázal se Kalaf lovce. "Ano," odpověděl. "Připravte se tedy, neboť dám znamení k boji." Faléd odhodil plášť a stál zde oděn jen do spodků; jeho nahé? tělo bylo natřeno olejem. Zdálo se, že touto mocnou soustavou! 148

kostí a svalů nebude možné jeho protivníkovi ani pohnout. Kára ben Nemsi odložil jen haik a ponechal si svou krátkou tureckou kazajku. "Pro Alláha! Svlékni se!" varoval ho dobromyslný stařec. "Bylo by to zbytečné," odpověděl lovec. "Boj se brzy skončí." Nastalo hluboké ticho, a oči všech se upřely na Kalafa, jež měl dát znamení k boji. V tom však řekl starý šejk Abbasů zvučným hlasem: "Není u beni Sallahů zvykem, že si před soubojem podají zápasníci ruce na ujištění, že budou bojovat čestně?" "Podat mu ruku?" zvolal Faléd. "Není hoden, abych mu na ni naplil. Nepodám ruku psovi." Při těch slovech vztáhl pěsti proti soupeři, který odpověděl chladně: "Smýšlel jsem s tebou dosud dobře. Protože mne však urážíš a tupíš, nebudu té šetřit. Po třetí mé ráně budeš ležet u mých nohou!" Kára ben Nemsi obrácen zády ke svým přátelům stál jako by nedbal o nic na světě. Faléd naopak rozčilením přešlapoval a konečně vykřikl na Kalafa: "Rychle," zvolal. "Žízním po krvi tohoto člověka!" "Vzhůru!" řekl Kalaf a zvedl ruku. Nelze popsat, s jakými pocity upírali všichni oči na bojiště. Obr se doslova vrhl ze vzdálenosti dvaceti kroků na protivníka, jako by chtěl porazit dům. Napřáhl levici, aby ho uchopil, a pravou pěst zvedl zdaleka k ráně. Lovec stál dosud na pohled lhostejně jako dřív. Zdálo se, že vůbec nedbá o svého soka. "Dej pozor! Dej přece pozor!" křičeli na něho ze všech stran. "Už jde!" Kára ben Nemsi otočil hlavu, když Faléd byl již takřka u něho. Hned nato se zdálo, že jeho postava vyrostla - celým tělem vyrazil Falédovi vstříc. Srazili se tak hrozně, až to bylo daleko slyšet. Trvalo to jen okamžik; oba muži se od sebe přímo 149

odrazili - a opět stáli. Faléd vjel si oběma rukama do obličeje a položil dlaň nad le.vé oko, stanul jako zkamenělý. Při svém slepém útoku měl přesně vyměřeno místo, na němž jeho soupeř stál. Chystaný pohyb jeho levé ruky i rána, kterou mu pravicí chtěl zasadit, byly na toto místo vypočítány. Ale odpůrcovým skokem byl tento bod styku změněn. Když se srazili, měl obr obě paže ještě roztaženy, a dříve než je sevřel, zasadil mu lovec pravicí ránu pod bradu, kdežto jeho zalátá levá pěst udeřila obra do čela poblíž spánku. Zdálo se, že rána zasáhla v blízkosti oka. Kára ben Nemsi stál opět klidně, jako by se byl ze svého místa vůbec ani nepohnul. Pak se obrátil k divákům a zvolal: "Rakam vahid - první rána!" Tato slova jako by probudila obra z mrákot. Cítil bolest v oku a strašně zaklel. "Tajib, tajib! Ahsant, ahsant! Dobře! Výborně!" ozývaly se výkřiky se všech stran. Diváci byli překvapeni. Cizinec nejen že odrazil první útok obra, jenž byl považován za nepřemožitelného, ale zasáhl ho citelně vlastní ranou. Pochvala beduínů nevznikla snad ze stranictví, nýbrž zcela prostě jen z obdivu. Beduínský bojovník uznává statečnost a obratnost i u nepřítele. Lze pochopit, že křikem svých sou-kmenovců byl obr ještě více podrážděn. Byl vzdálen jen asi čtyři kroky od soupeře. Zvedl zaťaté pěsti a zařval: "To byla náhoda. Teď půjdeš do džehenny!" Učinil nový výpad, do něhož vložil všechnu sílu; měl v úmyslu lovce mohutným náporem povalit. Ten ho však uvítal nohou rychle zvednutou a zasadil mu do žaludku takovou ránu, < že Faléd se s výkřikem zapotácel. A pak - opět nikdo nevěděli] jak se to stalo a jak se to mohlo stát - byl obr sražen k zemi. Rána do čelisti, kterou mu lovec uštědřil pravicí, působila jako | úder blesku. "Rakam itnén - druhá rána!" zvolal Kára ben Nemsi. 150

Výkřiky úžasu se znovu ozývaly se všech stran. Faléd vyskočil se země. Jeho tvář byla zohavena. Počínal si teď jako zdivočelý buvol a křičel: "Je spojen s ďáblem! Zlí duchové mu pomáhají! Nemohu ho uchopit!" Skoro slepý na jedno oko, uznal Faléd, že ničeho nedosáhne zběsilostí a nutil se k opatrnosti. Zvolna kráčel k svému protivníku a syčel na něho plný smrtelného záští: "Pojď, červe! Postav se mi!" Kára ben Nemsi očekával obra i teď s největším klidem. Neuhýbal mu. Jižjiž vztáhl Faléd paže, aby ho sevřel, byl však v tom okamžiku sám uchopen. Lovec učinil rukou šroubovitý pohyb, popadl obra za ruce a při tom sám paže otočil, takže, když je opět uvedl v pravidelnou polohu, byly stočeny i ruce Falédovy. Vzápětí na to trhl lovec rukama k sobě. Faléd vykřikl bolestí. Ruce mu byly neočekávaným pohybem takřka vymknuty z kloubů. A již ho lovec uchopil za pás, zvedl ho a mrštil jím k zemi. To vše se stalo mnohem rychleji, než je možné vypravovat. Nebylo skoro ani možné rozeznat pohyby zápasníka, jež následovaly za sebou rychle jako myšlenka. Bylo teď naprosto jasné, že Evropan má ve své obratnosti nesmírnou převahu nad obrem, že jeho cvičená, ukázněná síla daleko převyšuje hrubou Falé-dovu váhu. Vítěz se obrátil pak potřetí k lidu a zvolal: "Rahan sallása, el ard - třetí utkání - na zemi!" Po těch slovech propukl pravý řev. Z počátku se ozývaly jednotlivě polozvučné hlasy, ale pak se jásot rozpoutal jako orkán. Snad všichni, vyjímaje přívržence Falédovy, cítili, jako by byli vykoupeni. Obr byl skutečný tyran, a za tyrana ho kmen také pokládal. Beduíni viděli dobrodružného cizince nastupovat do boje, přáli mu v duchu vítězství a tajně ho litovali, neboť ho považovali předem za ztraceného. Nyní však, když stál nad poraženým, tázali se především, zdali toto neočekávané vítězství je skutečně pravdou, a když se přesvědčili, že to není klam, 151

propukli v jásot tím zvučnější a upřímnější. Kdyby byl Faléd vítězem, nebyl by sklidil takový souhlas. Ačkoli diváci byli zápasem takřka elektrizováni, přece se žádný z nich nehnul z místa. Divadlo pro ne nebylo zdaleka ještě u konce. Jenom Kalaf přistoupil k lovci a řekl: "Effendi, provedl jsi vskutku to, co jsi řekl včera, když jsme se v noci procházeli. Považoval jsem to za nemožné. Alláh ti propůjčil sílu slona a lva. Má slova nestačí k tvé chvále. Je Faléd mrtev?" "Podívám se!" Kára ben Nemsi sáhl obrovi k srdci. Bilo, ač jen zvolna a tiše. "Žije. Ztratil jen vědomí." "Usmrť ho!" "To neudělám." "Proč? Máš za pasem nůž. Vraz mu jej do jeho černého srdce." "Nejsem vrah! Bylo pevně určeno, že přemožený smí prosit o milost." "On tak neučinil, neboť ztratil vědomí. Jeho život náleží tobě!" "Počkám, až se vzpamatuje. Musím se ovšem postarat, aby byl neškodný." Při těch slovech vytáhl lovec z kapsy několik řemínků. "Co s ním uděláš?" "Spoutám ho." "Jaká hanba pro něho! Nosit pouta - to nesnese žádný beduín. Nosíš tyto řemínky vždy při sobě?" "Ne. Přinesl jsem je jen proto, abych ho spoutal." "Tak jistě jsi věděl, že budeš vítězem?" "Očekával jsem to." , Jsi zvláštní člověk. Spoutej tedy Faléda a pojď pak k vládkyni." Přistoupil k nim Herman. "Skvěle to dopadlo, sir," řekl hlasem plným upřímného obdivu. "Přiznávám se, že jsem se o vás bál!" 152

"Prosím, pomozte mi svázat mu ruce a nohy. Půjde to rychleji." "S radostí! Ach, podívejte se na něho! Jak hrozně vypadáf Jeho oko -" "Musíme ho ošetřit. Hm. Jak se zdá, nebude na ně již vidět. Není-li nerv přetržen, pokusím se mu zachovat zrak." "Teď ho ošetřujete, ale považte, jak nebezpečné je darovat život dravci. Bojím se, že tím neprokážete ani sobě, ani beni Sallahům dobrou službu." "Vím to, ale konám svou povinnost." Svázali Faléda, umyli mu tváře a přiložili obvaz na jeho oko. Nikdo z jeho soukmenovců se k němu nepřiblížil. Podle jejich názoru byl poražený majetkem vítěze, a nikdo jiný neměl právo starat se o něho. Když pak Kára ben Nemsi předstoupil před Badiju, podala mu ruku. "Děkuji ti," řekla. "Zbavil jsi mne zlého nepřítele. Nikdy ti to nezapomenu!" Přesto se nepodívala Badija přímo na něho. V srdci pociťovala úzkost a strach i teď, ačkoli její nepřítel byl přemožen. Patřila vítězi. Co se nyní stane? Její otec podal lovci obě ruce a hlasitě zvolal: "Buď mi vítán! Jsi hrdina nad hrdiny a nejudatnější z udatných. Má dcera bude bezpečně bydlet v tvém stanu, a ty povedeš beni Sallahy od vítězství k vítězství, takže jejich jméno bude proslaveno od východu k západu!" Teď muezzin vystoupil ze středu ostatních. Neptal se, co má dělat; věděl to. Udeřil do prkna a volal: "Slyšte, mužové a ženy šlechetného kmene beni Sallahů! Kára ben Nemsi effendi, proslulý bojovník ze vzdálených zemí, porazil Faléda, který se ucházel o vládkyni. Badija patří vítězi! Alláh mu žehnej a dej mu tolik dětí a vnuků, kolik zrnek písku leží v poušti. Kmen uspořádá fantasii na počest nového šejka, a poslové vyjedou na všechny strany, aby jeho jméno opěvovali 153

u sousedních kmenů. Porazte ovce a jehňata, napečte chleba a navařte kuskuss s hrozinkami. Přineste lagmí a přineste struny a píštaly, abyste zpěvem a hudbou oslavovali vítězovy činy a lesk jeho dnů!" Zdálo se, že ctihodný muezzin chce říci ještě mnohem více, ale byl přerušen. Sám oslavenec ho přerušil zvučným hlasem: "Slyšte, stateční mužové a krásné ženy beni Sallahů! Žádám, aby se sešlo shromáždění starších a řeklo mně, náleží-li mně vládkyně a hodnost šejka, aby nikdo proti tomu nemohl činit námitky." Ozvaly se muezzinovy tři údery, a džema se seskupila k poradě. Neradila se dlouho. Zakrátko ozval se Kalaf, který prohlásil: "Kára ben Nemsi effendi je vítězem jemuž náleží vládkyně pouště. On budiž naším vůdcem a nikdo nemůže mu právo k tomu upřít!" Lovec odpověděl hlasitě, aby ho všichni slyšeli: "Děkuji otcům kmene za důvěru, kterou mně prokázali. Není větší cti, než stát se vůdcem kmene tak proslulého, a neznám většího štěstí než mít ženu jako je Badija. Ale spravedlnost zdobí muže. Nechci mít to, nač i jiní mají právo. Čtyři mužové se přihlásili k boji. Jeden byl přemožen, druhý získal cenu; zbývají však ještě třetí a čtvrtý, oba Synové Blesku. Mají se zříci ceny, aniž o ni bojovali? Nechť shromáždění starších rozhodne, mají-li bojovat." "Staň se podle tvé vůle!" řekl Kalaf. Starci se krátkou chvíli radili a pak prohlásil Kalaf: "Synové Blesku mají právo zápasit o vládkyni a hodnost šejka." Všeobecný souhlas schválil toto rozhodnutí. Kára ben Nemsi pokynul Hilalovi a Tarikovi. "Chcete přijmout boj?" tázal se jich. "Pane, máme se navzájem zabíjet?" tázal se smutně Tarik. "Effendi," řekl Hilal, "víme, že nás přemůžeš. Když jsi porazil obra, máš i nad námi převahu. Nestrachuji se nasadit 154-

svůj život, ale já bych bojoval jinak než Faléd, a nemyslím, že bys bez poranění vyšel z boje. A mám snad zranit toho, kdo mi prokázal dobro?" "O tom později. Nyní nechť mně Kalaf poví, zdali teď určím zbraně já." "Ano, o zbraních rozhodneš ty," odpověděl kmet. "Volím tedy pušky!" "Alláh!" zvolal Tarik. "Pak jsi ztracen!" "Myslíš?" "Ano. Nazývají nás Syny Blesku, protože náš nepřítel padne vždy, kdykoli na něho střelíme." "I nejlepší střelec může někdy střelit špatně," usmál se lovec. "My nikoli; dej pozor! Podívej se nahoru!" Nad táborem vznášel se sup. Tarik přiložil pušku k líci, mířil okamžik a stiskl spoušť. Sup sebou trhl a krouživým pohybem sletěl. "Vidíš?" ptal se Tarik. "Chtěl by ses i teď odvážit zápasu?" Kára ben Nemsi vlídně odpověděl: "Byla to skutečně velmi dobrá rána. Vidím, že se tě musím obávat, ale co muž řekne, při tom zůstane. Budeme střílet." "Dobře. Chceš-li to, já neustoupím. Buď však přesvědčen, že tě nezabiji. Způsobím ti ránu, která nebude nebezpečná." "Ano, učiň tak!" zvolala Badija, jejímuž srdci se zřejmě ulehčilo. "Děkuji ti!" odpověděl Kára ben Nemsi s veselým úsměvem. "Ale vždyť jsem ještě neřekl, na co budeme střílet. Nemyslím vůbec, abychom stříleli na sebe." "Oh! Ty myslíš střelbu na cíl? Pak nás budou všichni pokládat za zbabělce." "To bych nikomu neradil. Říkáš, že ve střelbě mne předčíš, proto nebude z tvé sírany nedostatkem zmužilosti, přistoupíš-li na můj návrh. A já jsem přemohl obra. Kdo by chtěl říci, že jsem zbabělec?" "Nikdo to nesmí říci." 155

"Rovněž si to myslím. Proč vlastně by měl ten, kdo vládkyni nedostane, umřít? Kmen potřebuje šejka, který je udatný a umí obratně zacházet se zbraněmi, to však lze dokázat i jinak." "Co tedy navrhuješ?" "Postavíme tam nahoru na zříceninu tyč, na jejíž vrchol položíme kámen. Oba pětkrát vystřelíme, abychom kámen srazili. Kdo zasáhne cíl častěji, bude vítězem. Je ti to vhod?" "Ano," odpověděl Tarik a zhluboka si oddechnul. Spadl mu se srdce velký kámen. Také ostatní poblíž stojící beduíni pozdravili radostně lovcův návrh, jen starý šejk beni Abbasů se zachmuřil. "Není snad má dcera hodná vážného boje?" řekl nespokojeně. "Je hodná boje, a bylo to již dokázáno zápasem s Falédem," odpověděl Kára ben Nemsi. "Jsi zkušený a moudrý. Pověz, proč by se měli přátelé střílet, když mohou své životy ušetřit pro boj se společným nepřítelem?" "Žádám, aby shromáždění rozhodlo, není-li zbabělé, zanechat vážného boje!" Džema se opět sešla k poradě a rozhodla ve prospěch lovcova návrhu. Bylo to vskutku nejlepší východisko ze zápletky, která ohrožovala život přátel zápasících o tutéž cenu. Jakmile bylo rozhodnutí prohlášeno, nastalo mezi diváky hnutí jako v mraveništi. Napětí bylo snad ještě větší než předtím. Nyní, kdy již nešlo o život, byli by se ještě mnozí jiní rádi přihlásili k boji, avšak džema to nepřipustila. Tarik odešel, aby si přinesl náboje. Také Kára ben Nemsi se vydal do zříceniny, aby přinesl svou pušku. Zatím mladíci beni Sallahů přinesli ze stanu tyč a upevnili ji na určeném místě. Na vrchol tyče položili kámen, asi jako pěst veliký, a pak slezli, aby nebyli výstřely zasaženi. Když se sokové vrátili, byli zavedeni starým Kalafem na místo, jež bylo pro ně uprázdněno. Za ním seděly obě ženy, zatímco starý šejk si vybral jiné místo, odkud mohl lépe pozorovat cíl.

Badija zavolala posunkem Tarika a tiše ho prosila: "Dej pozor, abys nestfelil chybně!" "Neměj starost!" upokojil ji. "Zasáhnu kámen pětkrát!" "Podej mi kule!" Dal jí je; Badija je sevřela ve své dlani a zašeptala při tom slova z koránu: "Ať ty to kule Alláh požehná! Nechť letí k svému cíli, neseny anděly, a nic ať je nezadrží aniž odvrátí od směru. Devětkrát kamenovaný ďábel nemá nad nimi moc. Dík budiž Alláhovi za jeho dobrotu!" Beduíni věří, že kule, na níž byla tato slova pronesena, se nemine cíle. Tarik, když mu Badija opět střely vracela, řekl: "Děkuji ti! Jistě kámen s tyče sestřelím. Nikdo nade mnou nezvítězí!" Nadešla chvíle zápasu. Všichni s napětím pohlíželi na oba soupeře. "Kdo střeh' dříve?" tázal se Tarik. "Kára ben Netnsi effendi," odvětil Kalaf. "Je vítězem prvního zápasu a je také naším hostem, jemu jsme povinni zdvořilostí." "Dávám přednost Tarikovi," odpověděl lovec. "On je synem beni Sallahů, a bojujeme o dceru kmene. Nechť střílí přede mnou." Nastala krátká, přátelská hádka, o níž opět museli rozhodnout starší. Učinili tak ve prospěch druhého návrhu, odůvodňující to tím, že je nutné splnit přání projevené vítězem. Tarik měl tedy střílet první. Než zvedl pušku, uhodil muezzin do prkna, aby informoval přítomné, že nadešel okamžik boje. Šlo tu o mnoho, o nejkrásnější ženu kmene a o hodnost šejka, tedy o nejvyšší, co vůbec beduín zná. Proto si Tarik počínal s největší starostlivostí. Mířil dlouho, tak dlouho, že se ozvaly nevrle poznámky. Nestaral se o ně. Hilal, který stál vedle něho, šeptal: "Nedej se svést ke spěchu, Tariku! Víš, oč jde!" Jeho bratr stál jako by byl ulit z kovu. Konečně padla rána. Okamžik napětí - dech se všem zatajil - a pak se ozval ze všech 157

stran zvučný jásot. Jásot vzrůstal po každé další ráně. Všechny kule zasáhly cíl, jen pátá, poslední, dotkla se kamene, aniž jej shodila. Mladý muž byl nakonec přece jen poněkud rozechvěn. Vznikl spor, zda se má tato rána počítat. Byl poslední výstřel dobrý, nebo to byla chybná rána? Shromáždění rozhodlo, že to sice nebyla chybná rána, protože kámen byl zasažen; protože však podmínkou bylo, aby byl kámen sestřelen, nemůže poslední výstřel platit. Mladému muži začínalo být úzko. Učiní-li jeho soupeř pět dobrých výstřelů, bude Badija pro Tarika ztracena. V úzkosti se v duchu modlil: "Ó Alláhu! Všeslitovníče! Dobrotivý a Všemi-losrdný! Ó soucitný! Odraz jeho pušku, aby žádná kule netrefila!" Ačkoliv mluvil šeptem, přece Kára ben Nemsi slyšel jeho slova. Se smíchem se obrátil k Tarikovi a řekl, hrozíc mu prstem: "A ty se nazýváš mým přítelem? Alláh potrestá tvou nevěrnost ke mně tím, že dopustí, abych kámen pětkrát srazil!" Otevřel nábojnici, zastrčil do zásobníku náboje a závěr pušky zavřel. Když pak přiložil pušku k líci, udeřil muezzin na prkno. "Alláh ill Alláh!" modlil se Tarik. "Muhamád rassúl Alláh!" dodala Badija. Rána padla, a kámen sletěl. Sotva mladý muž nahoře u tyče položil na vrchol jiný kámen, sletěl i ten a pak také třetí. "Alláh l' Alláh!" šeptal Tarik, jemuž vyrazil na čele pot úzkosti. "Ó, nebesa! Ó, Hadišo, matko věřících a blahoslavených!" sténala tiše Badija, uchopivši za ruku svou sestru tak pevně, až Hiluja málem vykřikla bolestí. "Střílí lépe než já!" přiznal se Tarik více z úzkosti než z upřímného obdivu. "Uznáváš to?" řekl Kára ben Nemsi a obrátil se k němu se smíchem. "Ale tys ještě neviděl, jak střílím. Ukáži ti to. Vidíš tam venku toho velikého, hnědého velblouda, ležícího na zemi?' "Ano," zněla odpověď. "Co vidíš na jeho hrbu?" 158'

"Assfúra!" Je to druh ptáků, který se zdržuje poblíž velbloudů, u nichž nalézá hojně potravy. Bere jim vši ze srstí. Velbloudi to dobře vědí, proto se chovají tiše, když na ně takový pták sedne. Beduín nazývá toto opeřené zvíře prostě assfúr, což znamená prostě jen pták. "A dál napravo stojí druhý velbloud. Co vidíš na jeho hřbetur "Také assfúra." "Dej tedy pozor, co se s těmi assfury stane." Kára ben Nemsi zvedl pušku a vypálil rychle za sebou dvě rány. Tarík se na něho s úžasem díval a žasnul nad nesmírnou rychlostí střelby a také nad tím, že lovec od počátku střelby dosud nenabíjel. Po prvních třech ranách zazněl ze všech stran pokřik, nyní však bylo ticho. Nikdo nevěděl, co střelec vlastně chtěl. „Nuže," řekl, "kde jsou oba assfúrové?" "Pryč, uletěli," odpověděl Hilal. "Viděl jsi je odletět?" "Ne." "Jdi tedy a hledej je!" "Myslíš, že jsi je zastřelil?" "Ano." "To není možné!" "Proč?" "Assfúra střelit z takové vzdáleností! Já sám bych zastřelil velblouda, ale ptáka bych nezasáhl." "Jdi tedy, najdeš je oba!" Po těchto slovech se vydal nejen Tarik a Hilal, nýbrž i mnozí jiní k velbloudům. Když k nim došli, dali se do hlučného křiku a rychle se vraceli. Přinášeli ptáky, kteří byli skutečně střeleni, a nyní putovali z ruky do ruky. Nelze vylíčit výrazy beduínského úžasu, neboť arabská řeč má nejen nevypočitatelnou zásobu nejhorších nadávek a kleteb, 159

ale je také velmi bohatá na výrazy, jež mají oslavovat toho, o němž jsou pronášeny. Teprve po dlouhé době si vzpomněli, oč vlastně jde. Jinoch, který stál nahoře u tyče, ztratil trpělivost a hlasitě vykřikl. Očekával ještě dva výstřely. Lovec mu však pokynul, aby slezl. To vzbudilo nový úžas. "A poslední dvě rány?" tázal se starý Kalaf. "Vždyť jsem již vystřelil." "Ne! Střelil jsi na kámen jen třikrát. Zbývají ti tedy dvě kule." "Střelil jsem pětkrát. Pět ran bylo určeno. Jsem hotov." "Alláh! Ty se zříkáš boje?" "Ale kdepak, nezříkám se. Určený počet kulí jsem vystřelil, Tarik trefil kámen čtyřikrát, já jen třikrát. To musí uznat každý. Vždyť jste to viděli." "Tarik je tedy vítězem?" "Ovšem." "Pane, ty jsi to učinil úmyslně!" "Ne! Ptáci mne spletli. Chtěl jsem vám ukázat, že je z mé pušky lze zasáhnout, a tak jsem ztratil pro dva hloupé ptáky Badiju a hodnost šejka. Vidíte, jakou škodu přináší, když je člověk příliš ukvapený a chlubivý. Vezměte si příklad a jednejte sami rozvážněji!" Kára ben Nemsi se protlačil zástupem, který se kolem něho seskupil, a šel k Hermanovi, sedícímu u Faléda. Tarik však běžel za ním, vzal ho za ruku a řekl: "Pane, tys jen žertoval?" "Jakže? Pamatujíc nestřílím nikdy ze žertu mimo cíl a také nedopustím, aby se mně někdo vysmíval." "Oba výstřely na ptáky mají být tedy skutečně počítány?" "Ovšem." "Ó Alláh! Badija tedy patří mně!" "Úplně!" "Effendi, tak, jak mně, nemůže být ani věřícímu v sedmém nebi Alláhově! Nemohu však dosud uvěřit, že se vzdáváš Badije, když jsi pro ni nasadil život v boji s Falédem -" 160

"Pro ni? Nikoli pro ni, nýbrž pro tebe." , Jak to, effendi?" „JNu, obával jsi se, že tě obr přemůže, a protože jsem věděl, že já ho předčím, nastoupil jsem na tvé místo. Chtěl jsem vládkyni za tebe vybojovat." "Ach! Teď ti rozumím! Ale jak ti mám za to děkovat?" "Milý Tanku, jsme přece přátelé. Vím, že nejkrásnější ze všech žen patří vždy tomu, kdo ji miluje. Jdi a bud šťasten!" Tarik rychle uchopil lovcovu ruku a položil si ji na čelo. "Effendi," řekl, "budu se za tebe modlit, pokud budu živ, a všechny své děti a vnuky naučím, aby se modlili ea děti tvé a děti tvých dětí!" Lovec se usmál. "Dobře. Přijímám, ačkoli jsme dosud oba zatím jen praotcové bez potomků. Ale přeji ti, aby za padesát let byl kmen beni Tariků, který bude čítat tisíc hlav!" "Ó Alláh! To je mnoho, příliš mnoho, effendi, tisíc hlav za padesát let!" Po těch slovech odkvapil. Viděl, že obé sestry odcházejí do zříceniny, a běžel za nimi, štěstím všechen rozechvěn. Dole vyhlašoval muezzin výsledek souboje, jakož i to, že Hilal bojovat nebude, když je jeho bratr vítězem. Zpráva byla přijata s jásotem, zejména i proto, že po ní měla následovat velkolepá hostina, vlastně žranice. Než Tarik doběhl do zříceniny, zmizely již sestry uvnitř. Šel za nimi a zastihl Badiju v jejím příbytku samotnou. Ona a Tarik stanuli proti sobě, neschopni v té chvíli slova, on však byl přece jen rozpačitějším. "Slyšela jsem údery muezzinovy," řekla posléze Badija. "Co vyhlašoval?" "Že jsem vítězem." "Myslela jsem si to a doufala jsem v to." Pak mu položila ruku na rameno a pokračovala: "Víš, co si myslím o bílém effendim, Hilalově příteli? 161

"Že je hrdina." "Zdá se mi, že je ještě víc, totiž andělem, kterého nám poslal Alláh, aby nám prokázal nejvyšší milosrdenství. Ty a Hilal byste byli pro mne bojovali a oba byste byli zabiti. On zachránil váš i můj život, neboť pak bych také já byla zemřela. Slyš -údery se opět ozývají. Je doba odpolední modlitby. Klekněme, abychom Alláhovi poděkovali a velebili ho za jeho milosrdenství!" Poklekli vedle sebe a modlili se tiše slavnou suru díkůvzdání. Ten však, k němuž se modlili, slyšel hlas jejich srdcí a viděl upřímnost jejich přání. Nechť mu kdo přikládá jméno jakékoliv, nazývá-li se Pán, Bůh, Jehova, Mannitou nebo Alláh, je přece vždy stejný, věčný a nekonečný stvořitel a otec všech lidí, který se neptá po různosti vyznání, nýbrž zkouší jen srdce a duše lidí." Když skončili, podala Badija Tarikovi ruku a usmívajíc se, řekla: "Jsi vítězem, náležím tobě." "Ano," odpověděl Tarik, chvějíc se štěstím. "A přece si dosud netroufám věřit. Chceš být skutečně mou ženou, Badijo?" "Ano, to je ono, čím bych chtěla být." Přivinul ji k sobě a řekl šeptem, neboť v mocném rozčilení, jež ovládalo jeho duši, nebyl schopen mluvit nahlas: "Badijo! Má královno!" Pak stáli vedle sebe šeptajíc si a poslouchajíc se, a byli by tak jistě stah' dlouho, dívajíc se sobě do očí, kdyby se venku neozvalo hřímavé volání: "Selamet, selamet, selamet el melik ve melika - sláva šejkovi a vládkyni pouště!" "Volají nás!" procitl Tarik ze svého snění. "Slyšíš?" "Ano. Radili se asi o tobě a udělali tě šejkem. - Pojď!" Vyšli. Badija šla v klidném, rozvážném vědomí svého štěstí. Tarik se však potácel. Bylo mu, jako by byl ve snu, v uších mu hučelo, jímala ho závrať - ale závrať taková, že by si přál, aby nikdy nezmizela. 162'

Kapitola osmá VYVRŽEN Z KMENE

Herman Eaglenest střežil Faléda sám až do chvíle, kdy byl boj o Badíju skončen. Teprve pak se začali opět beduíni zajímat o poraženého obra a přicházeli se podívat na jeho nehybně ležící tělo, nejevící dosud nejmenší známky života.

Přišel Hilal a šejk beni Abbasů a konečně i Kára ben Nemsi, který jediný měl právo nad Falédem rozhodovat. "Procitl?" tázal se lovec, přicházeje. "Ne," odpověděl Herman. "To je divné. Patrně se jen přetvařuje. - Dejte pozor!" Na zemi leželo stéblo suché trávy. Lovec je zvedl a zalech-tal jím Faléda v uchu. Obr hned zatřepal hlavou a otevřel pravé oko. "Ty žiješ?" řekl lovec s předstíraným údivem. - "Myslel jsem, že jsi mrtev. Zemřeš tedy nyní." Vzal do ruky nůž, jako by chtěl bodnout. Obrovy oči se zajiskřily. "Jsem spoután!" zabručel. "Kdo to udělal?" 163

"Je to urážka!" "Kdo stojí před tváří smrti, nemusí dbát na urážky. Učiň svůj vassiget namé!" Vassiget namé je poslední vůle. K Falédovi přistoupili teď blíž i jeho soukmenovci a utvořili kolem něho kruh. Ranený neposkytoval pohled ošklivý ani hrozný, jak si mysleli. Mel obvázané oko, a protože jeho tváře byly umyty, bylo možné jen podle opuchlých rtů poznat následky boje. "Chceš mne zavraždit?" zasyčel. "Ne. Jsem ochoten darovat ti život, požádáš-li o milost!" "Nikdy!" "Dobře. Dávám ti pět minut času, abys udělal SMé poslední opatření." "Nechci nic takového dělat. Čiňte co chcete s tím, co mně náleží!" "Nechť tedy přijde muezzin, aby nad tebou pronesl modlitbu smrti." "Do džehenny s muezzinem i s jeho bečením! Nechci ho!" "Pak zemřeš bez modlitby. Kéž se Alláh smiluje nad tvou ubohou duší!" "Ty jsi pes! Štěkáš, ale nekousneš!" "Mýlíš se. Domníváš se, že ti ponechám život, aniž o něj požádáš; to však neudělám. Zlořečíš mi, tupíš mne, nejsi tedy hoden, abys zemřel smrtí bojovníka. Dám tě oběsit!" Faléd přes to, že byl spoután, se zvedl a zasípal: "Pse a synu psa! Provazem neumírá statečný beduín!" "To je pravda! Ale ty nejsi statečný. Věru, vždyť ty nejsi hoden ani pověšení, bude lépe tě zaškrtit. A protože Prorok praví, že nevstoupí do dženetu duše, jejíž majitel zemřel provazem, půjdeš do džehenny, tam, kam jsi mne posílal. Přineste velbloudí provaz!" Jeden z beduínů šel a za malou chvíli přinesl provaz, upletený z datlových vláken. 164'

"Položte mu provaz na krk," řekl Kára ben Nemsi k Hermanovi. Když Faléd ucítil provaz, učinil prudký pokus přervat svá pouta, a když se mu to nepovedlo, zvolal divoce: "Ne! Ne! Nesmíte mne zardousit!" "Ukáži ti hned, co smím! Nežádáš tedy milost?" Lovec uchopil jeden konec provazu, kdežto Herman držel dosud v ruce druhý konec. "Ne!" odpověděl obr, který stále ještě nevěřil, že by se ho odvážili usmrtit. "Nechceš slyšet modlitbu umírajících?" "Ne." "Zemři tedy ve svých hříších! Držte pevně!" Vzepřel se, jako by chtěl provaz stáhnout, a skutečně jej stáhl, takže smyčka pevně přilehla na Falédův krk. Teprve teď byl obr přesvědčen, že lovec nežertuje, a jeho úzkost byla stejně velká a snad ještě větší než dříve jeho důvěra. Zděšeně sebou mrskl a řval: "Zadrž, zadrž!" "Proč? Prosíš za ušetření?" "Ano!" "Vyslov slovo, jinak tvá prosba neplatí!" "Aman, aman - milost!" "Dobrá! Budiž ti darován život." Kára ben Nemsi se již sklonil, aby Faléda rozvázal, ale v tom se za ním ozvalo zvolání: "Zadrž! Tak snadno nesmí být přemoženému darován život!" Byl to Kalaf, který promluvil. "Prosil o milost!" řekl lovec. • "Ano, učinil tak, ale je otázkou, chce-li na sebe vzít také následky té prosby. Je bratrem šejka, byl nejmocnějším z kmene. Snad se domnívá, že nepomyslíme na to, abychom mu dali ucítit následky jeho prosby o milost. Proto s ním promluvím několik slov dříve než mu daruješ život." Falédův obličej, sluncem opálený, zesinal. To byl důkaz, že itařec uhodl. Faléd skutečně doufal, že on, nejobávanější bo- 165

jovník kmene, může požádat o milost, aniž sklidí hanbu. Snad si docela myslel že kmen nedopustí, aby nejsilnější jeho bojovník byl zaškrcen. Nyní však Faléd videi, že tomu tak není. Nesetkal se nikde s pomocí, nemohl očekávat výhody; toto přesvědčení způsobilo, že rázem mu zmizela všechna krev z obličeje do srdce. Starší, kteří slyšeli Kalafova slova, přistoupili. Bylo to poprvé za celý jejich dlouhý život, že příslušník kmene prosil o milost. A nyní to byl dokonce ten, jenž je dosud týral a jenž se považoval za nejlepšího ze všech. Kalaf se tázal: "Víš, co činíš, Faléde? Kdo prosí o milost, dostane sice život, nikou' však své jmění." "Sežerte si mé velbloudy a zaduste se jimi!" "Budeš bezectný." "Vy mně nemůžete čest dát ani vzít!" "Budeš vyvržen z kmene!" "Půjdu sám!" "Ukážeš-li se na hranicích oblasti, jež patří kmeni, můžeš být kýmkoliv zabit, aniž se kdo musí obávat krevní msty." "Ať mne zabije ten, kdo se na mne odváží. Jste psi, jež rozdrtím nohama!" "Psanec nemůže urazit žádného dobrého bojovníka. Mluv nyní! Chceš milost?" Faléd mlčel. Bylo vidět, jak je mu těžko odpovědět. "Ptám se tě znovu. Neodpovíš-li, snad ti později tento effendi již nedá milost. Tedy chceš?" "Ano." Kalaf sám mu rozvázal uzly. Faléd vyskočil, otřásl se jako zvíře, které bylo přikováno, a řekl: "Svobodný! Teď mne poznáte!" "Známe tě. Jsi beze cti, a kdo vysloví tvé jméno, plivne při tom. Budiž zapomenut tvůj otec a zapomenuta budiž ta, jež ti dala život. Žij se šakaly a s hyenami, a až tvé tělo v poušti zetlí, vyhne se mu poutník zdaleka!" 166

"Než se tak stane," zavrčel Faléd, "zetlí dříve mnozí z vás." "A na znamení, že nemáš ctí," pokračoval Kalaf, "rozhlásím já první, co se stalo. Otevřte ústa svá, mužové, a volejte se mnou, co nad ním volám: la mussbe, ia ghumm, ia elém, ia resalet - ó neštěstí, ó smutku, ó bolesti, ó hanbo!" "Ia mussbe, ia ghumnm, ia elém, ia resalet - ó neštěstí, ó smutku, ó bolesti, ó hanbo!" křičeli po něm všichni, roztahujíce ruce na znamení opovržení. Faléd stál tiše, aniž se pohnul. Zdravé oko měl zavřené. Nechtěl vidět. Ale když je otevřel, sršel jeho pohled takřka zpod víček. "Jste hotovi?" tázal se ztěžka. Jeho hlas zněl sípavě a slova se chvěla. "Ano," odpověděl Kalaf. "Jdi do svého stanu. Za chvíli se dozvíš, jak o tobě rozhodlo shromáždění starších." "Jak? Vždyť je již rozhodnuto!" "Ne. Tento statečný effendi ti daroval život; snad bude také shromáždění milostivé a nevyžene tě odtud jako žebráka. Očekávej výrok džemy!" Faléd skřípaje zuby vešel do stanu, kam za ním zakrátko vstoupili Ibrahim pasa a Polikev. I tito dva byli přítomni zápasu, ovšem s pocity velmi smíšenými. "Jakže? Přicházíte ke mně?" tázal se jich Faléd v nejlítějším posměchu. "Ano, jsi přece náš přítel," odpovídal Ibrahim pasa. "Viděli jste všechno? Slyšeli jste vše?" "Ano." "Pak věru můžete říci, že jste mými přáteli. Posaďte se. Kuřte z mého tabáku, který brzy nebude již mým, a pijte kávu, kterou vám teď naposled smím nabídnout jako svou!" Ibrahim a Polikev usedli. Faléd sám přinesl nádobu s vodou, aby si ochladil oko, nos a ústa, a hněvivě při tom bručel: "Mé oko je ztracené! Ale za to přijde ten cizí pes o obě!" "Divím se, jak se to mohlo stát," řekl Ibrahim pasa.

„Jsi přece silný jako slon, a byl sis tak úplně jistý svým vítězstvím." 167

"Myslíš snad, že mne přemohl?" "Ano." "Mýlíš se. Má kouzlo, amulet, jinak by to nedokázal. Mne můj amulet neprospěl. Ať je proklet!" "Věříš v amulety, Falede?" "Kdybych dosud nevěřil, nyní bych musel věřit. Copak jste neviděli, že nestál nikdy tam, kam jsem ho sledoval?" "Skočil ti vždy vstříc." "Ne! Učinil se neviditelným. Proto mně mohl zasadit ránu, která mně vyrazila oko. A tak tomu bylo i podruhé a potřetí." "Je to silný a nebezpečný člověk." "Silný? Je k tomu třeba síly, aby byly někomu vyraženy zuby, když se dříve udělal neviditelným?' "Oh! Nedej se svést pověrou! Lépe je poznat nepřítele. Kdo ho podceňuje, může jím být snadno překonán. Ten muž nemá kouzlo ani amulet, je však silný a při tom neobyčejně obratný. V boji zblízka mu nemůže nikdo ublížit. Musí být zabit zdálky." "Zabit?" zasoptěl obr. "Ne!" "Vždyť jsi mu přísahal pomstu!" "Ano, ale oko za oko, zub za zub! Tak je psáno v koránu. Vyrazil mně přední zuby; já mu vyrazím všechny. Svázal mne a spoutal na hodinu; já ho spoutám navždy a budu ho vodit s sebou na provaze, pokud bude živ on nebo já!" Faléd to řekl takovým hlasem, že posluchači se zachvěli. Pasa se tázal: , Jak ho chceš dostat do své moci?" "Co Faléd chce, to také udělá!" "Chtěl jsi ho přemoci a přece jsi to neudělal!" "Mlč! Chceš k mému vzteku připojovat ještě svůj posměch? Nemohl jsem tušit, že ten pes má amulet. Nyní, když to vím, zařídím se podle toho." "Ale jak se ho chceš tedy zmocnit? Chceš snad obcházet tak dlouho v okolí, až ti cizinec padne do rukou?" 168'

"Zdá se, že mne považuješ za muže, kterému mozek vyschl vedrem v poušti. Copak jsi neslyšel, že jsem psancem?" Jistěže." "Nemohu zůstat v táboře ani poblíž něho, neboť bych byl zabit dříve, než bych cizince jen spatřil. Neznám také dobu, kdy odjede, a musel bych ležet v poušti, než přijde. Jak bych to mohl udělat s mým okem, jež potřebuje ošetření? A jak bych to mohl udělat sám, když on pojede s průvodem?" "Najdeš si tedy pomoc?" "Ano." "Od koho očekáváš pomoc? Od svých zdejších přátel?" "Od těch? Ďábel, aby je sežral! Neviděli jste, že i oni se ode mne odvrátili? Když je lev mrtev, sednou mu všichni ptáci na kožich, aby se mu posmívali. Ne. Psanec má jen nepřátele, nemá však přátele." "Mýlíš se. Máš ještě přátele." "Povězte mně jejich jména! Teď, kdy se ten chlapec Tarik stane šejkem kmene, stanou se jeho patolízaly všichni, kdož dříve se mnou drželi v domnění, že budu šejkem já. Mám zde jen jednoho přítele, jediného!" "Kdo je to?" "Suef, můj otrok." • "A ještě dva jiné." "Myslíš, vás?" "Ano." Faléd se dal do smíchu. "Ano, vy jste mí přátelé! Budete však dávat pozor, abyste se veřejně ke mně hlásili, k vyvrženému!" "To ovšem neděláme, přesto však jsme tvými druhy. Pověz, čím ti můžeme posloužit; rádi to uděláme." "Nedůvěřuji ani nejvyššímu ďáblu, natož některému z jeho poddaných! Ostatně vy mi nemůžete pomoci." "Snad přece!" "Ne. Je vám ještě hůř než mně. Cizí effendi mne pustí, aniž se o mne bude víc starat, ale z vás oči nepustí. Jakmile opustíte ležení, bude vám v patách." 169

"Vím to. Proto bude nejlépe, budeme-li se vzájemně podporovat." "Tři bezmocní se mají podporovat!" Faléd se hlasitě zasmál, ale opět rychle zvážněl, chvíli přemýšlel a pak řekl: "Snad nemáš tak zcela nepravdu. Tři slabí mají přece jen více síly, než jeden silný. Nevím však, mohu-li vám důvěřovat!" "Pochybuješ-li o naší upřímnosti, není to velký důkaz tvé bystrosti. Abychom se zachránili, musíme přece myslet na to, aby náš nepřítel byl učiněn neškodným. Své naděje jsme skládali v tebe; byli jsme přesvědčeni, že padne tvou ranou. Zklamali jsme se. Nyní nám bude vítáno vše, co by nás zbavilo toho člověka." "To je rozumná řeč, která mne přesvědčuje. Nuže, pomohli byste mně?" "Jistě." "Povím vám tedy, co zamýšlím. Můj plán je dobrý, ačkoliv jsem se k němu rozhodl teprve před několika minutami. Znáte beni Suefy?" "Víme, že jsou krutými nepřáteli tvého kmene." "U Alláha, to jsou. Častěji jsem je přemohl a z jednoho takového vítězství jsem si přivedl otroka, o němž jsem před chvílí mluvil. Nazval jsem ho podle jména jeho kmene: Suef. Zacházel jsem s ním dobře, protože jsem občas myslel, že ho budu jednou potřebovat. A nyní ten čas přišel. Je mi věrný, ale nenávidí na smrt ostatní beni Sallahy. Vyvrhnou-li mne z kmene - půjdu k beni Suefům!" "Ah! Přijmou tě tam?" "Ptej se stáda klisen, přijme-li hřebce, který je bude chránit proti vlkům! Uvítají mne se slávou!" "Rozumím. Chceš s beni Suefy přepadnouti beni Sallahy?" "Ano, to chci a také udělám." "Kéž by se ti to podařilo!" "Podaří se. Přeji vám, abyste byli stejně přesvědčeni, že cizinci uniknete." 170

"Poslyš! Vezmi nás s sebou k beni Suefům!" "Také jsem již na to myslel. Beni Suefové jsou proti místo-králi více než naši. S jejich pomocí mohu zvítězit nad Sallahy a přinutit je, aby táhli proti khedivovi." "Ptám se té tedy, chceš-li nás vzít s sebou?" "Dobrá, pojedete se mnou." "Kdy vyrazíš?" "Teď ještě trvá porada. Určitě musím opustit ležení ještě před západem slunce, neboť kdo v něm zůstane při počátku tmy, je hostem kmene a nesmí být z ležení vyhnán, ani kdyby byl tisíckrát vyvržen." "Budeme tedy připraveni." Ibrahim pasa se zvedl z rohože, na níž seděl. Obr však, který si za hovoru stále ochlazoval oko, vzal ho rychle za ruku, stáhl ho zpět a řekl: "Co té napadá! Myslíš snad, že pojedete se mnou hned odtud?" "Jak jinak?" "Považoval jsem té za chytřejšího. Nikdo nesmí ani tušit, že jsme se dohodli proti kmeni. Je jisté, že pak by se ten proklatý cizinec hned za vámi pustil. Měli byste ho stále v patách, a já také. Co by pak bylo z našeho plánu?" "Myslíš tedy, že máme ležení tajně opustit?" "Ovšem." "To půjde ztěžka. Snad to bude vůbec nemožné. Jak můžeme uniknout, aniž nás kdo zpozoruje?" "O to se již postarám já! Slyšte!" V té chvíli ozval se venku hlučný a jásavý křik, oslavující nového šejka. Obr udeřil sevřenou pěstí na ohniště, u něhož seděl, až se s rachotem sesypalo, a řekl: "Tady to máte! Chlapec se stal šejkem kmene. Teď mohou mužové jít!" "Aby se vrátili a pomstili se!" dodal Polikev. 171

"Ano, to chci a udělám! Teď však již nezbývá mnoho času. Vyslanec džemy záhy přijde, aby mně ohlásil výsledek porady. Dohodněme se tedy rychle! Až opustím ležení, pojedu na sever, abych slídíce spletí. Protože Suefové bydlí odtud na jih, brzy zabočím tím směrem. Můj otrok se zaraduje, až uslyší, že smí opět k svým a že bude svobodný."

"Pustí ho s tebou?" "Nevím a je mi to lhostejné. Suef teď bude mezi strážci ležení. Řeknu mu, kde mne najde. Vy vezměte vše, co vám náleží, a čekejte, až pro vás přijde. To je vše. Slyšíte střelbu? Nový šejk vystoupil asi na zříceninu, aby se ukázal kmeni. -Kmeni? Ach! Nezapomeňme, že toto zde je ležení jen části kmene. Oáza není tak veliká, aby mohla pojmout všechny beni Sallahy. Já však přijdu se všemi Suefy! Poslouchejte! Někdo přichází!" Před stanem se ozvaly kroky, a pak kdosi zavolal Falédovo jméno. Obr vyšel a octl se před nejstaršími muži kmene, provázenými jinými četnými beduíny. "Vstupte!" oslovil je Faléd s ironickou vlídností. "Do stanu vyvržence nevstoupí žádný syn beni Sallahů!" odpověděl starý Kalaf. "Přišli jsme, abychom ti oznámili rozhodnutí." "Bude asi plné moudrosti jako tlama velblouda, když se napil z louže!" "Jen nadávej! Tím větší bude u Alláha milosrdenství, jež ti prokážeme. Opustíš ležení za dobu, kterou v zemích severních nazývají hodinou." "Pojedu třeba hned." "Měl bys kmen opustit tak, jak zde stojíš, neboť vše, co vyvržený má, připadá dědicům." "Kdo jsou moji dědicové?" "Vládkyně pouště." "Z mého majetku se tedy bude radovat Tarik?" "On je nástupcem zesnulého šejka." >,Ať sežere má stáda, až praskne. Jeho sežerou hyeny." 172'

"Měl bys vlastně ležení opustit pěšky; džema ti však dovoluje, aby sis vzal svého velblouda. Dostaneš také dva nákladní džemely s měchy, neboť jsi raněn a potřebuješ v poušti vodu, abys své oko ochladil. Další dva velbloudi ti ponesou mouku, sůl a datle, a také tvůj stan, abys netrpěl hladem a měl v poušti příbytek. To vše ti darujeme." .Jste milosrdní. Dáváte mi pecku z datle, sami si však necháváte palmu s ovocem. Kéž se vám za to dostane v dže-henně odměny." "Teď víš, co máš udělat. Budeš-li za hodinu nalezen v ležení, budeš vypuzen, aniž pak smíš něco vzít s sebou. Alláh řiď tvé kroky, abys nikde nepotkal žádného syna Sallahů!" "Zabiji každého z nich, kterého potkám!" "Nevezmeš si sebou zbraně, kromě nože. Darovali jsme život hadovi, ale svůj jed s sebou nesmí vzít." "Mám jít sámr "Ptej se, chce-li tě někdo provázet." "Pojedu na velbloudu a se čtyřmi džemely. Jediný muž nestačí pro pět zvířat." , Jsi beze cti. Ten, kdo pojede s tebou, ztrácí čest také. Nikdo s tebou nepojede." "Pojede Suef, můj otrok." "Nemůžeš mu již poroučet. Nepatří ti, je Tarikův." "Přeji tedy tomu chlapci Tarikovi, aby se dožil velké radosti na svém otrokovi. Jdi! Spatříte mne znovu teprve tehdy, až přijdu, abych zasedl nad vámi k soudu." ,JJrozíš-li, podobáš se krokodýlu, kterému usekli hlavu i ocas. Smějeme se ti!" Kalaf se obrátil a ostatní s ním. Faléd byl pro ně mrtev; měli teď jiné starosti. Zvolení šejka má veliký význam pro osudy a blaho kmene, proto bývá vždy oslavováno neobyčejně okázalými slavnostmi. Starším pak náleželo, aby k tomu udělali potřebné přípravy. 173

Nikdo se již nestaral-li o Faléda, přece však jeho odjezd nezůstal nepozorován. Na schodech, vedoucích k zřícenině, stál Kára ben Nemsi vedle starého šejka, Hilala a Miluji, a sledoval s nimi odjezd malé Falédovy karavany. Faléd byl již dobré půl anglické mfle nad ležením a statně klusal na velbloudu. Čtyři nákladní velbloudi běželi za ním jeden za druhým, ohlávky mající přivázány k ohonům předcházejících. "Jede přímo na sever," mínil Kára ben Nemsi. "Netušíš, proč se ubírá tím směrem, Hilale?" "Nevím." "Uvažuj o tom!" "Proč? Je mi lhostejné, kam se ten vyvrženec obrátí. Ať jede, kam chce!" "Mně není lhostejno kam se obrátí ten, jenž přísahal kmeni pomstu. Znáš krajinu, kam Faléd směřuje?" "Znám poušť na mnoho dní cesty v okolí." "Jsou na severu oázy?" "Ne; Faléd by musel jet dvacet pět dní tím směrem, aby do některé dorazil." "To si rozmyslí. Mám za to, že na severu jsou veliká sodnatá jezera." "Ano, pět dní cesty odtud. Na jejich březích neroste stéblo; ve vodách' není živého zvířete a paprsky slunce odrážejí se o bílé, sodnaté hladiny šotů tak ostře, že oslňují. Kdo se tam zdrží delší čas, oslepne. Tam je také údolí prokletých. Faléd má sotva v úmyslu pustit se tam." "Zajisté ne." "Chce tím jen zakrýt svůj pravý úmysl. Na sever rozhodně nechce. Na západ, odkud jsme přišli, také nemůže; neboť by spotřeboval svou vodu dříve, než by přišel ke studni." "Kdo bydlí na východě?" "Ostatní oddíly našeho kmene. Poslali jsme k nim již posly se zprávou, že Faléd je vyvržen." "Nepřijali by ho tedy?" 174<

"Zabili by ho, kdyby se odvážil znečisťovat jejich ležení." "Hm! A kdo bydlí na jihu?" "Beni Suefové." "Ach! To je kmen loupeživý a nepokojný. Žijete s nimi v nepřátelství?" "Ano. Mezi nimi a námi je krevní msta." "Lze tedy s jistotou mít za to, že se k nim Faléd obrátí." "To je možné. Ať jde! Nezdržovali bychom ho, i kdyby přímo řekl, že chce k nim." "Protože to přímo neřekl a jedná lstivé, vysvítá z toho, že pomýšlí na něco nekalého. Vsadil bych se, že chce beni Suefy proti vám poštvat." "Suefové jsou našimi protivníky; není tedy třeba, aby je teprve popuzoval." "Zdá se, že nepřikládáš k té věci váhu." "Mýlíš se. Jsme však stále, každým okamžikem ohrožováni beni Suefy, stejné jako oni námi, a proto jsme nebezpečím již tak otupěli, že sice o ně dbáme, ale nemluvíme o něm." Jak daleko je ležení Suefů?" "Na dobrém hedžinovi bys mohl k nim dorazit ve dvou dnech. Nákladní velbloud potřebuje zcela jisté tři dny cesty." "Nutno se tedy mít na pozoru." "Neměj obavy! Vždyť jsi v našem středu a nebezpečí ti nehrozí." Znělo to tak sebevědomé a podivné, že se Kára ben Nemsi dal do smíchu. "Myslíš, že mám před beni Suefy strach?" ptal se. "Odpusť, effendi!" odpověděl Hilal, zardívaje se. "Stal jsi se vskutku hrdinou mnohem větším než jsi byl dříve," pokračoval lovec, stále se usmívaje. "Je to pochopitelné, neboť když orel má chránit svou družku, cítí v sobě vždy dvojnásobnou sflu a trojnásobnou odvahu." Hilalův obličej zrudl a sálal přímo žárem. Viděl, že lovec pohlédl na Hiluju. Také dívka se zarděla, a spatřila právě dole svou sestru, provázenou Tarikem, rychle řekla Hilalovi: 175

"Tarik nás hledá! Pojďme dolů!" Tarik je ovšem nehledal, přesto seběhli oba spěšně po schodech, takže šejk zůstal s lovcem sám. Ten, usmívajíc se, díval se za nimi a řekl: "Krásná dvojice lidí. Jako by je Alláh k sobě stvořil!" .Jestliže je k sobě stvořil, nemůže je nikdo rozdělit, ani já ne!" odpověděl šejk vážně. "Ať se stane jeho vůle!" Vtom zahlédli oba muži, že dole u schodů, kde stály obě sestry a oba bratři se starým Kalafem, se chystá malý výjev. Přicházeli tam totiž Ibrahim pasa a Polikev, a z jejich spěchu bylo vidět, že mají něco v úmyslu. Proto také lovec a starý šejk sešli rychle k nim. "Slyšeli jsme," řekl pasa a pohlédnul trochu ironicky na Tarika, "že proslulý a slovutný kmen beni Sallahů dostal

nového šejka, a přišli jsme, abychom mu dokázali své přátelství a oddanost." Tarik, který stál před mluvčím v prostém oděvu beduína, neupadl do rozpaků. Odpověděl s důstojností muže, který byl již padesát let šejkem:, Jste našimi hosty a činíte dobře, že nám osvědčujete svou pozornost a zdvořilost. Nežádám však oddanost, o níž mluvíš. Mužové tak vznešení, jako jste vy, nemohou být oddáni nám, synům pouště. A pokud jde o vaše přátelství, doufám, že nám je dokážete, aniž o něm budete mnoho mluvit." To bylo vysloveno jistě velmi chytře. Ibrahim pasa sotva očekával takovou odpověď od muže oděného v roucho, přepásané starým provazem, neboť byl zřejmě zaražen. Hned nato se od nich Tarik odvrátil na znamení, že rozmluva je u konce, ale pasa rychle promluvil: "Odpusť! Ovšemže toužíme, abychom vás přesvědčili o svém přátelství, ale při tom doufáme, že také vy nám své přátelství projevíte lépe než dosud." "Než dosud? Jak to?" "Neukázali jste se jako naši přátelé." 176'

"Divím se ti. Což jsme vás neuvítali v našem duaru, nedali jsme vám přístřeší, pokrmy a nápoje? Máte hlad? Máte žízeň?" "Ne. Ale vzali jste mně mou ženu!" "Nevzali jsme ti ji, neboť ona k nám přišla dobrovolně. Zykyma je naším hostem tak jako ty. Museli jsme se zachovat podle její vůle, jako jsme splnili tvou vůli." "Jí jste splnili její přání, mně však nikoliv." "Vyrovnej se s ní, až opustíte naše stany. Nyní je Zykyma pod naší ochranou." "Neopustí vás již nikdy se mnou. Je pro mne ztracena." "Patrně jsi neuměl získat její lásku; toho lituji, ale nemohu za to." "Vzali jste mně i mého sluhu!" "O tom nevím. Promluv zde s effendim, u něhož bydlí ten, o němž mluvíš." Pasa pohlédl na lovce. Zřejmě mu bylo nepříjemné, že byl k němu doporučen. Tázal se však: "Můj sluha je u tebe?" "Arabadži Said?" "Ano." "Tys ho svedl!" "Ne. Přišel ke mně a prosil, abych ho přijal. Splnil jsem jeho prosbu." "To jsi neměl dělat. Je to můj sluha." "Mýlíš se. Není jím." "Ptej se Zykymy, dosvědčí mně to." "To již udělala. Řekla, že byl tvým sluhou, ale že jím již není." "Řekni mu, ať se ke mně vrátí." "Nechce to udělat. Řekl mi, že jsi mu nezaplatil mzdu již déle nežli rok." "Zaplatím mu!" "On tomu nevěří. Zůstane raději u mne." "Zrádce! Pes!" "Netup sluhu, nechceš-li zároveň urážet pána." "Rozumím ti. Jsi vůči mně plný nepřátelství. Obviňuješ mne z věcí, o nichž nevím, a nejraději bys mne zničil, já však 177

neznám jediný důvod pro to a naopak nabízím se, že ti prokáži všechnu pozornost a jakoukoli úsluhu." "To jsou řeči. Znám tě. A není důvod, aby ses déle přetvařoval." Odvrátil se od nich, a oba spojenci, vidouc, že jim zde pšenice nikdy nevzkvete, se mlčky vzdálili. Kára ben Nemsi za nimi zamyšlené hleděl až zmizeli v ležení. Teprve pak promluvil: "Nedůvěřuji jim. Myslí na pomstu tak jako Faléd." Ten, na něhož myslel, ujížděl zatím se svými velbloudy přímým směrem k severu. Slunce vykonalo již větší část své denní dráhy a začínalo se klonit k západu. Kára ben Nemsi, provázen oběma Syny Blesku, vystoupil opět na zříceninu, kde se objevila i Zykyma s Hermanem. Nahoře si zastínil rukou oči a bystře sledoval malý obrův průvod, a také ostatní, tím upozorněni, hleděli za Falédem. Zvířata nebylo již možné rozeznat; tvořila jediný bod, který byl na pohled asi jako zrnko hrachu, a jen velmi bystrým okem mohl být rozeznán od šedivé, mlhavé čáry obzoru. Náhle se Kára ben Nemsi skrčil, položil tvář na roh vysokého kamene, jehož hořejší hrany tvořily pevnou, neúchylnou čáru, udávající směr, jímž mohl porovnávat zdlouhavý pohyb zmíněného bodu. "Myslíte, že již odbočuje od původního směru?" tázal se Herman. "Nejen myslím, ale vidím to určité. Měřím nyní směr a pozoruji, že se Faléd obrací doleva. Nejspíše myslí, že ho již nemůžeme vidět." "Tedy přece!" poznamenal Hilal. "Ano. Z rychlosti, kterou se nyní bod pohybuje, soudím, že jede tryskem. Dlouho to ovšem nevydrží." "Myslíte, že se nákladní velbloudi unaví?" "Ne. Ale Falédovo oko je nemocné; při namáhavé jízdě se brzy dostaví horečka. Pak bude nucen jet volněji, nebo se docela zastavit. Mám chuť jet za ním." 178'

"Proč?" tázal se Tarik. "Abych věděl, zdali skutečně zabočí polokruhem na jih, jak se domnívám." "Ano, to udělá. Jede k beni Suefům. Víme to, aniž ho musíme pozorovat" "Hm! Nedůvěřuji mu! Patrně se bude snažit, aby přemluvil bojovný kmen Suefů k válečnému tažení proti vám." "Snad. Tomu ovšem nezabráníme tím, že bychom ho teď sledovali!" "Ne, v takových případech nelze vskutku mnoho dělat. Se-tkáme-li se s ním však a on pozná, že jsme se jím nedali oklamat, pomyslí si, že jsme opatrní a že budeme připraveni na útok." "To je pravda," řekl Hilal. "Chceš-li jet, effendi, doprovodím tě. Vezmeme si dva nejrychlejší koně." "Dobrá. Chtěl bych Falédovi ukázat, že není dost chytrý, aby nás oklamal, nebo, jinak vyjádřeno, že nejsme dost hloupí, abychom se dali oklamat. Dej tedy osedlat koně, Hilale. Vyjedeme!" Beduín odešel, a lovec spřádal dále své myšlenky. "Mám také ještě druhou příčinu, proč chci ukázat Falédovi, že mu hledíme na prsty. Nedůvěřuji mu, pokud jde o Ibrahima pašu a onoho Polikeva." "Myslíte, že jsou s ním ve spojení?" ptal se Herman. "Ano. Ti dva již jistě poznali, že jejich úloha je zde dohrána, a zejména Ibrahim ví, co může od nás očekávat. Můžeme tedy předpokládat, že se pokusí tajně zmizet z ležení. Byli s Falédem ve stanu a mluvili s ním. O čem? Nepochybně o neočekávaném výsledku boje, jímž byly jejich úmysly úplně zvráceny; o svém vzteku a hněvu a - - ovšem o pomstě, jakož i o tom, jak by mne učinili neškodným. Rozhodně půjde i Ibrahim pasa k Suefům, aby je přiměl k přepadení tohoto ležení." "Hm! To je vskutku pravděpodobné," přiznával Herman. 179

"A proto považuji za velmi možné, že dnes večer nebo za noci budou chtít uprchnout a že umluvili s obrem místo, kde je má očekávat." "Musíme se tedy postarat, aby byli pečlivé střeženi!" "Zajisté! Chtěl byste to převzít, příteli Hermane, zatím co já s Hilalem odjedu?" "S radostí." "Dnes večer bude ještě důležitá porada džemy, která rozhodne, jak se kmen zachová k egyptskému místokráli. Tohoto rozhodnutí pasa a jeho druh jistě vyčkají, potom však bude třeba dobře a pilně střežit jejich stany." V tom volal zdola Hilal, že koně jsou připraveni. Lovec sešel dolů, ozbrojil se, a záhy letěli výteční koně s neméně dobrými jezdci rychlostí větru do pouště, nikoli však na sever, kde Faléd právě zmizel, nýbrž na západ. Tam slunce zatím zapadalo. Právě když oba jezdci opouštěli oázu ozvaly se muezzinovy údery a pak jeho slova: "Vzhůru, 6 věřící! Připravte se k modlitbě, neboť slunce se chystá zmizet v moři písku!" Ano, slunce zapadalo. Jeho poslední paprsky sice sálaly dosud zářivě po široké rovině zlatě svítící, ale toto zlato rychle ztrácelo svůj lesk; barvilo se pomerančově, přešlo v jasnou, měděnou červeň, mihlo se jako tekutá bronz, po poušti ustupovalo rychle a rychleji

jako obrovský odliv, který ustupuje do světelného moře nekonečnosti; seskupilo se pak na jednom jediném bodu obzoru, za nímž sluneční koule zapadla k odpočinku, a ztratilo se konečně, zmírajíc znenáhla v bledém šeru, které občas a stále řidčeji bylo protkáváno ještě nekouká jasnějšími paprsky, až nakonec přešlo v temno večera a ustoupilo hluboké modři noci s pláštěm posetým sty hvězdami - Spatřit nyní poutníka v poušti bylo opravdu nemožné; přesto se s ním chtěli oba zvědové setkat. Jak to měli zařídit? Cesta, kterou hledaný putoval byla úzkou čarou v nekonečnosti pouště. 180'

Kára ben Nemsi přimel za chvíli svého koně k volnější chůzi a řekl: "Teď budeme asi v místech, kudy pojede." "Z čeho tak soudíš, effendi?" "Myslíš, že Faléd udělá větší okliku, než bude nutné ffeba?" Jistě ne." "Nebo myslíš, že se bude vracet tak blízko vašeho ležení, že by se musel obávat odhalení?" "Ne." "Musí tedy zvolit střední cestu mezi těmito dvěma možnostmi, nepříliš blízko k ležení a také nepříliš daleko od něho. Zná zde každý krok a především zná vaše zvyky; ví, jak daleko se může odvážit. Objede ležení, aby se dostal od severu na jih tak, aby se s nikým nesetkal." "Souhlasím." "Zmíněná hranice není opravdu vyznačena v písku, aby ji bylo možné vidět, třeba si ji tedy myslet. Na malé vzdálenosti při tom nezáleží. Kolem nás je ticho, a tu zajisté uslyšíme kroky Falédových zvířat." "Nebylo by lépe, abychom se rozešli?" "Ano, to ti chci navrhnout. Myslím, že jsme již dospěli k pravé vzdálenosti. Postav se zde, já pojedu ještě o několik set koňských délek v přímém směru dál. Tam sestoupím s koně. Přijede-li Faléd, pustíš ho mimo a dáš mně znamení." "Jak?" "Štěkotem fenka. Toto zvíře se pouští dále do pouště než hyena nebo šakal; nemůže být tedy nápadné, ozve-Ii se zde jeho hlas. Jeho dvojí krátký štěkot bude znamením, že se máme sejít." Fenek je malé roztomilé zvířátko, podobné lišce, s velikými širokými boltci, jež sedí zvláštním způsobem na hlavě. Jeho hlas je ostrý a jasný, zní jako "ía, ía". "í" je táhlé a tlumené, "a" zcela krátké a velice hlučné. Hilal se zastavil. Kára ben Nemsi jel kus dále, pak seskočil s koně a udeřil zvíře do zadku, což je koni znamením, že má 181

ulehnout. Kůň poslechl. Lovec se posadil vedle koně a položil mu ruku na hlavu. Kůň hned přitiskl hlavu k zemi a ještě jednou si zhluboka a zvolna oddychl, jako by chtěl říci, že jezdci rozuměl. Od toho okamžiku ležel tiše a bez pohnutí. Minuty míjely. Na nebi zářily hvězdy jihu. Dole bylo vidět kus šedivé krajiny, jež se ztrácela v tmavější dáli. Nikde nebylo slyšet ani stopy nejmenšího zvuku. Tak uplynulo asi půl hodiny. Pak se lovci zdálo, že se něco ozvalo v místech, kde zůstal Hilal, zcela tak, jako by lehký vánek vzduchu se kmitl znaveným listovím po bezvětří. Byl to snad pláč pouště, šustot písku vyvolaný třením? Ne, neboť za chvíli nato se ozvalo štěkavé "ía, ía", znamení, na něž lovec čekal. Kára ben Nemsi dovolil svému zvířeti, aby se zvedlo, vstoupil do sedla a klusal zpět. Hilal mu již přijížděl vstříc. "Ubíral se tudy?" tázal se lovec. "Ano, zcela blízko mne." "Aniž tě viděl?" "Jiný by mne byl viděl, ale jeho oko je nemocné, a když jedno oko trpí, trpí i druhé. Pojeďme za ním!" Pobídli koně do trysku. Zvířata letěla, až se za nimi zvedal oblak písku. Faléda záhy dohonili. Jel v známém vydatném velbloudím trysku, který zvířata nenamáhá, protože je přirozený, a přece rychle překonává obrovské vzdálenosti. "Vakkif, vakkif - stůj!" zvolal Hilal. Obr slyšel volání a zastavil velblouda. "Kdo jste?" tázal se, sahaje po noži, jediné zbrani, kterou měl. "Kdo jsi ty?" odpověděl Hilal. "Přistup blíž, abych ti to řekl!" "Alláh! Tvůj hlas bych měl znát!" Oba jezdci dorazili k přednímu velbloudu, na němž Faléd jel. "To je Faléd!" zvolal Hilal udiveně. "Hilal! Chlapec!" "Jak ses sem dostal? Viděli jsme, že jsj odejel na sever!" "Nemohu snad jet, kam se mi zlíbí?" 182

"Můžeš. Ale nesmíš zapomínat, že jsi psancem. Nemáš se prohánět poblíž ležení. Mám právo té zastřelit!" "Učiň tak, myslíš-li, že je čestné usmrtit bezbranného." "Až dosud jsi mluvil jinak. Jeď si dál!" "Kdo je tento druhý muž?" "Tvůj dobrý přítel, Kára ben Nemsi." "Ďábel aby ho sežral! Co hledáte zde v poušti?" "Tebe," řekl lovec. "Chtěl jsem ti ukázat, že tě umím nalézt všude, kdykoliv se mi zlíbí, abych tě hledal. Jeď dál a pozdrav od nás beni Suefy, k nimž se ubíráš!" "Alláh tě zatraťl" vykřikl obr a udeřil velblouda metrekem mezi uši, takže se zvíře pustilo do rychlého běhu. Zaklel ještě několikrát hlasitě, pak umlkl. Poznal, že ho prohlédli, že nyní vědí, kam se ubírá. Mrzelo ho to. Byl duševně již tak zhroucen, že to nelze popsat. Hanba, že byl přemožen a vyvržen, pálila ho v mozku jako oheň. Ztratil čest, postavení, majetek. Byl štvancem, který musel děkovat svému nepříteli za život. Všechny negativní pocity, jichž je lidské srdce schopné, vířily ve Falédově nitru. K tomu se přidružila bolest, jež mu způsobovaly jeho rány. Nos a rty měl silně oteklé, oko ho bolelo. Vzal si na velblouda měch s vodou, aby si mohl ochlazovat oko, ústa i nos, nejraději by si však vrazil nůž do srdce, aby již nemusel cítit a myslet. Jel tedy dále cestou, jež mu připadala jako pád do hlubin, ale přece neměl na ní být dlouho sám. Zcela znenadání uzřel před sebou několik temných bodů, a dříve než mohl své zvíře zastavit, začaly se ty body pohybovat. Byli to jezdci, kteří ho v nejbližším okamžiku obklopili. "Kimdir?" zvolal na něho jeden z nich. To slovo znamená "Kdo jsi," je turecké, ale bývá užíváno i beduíny pouště. Faléd popohnal zvíře dál a odpověděl: "Kdo jsem, po tom vám nic není! Nechtě mne na pokoji!" Jezdci však ujížděli dál vedle něho; první z nich poroučel: "Zadrž své zvíře!" 183

Noc byla jasná; Faléd viděl, že puška jezdce je na něho namířena; musel poslechnout. Dal tedy zvířeti znamení, aby se zastavilo. "Pět velbloudů a jediný jezdec?" řekl muž udiveně. "Odkud přicházíš?" "Od severu," odpověděl Faléd, a pochopil, že nemá před sebou příslušníky svého bývalého kmene. "A kam jedeš?" "Na jih." "Do pouště?" "Ano." "Žádný poutník nejede mimo ležení, jež může snadno dosáhnout!" "Které ležení míníš?" "Beni Sallahů." "Alláh je zatraťl" "Sallahové jsou tvými protivníky?" "Ano." "Ke kterému kmeni náležíš?" "K žádnému. Jsem volný beduín." "Vyvrženec?" "Ano." "Lžeš. Vyvržený nejezdí pouští se čtyřmi nákladními velbloudy a na hedžinu." •"Mysli si co chceš a nech mne na pokoji!" "Tebe?" zvolal jiný muž. "Ne, tebe ne! Slyšte, mužové, jaký lov jsme učinili! Podívejte se na postavu a výšku tohoto muže! Je jen jediný, jemuž dal Alláh takovou postavu. Je to Faléd, obr kmene Sallahů!" "Alláh je veliký! Mluvíš vážně?" "Je to on. Přísahal bych na to." "Pak bych ho i já znal. Slez se hřbetu svého

velblouda, muži, aby se mé oči mohly radovat z pohledu na tvou tvář." "Kdo jsem, mohu vám říci, aniž opustím sedlo. Ano, jsem Faléd." 184-

"Alláh il Alláh! Velebme Boha, který nám vnukl, abychom si této noci vyjeli. Dal nám do rukou našeho nepřítele. Zaplatí nám svým životem krev, kterou prolil." "Proč mne nazýváte svým nepřítelem?" mínil Faléd. "Ke kterému kmeni náležíte?" "Isme beni Suefové." "Opravdu?" "Slez s velblouda a přesvědč se!" "Vždyť já k vám jedu." "K nám? Blázníš? Syn Sallahů, který k nám jede, přináší nám svůj život." "To také chci. Přináším vám vskutku svůj život, neboť chci bojovat po vašem boku proti beni Sallahům, až nebude ani jediný z těch psů naživu!" "Mlč! Známe tě. Přicházíš z cesty a jedeš do vašeho ležení. Při tom jsme tě překvapili. Nyní ti zbývá jen jediná výmluva, aby ses zachránil: slibuješ se stát našincem. My se však nedáme ; oklamat. Tvůj jazyk má několik špiček a různou řeč!" "Počkejte! Slezu dolů." l Faléd přiměl velblouda, aby poklekl, a skočil s vysokého i sedla. Ostatní byli na koních. Viděl, že cizinců je šest. Když stál na zemi, řekl: "Nepoznali jste z mých slov a mého hlasu, že jsem zraněn? Přistupte a podívejte se na mne. Bylo mně v boji zraněno oko a rozbit nos. To se stalo dnes o polednách v ležení beni Sallahů, které jsem opustil, abych se pomstil. Jedu k beni Suefům jejichž jsem dosud byl nepřítelem, abych jim vydal svůj bývalý kmen do rukou. Alláh buď veleben, že vás nalézám! Teď dělejte, co chcete." Beduíni ho chvfli pozorovali, až posléze řekl ten, který, jak se zdálo, byl vůdcem: "Ano, jsi zraněn, ale musíme být opatrní. Jsi-li upřímný, bude ti lhostejné, jestli tě zajmeme." "Učiňte tak!" "Jsi naším zajatcem. Usedni sem!" Faléd se posadil, a jeho velbloudi byli poučeni lehkými ranami do předních nohou, že mají ulehnout. Mužové pak, kteří rovněž seskočili s koní, posadili se vedle obra, aby ho vyslechli. 185

Faléd jim vypravoval poslední události po svém způsobu, takže jeho počínání bylo podáno v co možná příznivém světle. Vyslechli ho klidné. Když končil, řekl vůdce: "Chceme ti věřit, ačkoliv mnohé je pro nás dosud nevysvětlitelné a povážlivé." "Ptejte se! Odpovím vám." "Neměl bych ti vlastně ještě nic říkat, neboť nevím, smýšlíš-li poctivě; jsi však naším zajatcem a tudíž neškodný. Řeknu ti tedy, že jsme zvědové. Víš již, co zamýšlejí bojovníci Suefů?" "Chcete přepadnouti beni Sallahy?" "Ano, a nynější dobu vybrali jsme si k tomu ze zvláštních důvodů. Jak víme, bude Badija co nejdříve opět náležet muži -" "Již mu náleží!" přerušil ho Faléd. , Jak? Zvolila si ho již?" "Byl jí přidělen bojem, o němž jsem vypravoval." "Ty jsi zápasil o vládkyni?" "Ano, s cizincem. Ten pak odstoupil Badiju Tarikovi?" "Míníš Syna Blesku?" "Ano." "Slyšte, mužové, slyšte! Jak je dobře, že jsme tohoto muže našli! Pověz nám, Faléde, není-li u vás také jakýsi pasa?" "Ovšemže." "A pak ještě jiný cizinec, kterého poslal turecký sultán?" "Ano." "Oba jsou nepřáteli egyptského místokrále?" "Je to pravda. Přišli, aby získali kmen proti khedivovi. Onen cizinec, který mne přemohl a oslepil svým ďábelským uměním, pobláznil celý kmen, takže nyní chce místokráli pomáhat." , Jaká je to hloupost! Bojovníci Suefů nikdy nebyli a nebudou místokrálovými otroky!" "Vím to a právě proto k vám přicházím." "Slyšeli jsme o padišahově vyslanci a věděli jsme také, že nadešel čas, aby si Badija zvolila muže. Proto bylo rozhodnuto o válečném tažení. Chtěli jsme se zmocnit vladařky a přinutit ji, 186'

aby zvolila muže z našeho kmene. Tím by krevní msta uhasla, a beni Suefové by se spojili s beni Sallahy v jeden kmen tak mocný, že by rozhodoval o válce a o míru ve všech oázách široko daleko. Náš šejk nás vyslal, abychom vše vypátrali a vyzvěděli. Pozorujeme vás již tři dni, aniž jsme však viděli nebo slyšeli něco důležitého." "Pak je opravdu dobře, že jste mne potkali!" "Ano, je to dobré, jestli jsi ovšem mluvil pravdu." "Ujišťuji vás o tom. Ano, mohu vám říci ještě lepší zprávy: oba vyslanci, které chcete mít, přijdou k vám." "Skutečně?" "Ano. Můžete s nimi mluvit ještě dnes. Jsou v zajetí; uprchnou však ještě této noci. Přivede je Suef, můj sluha, kterého jsem kdysi u vás zajal. Umluvil jsem s ním místo, kde se setkáme." "Alláh il Alláh! Jaký div!" "Pomohu vám zničit celý kmen Sallahů a zajmout vládkyni pouště, jejímž mužem se má stát Tarik. Kromě ní vám vydám ještě dvě jiné, velmi důležité osoby. Hiluja, sestra vládkyně, je na návštěvě u Badije." "Bůh je veliký! Padnou-li nám ty ženy do rukou, bude ti prokázána čest, jaká se zřídka komu stává a odpustíme ti všechnu krev, kterou jsi v našem kmeni prolil." "Také jejich otce, šejka beni Sallahů vám vydám." "Ó, Mohamede! Je zde?" "Přišel dnes s celým zástupem bojovníků." "Zmocníme se ho! Jaké to bude výkupné! Ale - vždyť ani nemohu věřit všemu, co vypravuješ!" "Proč?" "Slibuješ mnoho, příliš mnoho! Kdybych věděl, že vše je pravda - - -" "Vše, vseje pravda. Dokáži vám to." "Dokaž a odpřisáhni!" "Dobrá. Přísahám při Alláhovi, při Prorokovi, při vousech mého otce a při vousech mých, že jsem vás neobelhal." 187

"Přísahej, že chceš vydat všechny ty osoby do našich rukou?" "Přísahám. Ovšem mám také své podmínky, které musíte splnit." "Pověz nám je." "Budu přijat za člena kmene beni Suefů!" "To ti slibuji." "O khánum se bude bojovat a já se smím boje zúčastnit!" "To se rozumí samo sebou." "A dostanu opét všechen majetek, který jsem v ležení musel zanechat!" "Tvůj majetek ti patří. Nikdo ti jej nebude upírat podaří-li se nám přemoci beni Sallahy." "O to se postarám já sám. Ale potvrdí váš šejk vše, co jste mně teď slíbili?" "Potvrdí. Jsem jeho zeť, muž jeho dcery. Nedopustí, abych se začervenal studem, že neumím dostát svému slovu." "Dohodli jsme se tedy, a já jsem váš. Nyní mi však také povězte, kterého dne chcete ležení přepadnout. Nežli k němu dorazíte, uplynou dva dni a vaši bojovníci musí jet tři dni než započne útok. Kromě toho je třeba několika dní k přípravám. Při tom ztratíte velmi mnoho času, a pak je možné, že ti, které chci vydat do vašich rukou, nebudou již v ležení. Pak ovšem nesmíte naříkat, že jsem nedostál slovu." "Nestarej se. Vše se daří lépe, než myslíš. Jsme připraveni již dnes; ano, jsme již na výpravě." "Jakže? Vaši bojovníci jsou již na cestě?" "Ano, tři dni." "Jsou tedy nablízku?" "Ano." "Kde?" tázal se obr udiveným hlasem. "Nevím, smím-li to říci." "Ó, Alláh! Kdybych se stal dnes vítězem a šejkem, snad za dva nebo za tři dni by bylo po mé slávě!" 188

"Ano, byli bychom vás přepadli a zničili, ať tak či jinak. Přišli bychom na vás jako mrak kobylek na role - s nebes a s mračen." "Pak je dobře, že jsem podlehl! Můžete se nyní na mne spoléhat, můžete mně důvěřovat a smíš mi směle říci,

kde jsou vaši bojovníci. Neboť podle toho musím zařídit svá slova a činy." "Máš pravdu, myslíš-li, že musíš vědět, kde jsou naši bojovníci. Táboří nyní v úkrytu ve Fers el Hadžaru." "Ve Fers el Hadžaru? Kolik jich je?" "Šest set mužů dobře ozbrojených, opatřených koňmi. Potravu a náboje mají na nákladních velbloudech." "To není možné! Šest set mužů a šest set koní, kromě nákladních velbloudů, v divokém, pustém Fers el Hadžaru!" Falédův údiv byl opravdový. Asi v polovici cesty mezi pastvinami beni Suefů a beni Sallahů vystupují z hluboké, písečné pouště příkré skalnaté výšiny, jež jsou nakupeny na sobě jako trosky pohoří před tisíciletími zbořeného. Člověk by myslel, že tu není ani cesta ani průchod. Vše je tu mrtvé a neživé. Tato kupa skal se nazývá Fers el Hadžar, to znamená "Kamenné lože." Beduín má pro mnohá, v poušti ležící místa podobná označení: Batte el Hadžar, "Kamenné břicho", Orn el Hadžar, "Matka kamení ', Abu el Hadžar, "Otec kamení". Obr znal toto "Kamenné lože" a považoval za nemožné, aby se v něm mohlo zdržovat tolik lidí a tolik zvířat. "Asi se divíš," tázal se zvěd. "Vždyť tam není voda!" zvolal obr. Voda je v poušti nejpřednější a nejvyšší požadavek života. Kde není voda, není života a tam se nezdrží dlouho ani nejstatečnější beduín a" prchá odtud jako neživý stín. "Není tam voda? Víš to jistě?" "Hledali jsme tam kdysi vodu a nenašli jsme ani krůpěj." "A já ti říkám, že je tam voda. Tajný pramen beni Suefů." 189

Jak vznikly tajné studnice? Velbloud žíznícího poutníka zastaví se v nejsušší poušti, kde na pohled není kapka vody, a hrabe nohama v písku. Jezdec seskočí a hrabe rukama dál. Objeví se pramen. Muž se napije, napojí své zvíře a naplní si měchy. Pak prostře nad tímto místem přikrývku a na ni nasype písek, aby mimojdoucí netušil, že je zde pramen. K tomu místu se pak vrací, když putuje znovu tou cestou. Poskytuje mu záchranu v bídě a v pronásledování. Pokud užívá pramene sám, má značnou výhodu před nepřáteli. Takové studnice jsou nejen v písečné poušti, ale také ve skalní poušti. - V bibli i v koránu se praví, že Músa (Mojžíš) vyrazil holí vodu ze skály. "Ve Fers el Hadžaru jsou dva prameny," hovořil zvěd. "Jsou známy pouze nám. Byly nalezeny našimi otci, a příslušník žádného jiného kmene nikdy nespatří a neochutná jejich jedinou krůpěj. Tam jsou teď naši bojovníci." "Fers el Hadžar je jen den cesty odtud. Můžeme tam tedy být již zítra večer?" "Ano. Dorazíme tam po západu slunce. Myslíš, že oba cizí vyslanci půjdou tam s námi?" "Jistě. Zavedu vás na místo, kde je očekávám." "Mají dobrá jízdní zvířata?" "Suef se již postará, aby dostali nejlepší běhouny jaké kmen má. Děkuji Alláhovi, který mne přivedl na vaši cestu. Snad bych zemřel a zahynul dřív, než bych se dostal na vaše pastviny. Bolest mně hlodá v oku. Horečka mne téměř porazila uprostřed pouště. Máte v ležení muže, který léčí nemocné?" "Máme jich několik, kteří se vyznají v léčení ran; některý z nich ti pomůže. Vzali jsme je s sebou, protože budeme bojovat." "Budu jim vděčný, pomohou-li mně. Pes, který mne připravil o oko, ztratí za to obě!" Faléd se zvedl a vztáhl ruku zpět k pastvinám Sallahů. Vášnivě zvolal: 190

"Vypudili jste mne, zavrhli jste slabého, ale já se vrátím opět IS mocí. Vaši starci zemřou a mladí budou zničeni, matky budou l naříkat nad plody svých životů a panny budou jako poražené ovce! - Z proklatého duaru Sallahů bude vycházet zápach, nad l nťtnž se zhrozí celý svět. Ty pak, kteří mne pohanili, svážu | a spoutám a budu je vodit s sebou jako mláďata krokodýlů, jež jsou ukazována. Alláh mne slyší! Co přísahám, to splním!" Jeho posluchači se zachvěli při těchto slovech. "Věříte již, že jsem nepřítelem proklatých beni Sallahů?" tázal se Faléd. "Věříme ti." "Pojďte! Zavedu vás na místo, kde budeme čekat na Suefa." "Budeme čekat dlouho?" "Před půlnocí nemohou opustit uprchlíci tábor. Odpočineme si zatím a já si ošetřím oko." Faléd vsedl na velblouda a ostatní skočili do sedel. Odjeli a zmizeli ve tmě stejně černé jako jejich úmysly. 191

Kapitola devátá FERS EL HADŽAR

Kára ben Nemsi se vrátil do tábora. Již zdaleka pozoroval světla hlavního ohně, kolem něhož byli shromážděni starší, aby se radiu'. Kára ben Nemsi se chtěl také porady zúčastnit, nejdřív však vyhledal Hermana. Našel ho nedaleko obou stanů, v nichž bydleli Ibrahim pasa a Polikev. Když dal lovec svému příteli pokyn, aby ve své pozornosti neustával, odebral se na shromaždiště, kde bylo velmi živo. Jeho příchod byl dávno očekáván. Hrstka mužů, kteří byli známi jako odpůrci politiky uznávající místokrále, neodvážila se po dnešních událostech pronést své názory. Přesvědčení nového šejka a hlavně list sídi Senussiho vykonaly svůj úkol. Jednání proto netrvalo dlouho. Ke konci jednání bylo posláno pro Ibrahima pašu, aby se dozvěděl o výsledku porady. Když přišel, provázen Polikevem, ozvaly se shora tři muezzinovy údery, jenž pak vyhlašoval: "Ve jménu Boha nejvýš milosrdného! Budiž veleben ten, jenž dal mužům moudrost, aby rozeznávali dobré a zlé! Veleben 192'

budiž Ismael pasa, vladař el Káhiry a el Masru! Kéž jeho život trvá tisíc let a v jeho stopě nechť následuje štěstí a požehnání! Khedive jest naším přítelem a my jsme jeho přátelé. Kdo je proti němu, je proti nám a pocítí naši pomstu. Tak se usnesli starší. Slyšte, ó mužové! Alláh je moudrý, on dává rozum. Budiž pochválen on a Mohamed, boží posel!" Toto prohlášení bylo jasné, a Ibrahim a Polikev mu rozuměli. "Prohráli jsme!" řekl pasa. "Není důvod, proč bychom tu ještě setrvávali." "Ne," odpovídal jeho druh. "Zmizíme. Pojďme teď do mého stanu. Zůstaneme pohromadě, aby nás Suef snadno našel." Chtěli odejít, byli však zadrženi, neboť šejk s nimi chtěl ještě promluvit. Tarik byl toho večera poprvé přítomen poradě ve své nové hodnosti šejka. Mladý, na pohled prostý muž si při tom nijak nezadal, naopak získal sympatie. Ibrahim pasa to věděl a proto nejevil příliš radosti, že má dnes ještě jednou přijít před tvář muže, který ho zřejmě prohlédl. Přesto vyzvání uposlechl. Tarik je změřil vážným pohledem, když se oba muži před ním objevili. "Slyšeli jste, co vyhlašoval muezzin?" tázal se. "Nejsme hluší!" odpověděl pasa. "Člověk může býti hluchý a přece někdy slyší a právě tak jiný neslyší, ač není hluchým. Chcete ještě něco říci džeme nebo mně?" "Ne. Džeme nic a tobě teprve nic!" "Mluvíš upřímně, jak vidím, proto budu rovněž upřímný. Váš pokus poštvat kmen proti khedivovi selhal. Namlouvali jste nám přátelství, na mysli jste však měli jen vlastní prospěch. Znám vás a vím, že člověk nebo kmen,

jehož osudy by byly položeny do vašich rukou, byl by ztracen." "Neptali jsme se tě po tvém mínění o nás." "To je správné, neboť se vůbec nesluší klást otázky Šejkovi kmene. Jenom já se smím ptát a také se ptám, kdy zamýšlíte 193

opustit naše ležení?" "K této otázce podle zákona pohostinství nemáš právo!" "Mýlíš se. Vy snad pronášíte někdy zbytečné slovo, já to však nečiním nikdy. Ptám-li se tak, mám k tomu důvody!" Jaké důvody?" "Požíváte našeho pohostinství, avšak zůstat u nás věčně nesmíte. Chci proto vědět, jak dlouho ještě chcete na ně činit nároky." "Dlouho ne." "Určete dobu svého odjezdu!" "Odjedeme zítra ráno." "K tomu nemohu svolit. Odjet zrána je proti zákonům pouště. Host, který je vděčen kmeni, jehož dobrodiní požíval, ne-odcestuje jinak, než krátce po modlitbě polední, tři hodiny před západem slunce. Ostatně nebylo by pro vás dobře, kdybyste odjížděli zrána." "Proč?" "Je nepřátelství mezi vámi a jinými našimi hosty." "Je tvou povinností chránit nás před ním." "Můžeme tak činit jen tehdy, jste-li u nás. Až nás opustíte, budete podle našich zákonů ještě další tři hodiny pod naší ochranou, déle však ne." "Tomu nerozumím." "Neznáš tedy vůbec zákony pouště a měl bys proto být zdvořilejší k šejkovi kmene, který vás hostí. Můžete odcestovat, kdykoli se vám zlíbí, jak jsem vám již řekl. Tři hodiny vás pak budeme ještě ochraňovat, to znamená, nepustíme odtud před uplynutím tří hodin ty, kteří vás chtějí pronásledovat. Rozumíš již, co míním?" "Ať si jdou za námi; jsme ozbrojeni a nebojíme se jich." ‚Jste mými hosty, a nechci vám tedy říkat, považuji-li vás za tak statečné, jako jiné své hosty. Odjedete-li časně zrána, mohou vás ještě za dne dohonit. Nemůžete jim uniknout, protože budou vidět vaši stopu. Odjedete-li však v pravý čas, po odpolední 194'

modlitbě, tří hodiny před západem slunce, nenajdou vaši stopu až sami vyrazí, a vy pojedete pak celou noc a získáte výhodu dvanácti hodin. Upozorňuji tě na to a plním tak svou povinnost, více nechci." "Dobrá. Vyrazíme tedy zítra po odpolední modlitbě, jak jsi řekl." "Dobře uděláte. Dříve tedy neodjedete?" "Ne." "Dáte mi na to své yrza mebni vad?" "Čestné slovo?" "Ano. Musím vás prosit, abyste mně dali své yrza mebni vad, že dříve skutečně neodjedete." "Jakým právem to od nás žádáš?" "Přikazuje mně to má povinnost k jiným hostům." "To nechápu." "Zdá se, že nechápeš právě to, co je nejvíce zapotřebí. Říkáš, že odcestujete zítra odpoledne, ale mohli byste také vyrazit již dnešní noci. Tím by však byli druzí naši hosté poškozeni, neboť vás chtějí pronásledovat. Musím být spravedlivý k vám, i k nim. Vám se nesmí stát škoda, jim však také ne. Buď dáte čestné slovo, nebo se musím starat, abyste dříve nemohli opustit tábor." "Co uděláš?" "Dám vás střežit jako zajatce." "Nás, hosty kmene?" "Jakmile se zdráháte řídit podle našich zásad, přestáváte být hosty." "Dodáváš si tvářnosti moudrého a zkušeného muže, jsi však ještě velmi mladý a teprve odedneška Šejkem!" "Ano, ale slyšel jsem, že jsou také velice staří lidé, kteří ještě nezmoudřeli. Řekl jsem vám vše co mi povinnost ukládala. Nedáte-li mi odpověď, budu se domnívat, že zamýšlíte jednat jinak a učiním svá opatření." "Co dělat?" šeptal Ibrahim pasa svému druhu. 195

"Eh! Jaký význam má slovo u tohoto beduína? Dejme mu je!" "Nuže?" tázal se Tarik, počínaje být netrpělivým. "Dávám své slovo," řekl pasa. "A tvůj druh?" "Já též!" odpověděl Polikev. "Položte tedy své ruce do mých dlaní!" Stalo se. Pak pokračoval mladý šejk: "Chci vás ještě upozornit, že zrušení slova je zločinem, který beduín trestá smrtí. Nedostojíte-li svému slovu, stane se celý kmen vaším nepřítelem. Bude dobře, uvědomíte-li si to včas. Alláh ať vám dá mír!" Tento pokyn byl zřetelný; odešel Ibrahim pasa i Polikev, nepříliš rozveseleni úlohou, kterou hráli. Tím spokojenější však byl Herman Eaglenest. Řekl lovci: "Čertovský chlapík tento Tarik! Počínal si, jako by byl šejkem po celý lidský věk." "Ano, tito synové pouště mají víc jasného rozumu a přirozeného vtipu, než si Evropan myslí. Čestné slovo bylo dáno, ale já pašovi přece nevěřím!" . ‚Já také ne. Všiml jste si, že přenesl k druhému všechna svá zavazadla?" "Udělal to?" "Ano. Viděl jsem to na vlastní oči." "Mají tedy něco za lubem. Patrně se domnívají, že čestné slovo dané beduínům nemá význam, v tom se však mýlí. Požádám Tarika, aby dal stany po celou noc střežit." Kára ben Nemsi promluvil s mladým šejkem, který mu ochotně vyhověl, chtěl však, aby se tak stalo způsobem co možná nenápadným, aby hosté kmene nebyli uraženi, neboť jejich čestného slova si bylo nutno vážit. Dva mladí, dobře ozbrojení Arabové byli pak usazeni v povzdálí obou stanů, odkud mohli jejich vchody pozorovat a poznat každého, kdo by do nich vstoupil nebo z nich vyšel. V ležení byl přes pozdní 196'

l noční dobu hlučný život. Badija obětovala nejtučnější zvířata ze svých stád a nešetřila ani ostatních zásob. Arab je střídmý a zdrženlivý, dá-li se však do jídla, jí řádně, a dává najevo, že lidský žaludek může pojmout množství, jež by nasytilo i velké masožravé zvffe. Prostranství pod zříceninou bylo plné lidí, kteří seděli u obrovského rožně, a když deset nasycených odešlo, usedlo dvanáct jiných na jejich místa. V tomto živém ruchu a veselí nebylo nikomu nápadné, že také Suef, mladý obrův otrok, se objevil,-najedl se pečeně a při tom oba stany ostře pozoroval. Když spatřil beduína, který seděl nedaleko na stráži, uřízl veliký, šťavnatý kus jehněčí pečeně a podávaje mu ji řekl: "Vidím, že sedíš daleko a nejíš. Proč nejdeš k ohni?" "Nesmím," řekl jinoch, zahryznuv se do pečeně, až mu šťáva tekla po bradě. "Proč? Což nemají všichni užít darů radosti?" "Ano, všichni, jen já ne. Jsem na stráži. Až budu vystřídán, posadím se k vám." "Jsi na stráži? Proč? Co hlídáš?" "Ty dva cizince tam. Šejk se bojí, aby tajně neopustili ležení." "Vždyť prý dali čestné slovo!" "Ano, ale mohli by je porušit. Jsou to zlí lidé." "Kdy budeš vystřídán?" "Za dvě hodiny." "Škoda času. Náš nový šejk si nepočínal příliš chytře, když tě sem posadil." "Proč?" "Mohl si cizince zajistit jinak. Já bych k nim byl poslal chytrého člověka, který by tajně vyzvěděl, co zamýšlejí." "Nepochodil by. Ti nebudou nikomu důvěřovat, chtějí-li skutečně odejít." "Kdybych s nimi mluvil já, poznal bych to hned. Chtěl bych to zkusit. Půjdu k nim." "Ty? Hm!" "Nebo k nim snad nikdo nesmí?" 197

"Zakázáno to není. Ale s jakou záminkou k nim půjdeš?" "Jedli již?" "Neviděl jsem." "Dej tedy pozor, co udělám." Suef šel k ohni, nad nímž otáčeli na rožni pečeni, ukrojil značný kus a nabodnuv jej na nůž, se smíchem se vracel zpět. "Není

to dobrá záminka?" tázal se. Strážce přisvědčil, a Suef vešel do stanu. Seděli tam Ibrahim a Polikev v důvěrném rozhovoru. Kouřili z dýmek. V malé dřevěné nádobě, naplněné palmovým olejem, hořel knot. Slabé světlo této jednoduché lampy ozařovalo vnitřek stanu jen nepatrně. "Suef!" uvítal pasa radostně beduína. "Konečně!" "Tiše, pane, venku sedí strážce." "Jakže? Jsme střeženi?" "Ano. Nedůvěřují vám." "Nesmíme ven?" "Smíte, ale budete sledováni a pozorováni." "Alláh! Z útěku tedy nebude nic!" "Snad přece. Hlídač sedí před vchodem. Je možné však prchnout zadem." "Jak?" "Rozříznete stěny stanu. Přijdu v příhodný čas a zezadu se přiblížím ke stanu. Jakmile zpozorujete, že řežu plátno, pomůžete mně a vyjdete. Polezete po zemi a budete mne následovat." "Kdy přijdeš?" "Teprve pak, až ležení utichne. Bude to brzy. Datlová stava, kterou dnes muži pijí, silně kvasila; to unavuje a zavírá oči." - "Máš pro nás jízdní zvířata?" "Ano. Postarám se o tři nejlepší a nejrychlejší velbloudy. Potom je jisté, že nebudeme dohoněni, dostaneme-li se odtud." "A setkáme se s Falédem?" "Zcela jistě." 198'

Suef odešel. Venku k němu přistoupil zvědavý strážce a ptal se, co cizinci říkali. "Nepochodil jsem," prohodil Suef mrzutě. "Mašallah! Chtějí tedy uprchnout?" "Ne. V tom ohledu neměj obavy. Ale jsou to velmi hrubí lidé - poněvadž jsem je vyrušil - hrozili mi výpraskem. Budou prý spát do druhé modlitby, aby k zítřejší svízelné jízdě načerpali sil. Chceš-li jim posloužit, postarej se, aby nebyli rušeni." Suef odešel. Hlídač cosi zabručel a opřel se pohodlně o stanovou tyč a počítal okamžiky, kdy skončí jeho hlídka. Svému nástupci stručně vypověděl, co mu Suef svěřil, a ten to vyprávěl dalšímu - ale to již ruch v ležení pomalu utichl a v duaru nastal noční klid. Nahoře ve zřícenině lidé zatím mysleli a hovořili o něčem zcela jiném. Sotva muezzin vyhlásil rozhodnutí džemy, vyhledal starý Kalaf lovce a řekl mu: "Stalo se, effendi. Beni Sallahové zůstanou přáteli místokrá-le. A teď--" "Teď," dodal Kára ben Nemsi usmívaje se, "dostojím i já slovu. Pojď ke khánum, abys slyšel, jak vás odměním." Kolem Badije a Tarika se shromáždili jejich nejbližší: šejk beni Abbasů, Hiluja i Hilal. Lovec stručnými slovy vyprávěl, jak nalezli pohřbenou karavanu s nákladem zbraní a vybídl pak Hilala, aby přítomným vysvětlil podrobnosti. Mladý muž tak učinil a byl s napětím vyslechnut. "Takové je tedy tajemství zasypané karavany," končil Hilal své vyprávění. "Effendi řekl, že zbraně budou naše, prohlásí-li se kmen pro zachování míru." "Věděla jsem o tom tajemství," zašeptala Hiluja. "A mlčela jsi?" pronesla vyčítavě Badija. "Nařídil mi to effendi a musela jsem ho poslechnout," odpověděla dívka. "To bylo dobře," řekl Kára ben Nemsi. "Nevěděli jsme tehdy, kdo pušky dostane a proto jsme se rozhodu' zatím o nich nemluvit. Hilal ví, proč se tak stalo." 199

"A teď o nich mluvíš?" zvolal Tarik. "Na' am - ano! Přesvědčil jsem se, že se pušky nedostanou do nepravých rukou. Synové Sallahů jich nezneužijí." "Ne! Přísahám to při vousu Prorokově, a má přísaha platí, jako by ji byl dal celý kmen." "Pamatuješ si však, effendi, místo, kde byla karavana zasypána?" tázal se Hilal. "Ovšem. Zakreslil jsem si to místo do této knížky a kromě toho jsem je nápadně označil. Myslím, že ty, který se v poušti tak dobře vyznáš, najdeš je bez obtíží." "Ano," přisvědčil mladý beduín. "Nalezl bych to místo potmě." "Vyhrabání pušek nebude asi tak snadné," poznamenal šejk. "Dej mi deset mužů na velbloudech, deset zvířat s nákladními sedly a dostatečný počet pokrývek, aby lidé při práci neza-padávali do písku, a ručím za to, že v několika hodinách budou pušky i s náboji vyhrabány." "Jen deset mužů, effendi?" odporoval Tarik. "Padesát jich dostaneš - ne - vyrazím sám s celým kmenem. U Alláha! Tři sta pušek!" "Počkej a neukvapuj se! Celý kmen k vyhrabání zbraní nepotřebuješ. Dvacet mužů a deset nákladních velbloudů úplně stačí." "Kdy vyrazíme?" "K tomu místu je odtud den jízdy. Vyrazíš-li zítra ráno, dorazíš tam za setmění a pak můžeš s vyhrabáváním začít až příští den." "Běda! To je příliš dlouhá doba pro mou malou trpělivost!" "Pak ti doporučuji, abys karavanu sestavil hned, aby mohla vyrazit hodně časně zrána, dokonce snad již o půlnoci." "Po dnešní slavnosti to asi nepůjde, effendi." "Proč? Oznámíš-li mužům, pro co karavana jede, jistě se dobrovolných účastníků přihlásí více než dost." 200'

"To je ovšem pravda, každý rád pojede. Nebude však pro tebe, effendi, přílišnou námahou - -" "Pro mne? Nepojedu nikam. Mne a mého přítele vůbec nepočítej. PověříŠ-li vedením svých mužů Hilala, bude záležitost v dobrých rukou. Hilal s nimi dorazí na místo zítra před setměním, pravé včas, aby mohl práci vykonat. Vrátí se příští noc a pozítří ráno zde budou i s nákladem, který zajistí tvému kmeni převahu nad všemi kmeny pouště." "Ano, ano, souhlasím," zajásal Hilal. "Poběžím hned do duaru, abych oznámil, jaké štěstí nás čeká. la Alláh, ia nabé, ia surúr - ó Alláh, ó Proroku, ó radosti!" Odběhl. Kára ben Nemsi, Herman a Tarik šli za ním. Při tom se Tarik nezdržel a poznamenal: "Effendi, jaká škoda pro tebe, že nepojedeš s Hilalem." "Proč?" "Vzdáváš se tak slávy, která teď připadne mému bratru." "Máš pravdu, bude to velká čest. Ale právě proto ji přenechám Hilalovi." "Nerozumím ti." "Nemyslíš, že svým posláním získá nejen v očích svých soukmenovců, nýbrž i v očích šejka beni Abbasů?" "Alláh il Alláh!" "Přeji mu ze srdce, aby se při výpravě osvědčil, a tak se opět o kousek přiblížil k Hiluji." "Mašallah! Na to jsem nemyslel. Effendi, děkuji ti za svého bratra! Půjdu za ním, abych vše potřebné zařídil. Alláh jisallimak - Bůh tě zachovej!" Odešel. Oba Evropané kráčeli volně k duaru. Ozýval se tam zpěv a rozjařený hovor, hlavně se tam však jedlo a pilo, jak to Arab při slavnostních příležitostech dovede. K našim přátelům tam přistoupil starý Kalaf, jenž dohlížel se šejkem na výběr mužů a zvířat k "výpravě za pokladem" . Dobrovolníků bylo tolik, že mohli bytí vybráni jen ti nejzdatnější Ostatní utápěli v lagmí svůj žal, že nebyli přibráni k výpravě. Slavnostní nálada v důsledku Tarikovy zvěsti ovšem 201

stoupla na bod varu. Tři sta moderních pušek se zásobami střeliva - to byla zpráva, jež syny pouště uvedla v divoké nadšení. Ona také způsobila, že nejvíce přípitků toho večera sklidil vedle Badije a Tarika lovec. On byl tím sráharem, jemuž kmen za vše vděčil. Šeptem i hlasitě byly o něm pronášeny nejpodivnější chvalořeči, jaké umí vymýšlet jen arabský mozek a jaké s pravým přízvukem, barvou a rámusem mohou pronést jen beduínská ústa. "Challi balak! Big abu'l alfa sa'ik - Hle! Přichází Otec tisícerých blesků!" - tak zvolal jeden z hodovníků, když lovec se svým přítelem a

Kalafem přecházeli mimo. "Rozuměl jsi, effendi," zahovořil starý Kalaf, "co pravil onen muž?" "Ano." "Víš, co tím míní?" "Ovšem. Má živou fantazii a představuje si patrně již teď palbu tří set rychlopalných pušek." "Tamám - tak jest!" s hlubokým uspokojením přisvědčoval stařec. "Milujeme tě a ctíme, Jako ještě nikoho, kdo z dalekého západu přišel mezi nás." Všichni tři se ještě chvíli procházeli mezi stany, a vešli i do Kalafova stanu, jenž je pozval k zákusku. V přátelském rozhovoru se tam zdrželi až do chvíle, kdy Hilalova karavana odjížděla. Rozloučili se s ní a pak konečně - minula již dávno půlnoc, mohli pomyslit na odpočinek. Když v ležení již vše utichlo a oni šli pomalu v průvodu obou šejků k zřícenině, zastavil se Kára ben Nemsi a poznamenal: "Podíval ses, Tariku, na strážce u stanu Ibrahima paši?" "Neměl jsem na to vůbec čas, effendi." "Zastavme se tam tedy. Nedůvěřuji příliš bdělosti tvých bojovníků, kteří dnes vypili příliš mnoho lagmí." Otec tisícerých blesků měl pravdu, že nedůvěřoval. Když přišli k strážci, našli ho spícího na zemi; chrápal tak, že vydatně-ji ani nemohl. Vzbudili jej. 202

Muž vyskočil, promnul si oči a poznal, kdo ho vyrušil. Rozpačitě se omlouval. "Máš spát nebo hlídat?" tázal se ho nevrle Tarik. "Odpusť, šejku, oči mi zapadly." "Máš je mít otevřené. Co kdyby se něco stalo!" "Co by se mohlo stát?" "Ti, jež máš hlídat, mohli zatím utéct." "Ne, ne! Ti spějí!" "Jak to víš?" "Suef byl u nich. Řekli mu, že chtějí spát až do druhé modlitby; nikdo je nemá vyrušovat." "Až do druhé modlitby?" zvolal Kára ben Nemsi. "Nesmysl! Tak dlouho člověk nevydrží spát. A Suef? Kdo je ten Suef?" "Otrok obra Faléda." "Ach! Zajatý ben Suef? Falédův otrok? Kdy u nich byl?" "Při první hlídce. Nesl jim večeři." "Obcházel jsi stan?" "Ne. Seděl jsem tady." Lovec významně pohlédl na Hermana. "Divil bych se, kdyby zajatci neuprchli. Měli skvělou příležitost. Podívejme se." Obešli stan a přiblížili se k němu z druhé strany. Ohně sice již nehořely, ale na východě již počínal svítat den. V jeho šeru zpozoroval lovec velký otvor vyříznutý do plátna. "Hle!" zvolal. "Zatím co jsi spal, cizí pašové uprchli!" í,Ó, Alláh!" zakoktal muž a pustil leknutím pušku. "Běž rychle a vzbuď muezzina! Ať dá znamení, aby se všichni shromáždili." Pak vstoupil do stanu. Byl prázdný. A již se také ozvaly údery na poplach a hned nato muezzinův hlas: "Vzhůru, ó, věřící! Setřeste se sebe spánek a zažeňte od sebe sny noci! Stany hostů jsou prázdné. Stalo se neštěstí v ležení synů a hanba v příbytku otců. Vstaňte a běžte, aby uprchlíci 203

byli chyceni! Pospíchejte nohama a volejte hlasem: Alláh zahub lháře, kteří nedbají daného slova!" V ležení nastal ruch. Oba Evropané především působili k tomu, aby nikdo neopouštěl stany. Šlo o to, aby nebyly zničeny stopy uprchlíků. Pak bylo pátráno po otroku Suefovi. Nebyl nalezen, a při nejbližším vyšetřování vyšlo najevo, že s ním zmizeli také tři nejlepší velbloudi. "Utekl!" řekl hněvivě Tarik. "Běda mu, dohoníme-li ho! Kdybych jen věděl, kam se poděli!" Jistě se pustili k beni Suefům." "Dva pašové však chtěli do Egypta." "Budou především hledat ochranu u vašich nepřátel a teprve později se dají bezpečně dopravit do Egypta." "Myslíš tedy, že se obrátili na jih?" "Ano. Pojď s námi. Ale jenom ty, aby stopy nebyly zničeny." Kára ben Nemsi, Herman a Tarik nemuseli dlouho hledat a našli v hlubokém písku stopy tří velbloudů. Lovec je pečlivě pozoroval. "Uplynuly nejméně tři hodiny od chvíle, kdy odjeli!" řekl pak. "Okraje stop se již sesuly. Nedohoníme je již, přesvědčíme se však, zdali se venku v poušti neobrátili jiným směrem. Na koně!" Dvě minuty nato vyjel Kára ben Nemsi s Tarikem a Hermanem jako vichr do pouště a brzy dospěli k místu, kde byl hluboký písek kolkolem rozhrabán. "Co je to?" tázal se s úžasem Tarik. "Byl zde snad sveden boj?" "Počkej! Vyšetřím to!" Při těch slovech seskočil lovec s koně a schýlil se nad stopou. "Co je platné, že pozoruješ každé zrnko písku!" mínil Tarik, který posléze ztrácel trpělivost. "Ztrácíme drahocenný čas!" "Naopak! Získáváme jej. Neboť čím obezřetnější nyní budeme, tím větší jistoty nabudeme a tím rychleji budeme moci 204-

jednat. Ostatně jsem hotov. Co jsem viděl, není ovšem radostné. Zde se tři uprchlíci setkali s Falédem." "Běda! Měl jsi tedy pravdu. Očekával je!" "Ano. Podívej se! Zde seděl, dával si obklady a plival kreV z úst, a to vždy na jedno místo. Přisel od západu, ale nikoli v sám." "Kdo by s ním mohl být? Myslíš, že se na cestě s někým setkal? "Zdá se. Tady jsou dvě široké stopy. Jak víš, kůň nenávidí velbloudí zápach, nechce u velblouda stát. Proto jeli ve dvou skupinách a rozestavili svá zvířata také do dvou skupin. Zde napravo leželo pět Falédových velbloudů, zde nalevo bylo asi pět nebo šest koní. K těm se pak přidali tři uprchlíci a jeli s nimi dál přímo na jih." "Kdo byli ti cizí jezdci?" "Snad beni Suefové." "To by bylo nebezpečné! Z čeho tak soudíš?" "Nesoudím, hádám jen." "Faléd jim nejspíš neřekl, že byl z kmene vyvržen, jinak by s ním nikdo nemluvil." "Divil bych se, kdyby to sami nezpozorovali. Vždyť je poraněn. Jsem přesvědčen, že to byli vaši nepřátelé. A jací nepřátelé zde mohou být?" "Jen beni Suefové." , Je to tak! Ale co ti chtějí u vašeho ležení?" "Snad sem přišli náhodou." "Hm. Nikdo nepřijde náhodou tak blízko k známému a nepřátelskému táboru. Jeďme po jejich stopě." IvOvec vsedl na koně a jeli po stopě dál. Netrvalo dlouho, a zarazil koně. Seskočil se sedla, zvedl něco a ukázal předmět Tanković. Byla to umělecky vyřezaná pochva na nůž. Nedaleko ležel nůž nebo spíše dýka. "Patří Falédovi?" tázal se dychtivě lovec. 205

"Ne," odpověděl Tarik. "Obr neměl nikdy takový nůž. Patří asi někomu jinému, který ho při jízdě ztratil z pasu." "Aj!" pokračoval Otec tisícerých blesků, prohlížeje si rukojeť nože. "Zde je vyryta věta z koránu a jméno majitele." "Přečti to, effendi!" "Krátká zbraň a silná pěst je lepší nežli dlouhá zbraň, ale slabá ruka. Omram el Suefi." "Alláh il Alláh!" zvolal Tarik. "Znáš toho muže?" "Zdali ho znám? Omram el Suefi je zeť šejka beni Suefů. Je z nejlstivějších, nejpotutelnějších a také nejsmělejších našich nepřátel." "Jeďme dále." A opět jeli vpřed, ale záhy se znovu zastavili a Kára ben Nemsi opět zkoumal místo. Pak prohlásil: "Zde leželi beni Suefové a zde se s nimi Faléd setkal. Zdá se mi, že to není příliš daleko od místa, kde jsme s ním mluvili. Teď je vše jasné. Omram el Suefi objížděl s pěti druhy vaše ležení. Jaký účel měla jeho jízda?' "Jen aby vyzvídal!" "Ovšem, byl poslán jako zvěd. A kdy jsou vysíláni zvědové?" "Před válečným tažením." "Beni Suefové mají tedy v úmyslu vás napadnout." "U Alláha, uvítáme je!" "Nejsme ještě hotovi. Těchto šest jezdců jelo na koních. Co to znamená?" Je to zvláštní. Cestou není voda, a bez vody nevydrží kůň ani den, tudíž -

-" "Tudíž?" tázal se lovec. "Tudíž," zvolal Herman, který dosud mlčel, "mají vodu mezi tímto místem a svými pastvinami." "Ale tam není nikde pramen, effendi!" "Dá se tedy soudit, že mají nablízku velbloudy s měchy a vodou." 206'

"Velbloudi nablízku!" zvolal mladý šejk. "To by mohlo být jen tenkrát, kdyby již vytáhli, aby nás nápadu'." "Tak tomu asi je. Jsou už na cestě a vyslali těchto šest jezdců ha zvědy." "Mašallah! A ti se setkali s Falédem, jenž žízní po pomstě. Ale snad se přece mýlíme!" "Ne, je to tak," řekl lovec určitě. "Jak to můžeš tvrdit? Vždyť jsi je ani neviděl, ani s nimi nemluvil." "Byl jsem po léta v cizí zemi, v daleké belad Hamjerika, kde lidé umějí číst v trávě, v písku, v listí na stromech, ve výšinách a v hlubinách, v hlasech ptáků a v hučení větru. V tom všem zkušený muž čte výstrahu, když hrozí nebezpečí. Věř mně. Beni Suefové jsou na cestě, aby vás přepadli, a vyslali šest jezdců na zvědy. Vím to tak přesně, jako bych je byl viděl." "Musíme jednat!" zvolal Tarik. "Především se vraťme rychle do ležení!" Cestou si sdíleli tři muži své myšlenky. "Hlavní věcí je vyslídit nepřítele," mínil Kára ben Nemsi. "To udělám já." "Chceš se za nás vydávat v nebezpečí?" zvolal Tarik. "Nejsem vaším hostem? Není nebezpečí, jež vás ohrožuje, také nebezpečím pro mne?" "Ano, ty jsi hrdina. Zachránil již jsi nás a opět nám podáváš pomocnou ruku. Ale sám jet nemůžeš." "Dáš mi několik dobrých bojovníků." "Pojedu s tebou sám." "Ne, ty jsi šejk, vůdce beni Sallahů. Oči celého kmene se upírají na tebe. Dříve jsi mohl být zvědem, nyní však ne." "Vezměte tedy mne!" řekl Herman. "Doufám, že jsem ještě k potřebě." "Také ne. Vy musíte zůstat v ležení, abyste beduíny rychle naučil střílet z nových pušek. Nevím, kdy se vrátím a byl-li by pak k tomu ještě čas." •207

"Říkáš pravdu," zvolal Tarik. "Oh, beni Suefové mohou přijít! Vždyť budeme mít pušky!" "A oni o tom nevědí. Jak daleko odtud sídlí ostatní ferká vašeho kmene?" Ferká je kmenový oddíl nebo pododdíl. "Nejbližší asi půl dne cesty." "Vyšli k nim posly, aby vám přišli co nejrychleji na pomoc. Než přijdou, vrátím se i já a pak snad budeme moci říci, co dělat." "Vezmeš koně k této cestě?" "Ne. Nevím, jestli a kdy najdu vodu. Musím vzít velbloudy." "Dám je připravit." "Ano, a řekni mužům, aby se chovali klidně; rozčilením a hlukem se nic nespraví." Přes toto upozornění vyvolala Tari-kova zpráva značný rozruch, ale velmi záhy se všichni utišili. Netrvalo dlouho, a poslové vyjeli k ostatním oddílům kmene. Kára ben Nemsi udělil ještě Tarikovi některá poučení a pak vyjel rovněž, provázen třemi zkušenými beduíny na velbloudech. Vyrazili směrem na jih, odkud hrozilo nebezpečí. Silná, nohatá zvířata nenesla kromě jezdců nic než měchy dobře naplněné vodou a malou zásobu datlí. První lovcovou snahou bylo, aby znovu zachytil Falédovu stopu a již se jí nepustil. Podařilo se mu to poměrně snadno. Písek v poušti, bez prachu, je sice neustále v tichém pohybu, i když lidské smysly nerozeznávají vůbec vánek; ale díry, které v písku zanechává prchající velbloud svýma velikýma nohama, nezmizí za polovinu noci, není-li skutečně vítr. Otec tisícerých blesků a tři beduíni cestou nemluvili. Co mohli vědět, věděli. Vše ostatní chtěli teprve vypátrat, letěli mlčky vedle sebe a za sebou, snažíce se jen, aby vše nápadné rozeznali již na obzoru. Jejich hlavním úkolem bylo, aby viděli, aniž sami byli viděni. Tak jeli stále vpřed. Nadešlo poledne a odpoledne. Jen jednou dopřáli zvířatům odpočinku, aby jim dali několik doušků vody; pak jeli v stejném chvatu dále. 208

V poloviné odpoledne seskočil Kára ben Nemsi s hedžina, aby prohlédl stopu. Kývl spokojeně hlavou a řekl: "Kdybychom chtěli, mohli bychom je za hodinu dohonit!" "Opravdu?' ptal se nedůvěřivě jeden z jeho průvodců. "Zcela jistě." "Vzhůru tedy, effendi! Je jich šest, ale my tři se jich nebojíme. Postřílíme je!" "Žertuješ? Co z toho budeme mít, posffflíme-li je?" "Pomstíme se!" "Za co? Dosud nám nic neudělali." "Ach, máš pravdu! A oni nesmějí ani tušit, že známe jejich úmysly. Přijdou, a my je přivítáme. Jsme jim však skutečně tak nablízku?" "Ano. Poznávám to podle tvaru stop. Podívej se jen sem na tyto stopy koňských kopyt! Nejsou již tak ostré jako dříve; jejich chůze byla nejistá. Zvffata jsou tedy unavena. Zastavte!" Lovec ukázal k obzoru, kde se objevila právě řada malých bodů. "Oni!" zvolal jeden z beduínů. "Ano. Ať naše zvířata na několik okamžiků ulehnou, abychom nebyli viděni!" Přinutili velbloudy k pokleku, a když jim pronásledovaní zmizeli z očí, jeli dále. Ale již za krátký čas přiblížili se k nim opět jako dříve. Zdálo se, že karavana jede zvolna a že se obrací zcela jiným směrem. Arab potřásl hlavou a řekl: "Skoro se zdá, jako by chtěli vpravo k Fers el Hadžaru." "Co je to?" "Skalnaté pohoří bez stromů, křovin a vody." "Jsou tam úkryty?" "Pro tisíce mužů." "Nuže, co víc chceme? Víme, kde beni Suefy hledat. Jsou ve Fers el Hadžaru. Vodu si přinesu' patrně na velbloudech. Kdyby mně jen byla krajina známa, odvážil bych se je potají vyslechnout." "Nakreslím ti ji." 209

Beduín sestoupil a ryl metrekem v písku. Kára ben Nemsi chvíli přemýšlel, pak se tázal: "Jak daleko je tam ještě?" "Snad bychom tam dorazili ještě před západem slunce, kdybychom nemuseli jet volněji, než ti před námi." "Hm! Uděláme tedy okliku, abychom přišli k Fers el Hadžaru z jiné strany, odkud neočekávají nic nepřátelského. Znáte ty skály v celé jejich rozloze?" "Ne. Jsou tam místa, kam se ještě člověk nedostal." "Nemáš tedy tušení, kde se tam beni Suefové utábořili?" "Ne." "Přesto doufám, že naše jízda nebude marná." Beduín se tvářil zamyšleně a řekl: "Snad přece. Jen stopa, kterou jsme až dosud sledovali, nás může k nim zavést Opustíme-li ji, nenalezneme ji už. Ale ty jsi byl v zemi, o níž jsi vypravoval, že život tam závisí na znalosti stop. Snad pak znovu najdeš stopy velbloudů?" "Mám ovšem zrak cvičením velmi zbystřený, ale jako kočka nebo pardál v noci přece nevidím. Doufám však, že mně pronásledovaní neujdou. Musíme si dát pozor, aby nás neviděli, neboť zpozorují-li nás, bude náš úmysl nejen zmařen, ale octneme se dokonce v přímém nebezpečí, neboť je nás málo proti přesile. Pověz: Domníváš se, že by uprchlíci udělali okliku?" "Ne, jistě ne." "To si myslím i já. Myslím, že jedou přímo k svému cíli. Již po dvě hodiny tvoří stopa přímou čáru, a jsem přesvědčen, že ta čára spolehlivě ukazuje k místu, kde táboří beni Suefové." "Souhlasím s tebou, effendi." "Podívej se přímo tímto směrem. Co vidíš?"" "Množství skal, jež se zvedají na obzoru." "To je Fers el Hadžar. Podívejme se, lze-li tam rozeznat některou podrobnost, podle níž bychom se mohli řídit." 210

Otec tisícerých blesků vytáhl dalekohled a několik okamžiků jun pozoroval. Pak řekl: "Pravé v bodě, k němuž vede stopa, stojí dvě dost úzké skály blízko u sebe. Podobají se sloupům. Znáš je?" "Dovol, abych se podíval tvými skly!" Lovec mu podal dalekohled. Protože se Arab nevyznal v používání teleskopu, nebylo pro něho snadné nalézt zmíněné skály, konečně se mu to však přece podařilo. Řekl: "Znám je! Jsou to Benat el Hava." "Dcery bouře? Proč se tak nazývají?" "Byly prý bouří svrženy z pohoří a uvázly dole." "Vysvětluji si jejich vznik jinak, ale to je vedlejší. Hlavní je, že nám poskytují pevné měřítko. Protože ti, jež pronásledujeme, jedou k těmto Dcerám bouře, nalezneme u skal jejich stopy, a jsem přesvědčen, že ted' můžeme bez obav změnit směr." Po této rozmluvě udělali veliký oblouk, který vedl více vlevo, tedy k východu. Při tom museli velbloudi vyvinout všechnu svou rychlost, a tak se stalo, že byli již před západem slunce v stejné výši s Fers el Hadžarem, jenže poněkud vlevo od něho. Nato se obrátili ostrým úhlem přímo k skalám, a dorazivše k nim, vjeli kousek cesty do skalního bludiště, kde zarazili. Octli se na místě obklopeném hromadami skalních trosek, v nichž nemohli být tak snadno spatřeni. "Zdržíme se zde?" ptal se beduín, který dosud hovořil. "My dva ne, jen naši průvodci." "Co uděláme?" "Půjdeme mezi těmito skalními útesy dál, až k Dcerám bouře. Doufám, že k nim dorazíme dřív než nastane tma. Najdeme stopy a půjdeme po nich, až hledané najdeme." "Proč jen my dva?" "Někdo musí zůstat u velbloudů. Ostatně dva muži se mohou snadněji ukrýt a snadněji uniknout pozornosti, než když je více vyzvědačů." 211

"Budou-li však za naší nepřítomnosti naši druhové odhaleni, budou ztraceni a my s nimi. Nebudeme pak mít zvířata, abychom unikli." "Nebudou odhaleni, budou-li chytří a opatrní. Každý z nich bude mít úkol. Jeden vystoupí na skálu a ukryje se v drobném kamení. Odtud přehlédne celé okolí a bude střežit druhého, který ošetří a napojí velbloudy. Objeví-li se poblíž někdo, ať se chovají klidně. Budou-li však odhaleni, prchnou, a to různými směry. O půlnoci pak se opět vrátí sem, aby nás vzali s sebou. Zvířata jsou dost rychlá, aby je zachránila, a až nastane noc, bude sotva možné je zde nalézt." Když Kára ben Nemsi udělil dvěma beduínům potřebné rozkazy, vydal se s třetím na cestu. Směr, kterým šli, vedl středem zřícenin a cesta byla pokryta drobným kamením, takže nebylo snadné se dostat vpřed, zvláště když se za každým skalním útesem ještě přesvědčován', že za ním není nepřítel. Přesto se však dostali k oběma Dcerám bouře dříve, než nastala noc. Když dorazili k té první skále, zapadlo právě slunce za obzor. Byl čas večerní modlitby. Arab poklekl, nedbaje nebezpečného postavení, aby vykonal svou pobožnost. Učinil tak tiše, jak okolnosti vyžadovaly. Pak kráčeli dále k druhé skále. Zdaleka se zdálo, že Dcery bouře jsou zcela blízko u sebe; nyní se však ukázalo, že jsou od sebe vzdáleny asi tři čtvrtě kilometru. Oba zvědové kráčeli za sebou, a lovec napřed; skrývaje se za každým větším kamenem pátral stále kupředu. Nedošel ještě k druhé Dceři bouře, když v tom ukázal na zem. "Hle, stopy! Měl jsem pravdu. Stopa vede vlevo, přímo do skal. Zabočme tam také." "Budeme zpozorováni. Je zde otevřená cesta, neboť skály se rozestupují." "Nepůjdeme tou cestou přímo, nýbrž souběžně s ní v úkrytu za kameny." 212

Úzkostlivě se snažili, aby nezanechali stopy. Plížili se jižním směrem hlouběji a hlouběji do skalního bludiště. Lovec, kráčející napřed, se náhle zastavil a šeptal: " "Poslouchej!" "Muezzinovo prkno!" S napětím naslouchali, a skutečně, hlubokým tichem kamenné pouště se ozval dálkou tlumený hlas předříkávače modliteb: "la el moslemin, hai el sallá! - Vzhůru, věřící, k modlitbě!" "Ano. Zdvojnásobme opatrnost." "Modlí se pozdě. Neviděli ve skalách, kdy se slunce ponořilo do písku. Alláh jistě nevyslyší jejich modlitby, neboť on miluje přesnost." Lovec se této naivnosti usmál, neřekl však ani slovo, neboť se z dálky ozval hluboký, temný zvuk, podobající se hukotu vody. "Modu' se," šeptal Arab. „Jaká neprozřetelnost!" "Dokazují tím, že se zde cítí v bezpečí. Pojďme dál!" Tma byla stále větší, to však bylo oběma zvědům jen vhod. Nemuseli již dávat pozor, věděli, kterým směrem jít a v jaké vzdálenosti hledané naleznou. Nešli příliš daleko; lovec se právě chystal zahnout za skalní roh, když náhle ustoupil. "Co je?" ptal se jeho průvodce. "Dva muži. Málem mne zahlédli." "Přicházejí?" "Ne. Stojí na volném prostranství, jež se rozkládá za touto skálou." "Dovol, ať se podívám!" Beduín ulehl na zemi a lezl zvolna tak daleko, až mohl prostranství přehlédnout. Zůstal chvíli bez pohnutí, pak se obrátil. "Šejk Suefů a jeho zeť Omram," šeptal. "Ah! Na ty se musím také podívat!" 213

Nahlédl za skálu, ale hned nato udělal rychlý pohyb a řekl: "Rychle za kameny! Přicházejí! Varuj se způsobit hluk!" Oba uskočili za skálu, o níž se opíral jiný, napolo převržený balvan, takže mezi nimi byl otvor. Skrčili se, držíce pušky těsně u těla. Otvor byl dost veliký, aby je úplně ukryl. Za okamžik se ozvaly kroky, a oba beni Suefové vyšli. Beduín si připravil pušku. "Skloň zbraň a nestřílej! V nejhorším případě použijeme nože!" řekl lovec. Oba Suefové se zastavili přímo před úkrytem, aby pokračovali v hovoru. Zvědové slyšeli tato slova: "K čemu je rozestavovat?" tázal se šejk. "Přijdou. Jsem přesvědčen, že přijdou." "Nesmysl! Vždyť o nás nikdo neví." "Budou-li pronásledovat Ibrahima pašu, přijdou na naši stopu!" "Nevěřím tomu. Budou rádi, že se jich zbavili." "Beni Sallahové snad. Ale cizinec, o němž Faléd vypravoval, je chytrý muž, ten se za nimi pustí zcela jistě." "Ani ho nenapadne. Faléd byl přemožen, a kmen dostal nového šejka. Bude velká slavnost, potom také Badijina svatba s tím chlapcem Tarikem. Nikdo nepomyslí na to, aby uprchlíky pronásledoval. To mi věř! Jsem starší a zkušenější nežli ty." "Ano, jsi zkušenější, a jsi šejk. Proto se nechci s tebou přít. Ale přece bys mohl postavit aspoň jednoho bojovníka na stráž u obou Dcer bouře. Bude to rozhodně lepší." "Upokojí-li tě to, udělám to. Na to je však ještě čas. Nastává noc, a není možné, aby Sallahové stopu našli. Přijdou-li vůbec, přijdou až za svítání, a pak je ovšem přivítáme." "Co uděláš s Falédem?" "Nemyslím na něho. Slovo, které jsi mu dal, neplatí, neboť ze všeho, co jsem slyšel, vidím, že je vyvržencem, veskrze mužem bezectným." 214

"Ano. On se za to hanbí. Byl přemožen a prosil o milost. Přijmeme ho do kmene?" "Blázníš? Máme se znečistit bezectným přeběhlíkem?" "A jeho majetek?" "Nedostane nic. A domnívá-li se, že získá Badiju nebo její sestru, velice se mýlí. Použiji ho, abych se dozvěděl, co chci vědět a pak ho zapudíme. Pokynul jsem ti, abys šel za mnou právě proto,

abych se s tebou o samotě poradil o něm a o druhých dvou." "Nuže, co s oběma vyslanci?" "Jsou proti místokrálovi, a to je mi vhod. Dal jsem jim sůl a chléb; jsou tedy našimi hosty jak dlouho budou chtít. Mohou nám velmi prospět." "Souhlasím, ačkoli se mi zdá, že nejsou příliš udatní." "Udatností není při tom zapotřebí. Máme šest set bojovníků a přepadneme nepřítele tak náhle, že k boji vůbec ani nedojde. Všichni budou pobití, jakmile vyjdou ze stanů." "Rád bych, aby to bylo tak snadné, ale stále myslím na onoho cizince. Faléd mu kině, a oba vyslanci též. Přikládají mu všemožná hanebná jména; ale soudím právě podle vzteku, s nímž o něm mluví, že to je muž, s nímž je nutno počítat." "Šejtan nechť si ho vezme!" zvolal šejk. "Jen jemu máme co děkovat, že naše pušky zmizely a nyní snad padnou do rukou nepřátel." "Meh" jsme lépe pátrat." "Pátrali jsme dost dlouho, Frank však nepátral vůbec a nalezl je. Kdyby byl aspoň Falédův sluha, který nám tu zprávu přinesl, věděl něco určitějšího o místě nálezu. Že by byl džaur se svými průvodci naši kafilá přepadl, nevěřím. Spíše soudím, že byla zasypána samumem, a Frank náhodou nebo šejtanovou pomocí našel místo neštěstí." "Vlastně mu buďme vděčni," řekl Omram, "kdyby byl pušky neobjevil, zůstaly by možná navždy pohřbeny." 215

"Máš pravdu. Takto je pro nás Sallahové vyhrabou a my si je od nich vezmeme. Bez nich však musíme být dvojnásob opatrní." "Rozhodl jsi již, kdy provedeme útok? - Ještě v noci?" "Ne. Nastal by tu zmatek, který by nejvíce uškodil nám. Ve tmě těžko rozeznáš přítele od nepřítele." "Tedy za svítání?" "Ano. Když nastává den, bývá spánek nejtvrdší. Sallahové mají slavnost, uléhají pozdě a ráno budou jistě tak znaveni, že se ani nepostaví na odpor." "Nemusíme tedy vyjíždět časně," mínil Omram. "Vyrazíme zítra o poledni. Na půl hodiny před ležením zastavíme, abychom si oddychli, a hodinu před svítáním půjdeme do boje." "Koně necháme v poušti?" "Ovšem. Zvířata by nám byla jen na obtíž. Padesát mužů, které u nich necháme, je přižene za námi. Mašallah! Jakou kořist dobudeme!" "V poušti bude veliký křik a ve všech oázách beni Sallahů nesmírný řev. Z této porážky se nikdy nevzpamatují, my pak zbohatneme nade všechny jiné obyvatele pouště. Pojď tedy. Ukážu ti místo, kde postavíme hlídku." Nato šejk i jeho zeť odešli. Beduín ležící vedle lovce zvedl za nimi pěst. "Jděte! Beni Sallahové teď vědí dobře, co mají dělat aby překazili vaše plány!" "Ano," usmál se Kára ben Nemsi. "Slyšel jsi vše?" "Ano, vše! Alláh il Alláh! Víš, co bych teďnejraději udělal?" "Máš asi chuť dopustit se velké hlouposti." "Myslíš, že by bylo hloupostí plížit se za těmi muži a vrazit jim nůž do srdce?" "Ano. Nesmírná hloupost by to byla a kromě toho úkladná vražda. Pojďme!" "Půjdeme-li zpět, musíme kolem nich." "Dáme se tudy vpravo. Následuj mne!" 216'

Oba se plížili co nejrychleji kamenným bludištěm. Dcery ouře, podél nichž se ubírali, zanechali za sebou vlevo a kráčeli "pak po kraji pouště podél skal až dospěli k místu, kde čekali fjejich dva druhové. Ti neočekávali tak brzy jejich návrat a byli ovšem velmi zvědavi na výsledek jejich vycházky. Arab jim v krátkosti řekl, co výslechu', a pak vsedli na velbloudy a vyrazili. ", Za nějaký čas se objevilo na západní obloze hluboké, azurově jasné místo, žlutě zbarvené. Tento zjev Kára ben Nemsi ještě nikdy neviděl; proto se tázal, znamená-li to snad příchod bouře. "O, ne," odvětil beduín. "Naopak, znamená to pro nás něco dobrého. To jasné místo je otvor, z něhož za chvíli vyjde rí el lejla." Rí el lejla je chladný noční vítr. V Sahaře je ovšem velkou vzácností, aby se zvedl skutečně chladný noční vítr. Písečná rovina se nasytí za dne slunečním žárem a v noci jej opět sálá. Povstane-li vánek, bývá horký a působí únavně na člověka i na zvffe. Arab měl však pravdu. Za krátký čas začal od západu vát chladný vánek, při němž velbloudi napjali dlouhé krky a zdvojnásobili své kroky. Vítr dost vzrůstal. "To je dobré," řekl Kára ben Nemsi. "Tento vítr není sice bouře, má však dost síly, aby zavál naše stopy. Beni Suefové nenajdou ráno nic, z čeho by mohli usuzovat na naši přítomnost ve Fers el Hadžaru. Tím neočekávanější bude výsledek jejich darebáckých choutek." Čtyři jezdci potřebovali asi dvanáct hodin, aby dospěli od duaru Sallahů k Fers el Hadžaru. Ani k zpáteční cestě nepotřebovali více času, ačkoli velbloudi byli znaveni. Noční větřík jim dodal síly. - - 217

Kapitola desátá BOJ NA DUNÁCH

Když Otec tisícerých blesků a tři ostatní beduíni časné zrána dorazili do ležení, nikdo tu nespal. Do ležení přitáhly před nimi již dvé ferká, pododdělení kmene ze sousedních oáz, takže bojeschopných mužů tu bylo již asi osm set. Sotva lovec a jeho druhové seskočili se sedel, přichvátali ze všech stran zvědavci, aby se dozvěděli; jaké zprávy přinášejí. Rozumí se, že se hned zase sešlo shromáždění starších, které mělo o zprávách uvažovat. Lovec vypravoval podrobně, co vyslídil. Když dokončil svou zprávu, obrátil se starý Kalaf k Tarikovi: "Promluv nyní ty, abychom slyšeli, co soudíš o té věci." Mladý šejk odpověděl: "Jsem příliš mladý. Jsou zde starci zkušení v moudrosti, jsou tu bojovníci starší než já. Ti nechť promluví." "Tvá řeč se mi líbí. Sluší se mladosti, aby byla skromná a kdo ctí stáří bude sám jednou důstojně nosit šediny. Ale ty jsi šejk, vůdce kmene. Jsi povinen říci první slovo!" 218'

Tarik byl poněkud v rozpacích, ačkoli to nedal najevo. Před jjovníky kmene se nestyděl; byl jim roven zmužilostí i rozhle-ale byl včerejšího dne přítomen cvičení, když Herman fepoučoval muže o užívání zbraní, a při tom pozoroval, jakou •'převahu má Evropan nad beduínem. A před lovcem měl úctu ještě mnohem větší. Proto bylo pro něho těžké vyslovit svůj názor. Vytočil se tedy z kličky a pravil: "Ano, jsem šejk, a jako šejk znám své povinnosti. Máme hosty, a hostům třeba vzdát úctu. Chtějí bojovat po našem boku, jsou ochotni nasadit pro nás svůj život, prokázali nám již velmi důležité služby, a proto je spravedlivé, aby effendi promluvil první." "Máš pravdu," řekl Kalaf. "Vidím, že jsme dostali za vůdce pravého muže. Budeš-li dále jednat s takovou moudrostí, bude tvé jméno zaznamenáno ve všech knihách potomků, jak dlouho vůbec potomci budou. Prosím tě tedy, effendi, abys nám řekl, jak bys jednal na našem místě." Lovec věděl, proč mu mladý šejk ponechal slovo. S úsměvem pronesl: "Jeho jméno bude nejen čteno v knihách potomků, ale můj přítel a já budeme vypravovat o Tankoví, šejku udatných beni Sallahů, ve všech zemích kam se

dostaneme. Alláh žehnej vašemu kmeni a bojovníkům beni Abbasů, kteří jsou vašimi hosty. Budou i oni za vás bojovat?" "Budeme bojovat po boku našich přátel," odpověděl šejk Abbasů. "Ne!" zvolala Badija z okraje zříceniny, kde stála, aby slyšela poradu. "Přišel sem snad můj otec proto, aby byl zasažen kulí?" "Jsem v rukou Alláhových zde i na pastvinách našeho kmene. Není snad osud člověka určen již od počátku? Budu-li bojovat po vašem boku, splním vůli Tvůrce stejně jako bych nebojoval. Proto volím boj. Sallahové nesmějí považovat beni Abbasy za zbabělce." "Ne! To nesmějí!" křičeli příslušníci jeho kmene. 219

"Dobře," řekl Kára ben Nemsi. "Budete tedy bojovat. Dříve než sestavíme plán, musíme poznat přítele a nepřítele. Nepřítel má šest set bojovníků, z nichž padesát zůstane u zvířat. Nás je osm set mužů, máme tedy nad Suefy převahu. Nadto dostanete nové pušky a náboje. Můžeme mít tedy pevnou důvéru, že dobudeme vítězství." Ze všech stran se ozývaly výkřiky souhlasu. "Ale každé vítězství stojí oběti. Moudrý vůdce má především na zřeteli, aby ty oběti byly co možná malé. Tak smýšlí i Tarik, váš šejk. Myslíš snad, že máme čekat, až přijdou Suefové a zaútočí na tábor?" "Alláh uchovej! To nemyslím!" odpověděl Tarik. "Máme jim tedy vyjít vstříc a útočit sami?" "Ano! To je rada, kterou jsem chtěl dát, jestli moudrým mužům je vůbec rady třeba." "Tvá rada je nejlepší, jaká může být. Vy táhneme-li jim vstříc, vzdálíme bojiště od ležení. Stáda se mohou dál klidně pást;4 l ženám a dcerám, starcům, slabým i nemocným nebude zkřiven' vlas, a přece zničíme nepřítele dříve než se dostane k tomu, aby' použil své pušky. Dobudete pak vítězství tak slavného, jaké v poušti ještě nebylo vybojováno. To je návrh vašeho šejka a já s ním souhlasím. Alláh dej Tarikovi, šejku beni Sallahů, mnohá léta a mnohé dny." „'ali Tarik, 'ali Tarik!" zvolali beduíni. "Sláva Tarikovi, sláva Tarikovi!" Tento výkřik byl opakován i Badijou. Obličej Tarikův zazářil radostí. "A my budeme bojovat po vašem boku!" řekl šejk Abbasů. "Vy," řekl Otec tisícerých blesků, "budete chránit po dobu boje ležení. Uvítáte a pochytáte Suefy, kteří by se snad probili našimi řadami, aby zde loupili a plenili. Jsi s tím srozuměn, Tariku?" "Jsem!" odpověděl tázaný. "Svěříme ti, ó šejku, vše, co máme. Víme, že tábor věrně ochráníš." 220

Došlo k projednávání podrobností plánu. Bylo umluveno, že jfcepřítele nepřepadnou přímo, nýbrž ho budou očekávat venku u písečných náspů, jež se táhly asi čtvrt hodiny na jih od ležení. Tyto náspy byly tak zvané medanny, stěhovavé písečné kopce I jemného pohybujícího se prachu. Vánek přicházející od západu feně písek na západní stranu těch náspů, a nahoře písek spadává na východní stranu. Proto putují tyto vršky sice zvolna, ale neustále od západu k východu. A i když náspy nebyly vysoké, mohli se přece za nimi ukrýt, vleže na zemi. Tam chtěli nepřítele pustit co možná nejvíce k sobě a znenadání na něho vystřelit. Protože pušky nesly mnohem dál, než špatné zbraně nepřátel, nehrozilo jim při této taktice nebezpečí. Pravému křídlu bojovníků měl velet Tarik, levému Kára ben Nemsi; Herman měl zůstat u zálohy. Šejk beni Abbasů pak -jak již bylo řečeno - měl chránit se svými bojovníky ležení, kdežto Hilal jakmile se vrátí, měl s několika dobrými běhouny jít nepříteli vstříc a pozorovat ho, aniž se však sám dal vidět. Toto opatření bylo nutné pro případ, že by nepřítel přišel snad z jiné strany, než odkud byl očekáván. Všechno záviselo, jak bylo patrné, na včasném Hilalově návratu. Což kdyby nenalezl zasypanou karavanu? Což kdyby přijel pozdě? Ovšem, ani pak by nebylo nic ztraceno, neboť Sallahové měli již teď nad útočníky převahu, ale Tarikovi šlo o více než o odražení nepřítele. Chtěl jeho moc úplně zlomit a k tomu musel mít pušky. A aby se s nimi jeho bojovníci naučili zacházet, bylo nutné, aby byly zbraně zavčas na místě. Proto navrhl Kára ben Nemsi, aby byla Hilalovi vyslána vstříc kafila s prázdnými velbloudy, která měla část nákladu převzít a tak urychlit návrat karavany. "Co myslíš, effendi," tázal se Tarik, "kdy se vrátí můj bratr?" "To záleží na tom, kdy nalezl místo, kde byla karavana zasypána. Šlo-li vše dobře, dorazil tam včera pozdě odpoledne. Do setmění mohl být s prací hotov, a vyrazil-li hned zpět, je možné s jeho návratem počítat dnes odpoledne. Byl-li něčím 221

zdržen, ať hledáním místa, či obtížnější prací při vyhrabávání, pak se jistě vrátí až v noci." "To by nebylo dobré," zvolal šejk. "Musíme udělat vše, abychom jeho návrat urychlili, a proto souhlasím, aby mu byla vypravena vstříc kafila." "Kdo ji povede?" tázal se Kalaf. "Žádný z nás nezná cestu a pochybuji, že Hilalovy stopy budou ještě patrné. Rí el lejla je jistě dokonale zavál." "Svěříš-li mi své muže," odvětil lovec, obraceje se k Tarikovi "slibuji, že se přičiním, aby zde pušky byly co nejdřív." "Hamdulillah!" zvolal Tarik. "Veliké břímě mi snímáš se srdce, effendi! Jsem si nyní jist, že vše dobře skončí." Nikdo nic nenamítal. Válečná porada se skončila, a muži se rozešli po své práci. Odlévali koule, dělali náplasti, připravovali náboje, doutnáky byly potírány prachem, nože a špice kopí byly ostřeny, krátce řečeno každý se připravoval k nastávajícímu boji. Lovec ve spěchu pojedl, a za půl hodiny byla nová karavana připravena k pochodu. Sestávala z pěti jezdců a dvaceti jízdních velbloudů, nejlepších, jaké Sallahové měli. Vyrazila přímo k západu největší rychlostí, jaké byla zvířata schopna. Po třech hodinách, kdy urazili nejméně dvojnásobný kus cesty, jaký mohl ujet HUal se svými těžce naloženými velbloudy, vyňal Kára ben Nemsi dalekohled, aby jím pátral ve směru své dráhy. Podle svého výpočtu očekával, že by se již mohl s Hilalem setkat. Nespatřil nic, proto pobídli velbloudy znovu vpřed. Po uplynutí nové čtvrthodiny pozoroval lovec obzor před sebou znovu. A tentokrát s úspěchem. Na nejvzdálenějším písečném hřebeni se vynořil jezdec na hedžinu a za ním řada velbloudů. Netrvalo dlouho, a obě karavany se sešly. Hilal již zdálky poznal lovce a když se přiblížil se na doslech, volal: "Hamdulillah, effendi! Máme je! Tři sta pušek a třicet beden nábojů. Alláh akbar - Bůh je veliký!" A ještě dříve, než mu lovec mohl odpovědět, ptal se: 222'

"Stalo se něco v duaru? Proč nám jedete vstříc s tolika zvířaty?" Několika slovy upokojil lovec jeho zvědavost. Zatím co byl náklad překládán a rozdělován, vyprávěl Hilal své příhody. Místo neštěstí nalezl snadno, dík tyči, která dosud stála na svém místě. Vyhrabávání nákladu trvalo až do noci, ale zato vše, každičký předmět, byl sebrán a naložen. Po ukončení práce nebyla ztracena ani minuta, a kafila nastoupila zpáteční cestu. Přesto, že si velbloudi zatím odpočinuli, nebyl návrat při těžkém nákladu tak rychlý, jak by si byl Hilal přál. Přesto doufal, že před večerem dorazí do duaru.

Příchod pomocné karavany tento rozpočet zlepšil. Neuplynula ani čtvrthodina a bylo vše hotovo. Tři sta pušek a jedna bedna nábojů byly naloženy na čerstvá zvířata pomocné kafily, a již pokračovali v návratu. Krátce po el asru, odpolední modlitbě, dorazili k cíli, kde byli přivítáni nekonečným jásotem. Lovec požádal Hermana, aby převzal pušky a rozdělil je mužům, kteří již na ně dychtivě čekali. Upozornil jen, že pušky z prvního poškozeného balíku bude nutno vyčistit, pak odešel do svého stanu, neboť únavou již sotva stál. Požádal Tarika, aby jej po dvou hodinách dal vzbudit, ulehl. Herman a Tarik rozdělili zatím pušky nejlepším střelcům, a pak nastalo veselé bouchání, střelba jako o závod, neboť každý ze šťastných majitelů pušek se chtěl co nejdříve obeznámit se soustavou a schopností své zbraně. Herman Eaglenest měl hned plné ruce práce s vysvětlováním a odpovídáním na nesčetné dotazy. Po dvou hodinách byl Otec tisícerých blesků probuzen. V té chvíli Hilal, jak bylo určeno, vyrazil s několika svými soukmenovci, aby pozoroval nepřítele. Oba Evropané zůstali ještě v duaru, a jen Tarik spěchal do zříceniny, aby Badiji, s níž od rána nemluvil, sdělil vše, co se stalo. Očekávala už jej. Mlčky vyslechla jeho vypravování a pak položivši mu zlehka ruku na rameno, tiše zabědovala: "Zasáhne-li tě kule!" 223

"Snad to nebude vůle Alláhova!" "Tolik se bojím." "Upokoj se! Vždyť nám Alláh poslal ty nádherné pušky, jež nesou tak daleko, že nepřátelská kule nás nemůže ani zasáhnout. Plán boje je rozvržen tak, že nejsme skoro v nebezpečí." "A ten plán je od tebe!" řekla hrdě khánum. "Myslíš?" "Vždyť jsem to slyšela." "Ó, effendi je moudrý muž. Sám plán vymyslel, ale řekl jej tak, jako by byl ode mne. Nezpozorovala jsi, jak chytře upokojil tvého otce? Ten převzal obranu ležení, v němž neuvidí jediného nepřítele!" "Alláhovi chvála a díky! Zažila jsem tolik úzkosti od včerejška, kdy jsem slyšela, že zde byli zvědové Suefů!" "Badijo, jak je to možné? Vždyť jsi byla vždy tak zmužilá! Jezdíš na nejdivočejším koni, umíš zacházet se zbraněmi a ještě nikdy jsi se nestrachovala." "Ano, až dnes! A mám teď důvod k úzkosti! Protože někoho miluji a bojím se o něho." "Myslíš svého otce?" tázal se Tarik. "Jeho a ještě více tebe!" odpověděla upřímně. Vtom se za nimi ozval jiný hlas: "I já mám veliké starosti." Byla to Hiluja, která se tiše přiblížila. "O koho?" tázal se Tarik se smíchem. "Snad o Faléda, obra?" "Ó, nežertuj! Cítím opravdu úzkost. Proč právě Hilal má jít vstříc nepříteli? Nenáviděla bych effendiho, kdyby se Hilalovi něco stalo. On to byl, jenž mu přidělil tu nebezpečnou úlohu." "Hilujo, myslím, že spíš bys mu měla být zavázána díkem." "Díkem? Proč?" "Dal Hilalovi příležitost, aby se před tvým otcem vyznamenal. Ano, effendi má ve své hlavě více moudrosti, než všichni mužové naší džemy dohromady. Ostatně Hilalova úloha není tak 224

nebezpečná. Jde vstříc nepříteli, ale ustoupí, jakmile ho spatří. Nemusíš mít starosti." Opodál stála Zykyma a dívala se na ležení, dnes tak pohnuté. Na koho myslela? Viděla a slyšela, jak se zde strachovala dvé milující srdce o osudy svých drahých. Měla snad i ona starost a úzkost? Její sličný obličej byl velice vážný, a kdo by ji byl viděl, zpozoroval by slzu, jež jí zvolna skanula po tváři.

Beni Suefové dorazili na místo, kde chtěli před přepadením rozbít ležení o půlnoci. Ibrahim pasa, Faléd i Polikev byli s nimi. Obr si dal zatím oko úplně odstranit a dutinu zavázat. Horečka raněných ho nesmírně sužovala, ale ještě více ho mučila touha po pomstě. Podnikl dalekou jízdu v největším sebezapření, s napětím veškerých svých sil, zpozoroval však, že beni Suefové o něho jeví jen nepatrný zájem. To ho hryzlo. Setkával se všude jen s lhostejnými anebo opovržlivými obličeji. Šejk s ním promluvil jen několik slov; Omram, jeho zeť, byl nyní zamlklý. Faléd pociťoval nedůvěru a vyhledal Omrama, jakmile mužstvo rozbilo stany. Našel ho o samotě. "Co chceš?" tázal se Omram hlasem tak nevlídným, že Faléd ihned pocítil jeho nepřízeň. "Chci s tebou promluvit." "Myslím, že jsme již promluvili o všem, o čem mohlo nebo mělo býti promluveno." "Ano, ale rád bych od tebe ještě jednou něco slyšel." "Není třeba. Co bylo řečeno, víš. Proč nejsi na místě, jež ti bylo vykázáno?" "Nejsem otrok, abych poslouchal!" "Eh!" zamračil se Omram. "Připomínáš mi, že máme právo udělat z tebe otroka." "Co říkáš?" "Nebyl jeden Suef tvým otrokem? A nezní zákon pouště: oko za oko?" 225

"Přivedl jsem vám vašeho Suefa zpět." "Mohli bychom té tedy zbavit svobody na stejně dlouhou dobu, po níž byl on otrokem, nemyslíš?" "Mluvíš podivně! Zapomněl jsi, co jsi mi včera slíbil?" "Nezapomněl, ale ty zapomínáš, že jsi bezectný." "U šejtana, neopakuj to slovo. Ptám se, dostojíte mi ve slovu či ne?" "Obdržíš, co ti náleží." "To není odpověď. Mluv jasně! Budu přijat za člena vašeho kmene?" "O tom rozhodne shromáždění!" "Smím bojovat o Badiju?" "To určí džema." "Obdržím zpět svůj majetek?" "Promluvím o tom se šejkem." "Ty mi tedy neodpovíš na žádnou otázku otevřeně?" "Jak bych mohl! Nejsem šejk." "Včera jsi mně to všechno slíbil." "Ano, učinil jsem tak a také pro tebe udělám vše, co budu moci. Více nežádej! A nyní jdi na své místo. Brzy vyrazíme." "Poslali jste mně k mužům, kteří mají zůstat vzadu. Myslíš, že budu u nich čekat, až bude po boji?" "Ano." "Chci také bojovat." "Nemůžeš. Jsi nemocen." "Není pravda. Jsem zdráv a chci se pomstít!" "Uděláme to za tebe. Jdi, říkám, a ošetřuj se!" "Pověz mi tedy ještě aspoň jedno! Zvítězíte-li, dostanu podíl na kořisti?" "Kořist bude rozdělena, a ty dostaneš, co ti podle našich zákonů náleží." Faléd již věděl, na čem je. Omramovy odpovědi byly opatrné a dvojsmyslné. Faléd však nedal najevo, že pochopil, a řekl jen: 226'

"Dostanu-li, co mi náleží, budu spokojen. Alláh dejž ti požehnání!" V duchu si však myslil: Alláh tě zatraťl Šel k zavazadlům , a posadil se mezi šejkovými koňmi a velbloudy. Jeho oko bylo upřeno na nádhernou šejkovu klisnu ryzku. "Ta má cenu celého jmění," myslel si. "Chce-li mne šejk podvést, dobře, podvedu ho sám. - A s beni Sallahy mohu ještě počkat. To nepospíchá." Brzy ho však napadla jiná myšlenka. "Půjdu ještě k pašovi. Jestliže i on je proti mně, budu jednat sám." Faléd se opět zvedl a plížil tam, kde seděla dvojice emisarů. Přes panující temnotu poznali jeho velkou postavu hned, jakmile k nim přistoupil. "Zúčastníte se boje?" tázal se jich. "Ne," odpověděl Ibrahim pasa.

"Zakázali vám to?" "Kdo by nám to zakazoval? Nemáme však chuť bít se za někoho." "Jste velmi moudří, ale uvažte, že pak nedostanete podíl na kořisti." "Nepotřebujeme jej. Ty bys kořist mohl potřebovat a přece ji nedostaneš." "Kdo to řekl? Šejk?" "Poslyš, Faléde! Přijal jsi nás za hosty a vlídně jsi s námi jednal, pomohl jsi nám k útěku, budu jednou jednat proti chytrosti a povím ti, co bych vlastně měl zamlčet. Ano, měl bych mlčet, neboť beni Suefové jsou nyní našimi spojenci, a našli jsme u nich to, co nám bylo u Sallahů odepřeno." "Nikoli mou vinou." "Ne. Proto ti radím, abys od šejka Suefů nic neočekával. Po vítězství tě zavrhne. Nechce mít u sebe bezectného člověka. -Teď víš, co máš dělat!" Faléd zaskřípal zuby. "Vím. Děkuji vám! Zůstanete u beni Suefů déle?" "Několik neděl." 227

"Mohl bych se s vámi později setkat?" "K čemu by to bylo? Nemůžeš nám prospět." "Za to vy můžete prospět mně." "To se již stalo. Odplatil jsem ti svou upřímností tvé pohostinství. Jsme vyrovnáni." "Nechť vás tedy mor zachvátí stejně jako všechny beni Suefy!" "Měj se na pozoru, Faléde!" Ale obr již odcházel, třesouc se vztekem. Sotva usedl na svém místě, ozvalo se ležením tiché zvolání. Byl to rozkaz k pochodu. Bojovníci vyrazili. Jenom padesát mužů zůstalo u zvířat a u zavazadel. Obr se obrátil k ryzce a uvolnil jí provazy na předních nohou, neboť všichni koně byli svázáni, aby nemohli uprchnout. Chvfli čekal, pak se zvedl a odváděl zvíře. Koňský dusot nebylo v měkkém písku slyšet. Odvedl klisnu tak daleko, až se octl mimo dohled z tábora, pak vyskočil do sedla. Mohl nyní jet tryskem, ale neučinil tak. Vztek, který hlodal v jeho srdci proti dřívějším soukmenovcům, nedopustil, aby zmizel tak rychle. Chtěl ještě vidět, jak budou Sallahové zničeni. Jel kus cesty směrem k ležení, ale poněkud stranou, aby se s nikým nesetkal. Pak opět slezl s koně, opřel se o něho a zastavil se. Míjela minuta za minutou. Na východě začínala modrá obloha blednout, bledla stále víc, až posléze byla žlutavě bflá. V poušti bylo možné již rozeznat i na slušnou vzdálenost každý předmět, který nebyl právě malý. To byla doba, kdy Hilal, když se vrátil se svými druhy z obchůzky, při níž sledovali pohyby nepřátel, dorazil k písečným dunám, aby podal zprávu o tom, co viděl. Za písečnými dunami, vzdálenými necelých tři tisíce kroků od ležení, leželo již osm set ozbrojených beni Sallahů, zatímco sto mužů pod Hermanovým vedením zůstalo v polovině cesty v záloze. Duny byly obsazeny trojnásobnou řadou střelců takovým způsobem, 228

že bojovníci se mohli co chvíli srazit a podle potřeby též rozestoupit. l Hilal přinesl zprávu, že Suefové se hnuli a že počátek svítání bude dobou útoku. Zpráva vyvolala ovšem neobyčejné napětí. Šla od úst k ústům a dostala se řetězem stráží až do ležení. Šejk beni Abbasů, který rozestavil své bojovníky kolem oázy, byl jí tak vzrušen, že své muže svolal a stáhl směrem k místům, kde mělo dojít k boji. Kára ben Nemsi, k němuž se nyní přidružil Hilal, ležel stejně jako ostatní na zemi. Muži ostře upírali zraky kupředu. Vyjasnilo se velmi rychle. Již bylo vidět na sto, pak na tisíc kroků. Posléze bylo možné rozeznat daleko v poušti hloučky postav. "Pozor!" neslo se od úst k ústům. Beni Suefové přicházeli, nikoli však v seřazeném šiku, nýbrž bez pořádku, v několika rozptýlených zástupech. Směřovali právě do středu obhajované čáry. Netušíc, jakému osudu jdou vstříc, postupovali tiše měkkým pískem. Ležení ještě neviděli. Náhle však spatřili něco překvapujícího: vysokou, mužskou postavu, jež stala vzpřímena na nejvyšší duně a mlčky se na ně dívala. Zarazili se jako na povel. "Alláh ho zatraťl" řekl Omram šejkovi. "Co chce ten člověk před ležením? Všechno nám pokazí." "Mám po něm střelit?" "Ne. Výstřel by probudil spící ležení. Zkusíme to raději lstí." "Nevím, jakou lest míníš." .Promluvím s ním. Snad to ani není ben Sallah!" "Zdá se. Faléd je přece u nás, a kromě něho není v ležení Sallahů tak veliký muž. Zavolej tedy!" Omram si položil ruku k ústům. "Sabakha bilcheer - dobré jitro!" "Mít sabá - Bůh ti dej sto jiter!" odpověděl klidně muž na duně. "Mén hua - kdo jsi?" 229

"Ana hua - já jsem to. Jmenuji se Kára ben Nemsi." "Aby ho džehenna pohltila!" řekl Omram tiše k šejkovi. "To je ten cizinec. Co tu chce? Neřekl jsem ti, že je nutné se před ním mít na pozoru?" "Přivolej ho sem! Snad přijde, a pak ho umlčíme." "Pojď k nám, cizince!" zvolal Omram. "Proč?" "Rádi bychom s tebou mluvili." "Pojďte raději vy ke mně! Kdo jste?" Jsme ferká kmene beni Sallahů a přicházíme navštívit své bratry." "Jste tedy na pravé cestě. Ale jak je možné, že přicházíte v tuto dobu?" "Dozvěděli jsme se o zvolení nového šejka." "Pojďte tedy! Nejste-li však beni Sallahové, mějte se na pozoru!" "Proč?" "Nedošli byste daleko." "Proč k nám mluvíš z takové dálky? Nemáš odvahy přijít k nám?" "Jsem sám, vás je však mnoho. Nechybí tedy odvaha mně, nýbrž vám, jinak byste se nezastavili. A ještě něco jiného vám schází: opatrnost. Proč jsi včera večer ztratil svůj nůž?" "Nůž?" "Ano, když jsi mluvil s Falédem!" "O Falédovi nic nevím." "Nelži! Omram ben Suef by se měl stydět vyslovit nepravdu." "Alláh il Alláh! Považuješ mne za Qmrama? - Ztratil jsi rozum?" "Nemyslím. Muž, který stojí vedle tebe, je přece šejk beni Suefů." "Zná nás!" řekl Omram šejkovi. A hlasitě zvolal: "Tvé oči tě klamou." 230

"Jak by se klamaly teď, kdy je jasno, když vás viděly včera ve tmě?" "Kde?" "Ve Fers el Hadžaru. Pod balvany, jež nazýváte Dcery pouště, umlouvali jste přepadení beni Sallahů." "Ví vše!" šeptal Omram. "Byl u nás na výzvědách a vyslechl nás. Měl jsem pravdu, když jsem řekl, že ten muž je nebezpečný. Sallahové jsou teď připraveni a postavili hlídky. Co dělat?" "Podnikneme útok za každou cenu. V této oáze nebydlí více než dvě stě beni Sallahů, a obrana jim nepomůže." "Vraťte se!" volal teď Kára ben Nemsi. "Přišli jste přepadnout ležení jako zákeřníci, já však chci být poctivý a varuji vás." "Vrátit se? Pse, ty budeš první, koho zasáhne má kule! Kupředu, bojovníci!" Omram se hnul vpřed, ostatní se vyřítili za ním. "Zpátky!" zvolal lovec velitelsky. Beni Suefové se hnali dál. Vtom zvedl lovec ruku a za písečnými dunami objevili se střelci Sallahů. Vzápětí zaburácel hromadný ..výstřel, jehož výsledek byl strašný. Celý zástup nepřátel se zárazů; v prvním okamžiku nebylo možné rozeznat, zda leknutím nebo zraněním. Ale pak se ozval děsný řev vzteku, a kdo nebyl mrtev nebo raněn, hnal se znovu vpřed - ale jen proto, aby za několik okamžiků byl zastaven novým hromadným výstřelem. Boj vypadal tak, jako když dobře sestavený čtverhran odráží s chladnou lhostejností jezdecký útok. Beni Suefové pobíhali na všechny strany jako splašení koně. Šejk padl, Omram sice žil, byl však raněn a řval vztekem a pomstychtivostí, pobízejíc své muže znovu a znovu, aby šli za ním proti smrtícím zbraním

obránců. Beni Sallahové klidně nabili pušky, aniž k nim doběhl jediný nepřítel. Až dosud nikdo z obránců neopustil své místo. Třetí salva vykonala své zhoubné dílo. Útočníci se rozptylovali a pak se rozběhli a hledali spásu v útěku. 231

"Master Herman!" volal Kára ben Nemsi zvučně. "Tady!" Lovec očekával odpověď zezadu, přišla však z úplné blízkosti. Herman měl v záloze koně pro svých sto mužů; nařídil, aby muži na ně nasedli, jakmile zaslechl hromadné výstřely a byl přesvědčen, že nepřítel se nemůže udržet. A sotva se Suefové dali na útěk, již jim byli jezdci v patách. Za nimi se přihnal ještě druhý zastup jezdců - starý šejk beni Abbasů se svými lidmi. Bylo mu ovšem uloženo, aby hájil ležení, ale když zahřměly výstřely, přemohla starého šejka i jeho muže bojechtivost. Vyskočili na koně a hnali se za Hermanovou četou. "Za nimi!" volal Kára ben Nemsi. "Nedopustíte, aby se dostali ke svým zvířatům!" Kdo měl nohy, hnal se za prchajícími, a všude se ozýval řev, křik, volání a kletby z plných hrdel. Také Hilal se dal do běhu, ale po několika krocích se zastavil jako ochromený. Zdálo se mu, že hluk boje byl proniknut ostrým, vysokým zvukem. Naslouchal okamžik. Ano! Zvuk se ozval podruhé a teď již nebylo pochyby, že přichází z prázdného ležení, směrem od zříceniny. Hilal napodobil výkřik tak hlasitě, že přehlušil všechnu vřavu a běžel zpět. Neběžel - přímo letěl - - -

Obr Faléd, jak jsme se již zmínili, odjel na šejkově koni z ležení Suefů a chtěl vyčkat v bezpečné vzdálenosti výsledku boje. Všechny jeho smysly byly soustředěny v oku a v uších. Světlo zapuzovalo tmu stále víc. Ještě několik okamžiků a uvidí útočníky. Ano, viděl je; spatřil, jak se pohybují v zástupu vpřed. Pak se náhle zastavili, a také jemu neušla mužská postava nedaleko náspu. Slyšel hlasy mluvících, aniž však mohl rozeznat tváře nebo slova mužů. 232

"Co je to?" tázal se v duchu. "Zdá se, že je to onen proklatý k, který tam stojí na dunách. Když je to lak, pak dostali beni JiSallahové výstrahu a dojde ke krutému boji!" V tom spatřil, jak se útočníci ženou kupředu a zároveň slyšel Výstřely, jimiž byli uvítáni. Nemohl si to vysvětlit. Jak se mohli Sallahové dovědět, co jim hrozí? Ještě záhadnější však bylo, že vystřelili s takovým klidem a s takovou jistotou tři hromadné salvy, po nichž Suefové s řevem prchali. Přesto se Faléd zasmál: "To je dobře! To je trest za zradu. Teď jedou jezdci! Alláh il Alláh! Ležení je prázdné. Teď bych se mohl zmocnit Badiji. Jaký začátek mé pomsty by to byl!" Skočil na koně a oklikou se dal k ležení. Dostal se k němu bez překážky. Vpředu na okraji zříceniny uzřel khánum, Hiluju a Zykymu. Ale vtom již ho Badija spatřila přicházet, poznala rázem nebezpečí a vykřikla: "Faléd, Faléd! Chce se mstít! Pryč!" strkala obě dívky rychle k východu, aby je pak sama chvatně následovala. Faléd však byl přece rychlejší. Nezdržoval se uvazováním koně, nýbrž vyběhl rychle po schodech a přinutil tak ženy, aby uprchlý dovnitř budovy místo do pouště. Ve dveřích by byl málem Badiju chytil, ale ta se skrčila a podklouzla pod jeho rukama. Sledujíc ji, dostal se do jejího příbytku, kde se Hiluja a Zykyma zastavily. "Dál, dál!" křičela Badija úzkostlivě. "Přichází! Rychle po schodech nahoru!" Ona a Hiluja uprchlý, Zykyma však nikoli, neboť právě když chtěla zmizet zadní brankou, byla Falédem chycena. "Počkej, mé oko, má hvězdo!" smál se obr posměšně. "Zajistím si tě, dříve než dojde na ostatní." Zmocnil se jí. Zykyma však zůstala klidná. Byla odvážnou ženou a věděla, že musí jednat chytře, neboť silou mu odporovat nemohla. Podaří-li se jí zadržet jej, než přijde pomoc, bude zachráněna. Proto stála klidně a nepokusila se uniknout. "Aj, vzdáváš se? Jsi moudrá! Pojď tedy, ať tě zde zamknu, dříve než budu hotov s Badijou." 233

Vlekl ji do postranní místností, a Zykyma ho vskutku následovala. Ale když sáhl ke dveřím, aby je otevřel, vytrhla se mu znenadání, udeřila ho rukou do tváře a uskočila do kouta. Zde se s radostným výkřikem skrčila ke koberci a zvedla rychle svou dýku, která jí již nejednou ochránila proti násilí. Faléd, který chtěl po ní skočit, sebou trhl, když spatřil zbraň. "Aj! Chceš kousat?" zaječel. "Ano, kousnu! Pryč s tebou!" Zykyma byla opět tou pánovitou, nezlomnou bytostí, která uměla odolávat úkladům Ibrahima paši. Popošla dokonce o krok k Falédovi, on se však opovržlivě ušklíbl a řekl: "Touto hračkou mne chpeš zabít?" "Ano, jestliže okamžitě neodejdeš!" "Jsi směšná! Taková nepatrná věc - a Faléd!" "Tato dýka je napuštěna jedem." "Eh! I když mne skutečně bodneš, budu mít ještě čas, abych tě rozdrtil ve svých rukou. Pověz, jak se Sallahové dozvěděli o přepadení!" "Effendi Suefy odhalil a dnešní noci byl ve Fers el Hadžaru." "Pes! Kde se tu najednou vzalo tolik bojovníků?" Zykyma nezpozorovala, že Faléd svými otázkami chce jen odvrátit její pozornost. "Šejk poslal pro dvě ferky," odpověděla. "Jak chytře jednal! Ale jsem já snad hloupější? Ne!" Zykyma vykřikla leknutím. Obr jí vytrhl rychlým mávnutím zbraň z ruky a druhou rukou ji k sobě přitáhl. Svíjela se v jeho dlani, ale nemohla se mu vyrvat. "Pust mne!" sténala. „Pustit? O ne!" Zykyma se bránila ze všech sil, ač neměla pochyby že podlehne. Ale v tom přichvátala pomoc; od vchodu ozval se ženský hlas: "Zpátky, Faléde!" Obr se obrátil a spatřil starou Haluju, Hilujinu služku. "Co chceš, babo? Táhni do džehenny!" 234'

Ale stařena mu pohlížek beze strachu do obličeje a odpověděla: "Pusť tuto paní!" "Ha! Chceš mně rozkazovat?" zvolal posměšně. "Ano. Pusť ji!" Obr se chtěl dát do smíchu, ale místo toho vykřikl bolestí. Věrná Hilujina služebnice si vytáhla nepozorovaně dlouhou, ostrou jehlici z vlasů a vrazila mu ji do holého ramene. "Škorpióne!" zařval Faléd. A sáhl po stařeně oběma rukama a ve vzteku nemyslel, že tím pouští Zykymu, která - než se ohlédl - zmizela v chodbě vedoucí k schodům. "Babizno! To ti zaplatím!" zahrozil obr stařeně a vrhl se za prchající. Haluja ho následovala tmavou chodbou, kterou Faléd tápal, až se dostal na schody, vedoucí nahoru. Obr udělal veliký skok přes poslední schody a spatřil všechny tři dívky na plošině. Dvě sestry se držely úzkostlivě v objetí a ohlížely se na všechny strany po pomoci. Zykyma stála opodál. Venku zuřil boj. Mohly odtud očekávat pomoci? Zdálo se to skoro nemožné. A také nebylo v ležení nikoho, kdo by se mohl odvážit a pustit se do zápasu s obrem. Faléd učinil pohyb, aby se k dívkám vrhl, ale zastavil se náhle následkem nenadálé a nové myšlenky, když spatřil před sebou tyto tři bytosti ozářené ranními paprsky. Bylo mu jasné, že všechny tři odtud unést nemůže, že se musí spokojit s jednou. Rozhlížel se. "U Alláha! Tato je nejlepší!" řekl. "Vezmu Hiluju." A roztrhl sestry od sebe. Popadl Hiluju silnými, bezohlednými pěstmi a chtěl ji vléct

ke schodům, když vtom ucítil zezadu nový útok. Stará služka Haluja za ním přiběhla, a když spatřila, že její milovaná paní je v nebezpečí, přiskočila, chytila Faléda zezadu a křičela: "Stůj! Dříve budu mrtvá já, než dostaneš Hiluju!" 235

Badija zatím křičela ze všech sil. "Voláš o pomoc?" zasmál se obr. Jen se rozhlédni! Není tu nikdo, kdo by na tebe myslel a kdo by tě mohl slyšet." Přitom se pokoušel setřást se sebe Haluju; nepodařilo se mu to. Přidržel tedy levou rukou Hiluju a pravicí sáhl dozadu, aby stařenu strhl. Ale ta nepustila. "Nuže, nechceš-li jinak," zvolal rozzuřený Faléd, "rozmačkám tě jako datli!" Popošel ke kamenné ohradě a postavil se k ní zády, takže stařena se octla mezi zdí a jeho zády. Opřev se pevně nohama, přitiskl ji takovou silou ke zdi, že jí začínal docházet dech; mohla ze sebe jen vyrazit ještě úzkostlivý výkřik o pomoc. Zykyma vykřikla a chvátala stařeně na pomoc. Také Badija a Hiluja snažily se obra odtrhnout, a zoufalému úsilí tří zmužilých dívek se podařilo skutečně služku uvolnit. Faléd Hiluju pustil, aby měl obě ruce volné. V tom okamžiku se rozprchly všechny tři dívky na různé strany, a Zykyma, když odskakovala, sáhla napolo z rozvahy a napolo bezděky do písku, jejž vítr v rohu nakupil, nabrala jej do obou hrstí a hodila jej obrovi do obličeje. Prach mu vnikl do ještě zdravého oka, takže na několik okamžiků nemohl vidět. "Dolů!" zvolala pak a spěchala ke schodišti. Ale v tom již stál u otvoru také Faléd. Uzavíral svým mocným tělem cestu, a mnul si jednou rukou oko, mával druhou před sebou, aby jim znemožnil útěk. V tom padl Hilujin zrak na rovinu, kde uháněl pískem jezdec na koni rychlém jako gazela. "Alláh buď veleben!" zvolala. "Přichází pomoc. Hilal! Blíží se!" "Rozdrtím ho!" syčel obr. "A vás také, vy tygřice!" A opět učinil pohyb, aby se zmocnil Hiluji. Ale stařena, která uměla ocenit zbraň vynalezenou Zykymou, nabrala si do rukou písek a vhodila mu jej do tváře. Faléd zařval: "Prokletá! Chceš krmit pískem lva svého kmene?" Podařilo se mu na okamžik prohlédnout, spatřil ženy, popadl Hiluju oběma rukama, zvedl ji do výše a vykřikl: 236'

"Poletíš do džehenny, když si tě nemohu vzít s sebou!" Chtél ji shodit s cimbuří. V tomto nebezpečném okamžiku Ipřiskočila stařena, popadla ho za ruku, vytáhla se na ni jako hrazdu a ze vší sfly se mu zakousla do paže, která klesla. Nové prudké kousnutí. Pak se otevřela na okamžik jeho pěst, a Hiluja mu uklouzla. Sáhl po ní rychle jako blesk, ale místo ní zachytil jen stařenu. "Chtěla jsi mi uniknout," zuřil, nerozeznávaje již osoby, "a nepodařilo se ti to. Jdi!" Mocným mávnutím shodil ji přes zídku. TO ženy vykřikly hrůzou. Protože se vše dělo tak rychle, domnívaly se Badija i Zykyma, že shodil skutečně Hiluju, jež třesouc se strachem, se skrčila y koutě. Proto ji nespatřil ani Hilal, jenž právě v tom okamžiku vyběhl po schodech nahoru. "Kdo to byl? Hiluja?" tázal se horečně mladý muž. "Ano," odpověděly obě ženy, nepovšimnuvši si dosud svého omylu. "Připrav se na smrt, Faléde!" zvolal Hilal a necítil se hněvem. "Pojď!" odpověděl Faléd a mnul si stále ještě rukou oko. Poznával nebezpečí; ale přeceňoval je, neboť se domníval, že Hilal je ozbrojen puškou, kdežto on sám neměl zbraně; netušil, že Syn Blesku cestou vše odhodil, aby nebyl v běhu zdržován. Měl nyní nůž za velbloudím provazem, jímž byl opásán, a ten nůž Hilal rychle tasil. "Zemřeš!" opakoval a přiskočil, aby nepříteli vrazil čepel do srdce; ale rána zasáhla jen ruku, nikoli prsa. Faléd se ohnal rukou. "Ah, komáre, bodáš? Nemažeš střílet? Pak jsi ztracen!" Roztáhnul obě ruce a chtěl Hilala chytit. Ten však vzal nůž do zubů, sehnul se pod obrovýma rukama a popadl ho napravo i nalevo v místech, kde nohy přecházejí v pás. Chvíli se tak drželi jako v kleštích a pak - co by každý považoval za nemožné, se stalo. Hněv, že Hiluja je zavražděna zdesateronásobil jinochovy síly. Hilal vskutku pozvedl obra a vrhl jím stranou 237

k obrubní zdi. Faléd do ní udeřil hlavou - na chvíli byl jako omámen. Ležel a neudělal jediný pohyb ke své ochraně. "A teď jdi za ní!" vykřikl Hilal. Uchopil těžké obrovo tělo, jako by to byl lehký předmět jako pírko a mrštil jím do hlubiny. Hrozný Falédův výkřik se rozlehl po rovině, pak se ozval temný, zvláštní zvuk, který naznačoval, že jeho tělo dopadá z balvanu na balvan. Teď se teprve Hilal obrátil. Chtěl vidět přítomné ženy. Před ním stála jen jediná - Hiluja. "Mašallah - ty!" vykřikl. "Hilale!" zajásala dívka a zatleskala rukama. Jeho oči byly široce otevřeny, jako by viděl před sebou zjevení. "Ó, Všemilosrdný! Hiluja! Alláh ti tedy dovolil přijít ke mně, abych tě ještě jednou spatřil, než překročíš bránu ráje." Hiluja vztáhla k němu obě ruce. "Vždyť mně řekli, že tě Faléd svrhl dolů!" i,Mne ne. Chytil místo mne Haluju." Krev vrátila se do Hilalových tváří. "Je to pravda, vskutku pravda. Ano! Vždyť mne vidíš!" Mladý muž již nemohl pochybovat. Přitiskl Hiluju k sobě a se slzami radosti v očích zvolal: "Žiješ, žiješ skutečně! Alláh buď veleben teď i navěky! Budu ho chválit i velebit do posledního okamžiku svého života!" "Ano, buď chválen i veleben! Ale také tvá sláva nechť zaznívá všude, kam jazyk dosahuje. Přemohl jsi Faléda!" Hilujiny oči byly na něho upřeny plny lásky a obdivu. "Sám nevím, jak se mi to podařilo," řekl Hilal. "Jsi silnější než lev. Kdo by si to byl pomyslel!" "Hněv mi dodal síly. Podruhé bych to nedokázal. Vždyť jsem myslel, že shodil tebe!" "Badija a Zykyma si to skutečně myslely. Můj hlas jsi přeslechl." "Kde jsou nyní?" 238

"Uprchlý. Když jsi zápasil s obrem, byla cesta na schody alněna a hned odešly. Já jsem však zůstala. Nemohla jsem ejít, nemohla jsem ani hnout údy strachem o tebe." "Tak velice mne miluješ?" "Velice, Hilale!" V propukající vroucnosti přitiskla hlavu na jeho prsa a dívala se na něho očima, z nichž zářil svět plný lásky. "Má Hilujo, můj živote!" "Hilale! Nemohu bez tebe žít! Ó, proč jen otec je tak rozhněván naší láskou?" V tom okamžiku se ozvala za nimi slova: "Mýlíte se. Není rozhněván." Ohlédli se. Za nimi stál šejk beni Abbasů. Starý šejk, uchvácen bojechtivostí, se účastnil pronásledování nepřítele. Jeho kůň klopýtl přes mrtvého a klesl. Šejk byl shozen se sedla, zatímco jeho lidé se tryskem hnali dál. Zvedl se a ohmatával své údy. V tom zaslechl volání; zaslechl své jméno směrem od ležení. Když se obrátil, spatřil kmeta, který byl tak slab, že zůstal v ležení, ale pak, když vítězství bylo rozhodnuto, chvátal i on z ležení na bojiště. Tento stařec běžel velice chvatné, důrazně kýval a křičel: "Pojď, ó šejku! Pojď do ležení!" "Proč?" "Stalo se tam neštěstí." "Není možné! Ani jediný nepřítel nevnikl přece do tábora!" "Přesto se tam něco děje. Když jste opustili své místo, mohli Suefové přijít z nestřežené strany. Slyšel jsem volat o pomoc, a pak letěl Hilal mimo mne do ležení. Jistě by

tak nechvátal, kdyby Badija nebyla v nebezpečí." "Mašallah! Badija! Mé dcery! Rychle, rychle!" Jeho kůň opět vstal. Šejk skočil do sedla a dal se tryskem k ležení. Kůň letěl až se dotýkal břichem země. Čím více se šejk blížil, tím větší měl starost. Již spatřil zříceninu a pak - nahoře na velkém prostranství vysokou, širokou postavu muže, který 239

držel v pažích zvednutých do výše ženskou postavu a chystal se ji shodit dolů. "Faléd!" vykřikl šejk. "Vrátil se a zabije mi dceru!" A pobídl koně ostruhami, až zvíře hlasitě zařičelo; v minutě nato dorazil k zřícenině. Skoro ještě v trysku vyskočil se sedla, vletěl na schody a vrazil dovnitř. V místnosti bez oken svítila lampa. V jejím svitu spatřil, přicházeje z jedné strany, že protějšími dveřmi vstupují Badija a Zykyma. Obě byly nesmíme rozčileny. "Badijo!" zvolal. "Otče!" odpověděla plačíc a klesla mu na prsa. "Tys živa?" "Já ano, ale Hiluja - ubohá Hiluja -" "Veliký Bože! Faléd shodil dolů Hiluju! Je mrtvá?" "Ano," odpověděla Badija plačíc. "A Faléd? Je nahoře?" "Ano. Hilal s ním bojuje - ó, Bože!" "Nahoru! Jdu nahoru! Zabiji ho!" "Zůstaň, ó zůstaň!" prosila, zdržujíc ho. - "Je strašlivý a tak silný." "Kdyby měl sílu deseti slonů, přece ho zabiji!" Šejk se jí vytrhl, vytáhl z pasu pistou' a chtěl odejít. "Neznáš cestu a schody!" pokoušela se ho zadržet Badija. "Veď mne tedy! Pojď, poručím to!" Badija vzala lampu, aby otci posvítila, a on chvátal nahoru tak rychle, že mu sotva stačila. Když došli na schodiště, úzkostlivě se zastavila; on však rychle vyběhl a nahoře s úžasem se zarazil. Stála zde Hiluja v objetí Hilalově, a šejk neviděn vyslechl prostá slova lásky, jež ti dva k sobě promlouvali. Byl dojat. Dceru, kterou považoval za mrtvou, viděl naživu - opět zachráněnou Hilalovou rukou. V tom okamžiku zapomněl šejk na vše dřívější a hlasitě řekl: "Mýlíte se! Já se nehněvám." Otočili se a spatřili ho. 240

"Otče!" vykřikla Hiluja, a vyvinuvše se z Hilalova objetí, klesla na prsa starému šejkovi. Ten ji nežne k sobě přitiskl. "Jsi živa a zdráva, Hilujo? Faléd té tedy neshodil?" "Hilal mne zachránil, otče!" "Vykonal tedy jen polovinu díla. Zachránil tě, ale já tě pomstím. Kde je Faléd?" Hiluja mlčky ukázala přes zeď dolů. "Spadl?" "Hilal ho zvedl a mrštil jun dolů." "Hilal že ho zvedl? On že jím mrštil dolů? To není možné!" "Udělal to!" "Pak by byl největším bojovníkem, jakého jsem kdy spatřil. Ale vždyť jsem na vlastní oči viděl, že Faléd zvedal v rukou ženu -" "To byla Haluja, má ubohá služka," přerušila ho Hiluja. "Ó, Alláhu, jak jsem na ni mohla zapomenout! Uchopil ji místo mne a hodil ji dolů. - - Je mrtvá! Můj Bože! Jdu dolů, musím ji hledat!" Hiluja chtěla odkvapit, šejk ji však zadržel. "Nespěchej tak, jdi s rozvahou. Ano, stařena byla dobrá, věrná duše a musíme se po ní podívat. Při tom si však nemusíš zlámat vaz." "Byla nejen dobrá a věrná, byla i statečná, otče. Zápasila s Falédem jako lvice." "Budiž Alláhovi žalováno, že musela zemřít! Jak rád bych jí byl vděčný!" Sestoupili. Na chodbě se setkali s Badijou. I ona byla radostně překvapena, když spatřila sestru. Obě si klesly s radostným výkřikem v objetí. Ale pak spěchali dolů. Dole pod zříceninami se jim naskytl hrozný pohled. Pod vysokou plošinou ležel Faléd mrtev. Zdálo se, že ani jediný úd jeho těla nezůstal celý. Nedýchal, nejevil známek života. Když šejk změřil pohledem postavu padlého obra, řekl Hilalovi: •241

"Nikdy za svého života nedobudeš již takového vítězství. Ten souboj byl jistě strašný!" "Nevím již, jak se to stalo" odpověděl jinoch. "Domníval jsem se, že zabil Hiluju; chtěl jsem ji pomstít, popadl jsem ho, zvedl a shodil. To je vše!" "A Hiluja zatím žila! Byl by ji však jistě zabil, kdybys nebyl přišel. Zachránil jsi jí život." "A mně také," dodala Badija. "I mně," řekla Zykyma. "Faléd byl jako splašené zvffe. Myslím, že by nás byl všechny zabil." "Byl to ďábel. Ale ty, Hilale, byl jsi dnes andělem poslaným Alláhem, aby zachránil mé dcery. Jak ti mám za to dekovat!" Šejk pohlížel na jinocha, jenž sklopil oči a odpověděl: "Konal jsem jen svou povinnost." "Ano, ale nejednal jsi jen z pocitu povinnosti, nýbrž také z lásky. Proto budiž také tvá láska odměněna. Opravdu, máš Hiluju skutečně tak rád, jak jsi tam nahoře tvrdil?' "O; nemohu ani vyslovit, jak ji miluji!" řekl mladý muž. "Dokaž to! Víš, jak to muži dokazují, Hilale?" "Ano - -vím - -" "Nuže?" Hilal pohlédl na starce rozpačitě, ale jeho hlas byl pevný, když odpovídal: "Jediný způsob, jak bych to dokázal, je, učinit ji svou ženou." "Správně jsi řekl. A já šejk s tím souhlasím." Rozhlédl se s úsměvem kolkolem. Oči všech s napětím utkvěly na jeho tváři; proto pokračoval: "Není pro mne sice snadné vzdal se úmyslů, jež jsem měl se svou dcerou, ale bez Hilala neměl bych již žádnou dceru. Byl bych opuštěný a bezdětný, a proto ať také jeho život není pustý. Alláh vám žehnej, mé děti. On trestá zlé a odměňuje dobré. Zůstaňte tak dobří, jako jste teď, i bude také váš konec lepší, než skon tohoto muže, který sklízel to, co sel." Po těch slovech zvedl Hilal oči plné radostí a vděku k nebesům a při tom padl jeho zrak na předmět, který ho přiměl, že hlasitě vykřikl: 242

"Hledáme Haluju, statečnou služku," zvolal. "Vidíte ji?" "Ne," odpověděla khánum. "Ale musí zde někde být. Vždyť ji Faléd shodil také na této straně." "Podívejte se vzhůru!" Oči všech se obrátily tam, kam Hilal ukazoval. "Divy boží! Visí na kameni!" vykřikl šejk. Ostatní vykřikli úžasem. Jen několik metrů pod cimbuřím vyčníval ze zdi ostrý roh obrovského balvanu. Tato hrana byla větrem a nepohodou omšena, část z ní se vydrobila a utvořila špičku, podobnou rohu, obrácenou vzhůru, a na tom hrotu uvázla stařena sukní. "Halujo! Halujo!" volali všichni nahoru. Haluja však neodpovídala. "Je mrtvá!" zanaříkala Hiluja. "Snad ještě žije," mínil Hilal. "Musíme ji snést." "Jak?" ptal se šejk. "Do těch míst nikdo nevyleze. "Ano, nahoru nevyleze nikdo, ale je možné spustit se k ní po provaze." "Kdo by se však odvážil?" "Já. Pojďte!" Hilal spěchal nahoru do zříceniny. Znal místo, kde byly uloženy provazy. Několik lan bylo pevně svázáno, a pak vystoupili všichni na cimbuří. Šlo nyní o to, budou-li šejk, jeho dcery a Zykyma dosti silni, aby spustili Hilala. V té chvíli nebyl ještě v táboře nikdo jiný a čekat nesměli. Provaz byl dost dlouhý. Jeden jeho konec byl spuštěn, když na něm udělali kličku. Druhý konec upevnili na veliký balvan, který vyčníval z obrubní zdi. Hilal pak řekl, že nechce být spouštěn, nýbrž že sleze dolů sám. Nebylo tedy třeba, aby ostatní provaz drželi, a zbyla jim jen starost, aby se provaz nesmekl z balvanu. , Jak chceš přivázat Haluju, když sám budeš viset rukama na provaze?" tázal se šejk. 243

"Posadím se na výběžek, na němž uvázla. A nepůjde-li to, postavím se do kličky provazu a tím si uvolním ruce." "Ó,

Alláh! Třesu se strachem!" naříkala Hiluja. "Není čas mít strach. Musíme jednat, má-li být Haluja zachráněna." "Říkáš pravdu, synu," řekl šejk. "Směle sestup. Propůjčil-li ti Alláh vítězství nad obrem, bude tě chránit i teď." Hilal se vyšvihl přes ohradu, chopil se provazu, a zvolna, opatrně se spouštěl. Několik metrů provazu měl otočeno kolem těla. Domníval se, že je bude potřebovat. Dostal se slastně k ubohé. Výběžek, na němž visela, neposkytoval pro Hilala dost místa. Proto slezl ještě několik stop níž a postavil se nohama do kličky. Teď nastala nebezpečná část podniku. Pod ním zela propast. Nad ním stál starý muž se třemi děvčaty; všichni však nebyli dosti silní, aby ho na provaze vytáhli. Odhodlal se rychle. Mladý muž odvázal provaz z těla a pokoušel se připevnit Haluju k visícímu provazu. Podařilo se mu to po dlouhém namáhání a po častých, úzkostlivých výkřicích, jež se ozývaly shora. S nebezpečím života šplhal pak mladík vzhůru a šťastně překročil zídku. Nato bylo zvolna a opatrně vytahováno lano, na němž visela Haluja. Když bezduché tělo dobré stařeny bylo vytaženo ke zdi, vystoupil na ni Hilal, aby břímě nadzvedl a přenesl. I to se mu podařilo. Když byla stařena položena na plošinu, nemohli na ní poznat nejmenší poranění. Byla v bezvědomí, ale přece jen bylo vidět, že dýchá. Protože ji nahoře nemohli ošetřit, byla snesena dolů. Potřebná voda byla hned po ruce. Omývání se setkalo s výsledkem; stará žena brzy procitla a rozhlédla se udivenýma očima a pak se tázala: "Kde jsem? Co se se mnou dělo?" "Nevíš?" ptala se Badija. "Faléd tě shodil z cimbuří." 244'

"Ach, vzpomínám si. Zdálo se mi, že letím vzduchem, ale ne k zemi, nýbrž od země, stále mezi hvězdami, přímo do nebe. Byla jsem šťastná a blažená. Kéž bych se byla neprobudila!" "Cítíš bolesti?" "Ó, ne. Jak bych mohla mít bolesti, když jsem byla v Alláhově nebi." "Neutrpěla jsi tedy pádem žádné zranění?" "Nic mne nebolí. Vstanu." Zvedla se, při čemž jí pomáhali. Ale pak se ukázalo, že se může pohybovat bez namáhání a volně. Byl to opravdu div, že vyvázla bez úrazu. "Alláh tě držel svou rukou," řekl zbožně šejk. "Ukázal ti nebe. To je odměna za statečnost, kterou jsi prokázala. Hleďte však, kdo to přichází?" K ležení blížil se tryskem jezdec. Když se přiblížil, poznali Saida, arabadžiho. Ačkoliv byl sluhou Zykyniným a nebyl beduínem, přece se zúčastnil boje. Když spatřil osoby na zříceně, tak radostně jim pokynul, jak mohl učinit jen posel dobré zprávy. Šejkův pohled obrátil se od Saida ke klisně, na níž přijel Faléd. Stála dosud klidně pod zříceninou. "Jaký je to kůň!" zvolal šejk. "U Proroka, tato klisna má jistě dlouhý a slavný rodokmen." Arab neobyčejně dbá o svého koně. Proslaveni jsou zejména potomci těch koní, kteří se osvědčili při Mohamedových taženích. Věřící kdysi vykonali s "božím poslem" dlouhou a obtížnou jízdu v nesmírném parnu. Ani jezdec ani kůň nemohli dostat krůpěj vody; lidem i zvířatům se lepily jazyky k patru, žízeň byla strašlivá a mnozí byli na pokraji záhuby. Posléze dorazili k malému potoku. Mohamed, aby vyzkoušel poslušnost svých mužů, zakázal jim pít. Přesto se aspoň zvířata vrhla k vodě. Jen třicet koní, vesměs ušlechtilých, zůstalo stát a čekali, až jim páni dovolí napít se. Mohamed je požehnal a vlastnoručně napsal jejich jména na pergamenové tabulky. Tak prý 245

vznikly rodokmeny pro potomstvo těch klisen, jež později byly plemeněny jen s nejušlechtilejšími hřebci. Tyto rodokmeny dosud trvají. Klisna, jež se jím může vykázat, má větší cenu, než jiná z kmene stejně starého, mající snad tytéž dobré vlastnosti. Beduín považuje rodokmen svého koně za stejně vzácný, jako potomek křižáckého rytíře svou posloupnost. Jména proslavených koní jsou známa daleko široko, takže se mluví například ve vzdálené východní Arábii nebo i v Kurdistánu a v Persii o klisně, která požírá své datle v západním Maroku. Takovou klisnou byla také ryzka, na níž přijel Faléd. Hilal upozorněn na ni šejkovou poznámkou, pohlédl dolů a odpověděl: "Mašallah! Tot' oblíbená klisna šejka Suefů. Nazývá se Selsele a má cenu, již nelze vyčíslit." Jak sem přišla?" "Nejspíše na ní přijel Faléd." "Myslíš, že mu šejk Suefů svěřil svou klisnu?" "Kdo ví, jak se to stalo." Vtom se přiblížil Said, aby oznámil své poselství: "Posílá mně effendi," řekl. "Sallahové dobyli veliké vítězství." "Děkujme za ně Alláhovi!" zvolal šejk. "Skoro polovina nepřátel leží na bojišti. Ostatní beni Suefové jsou na útěku do Fers el Hadžaru, nebo se rozprchli na všechny strany. Bojovníci je sledují, aby je zajali. Až to udělají, sejdou se, aby pronásledovali ostatní, kteří se obrátili k Fers el Hadžaru: Může jich tam být asi dvě stě." "Kde je Tarik?" "Pustil se ke Kamennému loži, aby tam prchající nenašli oddech." "A effendi?" "Ten je v ležení přemožených, aby zabránil drancování a pobíjení zajatců. Ale kdo to tam leží?" tázal se náhle Said, ukazujíc na Falédovo tělo. 246

"Mrtvý Faléd. Vrazil za nepřítomnosti bojovníků do ležení, přepadl mé dcery a tvou paní." "Ó, Alláh! Ublížil jim?" "Ne. Vždyť vidíš, že leží mrtev. Hilal jej shodil s vrcholku zříceniny do hlubiny." "Alláh budiž veleben! Přijmi za to můj dík, Hilale." Arabadži mu podal ruku. Hilal ji stiskl a řekl: "Nemusíš mi děkovati, Saide. Vždyť jsem ti neprokázal žádnou službu." "Myslíš? Nezachránil jsi Zykymu, mou velitelku, kterou jsem měl hlídat? Bojechtivost mne pudila z tábora, ačkoli bylo mou povinností zůstat u ní a chránit ji. Odpusť, paní, již nikdy se to nestane." "Odpouštím ti," usmála se Zykyma. "Hilal vykonal, co bys ty jistě nedovedl." Oči Saidovy se hněvivě zaleskly. "Myslíš? Kdyby přišli všichni džinové a duchové pouště, aby se té zmocnili, zápasil bych s nimi." "Vím to, můj věrný! Nechtěla jsem tě urazit. Vrať se nyní na bojiště a vyřiď effendimu, že je zde vše v pořádku." "Ne, zůstanu již u tebe, paní." "Proč? Nebezpečí mi již nehrozí." "Kdo ví. Může přijít nebezpečí nové, a pak musím být u tebe. Jsem host beni Sallahů a mám je rád. Rád jim pomáhám; bojoval jsem před chvílí po jejich boku a zabil jsem několik jejich nepřátel. Ale ještě raději mám tebe. Musím tě chránit a zůstanu zde." Said to řekl tak přesvědčivě, že Zykyma již nic nenamítala. Said se posadil na nejbližší balvan a položil zbraně vedle sebe. "Půjdu tedy za tebe," řekl Hilal a chystal se odejít. "Ne, zůstaň," pravil šejk. "Said má pravdu. Tak jako sem přišel Faléd, mohou přijít i jiní. Spatří-li prchající Suefové tábor bez hlídačů, mohou velmi snadno přijít na myšlenku, vtrhnout sem, aby se pomstili. Já to jsem, kdo se dopustil chyby. Effendi 247

mi svěřil ležení; my jsme je však opustili. Stalo se to a nelze to již změnit; chci se však postarat o to, abyste zůstali v bezpečí. Ty jsi mladý, Hilale, a já jsem kmet Jsi silnější než já, zůstaň zde. Ochraňuj mé dcery. Já si pospíším, abych promluvil s ef-fendim." Tento návrh byl přijat, a šejk odešel. 248

Kapitola jedenáctá ŠEMS EL LEJLA

Vítězství Beni Sallahů nad Suefy bylo neobyčejné rychlé. Vítězové neměli skoro žádné ztráty. Jen několik bojovníků bylo lehce zraněno. Zato útočníci platili krvavou daň. Téměř polovina jich ležela na dunách; ostatní uprchlí. Většina prchajících se ovšem obrátila k táboru, v němž zanechali koně. Vyskočili na nejlepší zvířata a odkvapili. Zároveň s nimi však vrazili do nočního tábora Suefů i vítězové. Ani jediný uprchlík neměl možnost vzít něco s sebou. Beni Sallahové seskákali s koní a vrhli se na vše, co bylo v ležení. Synové Sahary neznali lidumilné disciplíny civilizovaných armád, které mohou plenit, až když je nepřítel dokonale poražen. Ležení bylo příliš lákavé. Byly tu stany, velbloudi, zbraně, pokrývky, šatstvo a všemožné jiné předměty, větší nebo menší ceny, ale všechno to bodalo Sallahy do očí, takže nepomysleli na to, aby zůstali v patách prchajícímu nepříteli. Jen někteří bojovníci, pohrdající kořistí, se rozdělili a pronásledovali Suefy, rozprášené po rovině i po písečných náspech. 249

Nikomu nedali milost. Věděli, že by také neobdrželi milost, kdyby byli přemoženi. Mezi těmito pronásledovateli byl i Tarik. Zapomněl, že je šejkem. Bojoval jako prostý beduín. Když Kára ben Nemsi viděl, že vítězství je dobyto a nepřítel zahnán, nepomýšlel na pronásledování. Jako host beni Sallahů zmocnil se pro ně zbraní, ale proti pobíjení poražených by se rád byl postavil. Rozhodl se především jít do tábora Suefů, aby tam nedošlo ke krutostem. Poznal, že velmi dobře udělal. Zdálky již viděl, že přicházejí ženy a děti Sallahů, aby loupily na bojišti. Ranění nepřátelé museli mnoho trpět Šatstvo bylo jim trháno s těla. Kdekoli lovec spatřil podobné počínání, učinil mu přítrž. Měl co dělat, aby příslušníky vítězů udržel na uzdě. Omram el Suefi, zeť nepřátelského šejka, byl jen lehce poraněn; kule mu prostřelila maso na levém rameni, což jeho schopnost k boji neporušilo. Když pak viděl, že útok je zmařen, připojil se k prchajícím. Pomalu, za neustálého boje, se obrátil k vlastnímu ležení, a tu spatřil náhle lovcovu postavu, chvátající po bojišti a zastavující se občas u skupiny drancujících. "Frank! Ten pes!" vykřikl Omram zuřivě. "Přichází sem, půjde tudy. Zhyne!" Při tom vytáhl pistoli, kterou po posledním výstřelu opět nabil, padl do písku a zůstal v něm ležet bez pohnutí jako mrtvola. A v tom již kráčel lovec podél Omrama, a považujíc ho za mrtvého, téměř si ho nevšiml. V okamžiku, kdy ho míjel, zvedl se domněle mrtvý, vykřikl, zvedl ruku a střelil. Lovec byl však mužem neobyčejné duchapřítomnosti. Slyšet, vidět a okamžitě uskočit - - to vše bylo pro něho dílem okamžiku. A to mu zachránilo život. Kule zasáhla jen pažbu jeho pušky, která mu byla vyražena z ruky. Ale náraz kule, vystřelené z takové blízkosti, byl přece jen tak silný, že lovec poklesl a padl. 250

Omram po něm skočil rychleji než blesk. Sevřel mu levicí hnilo, vytáhl pravou rukou z opasku nůž a rozpřáhl se k bodnutí. Již se zdálo, že je Evropan ztracen, přece však v tomto |s posledním, více než osudném okamžiku sebral všechnu sílu a otočil se pod svým nepřítelem na bok. Bodnutí minulo se cíle; nůž se zarazil do písku. V příštím okamžiku popadl lovec ozbrojenou ruku Suefovu a stiskl ji s takovou silou, že Suef vykřikl bolestí a nůž pustil. Protože se ho však chtěl hned zase zmocnit, pustil druhou rukou Evropanovo hrdlo, který toho využil a v okamžiku vyskočil. Ale také Suef se již zvedl a dorážel na něho. "Mně neujdeš," sípěl. "Jsem Omram el Suefi a zničím každého nepřítele." "A já," odpověděl lovec, Jsem Kára ben Nemsi a svého nepřítele šetřím." Při tom uskočil, aby nabyl místa k ráně, a třebaže držel pušku v pravici, udeřil Omrama pěstí levé ruky tak prudce do hlavy, že Suef klesl do písku. "Probereš-li se z toho, běž si dál!" zamumlal lovec a spěchal k ležení Suefů. Tam hrozně řádili Sallahové. Naštěstí přichvátal v tom okamžiku také Tarik, a jejich společnému úsilí se podařilo zjednati pořádek. Sallahové se shromáždili opět u svých vůdců. "Blázni!" křičel na ně Tarik. "Sbíráte zde hadry, které vám nemohou ujít, a při tom dovolujete nepříteli, aby unikl! Vše bude sebráno a rozděleno později. Teď máme jinou práci." Nikdo se mu neodvážil odmlouvat. Prchající ovšem již byli daleko. Nejlepší koně byli pryč. "Za mnou a za nimi!" zvolal Tarik a vzal nejbližšího koně za uzdu, chtěl skočit do sedla. Lovec jej však zadržel. "Počkej ještě!" řekl s úsměvem. "Proč? Mají uniknout?" "Ne, to se nestane. Ale podívej se na tohoto koně. Chceš snad na něm dohonit uprchlíky?" 251

Tarik teprve teď zpozoroval, že kůň byl raněn kulí a krvácel. "Ach! Máš pravdu! Vezmu jiného!" "Ne tak rychle! Poraďme se!" "Zatím uprchnou!" "Čím kvapnéji je budeš pronásledovat, tím bezpečněji uniknou." Jak to?" "Podívej se na tato zvířata, na koně a velbloudy. Copak nemá kmen Suefů lepší?" "Má! Suefové vlastní proslulé koně a vzácné jízdní velbloudy." "Proč je tedy zde nevidím?" "Proč? Ti psi - kéž by je Alláh zničil! - pobrali nejlepší zvířata a nejhorší zde nechali." "To jim nezazlívej. Byli by velice hloupí, kdyby udělali něco jiného. Ale pověz, jak chceš jejich dobrá zvířata dohonit těmito špatnými?" "Alláh! Máš pravdu. Půjdeme do našeho ležení a vezmeme dobrá zvířata." "Stane se, ale bez ukvapení. Navrhuji toto: Vyhledáme si zde lepší zvířata, i kdyby jich bylo méně. Na těch ať jede jistý počet tvých mužů ihned za nepřítelem, aby ho pozorovali, znepokojovali a nepustili z očí. My ostatní nasedneme na dobré koně a rychlé velbloudy Sallahů, a teprve pak začne pronásledování." "Effendi, máš pravdu. Stane se, jak jsi řekl." Především shledali, že tu zůstal přece jen slušný počet dobrých koní a velbloudů. Protože část Sallahů, vedená Hermanem, byla na koni, byl tu pohromadě slušný počet dobrých zvířat, celkem na šedesát rychlých běhounů. "To stačí," řekl Kára ben Nemsi. "Vždyť jde jen o to, aby Suefům zabránili srazit se, nebo si odpočinout. Vyber nejstatečnější bojovníky, kteří hned vyrazí." "Kdo je povede?" "Hm! Nevíš?" 252

"Pojedu sám!" "Ty, šejk?" "Ano." "Tvou povinností je řídit celý podnik. Proč chceš přelet jen tomuto oddílu?" li "Protože od jeho jednání závisí zdar všeho ostatního." "Pravda. Ale kdo bude velet ostatním?" "Je zde Hilal a - - nejsi zde ty?" I Jistě." "Prosím tě tedy, abys naše muže vedl k duaru beni Suefů. Musíme využít příležitosti a podmanit si je. Podaří-li se to, budeme nejmocnějším kmenem na západ od Nilu." "Dobře. Uprchlíci se obrátili k Fers el Hadžaru. Ty je

budeš pronásledovat až tam, abys je zahnal do jejich duaru. Tam však budu na ně čekat já, abych je uvítal. Jakmile budou velbloudi napojeni a měchy naplněny vodou, vyrazím a pojedu přímo do duaru Suefů." "Kdo bude zatím chránit náš duar?" "Zůstane tu šejk Abbasů se svými bojovníky. Ty však vyjed5 ihned." Stalo se. Tarik vyrazil se svými šedesáti dobře ozbrojenými muži za prchajícími Suefy, oba Evropané pak shromáždili beduíny, kteří se rozběhli po okolí. Starost o to, co zde Suefové zanechali, byla ponechána Abbasům; Sallahové se chystali na pochod. Za několik hodin opustili ležení. V čele jeli naši přátelé a Hilal. Ve spěchu nikdo z nich nepomyslel na Ibrahima pašu a jeho tajemného druha, které ani jediný beduín nezahlédl v boji.

Příčina, proč Ibrahima pašu a Polikeva nikdo nespatřil ani v boji ani na útěku, byla prostá: k boji se neodvážili a v útěku jim bylo nenadálým vítězstvím Sallahů zabráněno. Ještě před prvním výstřelem, jenž padl na bojišti, opustili oba noční tábor 253

Suefů, a když s sebou vzali bývalého Falédova otroka, vydali se oklikou za písečnými přesypy do pouště, aby zpovzdálí pozorovali boj. Vlevo od bojiště vystupoval dlouhý písečný násep, táhnoucí se obloukem skoro až k zříceně, oddělený však od ostatních dun údolím, takže nebylo nebezpečí, že by za ním byli objeveni. Štěstí jim přálo; dostali se neviděni do týla bojujících armád a mohli pozorovat nejen vše, co se dělo na dunách, nýbrž i v opuštěném táboře Sallahů. Ovšem pozorování pro ně nebylo radostné. S rozechvíva-jícím zděšením byli svědky kruté porážky Suefů, viděli jejich útěk i pronásledování. Několik epizod z dramatu, který se před nimi rozehrával, uvedlo jejich krev do varu; smrt Falédova a porážka Omrama el Suefi lovcovou pěstí vynutila z hrdla Falédova otroka drsné výkřiky. Jen s námahou ho udrželi oba muži, aby se nevrhl na bojiště a nespěchal na pomoc svým soukmenovcům. "Alláh! Alláh!" volal neustále. "Jsou ztraceni - všichni ztraceni!" "A my s nimi!" dodával Ibrahim pasa. "Musíme prchnout! Rychle! Pojďme zpět do ležení! Tam jsou velbloudi!" Suef se jim chtěl vší silou vytrhnout, Polikev však držel pevně. "Jsi šílený!" varoval ho. "Do ležení se již nedostaneš. Nevidíš, že tam jsou i Sallahové?" "Pusť! Půjdu tedy do jejich duaru, abych si vzal velbloudy a vodu, což potřebujeme. Pusť mne!" "Ne, ani tam nesmíš, byl bys ztracen. Nevidíš, že je tam Hilal a šejk beni Abbasů?" Jsou jen dva a nebojím se jich!" "Nesmysl. Pravím ti, vyčkej!" "Pomstu, pomstu!" řval beduín a nemohl již ovládnout svůj vztek, vrhl se k zemi, zatínaje prsty do písku. 254

"Buď klidný! Snad se ti příležitost k pomstě ještě naskytne. Hle, Tarik již sbírá jezdce k pronásledování. Brzy se okolí vyčistí." Polikevova domněnka byla správná. Mohli přehlédnout celou krajinu a viděli, jak Tarik se svými šedesáti bojovníky odjíždí na jih za prchajícími Suefy. Viděli též, jak lovec shromažďuje | rozptýlené beni Sallahy a jak jsou přiháněni velbloudi a koně z tábora. "Proč to dělají?" ptal se Suef, když opět nabyl klidu. "Aby pronásledovali poražené." "To přece dělá Tarik." "Ano, ale není tím dosud spokojen. Obávám se, že Sallahové mají v úmyslu zničit, nebo aspoň podmanit si celý váš kmen. Hle, radí se!" "Musíme se rovněž poradit." Ibrahim pasa mávl rukou. "Jsme v postavení, z něhož nám nepomohou ani nejhlubší úvahy. Nevidím pro nás záchranu." Polikev se pátravě rozhlédl, potřásl starostlivě hlavou a řekl: "Opravdu, začíná nám být nevolno. Za beni Suefy již nemů-I'-, země, neboť byli poraženi a uprchlí. A k Sallahům se nesmíme odvážit za nic na světě." "Nic jsme jim neudělali!" namítal Suef. "Zrušili jsme své slovo. Co to znamená, slyšeli jsme od Tarika. Dali bychom do hry svůj život." "Co tedy dělat? Zůstaneme ležet v poušti, až bídně zahyneme nebo až nás najdou?" "Ne. Ještě nám kyne spása. Především si musíme položit otázku, jsme-li v bezpečí, kde se nalézáme. Suefe, co myslíš?" Beduín odpověděl teprve za chvíli, když se rozmyslil: "Mám za to, že sem dnes nikdo nepřijde. Vítězové jsou zaměstnáni v dobytém ležení, na bojišti a ve svém vlastním duaru, takže nikdo nebude mít čas na procházku, která by ho přivedla až sem." "Ale najdou-li naši stopu?" "Nevšimnou si jí. Jednotlivé stopě dnes nevěnují zvláštní pozornost." 255

"Dobrá, zůstaneme tedy zde a budeme čekat." "Na co?" "Na večer. Noční tma nám snad poskytne příležitost, abychom si z tohoto osudného postavení nějak pomohu'. Dávejme především dobrý pozor, co budou beni Sallahové nyní dělat" Nato se rozložili pohodlně v písku a nahrnuli ho před sebou tolik, až utvořil kolem nich malou hráz. Do hráze pak udělali několik otvorů, aby jimi viděli. Za nějaký čas spatřili, že beni Sallahové vyrazili. Když i odešli, vypravili se také Abbasové, kteří ještě zůstali v ležení, aby dopravili roztroušenou kořist do duaru. Slunce zatím vystoupilo zvolna nahoru. Bylo poledne. Nad l pouští se prostíralo nesmírné dusno, rozžhavený vzduch se '• tetelil v slunci. Tři mužové za písečnou hrází neměli nic k jídlu, neměli ani krůpěj vody, jíž by utišili žízeň, kdežto Abbasové se skryli před slunečními paprsky do ochranných stanů. Jen někteří z nich zůstali venku, zaměstnáni porážením tučných jehňat. Několik žen přinášelo ve velikých džbánech vodu | ze studny. "Jazyk se mi lepí na patro," řekl Polikev. "Musím závidět těm j lidem tam nahoře." "Přinášejí vodu, aby ochladili lagmí, které dnes bude vypito." "A zabíjejí jehňata. Večer bude slavnostní hostina." "Snad ještě dříve. Věděli, že mají býti přepadeni, a nespálil asi na dnešek celou noc. Proto budou zvečera unaveni a brzy i ulehnou. Lagmí příliš neopíjí, ale zato unavuje. Myslím, žel k hostině brzy dojde. Kdyby začali teprve večer, sotva byl poráželi jehňata již teď v tom parnu." "Teď by byla příležitosti vplfèit se nepozorovaně do ležení." "Co tam?" "Pod zříceninou stojí jízdní velbloudi. Měl bych chuť pokusiti se o to. Na onom místě není nikdo před stany. Kdyby se námi 256

podařilo dostat se až k zřícenině, mohli bychom vsednout na hedžiny a rychle odjet" Suef se skoro posměšně zašklebil a tázal se: "Bez sedla?" "Hm. K připevnění sedel by nám ovšem nezbýval čas." "A bez vody?" "Snad bychom vodu našli v poušti." "Ne. Nenašli bychom vodu, aspoň ne dřív, než bychom padali žízní." "Přece zde někde musí být voda!" "Ne. Na severu není; tam jsou sodnatá jezera. Je tam sůl, ale ne voda. Na západ nemůžeme, tam jsou ferky Sallahů. A na východ je zapotřebí jet plné dva dny, než přijdeš k vodě." "Ale na jih!" "Tam je voda, ale jsou tam nyní také beni

Sallahové. Ani tam nemůžeme. Padli bychom nepříteli zcela jistě do rukou. Tarik se pustil do Fers el Hadžaru." "Vyhledáme tedy vesnici Suefů." "Tam bychom jistě našli toho zlořečeného Franka." "Proč myslíš?" "Neviděl jsi, kam jel? Tarik mířil na jih, přímo za prchajícími. Frank však jel spíše nalevo, k západu; to je důkaz, že chce do naší stanové vsi. Vzal také mnoho vody s sebou. Nechce tedy vyhledávat malé prameny a zdržovat se u nich. Jeho jízda je kvapná." "Běda! Přijede tam tedy dřív, než prchající Suefové?" Jistě. Ve vsi jsou jen ženy, starci a hoši, protože bojovné mužstvo vytáhlo do boje. Kdo v celém ležení zůstal, je přesvědčen, že bojovníci kmene zvítězí, a očekají s netrpělivostí jejich šťastný návrat. Spatří-li pak přicházet nepřátelské Sallahy, budou je považovat za své a půjdou jim vstříc, místo aby před nimi prchali. Vím, že můj kmen je ztracen. Není pro něho spása!" 257

Suef zaskřípěl zuby a ztrnule se díval do písku. Teprve po chvíli přerušil mlčení Ibrahim pasa. Jsme tedy ztraceni i my!" "My? Ne! K čemu se nemůžeme odvážit teď, udéláme, až bude noc. Ve tmě. Beni Abbasové a všichni, kteří jsou s nimi v ležení, budou znaveni a opojeni; budou spát velmi tvrdě. Pak si vezmeme velbloudy." "Možná, že budou střeženi." "Pochybuji, vždyť Sallahové nemají obavy, jsou vítězi. Že by se mohl některý z uprchlíků vkrást do jejich ležení, jim nenapadne. I kdyby rozestavili stráže, budou hlídači bezstarostní. Proto doufám, že se nám podaří osedlat velbloudy a ukrást také několik měchů vody." "Kéž by se to podařilo!" "Musí se to podařit! Bez vody odtud nemůžeme." "Štěstí, že Sallahové si nevzali sebou ty hedžiny." "Patří khánum; proto je šetří. Potřebujeme jen čtyři -jednoho pro měchy s vodou a tři pro nás. Až se posadíme do sedel, budeme zachráněni." "Ještě ne. Budou-li nás pronásledovat -" "Nenajdou ve tmě naši stopu a budou nuceni čekat do rána. Do té doby budeme ve výhodě a získaný čas již neztratíme. A ještě něco jiného nám bude záštitou." "Co?" "Podaří-li se nám vniknout nepozorovaně do ležení, pak neodejdeme sami, nýbrž vezmeme s sebou khánum a její sestru." "Alláh! Jaká je to myšlenka!" "Nelíbí se ti?" "Naopak, je to velmi šťastný nápad, ovšem podaří-li se." "Uvidíme! Ty dvě ženy vyměním pak jen za svobodu beni Suefů a za veškerý jejich majetek." "Hm. To je odvážná hra. Nutno vše dobře uvážit. Museli bychom se odvážit do zříceniny, a kdo ví, na koho tam narazíme." 258'

"Bojíš se?" ušklíbl se Suef. "Kdo to říká? Oceňuji jen správné nebezpečí, do něhož se vrtiáme. Ale cena je velmi značná, nutno se o ni pokusit. Zvláště když při tom mohu dostat zpět i Zykymu." "Tvou sličnou otrokyni?" "Ano. Ale teď mi znovu pověz, kam pojedeme? Před chvflí jsi řekl, že odtud nemůžeme žádným směrem." "Bez vody!" odpověděl Suef. "Budeme-li mít vodu, můžeme se pustit, kam chceme. Třeba k beni Halafům." "Kde sídlí?" "Severovýchodně odtud. Jejich šejk je spřízněn se šejkem Suefů, který byl dnes zabit. Vidíte, jak se tam ještě ted válí na slunci. Opravdu, Halafové mají důvod, aby se nás ujali a pomstili šejkovu smrt. Musíme ovšem jet čtyři dny, než k nim dorazíme." "Toho se musíme odvážit. Dohodněme se nyní ještě na tom, jak si budeme počínat." Dlouhé chvíle čekání vyplnili úvahami tak podrobnými, až nakonec byl celý jejich podnik opravdu důkladné promyšlen. Zatím minulo největší denní vedro, a beni Sallahové vyšli opět ze stanů, aby pokračovali ve své práci venku. Uklízeli v ležení i na bojišti. Ranění a zajatí byli znovu spoutáni a převedeni do stanů. Mrtví byli pohřbíváni. Kořist, pokud sestávala z předmětů, ležela na veliké hromadě nedaleko zřícenin; zvířata byla shromážděna také v těch místech. Odpoledne rozdělali Abba-sové několik ohňů, z nichž záhy vystupovala do výše vůně pečené. Utvořily se skupiny bojovníku, žen, starců i dětí. Maso bylo rozděleno, a jazyky se rozvázaly. Třem hladovějícím mužům na písečné duně se zdál jejich hlad nyní ještě větší, zato žízeň polevila s nastávajícím večerem. Když slunce zapadlo, večerní modlitba přerušila hostinu. A když pak nastala tma, byly džbány vyprázdněny a maso snědeno. Muezzin vystoupil opět na zříceninu a vyzval nasycené, aby velebili Alláha a šli spát. 259

Stalo se. Za dvě hodiny po západu slunce byly zhašeny ohně a v duaru nastalo ticho. Ale pro Suefa čas ještě nenadešel. Tři spiklenci Cekali ještě další dvě hodiny; teprve pak se blížili tiše a opatrně k ležení, nejdříve šli, později, když dospěli k prvnímu stanu, lezli. Byla noc, hvězdy však zářily v skvoucí nádheře, a v jejich svitu bylo možné na mírnou vzdálenost vše dobře pozorovat. Třem vetřelcům by bylo ovšem milejší, kdyby byla úplná tma, neboť nebezpečí odhalení nebylo by pak tak veliké. Lezli po zemi mimo první stan. Zevnitf se ozývalo hlasité chrápání. To bylo dobré znamení. Spí-li všichni tak pevně, jako tento spáč, nemusejí se bát odhalení. Mezi stany nebylo živé duše, aspoň ne na této straně zříceniny, a tak se dostali šťastně až k balvanům, kde byli velbloudi. Zvířata ležela na zemi a klidně přežvykovala. Nebyl u nich hlídač. Nedaleko visela na kolech sedla jízdní i nákladní, na zemi ležel i prostranný tachtirvan. "Zde máme vše pohromadě," řekl tiše Polikev. "Schází jen voda, zásoby a zbraně." "Najdeme je pod zříceninou, kde je složena kořist," šeptal Suef. "Osedlejme zvířata!" Protože mnozí velbloudi mají ve zvyku žalostně řvát, když se jim nakládá břímě, zatáhl Suef čtyřem velbloudům uzdy, aby nemohli otevřít flámy. Šeptal: "Rychle, tři sedla! Musíme se nejdříve postarat o sebe." Stalo se. Pak připevnili čtvrtému zvířeti sedlo nákladní. Vše se dělo velmi rychle a přece obezřetně. Veliká obtíž spočívala v tom, že velbloudi před připravením sedla museli povstat a pak opět ulehnout. Pátý velbloud dostal tachtirvan, jehož připevnění bylo nejobtížnější. Musel je připevnit sám Suef, protože pasa ani Polikev se v této práci nevyznali, a nebylo také radno jim ji svěřit. Každý provazec, každý popruh tachtirvanu musel být dobře utažen a zajištěn, jinak by byla jízda přerušena, a jediná minuta zdržení mohla uprchlíkům přinést zkázu. 260'

Konečně byli velbloudi osedláni a leželi na zemi. "Teď do zříceniny!" šeptal Suef. "Počkej! Neměl by jeden z nás zůstat zde na stráži? Někdo by mohl vyjít - -" "Eh! Hlídač by nám stejně nebyl nic platný. I kdyby něco zpozoroval, nemůže nám hlasitě dát výstrahu. Kromě toho potřebujeme šest rukou a ne jen čtyři. Pojďte!" Ulehli na zemi a plazili se k schodům. Poblíž schodiště stály stany hustěji; bylo jich zde víc než jinde. Avšak dlouhé oddychování, jež slyšeli, a tu a tam i více nebo méně hlasitější chrápání jim podávaly důkaz, že obyvatelé spí. Byli již jen několik kroků od schodiště,

když vtom Suef varovně zašeptal: "Zde se mějte na pozoru! Bydlí tu Kalaf, stařec, který často trpí nespavostí." Ukázalo se, že výstraha nebyla zbytečná. Minuli sice šťastně onen stan, ale právě když dospěli do stínu schodů, otevřel se vchod stanu, a stařec vyšel. Suef věděl, že nadešel okamžik nejvýš osudný. Zpozoruje-li je Kalaf, pojme podezření již proto, že se ukrývají. Bylo nutno ho oklamat. "Promluvím s ním!" zašeptal Suef rychle svým soudruhům. "Blázníš?" "Ne! Ticho! Zůstaňte klidně ležet!" Vztyčil se, opřel se klidně o kamenný sloup, který se zvedal u schodiště. Jeho postava se odrážela od kamene, stařec ho musel vidět. Kalaf zvolna obešel svůj stan. Když opět přišel ke vchodu, spatřil Suefa. Zastavil se a tázal se ho: "Co tu děláš?" "Jsem na - na - na - str - str - stráži," odpověděl tázaný. "Kdo ti to poručil?" "N-n-náš-š-š- šejk." "Ach to jsi ty, Ilafe? Neslyšel jsi nic nápadného?" "Ne." 261

"Nemohl jsem usnout, a tu se mi zdálo, že slyším šramot v písku. Vypadalo to, jako by někdo lezl po zemi." "To jsem b - b - byl já." "Ty jsi lezl po zemi?" "Ne. Bě - bě - běžel jsem, kousek s - s - sem a kousek tam." "Hm. A co ve zřícenině - khánum spí?" "Je je - je - ještě vzhůru." "Radost nad vítězstvím jí nedá asi spát, tak jako mně. Nu, konej svou povinnost," řekl stařec. "Nemůže sice být řeči o nepříteli, ale opatrnost je vždy lepší než lhostejnost. Alláh uchovej tvé oči bdělé." "A t -1 - tobě dej sp - spánek!" Kalaf se vrátil do svého stanu. "Hamdulillah!" šeptal pasa. "Jednal jsi velice odvážně." "Nic to nebylo. Koktavý Haf nás zachránil. Počkej! Nespěchej ještě!" "Proč?" "Stařec mohl by větřit neplechu. Kdyby ho napadlo, aby ještě jednou vyšel a nespatřil mne zde, pojal by podezření a pátral by tak dlouho, až by nás našel." Zachovali ještě asi čtvrt hodiny klid. Pak mínil Suef, že nadešel čas, aby se pustili do díla. Vyšli tiše po schodišti. Nahoře nebyli strážci. Tasili nože a vrazili do zříceniny, prošli chodbou, v níž byla i za dne tma, a pak spatřili před sebou slabé světlo. "Tady jsou ženy?" mínil Suef. "Možná," odpověděl pasa. "Mějme se teď na pozoru před Saidem." "Kdo je Said?" "Můj někdejší arabadži. Velice často vyjížděl s mou ženou Zykymou na procházku. Je to zrádce, oddaný více jí než mně. Přeběhl k ní. Myslím, že ji bude hlídat. Zpozoruje-li nás, bude vše ztraceno." "Myslíš, že je zde ve zřícenině? Nemá dole svůj stan?" 262

"Nevím. Může ho velmi snadno napadnout, aby spal nablízku své paní. Jednejme zvolna a velice opatrně!" Pokračovali v cestě. Paprsek světla byl jasnější, čím více se blížili. Konečně se octli na konci chodby. Suef se podíval do místností. "Není tam nikdo," řekl tiše. "Jen světlo hoří." "Podíval jsi se do koutů?" "Ano." "Vejděme!" Uprostřed místnosti stála lampa, hliněná nádoba naplněná palmovým olejem, v němž vězel zapálený knot. Byla to táž místnost, v níž za dne zápasil Faléd se Zykymou a pak se starou Halujou. Naproti vedla chodba k schodům nahoru na plošinu. Vlevo byl vchod do několika obytných místnosti. "Kam?" ptal se pasa. "Naslouchejme především zde nalevo," odpověděl Suef. Při těch slovech vzal lampu a postavil ji do smě, z níž právě vyšli. Pak se blížili tichými kroky k otvoru nalevo. Zastavili se, aby naslouchali. Brzy slyšeli pravidelné, tiché oddychování. "Zde spí několik osob," mínil Suef a hlasitě zakašlal. Pasa ho chytil za ruku. "Pro Alláha! Tiše! Zradíš nás!" "To chci! Slyš!" Nebylo slyšet nic než tiché oddychování. "Myslel jsem si to. Spí tvrdě. Přineseme světlo!" Odskočil a přinesl lampu. Pak vstoupili opatrně dovnitř. Našli zde všechny ženy, jež hledali, ba ještě o osobu více. Před nimi ležely vedle sebe na měkkých polštářích obě sestry, Badija i Hiluja; několik podušek měly pod hlavami a byly přikryty koberci. Napravo odpočívala Zykyma, a nalevo v koutě ulehla stará arabská služka. Světlo lampy nepůsobilo na zavřené oči spících žen. 263

"Tady je máme!" řekl Suef šeptem. "Hle, tam v rohu visí šátky a šaty. To se dobře hodí. Musíme jim zacpat ústa, aby nemohly křičet." "Učiň především Zykymu neškodnou!" šeptal pasa. "Proč?" "Je to nebezpečná žena. Má otrávenou dýku." "Svatí kalifové mne ochraňujte! A tys jí tu dýku nechal?" Jednou jsem jí ji vzal, ale opět ji dostala." "To bylo od tebe velice neprozřetelné! Musíme tedy především ji udělat neškodnou. Přineste provazy." Vrátili se do přední místností, kde visely provazy, a vzali jich několik s sebou. Suef pak šeptal: "Musíme jednat tak rychle, aby byla spoutána dříve než ostatní procitnou. Svažte ji, zatím co já ji vrazím do úst roubík. Rychle! Teď!" Poklekli u Zykymy, Suef sbalil šátek a zvedl ruku, očekávaje okamžik, kdy otevře ústa. Pasa vjel dívce provazem pod tělo, Polikev druhým provazem pod nohy. Zykyma hned neprocifla. Pohnula se jen, aby se bezděky ve spaní obrátila. Při tom si zhluboka oddychla a otevřela ústa. Suef jí vrazil šátek do úst. V tom okamžiku ovinuli jí oba druzí provazy kolem těla, rukou a nohou a pevně ji svázali. Procitla a otevřela oči. Spatřila tři muže a chtěla vykřiknout - nemohla. Z očí jí vytryskla úzkost. Chtěla se pohybovat, ale provazy jí v tom zabránily. Byla zajata. "Teď starou!" šeptal Suef. Vzal jiný šátek, a také provazy si přichystali. Pak klekli všichni tři u Arabky a zachovali se zcela tak, jako u Zykymy. Staří lidé spávají lehčeji než mladí. Sotva se stařeny jen dotkli, rázem procitla. Pohled její padl na útočníky - krátce vykřikla. Ale než mohla vykřiknout po druhé, vrazil jí Suef šátek do úst a současně byla ovinuta provazy. Její spoutání netrvalo ani půl minuty. 264 •

Hřeš to byl její výkřik dost zvučný a stačil, aby sestry probudil. Otevřely oči, spatřily tři muže a vyskočily. "Ó, Alláh!" vykřikla Hiluja. Vrhli se na ni a v několika okamžicích ji spoutali, nedbajíce jejího křiku. Místnost byla tak hluboko v silném zdivu, že venku nemohl být slyšen sebevětší křik. "Saide! Saide! Pomoc!" křičela Badija zplna hrdla a vrhla se ke dveřím. V tom okamžiku však chytil ji Suef za ruku, napřáhl nůž a řekl: "Ještě slovo a probodnu tě!" "Ó, Alláh" zabědovala Badija nyní již jen tichým hlasem. "Kde je Said?" "Said? Měl být zde?" Khánum ukázala rukou na přední místnost, kudy sem vetřelci vnikli. Nerozvážila v svém rozčilení, že by bylo lépe, kdyby vůbec neodpovídala. "Měl vás hlídat?" "Ano." "Pěkné! Spoléhaly jste se na velmi dobrého ochránce. Odešel nejspíše, aby naštívil některou krásku beni Sallahů. Laškuje teď s ní a na vás nemyslí. Alláh mu dopřej všech radostí lásky, aby mu nenapadlo se vrátit. Dařilo by se mu tak jako vám." "Oh, on přijde. A přijdou i Synové Blesku, kteří nás vysvobodí." "Nepřijdou!" smál se Suef. "Nepřijdou a nikdy nevypátrají, kam jsme vás odvedli. Nechť hledají kdekoliv, přece vás nikdy nenajdou. Ale nestrachuj se. Snad vám dám všem svobodu, budou-li beni Sallahové ochotni splnit mé podmínky." "Máme být tvým

rukojmím?" "Ano. A budete-li poslušné, nic se vám nestane zlého. Dej sem ruce!" Suef spoutal Badiji obě ruce tím způsobem, že měla paže přitisknuty k tělu. Pak přistoupil Polikev, aby jí také svázal 265

nohy, podobné stalo se i Zykymě a Hiluji. Rozumí se, že nemohly pak již stát, byly proto položeny na zem. Ustájím byla ucpána. TO mužové byli se ženami hotovi. "Co teď?" ptal se pasa. "Vodu a datle" odpověděl Suef. "Hledat! Jeden z nás zůstane zde na stráži pro případ, že by nás arabadži překvapil. Musí být hned učiněn neškodným. "Zůstanu zde já," řekl pasa. "Způsobí mně nesmírnou radost, budu-li se moci vyrovnat s tím zrádcem." Zůstal ve tmě v místnosti. Druzí dva pak šli, aby hledali, co potřebovali. Dole v ležení byly ovšem studnice; nemohli se však odvážit, aby tam načerpali zásobu vody, která jim měla stačit na čtyři dny. K tomu bylo by zapotřebí mnoho času a způsobilo by to hlomoz. Vzali s sebou lampu, prohledávali místnosti, přičemž došli do chodby, vedoucí na horní plošinu. Asi uprostřed té chodby byly dveře, za nimiž, jak se ke své radosti přesvědčili, byla Badijina zásobárna. Stály tu velké džbány palmové šťávy, byly tu hromady datlí a - co bylo zejména příznivé - bylo tu několik měchů naplněných vodou. Tyto zásoby byly připraveny a dopraveny sem patrně hned po zprávě, že Suefové chtějí ležení přepadnout. Badija se připravila tehdy pro všechny případy a počítala se všemi možnostmi. "Znamenitě!" řekl Suef. "Máme tu pohromadě vše, co potřebujeme. Chybí již jen jedno: zbraně." "Hledejme!" pravil Polikev a ukázal na dveře, jež byly v pozadí této dosti rozsáhlé místnosti. Když je otevřeli a rozhlédli se, vykřikl Suef radostí. Byli v místnosti, v níž táhl se podél zdi serir, dřevěný podstavec asi stopu vysoký, obložený rohožkami a koberci. Na stěnách visely zbraně a různé válečné trofeje. "Zde bydlel mrtvý šejk," řekl Suef. "Tam venku, kde jsou nyní zásoby, se odbývala shromáždění starších, měla-li být 266-

tajná. Zde jsou všechny jeho pušky, a v těchto pytlích jsou zajisté kule a patrně i prach. Když otevřel několik kožených sáčků, zjistil, že jeho domněnka je správná. Vyhledali si pak nejlepší pušky a opatřili se hojně náboji. "Teď se můžeme vrátit," mínil Polikev. "Ano, zbývá nám již jen poslední, ale nejtěžší část podniku: naložit toto všechno na velbloudy, aniž při tom budeme zpozorováni. ' "To ovšem způsobí obtíže, ale ty snad nebudou nepřekonatelné." "Musíme se toho odvážit." "Jistě! Ale - - hm! Mám myšlenku. Velbloudi leží hned pod zříceninou. Je vskutku zapotřebí snášet vše dolů? Nemohli bychom to spustiti po provazech?" Suef se zarazil, pak se dal do smíchu a řekl: "Jaká hloupost!" "Proč hloupost?" urazil se Polikev. "Ó, promiň! Tvůj nápad je velice chytrý. Ale já jsem byl hloupý, že jsem na tu myšlenku sám nepřišel! Vždyť nejsme příliš vysoko nad zemí. Vyšli jsme jen po dvanácti schodech. A venku u zásob viděl jsem velký svazek řemenů a provazů, mnohem víc, než potřebujeme." "Pospěšme tedy! Ať zmizíme dřív, než přijde ten Said, arabadži." Vzali tolik z předmětů, co mohli unést, a vrátili se k pašovi, který se ovšem zaradoval při dobré zprávě, kterou přinášeli. Ženy byly tak spoutány, že na útěk nemohly ani pomyslet. Mohli je klidně nechat o samotě. Všichni tři počali pak dopravovat měchy a potraviny na onu stranu zříceniny, kde leželi velbloudi. "A teď dívky!" řekl Suef. "Já seběhnu dolů, a vy mně spustíte vše po provazech, nejdřív vodu, pak datle a naposled dívky. Nakonec přijdete sami. A pak vyrazíme." 267

"Stařenu necháme zde?" "Ano. Nezáleží nám na ní. Neví kam odjedeme a nemůže nám tedy být nebezpečná." Vrátili se do zříceniny a dopravili i Badiju, Hiluju a Zykymu k okraji stavby. Pak přinesli provazy, svázali je a několikrát složili, načež sešel Suef tiše se schodů. Tři čtvrtiny práce byly vykonány. Měli před sebou jen jednu obtíž - naložit lup na velbloudy. Jakmile se tak stane, bude jejich útěk zajištěn. Pronásledování za noci se nemuseli strachovat. Právě dospěl Suef na poslední stupeň schodiště, když se ze stanu starého Kalafa ozvalo zakašlání. Beduín skočil jako kočka ke kameni, u něhož dříve stál. Skutečně! Vchod stanu se rozhrnul, a Kalaf vyšel. Spatřil Suefa. "Ilafe, jsi tu ještě?" tázal se. "A - a - ano." "Stalo se něco?" "N - n - nic." "Zdálo se mi, jako bych slyšel hovor." "Něco se ti zd - zd - zdálo!" řekl Suef. "Ano, usnul jsem a měl jsem zlé sny. Zbytečně. Nemůže se nic přihodit. Ale jsem v poslední době stále plný obav, Ilafe; již stárnu." Přetřel si dlaní oči a zvolna odešel opět do stanu. Suef jako dříve vyčkal ještě chvíli na místě, pak tiše odhopkoval na protější stranu zříceniny. "Konečně!" zvolal pasa. "Mohu začít?" "Ano." Spustili měchy, pak datle. Suef je naložil na nákladní velbloudí sedlo. Pak byla spuštěna na dvou spletených provazech Zykyma, jíž rozvázali ruce, za ní následovaly Badija a Hiluja. Suef je zanesl do tachtirvanu. 268

Polikev a Ibrahim pasa stáli asi šest metrů nad ním na obřadní zdi. "Teď sejdeme sami," šeptal shora pasa. "Počkej! Starý Kalaf ještě bdí. Spusťte se raději po provaze. Zaklesli nahoře provaz, a po něm se oba muži svezli dolů. Pak přikročili k velbloudům. Zvířata dostala lehkou ránu do kolen - znamení, aby vstala. Poslechla. Dříve však se posadili Polikev a pasa do sedel. Na stojící velbloudy by se byli nevyšplhali bez hluku, neboť sedlo je příliš vysoké. Suef svázal velbloudy dohromady, takže jeho zvíře stálo v čele průvodu; pak následoval velbloud s tachtirvanem, za ním dvojice velbloudů jízdních a nakonec nákladní džemel. Suef se chytil pasu u sedla a vyšvihl se na zvíře. Jízda mohla začít. Zvolna opustili tábor. Protože pak jejich cesta vedla k severovýchodu, musil Suef ležení objet. Učinil tak opatrně a zpovzdálí, aby nebyl slyšen. "Pustíme se hned teď pravým směrem?" tázal se Ibrahim pasa přitlumeně. "Ano." "Zdá se však, že ráno, až spatří stopu, uhodnou, kam jsme chtěli. Bude tedy lépe, učiníme-li okliku, abychom Sallahy zmátli." "Oklika by musela být značná, aby je opravdu oklamala; na to však nemáme čas, a - hle, vidíte?" V tom okamžiku vzplanul přímo na severu světelný paprsek, podobající se blesku, nesměřoval však z oblohy k zemi, nýbrž směrem opačným, od země k obloze. "Blesk," řekl Ibrahim. "Blýskavice v poušti." "To není blesk," vysvětloval Suef. "Hle, již zas!" Ohnivý zjev se opakoval. Plamen nebyl sírově žlutý oslňující a klikatý, jako když se blýská, nýbrž kmitl se rovnou čarou a byl zbarven červeně a modře. "Šems el lejla! Alláh nás opatruj!" řekl Suef. •269

Šems el lejla jest arabský výraz a znamená slunce noci. "Slyšeli jste jistě již o tom, jak ďábel rozzáří klamné slunce

uprostřed noci na obloze?" řekl Suef k svým druhům. "Ne!" "Slyšeli jste tedy má slova: Alláh nás opatruj! Když se zjeví šems el lejla otevře šejtan brány podsvětí, a za několik hodin řádí pouští jedovatý smum. Pospěšme si!" "Smum! Běda! Pak raději zůstaňme v ochraně skalisk." "Zde? Poblíž nepřátel? Síliš?" "Smum nás usmrtí, pojedeme-li mu vstříc!" "Ne každý smum je nebezpečný. Snad bude šejtan dnes v dobré náladě a pustí z džehenny jen málo větru. Ležení již máme za sebou. Držte se pevně! Poženu zvířata nyní co nejrychleji. Smum zavane naši stopu. Smum je arabské slovo, které se u nás vyslovuje samum. Je to známý nebezpečný vítr pouště. Zvířata se pustila do vydatného velbloudího trysku, jímž koráb pouště umí bez odpočinku uběhnout cestu, která se měří mnohými mílemi. Jen nejlepší kůň udrží krok s takovým velbloudím klusem, ale po delší době i on ochabuje - - - Said, věrný arabadži, střežil svou paní. Umínil si původně, že ztráví noc v přední místnosti, v níž bylo světlo. Neměl l ve zvyku dlouho spát. Abbasové odešli dnes velmi brzy na | odpočinek; on však ještě bděl. Uvažoval, že je to zbytečné. Kdyby hrozilo jakékoli nebezpečí obyvatelkám zříceniny, při- i| šlo by jistě jen zvenčí. Proto opustil arabadži zříceninu v úmyslu, že projde ležením a nespatří-li nic podezřelého, že klid ulehne. Udělal to bohužel právě v té době, kdy Suef navštívil zříceninu a provedl svůj smělý plán. Said byl v té chvíli na severní straně tábora, kdežto oni přišli od jihu. Zatím co vetřelci ovládli zříceninu a zmocnili se žen, obesela Said dvakrát ležení a odebral se pak k hlídačům stád, kteří bavili, vypravujíce si o svém dnešním udatenství. 270

Arabadži se k nim chtél přidružit jen na několik krátkých minut, ale jejich vypravování ho tak zajímalo že se posléze i sám ujal slova. Vypravoval o sobe, o své minulosti, o Istanbulu, sultánově městu, a dobrodružstvích své paní. Zdržel se u pastevců déle, než si umínil. Právě vypravoval o pašově darebáctví v Tunisu, když se na obzoru kmiti první paprsek nočního slunce. Pastevci se vztyčili, a jeden z nich, ukazuje k východu, řekl: "Světlo pekel! Alláh nás ochraň před džiny pouště a před d áblem devětkrát kamenovaným! Alláh il Alláh, ve Muhammád rasúl Alláh!" "Světlo pekel?" tázal se Said. "Ještě nikdy jsem je neviděl." "Děkuj Alláhovi, že ti ještě nikdy nevniklo do očí! Byl jsi někdy v džehenně, arabadži Saide?" "Ne. Jak bych tam mohl být?" "Tělem nikoli, nýbrž duchem. Bůh občas dovoluje člověku, aby k spáse duše své v duchu nebo ve snění sestoupil do džehenny, kde hoří věčný oheň. Víš, jak je peklo hluboké? "Pověz mi to." "Má sto tisíc schodů, a každý schod obnáší po tisíci dnech cesty. Je tak hluboké, že věčný oheň, který tam hoří, nedosáhne někdy ze dna až nahoru k poslednímu schodu. Tehdy posílá satan džiny, aby oheň rozdmýchali. A když pekelníci jen o málo víc nebo rychleji rozdmýchají plameny, vyrazí oheň z otvoru pekel a kmitne až k nebi. To je pak šems el lejla." Said mlčel. "Hle, již opět se zjevilo! Peklo má dnes velmi dobrý dech. Ten dech vyrazí až na povrch země a vane přes poušť, zvíří písek až k nebesům a vysuší anebo zasypává prameny a studnice. To je zlý samum, jedovatý vítr pouště. Když dlouho vane, usmrtí vše čeho se dotkne, člověka i zvíře, strom i stéblo. Pak zbývají v poušti jen kostry. Hle, blýská se po třetí! - Alláh il Alláh! Tam v poušti jede dábel devětkrát kamenovaný!" 271

Pastevec ukázal na sever, kde v záři zjevivšího se jasu putovala Suefova karavana. Objevila se na okamžik na pozadí modročerveně ozářeného obzoru. Pastevci uklonili se k východu, kde leží Mekka s posvátnou Kaabou, a šeptali své vyznání víry. Arabadži je odříkal rovnéž. Byl však bystrý, viděl mnoho a mnoho slyšel, přesto že byl mladý. Nebyl tak pověrčivý, jako synové pouště. Tázal se: "To že byl ďábel?" "Jistě! Což jsi ho neviděl?" "Ne." "Divím se ti! Měl tělo hada a mnoho noh, jistě asi patnáct nebo dvacet." "Zdálo se mi, že vidím velbloudy." "Velbloudy? Tvá nevědomost je veliká! Kéž ti Alláh odpustí. Jak by to mohu' býti velbloudi? Ti přece nepojedou k severu, nýbrž zdrželi by se u nás, aby se napili vody a najedli datlí. i| Pravím ti, že devětkrát kamenovaný ďábel letěl nad námi | vzduchem. Alláh nás chránil, neboť jsme pravověrní synové :j Prorokovi. Budiž mu sláva a dík - ó Alláh!" Pastevec znovu vyřkl jméno boží, neboť v tom okamžiku obloha na severu opět rozžhavila. Toto světlo však nezmizele ! rychle jako blesk, nýbrž udrželo se delší čas na obloze. A tae| bylo možno karavanu poznat s naprostou zřetelností. "Vidíš ho, ďábla?" "Jsou to velbloudi a jezdci!" "Ne, je to zvíře s mnohými nohami. Dává si však velbloudí j podobu, aby nás vylákalo z tábora a uvrhlo do zkázy!" "Kdo to odtud odjíždí?" ptal se Said. "Co to znamená?" "Znamená to, že je peklo otevřeno!" "Mlč! Tito jezdci jsou mi podezřelí. Buď přicházejí z jii a jeli mimo nás, nebo - - Alláhu! To je velice podezřelé!" "Anebo přicházejí z pekla!" Ale Said se nedal zmást. Pokračoval: 272'

"Anebo vyšli z našeho ležení." "Co říkáš? Spálilo ti slunce rozum? Což bydlí ďábel v našich stanech? Je zde pekelná brána?" "Vždyť jsou to lidé, je to karavana!" "Kdyby to byli lidé, kteří by odtud vycházeli, museli by to být Abbasové nebo bojovníci mého kmene! Ale my bychom se neopovážili opustit ležení. Spočítej nás! Nebude scházet ani jediný!" "Musím se dozvědět, nestalo-li se nic paní!" zvolal Said a odkvapil, spěchaje k zřícenině. Za minutu dorazil ke schodišti, vyběhl po něm a vstoupil do místnosti, v níž chtěl spát. Zanechal zde hořící lampu, nyní však zde byla všude tma. Vstala snad některá z žen a odnesla světlo? Ale proč? Said přistoupil k dveřnímu otvoru a naslouchal. Tu zaslechl zvuk, jako když někdo úzkostlivě dýchá. Zdálo se, jako by se tam někdo dusil. "Paní!" zavolal. Žádná odpověď. "Paní!" řekl zvučněji. Jedinou odpovědí byl mu chrapot, nyní hlasitější. Saida pojala úzkost. "Paní!" zakřičel co mohl. "Paní Zykymo!" Když ani teď nedostal odpověď, vrazil Said dovnitř. Rychle rozžehl kahanec a v jeho záři spatřil v koutě starou Haluju, svázanou na rukou i na nohou a se šátkem v ústech. Nikdo jiný zde nebyl. "Ó, Alláh! ó, Mohamede!" vykřikl Said zděšeně. Přiskočil a poklekl ke stařeně, vytáhl nůž a přeřezal provazy, jimiž byla spoutána. "Co se stalo? Rychle! Mluv!" křičel na ni. Ve spěchu ani nepomyslel na to, aby jí vytáhl šátek z úst. Vytrhla si jej sama a zasténala: "Ó, Alláh, Alláh!" "Nuže, co?" "Ach Bože! Mé ruce! Mé nohy!" "Čert vezmi tvé ruce a tvé nohy! Co se stalo?" Haluja 273

se zvedla se země, oddychla si zhluboka, podívala se na rozedrané kotníky na svých rukou a odpověděla: "Spoutali mne!" "To vidím!" "Zacpali mně ústa. Nemohla jsem mluvit." "Nyní již můžeš. Mluv tedy!" "On, leknutí!" "Odpověz

mi!" křičel Said. "Kde je paní Zykyma?" "Pryč!" "To vidím! Kam se poděla?' "Nevím. Ó, Hilujo, ubohá Hilujo!" "Je také pryč? A khánum?" "Také, také!" "Všechny tři? A tebe nechali zde? Mohli to udělat naopak, tebe unést a ostatní nechat zde! Mluv konečně! Kdo to byl?" "Ben Suef a pašové." "Ibrahim pasa?" "Ano. Svázali je a odvleku'." "Ah, oni to tedy byli, oni! A beduíni je považovali za ďábla! Ženo, babo, mluv přece! Proč jsi se nebránila? Proč jsi je nechránila? Proč jsi nevolala o pomoc. "Jak jsem mohla, když mně ucpali ústa! Jak jsem je měla chránit? Kdo byl jejich ochráncem? Ty! Kde jsi byl?" "Máš pravdu, já jsem vinen, já! Ale já je opět přivedu!" Opustil stařenu, vyběhl ven a mocným hlasem křičel se schodiště: "Vzhůru, vzhůru, ó, mužové, ó, válečníci! Uloupili vládkyni pouště, uloupili její sestru i mou paní, statečnou Zykymu! Vzhůru!" Pak sletěl se schodů a běžel k studni. Stála tam ryzka šejka Suefů, překrásný, ušlechtilý kůň. Said se mu za dne obdivoval a věděl, že letí jako vítr. Chtěl jej použít, aby stíhal uprchlíky. Pastevci z okraje tábora přichvátali, a ze stanů vyběhli beni Abbasové. Zvedl se strašlivý pokřik. 274'

"Khánum byla unesena," volal Said znovu. "A také Hiluja a Zykyma!" "Kdo to udělal? Kdo to udělal?" "Ptejte se stařeny! Ptejte se Haluji! Nemám kdy! Jedu napřed. Jeďte za mnou!" Za těchto několik okamžiků osedlal Said s horečným chvatem koně, připevnil sedlo a dal mu uzdu. "Kam jedeš?" tázal se ho jeden z Abbasů. "Za lupiči!" "Kdo je to?" "Ptejte se Haluji. Pusť! Pryč! Z cesty!" Odjel tryskem do tmy pouště. Saida přemohl takový vztek, taková zloba, že by se v tomto okamžiku pustil do zápasu s kýmkoli. A hněv neměl jen proti únoscům, ale i na sebe. Měl chránit svou paní a opustil ji. V duchu si strašlivě spílal. Zuřivě bil klisnu patama do slabin a kůň letěl na sever jako vichřice. Noční slunce občas zazářilo. V takových okamžicích se rozhlížel Said po obzoru. Karavanu však nespatřil a pobízel proto koně k ještě většímu chvatu. Tak uplynula značně dlouhá doba, plná úzkosti. Konečně při novém, zablesknuvším se paprsku spatřil pět zvířat, ale ve veliké dáli. "Hamdulillah! Vidím je! Dohoním je!" Klisna letěla šíleným tryskem. Said ji křikem pobízel. Ubožák ani nepomyslel na to, že nemá jinou zbraň než nůž. Ležení zatím tonulo v pobouření. Mladí i staří, muži i ženy zmateně pobíhali. Sto hlasů se ptalo, co se vlastně přihodilo. A trvalo dost dlouho, než to všem bylo jasné. Pak se kde kdo dral ke zřícenině, v čele všech ovšem starý šejk, otec Hilujin a Badijin. Nahoře stála Haluja, opírajíc se o balvan. Ze všech stran se jí dotazovali, při tom však nepustili stařenu k slovu. "Ticho!" zvolal konečné šejk. "Já se budu ptát sám!" Zástup utichl, a Haluja mohla vypravovat. Učinila tak, třesouc se rozčilením. Šejk, jenž poslouchal, se zase třásl vztekem. 275

"Pryč jsou, pryč! Said za nimi odjel. Kam? Kdo to ví?" "Za ďáblem devětkrát kamenovaným jel!" zvolal jeden z hlídačů stád. "Co mluvíš o ďáblu?" "Viděl jsem ho, ó šejku! Letěl pouští k severu! Měl tělo hada nebo krokodýla s dvaceti nohama, s padesáti očima a deseti křídly. O nohou beduín věděl, oči a křídla však přidala jeho fantazie. Šejk byl skoro stejně pověrčivý jako jeho lidé. Odpověděl: "Noční slunce se blýská, a džehenna je otevřená! Ó, Bože! Mé děti vyjely do pouště do takové noci! Zda se mi vrátí!" V tom přišel starý Kalaf a řekl: „Jak mohly být tvé dcery uneseny, ó šejku? Vždyť zde stál strážce! Haf je hlídal!" "O tom nic nevím," odpovídal šejk. "Vždyť jsi ho sem sám postavil!" "Ne." "Řekl mi to." "Není pravda! Přiveďte ho sem!" Koktavý Haf byl přiveden, ale popíral, že by byl stál na stráži." "Viděl jsem tě," řekl stařec. "K - k - klameš se." "Ne. Mluvil jsem s tebou!" "Ne. N - n - nevím o tom. Pe -pe - pevně jsem spal." "Nelži! Co vidím a slyším, vím dobře. Mohu přísahat na korán, že jsi stál u kamene a odpovídal na mé otázky." "Něco se ti z - z - zdálo." "Zdálo se mi něco, ale když jsem dvakrát vyšel ze stanu a přistoupil k tobě, viděl jsem tě zřetelně. Koktal jsi, když jsem s tebou hovořil." "J - já, - že - kok - koktal?" "A jak!" 276'

"Alláh 'l Allálálláh! To byl dd - ďábel! Dnes je pepe-pepepepe - peklo otevřeno! Allállállállállállalláh il Allálálláh Muhamád rarararararassúl Allállallallallalláh!" Všichni na něho vyjeveně pohlíželi. Haf měl sice chybu, že koktal, ale byl znám jako pravdymilovný muž. Museu' mu věřit. Starému Kalafovi se buď něco zdálo, nebo byl skutečně podveden ďáblem. A k tomu názoru se v duchu všichni připojovali. Rozžali pochodně a hledali po celém ležení. Ukázalo se, že scházejí čtyři velbloudi. Ďábel je odvedl. Odvedl tři dívky. Stařena označila sice za únosce Suefa a dva cizince, ale mohla se také mýlit. Ďábel si mohl přisvojit tváře těch tří, aby dívky unesl. Šejk si nevěděl rady. Modlil se a klel jedním dechem. Ženy odříkávaly sury z koránu. Obyvatelé ležení byli vskutku v takovém stavu, že by byl nestranný pozorovatel pochyboval o jejich zdravém rozumu. Jen jediný se ještě namáhal, aby chladně uvažoval o této neobyčejné události - starý Kalaf. Výsledek jeho duševní námahy zněl: "Alláh je veliký! Vše, co se děje, je zapsáno v Knize života. Ó, proč zde není bílý effendi! Řekl by nám, co máme dělat!" Effendi! To jméno zapálilo mysli všech. Hned o něm všichni mluvili. A konečně šejka něco napadlo: "Musí sem přijít, rychle, rychle! Pošleme za ním posla, okamžitě. Kde je nejrychlejší velbloud?" Naštěstí tu bylo ještě několik dobrých zvířat, kromě pěti velbloudů, které Suef ukradl. Za několik minut poté sedal již rychlý posel do sedla, aby jel přímo ke vsi Suefů a ohlásil Kára ben Nemsimu, co se stalo. Po jeho odjezdu obsadil arabský lid zříceninu, živě rokoval o událostech a pověrčivě pozoroval noční oblohu. Šems el lejla -noční slunce se ukázalo ještě několikrát. K skutečnému samumu však nedošlo. Vítr patrně vyčerpal svou sflu v západní části Sahary, takže nebylo cítit sebemenší vánek. Vzduch byl bez pohnutí, soustředěné vedro leželo na písečném moři; člověk měl 277

takový pocit, jako by se v něm vařila krev a všechny kosti měl vysušeny. Nahoře na plošině stál šejk Abbasů se starou Halujou. "A ty jsi opravdu viděla ony tři muže, Suefa a oba paši?" ptal se stařeny. "Viděla jsem je zcela přesně a poznala jsem je." "A myslíš, že to byli skutečně oni?" "Z počátku se mi tak zdálo, teď však vidím, že to nebyli oni, jinak by mne nebyli mohu' tak snadno spoutat a ústa mi zacpat Byl to ďábel se svým synem a se svým vnukem. Ano, on to byl. Vždyť unesl vzduchem i Saida arabadžiho a jeho klisnu." Jak to?" "Stála jsem zde nahoře na zřícenině, když ode mne odběhl. Slyšela jsem ještě jeho hlas dole v oáze, a pak odjel. Za chvíli jsem viděla vystupovat na obloze paprsek šems el lejly, který ozářil celou poušť, a tu jsem zpozorovala Saida, kterého kůň unášel do vzduchu. Je ztracen."

Pověrčivá stařena nevěděla ovšem, že se stala obětí optického klamu. Když paprsek rychle vzplanul, zpozorovala arabadžiho na koni. Jasná zář po noční temnotě a pak zas temnota, šířící se od země k nebi, způsobily, že se jí zdálo, jako by viděla mladého muže vznášet se do vzduchu. Byla přesvědčena, že se ho zmocnil ďábel. 278

Kapitola dvanáctá V LEŽENÍ SUEFŮ

Lovec s Hermanem Eaglenestem, provázeni četnými beni Sallahy, putovali přímou cestou k duaru beni Suefů. Vyrazili jako o závod, a taková byla také celá jejich jízda. Asi za dvanáct hodin bylo možné dorazit k Fers el Hadžaru, který ležel pravé asi v polovině cesty k vesnici Suefů. Vzdálenost, kterou měli ujet, bylo tedy možné zdolat za dvacet hodin. Ale Otec tisícerých blesků dal zvířata pohánět, takže dorazil se svými lidmi k cfli ještě k ránu. Vesnice Suefů ležela před nimi v nočním klidu. Vše spalo. Ani hlídače stád nebylo vidět. V dohledu duaru byla vykonána krátká válečná porada. Salla-hové tu měli asi sedm set válečníků. Bylo možné očekávat, že nepřítel nechal ve vsi jen několik mužů, takže přepadení vesnice bylo vlastně snadnou věcí. Herman radil, aby se utvořily čtyři houfy, jež by za svítání obklopily duar ze všech stran a zabránily tak obyvatelstvu v útěku. Rada byla přijata. Duar ležel v úrodné, palmami zarostlé oáze. Datlovníky tvořily les, přes nějž nebylo možno vidět. 279

To byl důvod, že obyvatelé při východu slunce neměli ani tušení, že nepřítel je nablízku. Věnovali se svému ranním zaměstnání a připravovali si pokrmy. Zatím však nejedli, neboť ranní modlitba musí být vykonána s lačným žaludkem. Vtom se vynořil okraj slunce na východním obzoru, a jeho zářící paprsky přelétly obzor, jako by byly složeny ze samých démantů. Současně se ozval muezzinův hlas, svolávající k modlitbě. Všichni se modlili - obyvatelé oázy i beni Sallahové, kteří vesnici obklíčili, připraveni k útoku. Sotva se modlitba skončila, vyrazili Sallahové k duáru. Starý pastevec byl první, který je zpozoroval. Běžel do vesnice, aby způsobil poplach. Nikdo ho nepronásledoval. Ve vsi bylo sotva dvacet bojeschopných mužů. Co mohla taková hrstka podniknout? Suefové se vskutku také nepostavili na odpor a zalezli do stanů. Kára ben Nemsi nařídil, aby bylo zamezeno jakémukoli přelévání krve. Když se nyní křídla čtyř oddílů setkala, zamířil k Hilalovi. "Přicházíš ke mně?" zvolal mladý, ohnivý muž. "Proč jsi nedal umluvené znamení, abychom vnikli do vesnice?" "Protože by nám to škodilo. Pojedu do vsi sám. Přicházím se tě ptát, chceš-li jet se mnou?' "Pojedu, effendi!" "Dobře. Tvoji bojovníci ať vyčkají našeho návratu nebo rozkazů, jež jim pošleme." Herman zatím převzal velení, a lovec se šejkem jeli ke vsi. Mezi řadou stanů neviděli živou duši. Uprostřed obce bylo prostranství, na němž stál největší stan. Dvě kopí, zaražená před vchodem, označovala vůdcovskou hodnost majitele stanu. Kára ben Nemsi zastavil a zatleskal rukama. Teprve za chvíli se objevila hlava staré ženy. "Sallam!" pozdravil ji lovec. "Sallam!" odpověděla stařena. "Co chceš?" "Kdo bydlí v tomto stanu?" 280'

"Šejkův otec." "Je doma?" "Ano." "Ať vyjde, chci s ním mluvit." "Nechceš sám vstoupit?" "Ne." Kdyby byl lovec vstoupil do stanu, byl by od toho okamžiku hostem jeho majitele a nemohl by jednat proti němu nepřátelsky. "Počkej tedy! Zavolám ho." "Teď poznáš největšího nepřítele beni Sallahů," řekl Hilal. "Šejk Hulám zabil mnoho, velmi mnoho mužů našeho kmene. Jeho jazyk je falešný a jeho přísaze nelze věřit. Pohlédneš-li mu do očí, poznáš hned, jakým je mužem." V tom se otevřel stan, a šejk Hulám vystoupil. Byl stářím shrbený. Měl na sobě bílý haik a na hlavě bílý turban. Neměl obočí a řas; okraje jeho víček byly zarudlé. Oči mu slzely a v nejistém pohledu těkaly na oba příchozí. "Sallam aleikum!" pozdravil stařec. Kdyby byli celý jeho pozdrav opětovali, dobyl by tím šejk diplomatického vítězství, neboť takový pozdrav bývá opětován jen mezi přáteli. Jinověrce pozdravuje Mohamedán prostým sallam (mír), nikoli však aaleikum (budiž s tebou!). Je vlastně neobyčejnou poctou, řekne-li přívrženec Mohamedův "sallam aleikum" křestanovi. Lovec i Hilal odpověděli starci stručně: "Sallam!" "Kdo jsi?" Otázka platila jen Evropanovi. Syna Blesku znal stařec již dávno osobně. "Jsem Kára ben Nemsi effendi. Slyšel jsi již o mně?" "Ne. Zvu tě však do svého stanu a prosím tě, abys vešel." "Nevstupuji do stanu svých nepřátel." Šejk dosud nevěděl na čem je, ale cítil nebezpečí. Dovedl však své obavy skrýt Řekl udiveně: "Mluvíš o nepřátelství? Nerozumím ti!" "Záhy porozumíš. Pověz nám, kde jsou bojovníci tvého kmene?" "Vytáhli!" 281

"Kam?" "Nevím." "Jsi šejk a nevíš to?" "Jsem starý. Můj zrak je slabý a ruka slabá. Nestarám se již o to, co mužové dělají." "Je chyba, že to nedeláš. Měl by ses o to starat, a pak by snad žil tvůj kmen v míru se sousedy a nebyl by na hlavu poražen." "Kdo jej porazil?" "Neptej se! Tvůj kmen vyrazil proti beni Sallahům v sfle šesti set mužů. Byli však uvítáni, a byla jim připravena taková porážka, že do vašeho duaru přicházejí teď Sallahové dříve, než ti, kteří z boje unikli. Snadno je spočítáš, až přijdou; je jich jen několik." "Alláh! Sallahové prolili nevinnou krev! Kdo vám řekl, že Suefové chtěli s nimi bojovat? Teď ulehne lev krevní msty mezi ně a nás!" "Netvař se pokrytecky, starce! Nejsem dítě. Sami bojovníci Suefů nám řekli, že přišli jako nepřátelé. Byli varováni, avšak neposlechli. Nyní jejich těla požírají supové a hyeny. A co říkáš o krevní mstě? Obklopili jsme celý váš duar, a je nás osm set. Nejsme lační krve jako vy; chceme ušetřit vaše životy, ale musíte se podrobit. Dávám ti půl hodiny času. Domluv se se svými a přijď pak před ležení, kde budu čekat, abych vyslechl tvé rozhodnutí. Žádáme, abyste se nám vzdali se vším, co máte. Jen v tom případě budete ušetřeni." Hulám vzhlédl. "Porazili jste skutečně naše bojovníky?" "Včera ráno před první modlitbou se rozprchli do pouště." "Kde je můj syn?" "Leží mrtev před stany Sallahů." "Alláh! Omram ho nechránil?" "Jak by ho mohl chránit? On sám padl mou rukou." Zdálo se, že Hulám bude touto zprávou zdrcen. Ale nebylo tomu tak. Jeho tvář nezměnila dosud svůj výraz. Buď neměl 282

srdce, nebo se uměl neobyčejně ovládat. Podíval se jen lovci pichlavě do očí a odpověděl: "Proč mluvíš ty jménem Sallahů? Což zde nejsou sami? Kde je jejich šejk? Je snad chlapcem, že potřebuje muže, aby za něho mluvil?" Kára ben

Nemsi se rozvážně usmál a řekl: "Jsi chytrý muž! Víš, že šejk beni Sallahů zemřel, a že Faléd měl nárok na jeho důstojenství?" "Vím to. Kde je?" "Je mrtev, zemřel rukou tohoto jinocha, který s ním bojoval." "Alláh je veliký. Dává i dětem vítězství nad muži!" "Ano, a Tarik, druhý Syn Blesku, se stal šejkem. Jeho prvním činem bylo, že přemohl tvůj kmen. Pronásleduje zbytek těch, kteří unikli, k Fers el Hadžaru, k tajným pramenům. Vidíš, že ti odpovídám na všechny otázky, ačkoli bych nemusel. Vítězové jsou velkomyslní. Od tebe pak očekávám, že to uznáš a budeš pokorný." "Jaké podmínky nám kladete?" "Sallahové zvítězili. Podrobíte se jim se vším, co máte. V tom případě nebude nikomu z vás vzat život." "Svolám starce džemy." "Učiň tak. Až uplyne půl hodiny, přijdeme si pro odpověď." Lovec se otočil a odjel s Hilalem. "Nuže," řekl Hilal "jak se ti líbí ten stařec?" "V jeho tváři jsem viděl ukrutnost a uskok." "Myslíš, že nás chce obelstít?" "Je jen jediná lest, které by mohl použít: že by nás totiž zdržel, aby získal čas, až bojovníci Suefů na útěku sem přichvátají." "Nebudeme čekat tak dlouho." "Nepočkáme ani minutu déle než půl hodiny." "Pak zničíme ležení." "Ne. Nejen lidskost, nýbrž i moudrost vám radí, abyste je šetřili. Suefové budou nyní zkroceni, nemohou vám již ublížit. Smíříte se s nimi. Vaši synové ožení se s jejich dcerami, a jejich 283

kmen splyne s vaším. Budete potom silní a nepřemožitelní. Musíte jim dát šejka, a tím šejkem budeš ty. Budeš-li s nimi jednat moudře a bratrsky, bude tvé jméno vyslovováno daleko a široko." Hilalovy oči se zaleskly. "Effendi, není muže tobě podobného. Co děláš, je hrdinství, a co mluvíš, jako by vycházelo z úst starých kmetů." Zatím co takto hovořili rozlehl se duarem hrozný nářek. Šejk Hulám oznámil, co se přihodilo. Nebylo rodiny, z níž by se aspoň jeden bojovník nebyl účastnil tažení. Všechny rodiny mohly tedy očekávat, že jsou postiženy ztrátou. Naděje na vítězství rázem zmizela. Ženy pobíhaly se svými dětmi po ležení a ječely; mužové, staří i mladí, se shromáždili na prostranství kolem Hulama. Byli zamlklí a zamračení. Mysleli na pomstu a přece viděli, že je to nemožné. Nebylo nikde východiska, jímž by unikli poddanství. To také vyslovil nejvážnější kmet. Odůvodnil ten názor slovy: "Vyslal jsem své služebnictvo po celém ležení a dostal jsem od nich zprávu, že jsme úplně obklíčeni. Musíme se vzdát." "Jakže?" zvolal šejk. "Psi beni Sallahů povraždili naše bojovníky, a my se nemáme pomstít? Chceš snad, abychom se stali otroky vítězů?' "Není jiné východisko." "Alláh tě zatraťl Jsme-li příliš slabí, máme přece dost chytrosti, která bývá mnohdy lepší než moc a udatenství. Kdybych se mohl na vás spolehnout a kdybyste se mnou souhlasili, přece bychom ještě vyvážu'." "Jak?" "Oklameme je. Vzdáme se jen zdánlivě. Vejdou do našich stanů, budou zde jíst, pít, odpočívat a spát. A my - copak nemáme nože?" "Ó, Alláh!" Tento výkřik se nesl od úst k ústům. Někteří se děsili té myšlenky, jež byla nečestná, ale jiným, jimž šlo o krevní mstu, 284<

byl každý prostředek dobrý. Ti, kdož se z počátku zdráhali, byli záhy získáni řečí starého šejka, a neuplynulo ještě ani půl hodiny, když džema odhlasovala jakousi pařížskou krvavou svatbu nebo sicilské nešpory, jejichž jevištěm se měly stát beduínské stany. Bylo tu sice jen málo bojovníků, za to však dost výrostků, aby něco podobného mohlo být provedeno. Když shromáždění přijalo toto rozhodnutí, zaleskla se starcova tvář poprvé zase spokojeně. Dosáhl, co chtěl. Za porady bylo ovšem mluveno tak tiše, aby to mohli slyšet jen účastníci. Za šejkovým stanem seděl však nepozorován muž, oděný jen košilí; obě jeho uši byly naříznuty na znamení, že je otrokem. Byl zaměstnán drobením kukuřice na ručním mlýnku, ale mnohem více naslouchal poradě než dbal o svou práci. Slyšel všechno. Nyní, když se lidé rozcházeli a nemohl se již nic dozvědět, zvedl se a šel k několika palmám, jež stály nablízku. Vtom ho zahlédl šejk: "Stůj! Kam jdeš?" "K stádu, abych přinesl mléko." "Zůstaň zde." A když otrok udělal zdráhavý posunek, vytáhl šejk Hulám pistoli, kterou měl za opaskem. "Poslechni, nebo tě zabiji!" zvolal výhružně. "Pse, znám tě! Tys všechno slyšel. Jdeš k stádu? Co by tam činil člověk, který má před sebou boj? Zdá se mi, že nás chceš zradit! Ale postarám se, abys byl neškodný." Právě když uplynulo půl hodiny, vydal se šejk se staršími kmene k palmovému háji, kde čekali Sallahové. "Nuže, jak jste se rozhodu'?" ptal se ho Kára ben Nemsi. Stařec odpověděl hlasem, který měl znít upřímně a pokorně: "Effendi, pozorovali jsme dnes v noci šems el lejlu. Vychází z pekel a přináší neštěstí a zármutek lidským srdcím. Strachovali jsme se, že po něm přijde jedovatý smum, ale ten nepřišel. Přesto šems el lejla nám přinesl žal. Naši synové jsou poraženi a naši otcové a bratři leží mrtvi v poušti. Alláh tomu chtěl: jeho 285

cesty jsou nevyzpytatelné. Nesmíme jednat proti jeho vůli. Vzdáváme se." Lovec vrhl dlouhý, pátravý pohled do bolavých očí starého muže. "Přijímáte podmínky, které jsem vám oznámil?" "Ano." "Nepomýšlíte při tom na uskok?" "Jaký uskok bychom mohli mít? Vždyť jste desetkrát silnější než my!" "Zrada často bývá zbraní slabého. Radím vám však, abyste byli upřímní. Zrada by padla na vaše hlavy." "Důvěřuj nám." "Dobrá, chci vám věřit. Je vás zde sedm. Kolik mužů čítá shromáždění starších?" "Dvacet osm." "Nechť se tedy jeden z vás vrátí a přivede ostatní. Dříve než vejdeme do duaru, chci se s nimi poradit a chci vědět, co můžeme od vás požadovat, aniž váš kmen bude zničen." Tato slova zněla velmi slibně. Zdálo se, že vítězové nechtějí všechen majetek kmene prohlásit za svou kořist. Šejk uložil hned jednomu muži ze svého průvodu, aby přivedl členy džemy. Nato lovec pokračoval: "Nařiď také, aby všichni muži a hoši starší deseti let se shromáždili na prostranství. Chci je spočítat, abych věděl, kolik zbraní vám necháme. Dovolíme možná, abyste si ponechali co potřebujete." Posel odešel. Na šejkovi bylo vidět, že je spokojen. "Effendi," pravil, "jednáš s přemoženými laskavě a mírně, za to ti požehná Alláh, a i nepřátelé vás budou milovat." "Neukvap se, starce! O vaší lásce dosud nemluvím. Nezdá se, že bys svá slova mínil upřímně!" "Mé srdce je bez falše." "Ale tvůj obličej je plný pokrytectví. Nevěřím ti." "Effendi!" zvolal stařec uraženě. "Chceš mne zarmucovat?" 286

"Chci té jen učinit neškodným. Bude-li tě to rmoutit, na to se neptám." Kára ben Nemsi se obrátil a pokynul. V okamžiku obklopili Sallahové šejka a ostatní starce. "Effendi, co chceš udělat?" zvolal šejk zděšeně. "Nic zvláštního. Chci jen zabránit tomu, aby v ležení nedošlo k prolévání krve." "Alláh! Jaká je to myšlenka!" "Jistě správná. Alláh poznamenal tvůj obličej. Je v něm psáno, jak smýšlíš v srdci." "Přísahám, že nemyslím na nic zlého!" "Přísahej při

Prorokovi!" Oči všech upřely se na starce. Váhal. "Hle, ty se rozmýšlíš!" "Effendi, každé mé slovo je jako přísaha!" Pak je i přísaha jako slovo, jež máš dát bez váhání. Domníval jsi se snad, že jsi chytřejší než my a myslel jsi, že unaveni usneme ve vašich stanech? Ó, beni Sallahové nejsou ovce, které by mohl kdokoli porazit! Svažte a odveďte je zatím, aby nás nevyrušovali!" Velbloudích provazů bylo po ruce dost, aby rozkaz mohl být vykonán. Muži energicky protestovali, nezbylo jim však, než se podrobit. Sotva byli odvedeni, přišel posel s ostatními starci. Dozvěděli se, proč byli voláni, a pocítili teď nemalé zklamání, že jim bez okolků svázali ruce na zádech a zavedli k ostatním zajatcům. "Myslíš opravdu, že tito starci myslí na uskok?" ptal se Hilal. "Jsem o tom přesvědčen. Přímé důkazy zatím nemám, ale starcova tvář se mi nelíbí. Vpravil se přfliš rychle do svého osudu. Jsem přesvědčen, že se ještě dozvíme, jaký plán si shromáždění starších vymyslelo. Nyní zpravíme ostatní oddíly a sevřeme ležení, aby neunikl ani jediný člověk. Sto našich jezdců půjde s námi na prostranství, kde se shromáždili muži, starci a hoši. Všichni budou chyceni a svázáni. Všechny zbraně 287

a nože jim budou odebrány. Nemáme času nazbyt. Prchající Suefové zde mohou být co chvíli." Za několik minut nato byla vesnice těsně obklíčena. Stáda byla ovšem zanechána za touto obklučující čarou. Sto mužů s nabitými puškami v rukou vyjelo na prostranství, kde stáli příslušníci beni Suefů. Bylo jich přes dvě stě. Všichni měli nože, nebo i jiné zbraně za pasem, i nedospělí chlapci byli ozbrojeni. Kára ben Nemsi jim řekl, že se o život nemusí nikdo obávat a že také ležení nebude zpustošeno. To samo o sobě bylo velkou milostí. Vítězný beduín zpravidla odvádí stáda poražených, jejich palmy zničí a studné zasype, takže jsou nuceni jít s ním jako otroci, anebo bídně zahynout ve své obci. Lovcovo ujištění vyvolalo zřejmě dobrý dojem, ale obličeje mužů se poněkud protáhly, když žádal, aby všichni odložili zbraně. Pak byli vyvedeni z ležení a posadili se pod palmami. Spoutaní starci sem byli rovněž přivedeni a bylo jim řečeno, že kdokoli by se pokusil o útěk, bude zastřelen. V tábořе nyní zůstaly jen ženy. Nato byla rychle prohlédnuta stáda. Byla tu nádherná zvířata ceny tak veliké, že beni Suefové je nechtěli ani vzít do boje, aby neutrpěli škodu. Ženy a dívky Suefů měly ovšem ruce plné práce, aby opatřily potravu pro zajaté i pro vítěze. Když se všichni najedli, byl Herman Eaglenest vyslán s několika průvodci na dobrých koních na sever, aby pozoroval krajinu, odkud měli přijít prchající Suefové. Přijal rád tento úkol, neboť se chtěl ohlédnout po Ibrahimu pašovi, jehož zmizení ho velmi znepokojovalo. Nevzdal se dosud naděje, že se od něho dozví podrobnosti o tajemném osudu své rodiny. Kára ben Nemsi použil této chvíle klidu, aby si podrobněji prohlédl stanovou vesnici. Při tom přišel k malému stavení, ležícímu za vsí. Byla to nízká budova, postavená z kamene a opatřená dřevěnými dveřmi, což muselo být nápadné. Dříví je totiž v oázách a vůbec v poušti velikou vzácností. 288

Dveře měly zvláštní uzávěr. Byl utvořen ze čtyř křížem přes sebe vzepřených dřevěných závor, jež byly tak uměle spojeny, že jen zasvěcenec je mohl otevřít. Právě se mimo ubírala mladá beduínská dívka, přinášející ze studnice vodu. "K čemu je tato chatrč?" ptal se jí lovec. "Suší se tam bia halefa," odpověděla tázaná. Bia halefa je nejmenší druh datlí, které se suší a slouží pak za píci zvířatům. "Komu náleží ten dům?" "Šejkovi." "Otevři dveře!" Dívka ustoupila a jevila rozpaky. "Nemohu," odpověděla posléze váhavě. "Neumíš zacházet se závorou?" "Neumím." "Vidím, že nemluvíš pravdu. Proč lžeš?" Řekl to proto, poněvadž usoudil z jednání polekané dívky, že zde jde o něco utajeného. Dívka se polekala a zakoktala: "Odpusť, effendi! Nesmím otevřít." "Proč?" "Šejk zakázal." "Kdy? Dávno, či teprve dnes?" "Před chvílí, effendi." "Aj! To je pěkné. Ale ty umíš dveře otevřít, vím to. Otevři je!" "Nesmím. Šejk by mne potrestal." "Teď jsem zde já šejkem. Ostatně ti slibuji, že se nikdo nedozví, že jsi mně otevřela. Co je uvnitř?" Žena se opatrně rozhlédla a když viděla, že jsou sami, přistoupila a odpověděla: "Je tam Nena." "Kdo to je?" "Šejkův sluha." "Proč je zavřen?" "Nevím." "Ach, tuším v tom nějaké darebáctví. Otevři tedy!" "Nezradíš mne?" "Ne." 289

Přistoupila ke dveřím, odstrčila závory v určitém pořádku jednu po druhé, potom se rychle chopila džbánu a odběhla. Lovec se musel sklonit, aby mohl dovnitř nahlédnout. Spatřil jakýsi krb, na němž se nejspíš topilo velbloudím trusem. Pod ním byly v pravidelných vzdálenostech hromádky, na něž se kladly pruty, nesoucí datle. Nyní zde nebyly; na zemi však ležela postava oděná jen košilí. Byla spoutána, kolem hlavy měla ovinutou přikrývku, připevněnou provazem. Kára ben Nemsi zvedl muže za nohy a rychle přikrývku rozvázal. Tvář ubožáka byla opuchlá a rudá; oči se již obracely v sloup. Nemohl dobře dýchat a nebyl daleko od zadušení. Teď si zhluboka a hlučně oddychl, a když spatřil lovce, radostně vykřikl. "Alláh budiž veleben! To jsi ty, effendi? Jsem zachráněn!" "Slyšel jsem, že jsi Nena, šejkův sluha?" "Ano, pane." "Jak dlouho jsi u něho?" "Několik let." "Tvé jméno není arabské?" "Ne. Jsem ze země nubridského maharadži." Radža znamená indicky pán, kníže. Maha je veliký; maha-radža znamená tudíž velkého pána, velkého knížete. Je to hodnost mnohých indických vladařů. "Jak jsi se dostal z Indie tak daleko do Sahary?" "Pane, to je dlouhý příběh. Jak se raduji, že jsi mne našel!" "Proč tě tvůj pán ukryl?" "Strachoval se, že vás budu varovat." "Před kým?" "Před šejkem a obyvateli vesnice. Chtějí vás přepadnout a ubít až se v duaru utábořite." ,Ach! Myslel jsem si to!" "Vtrhli jste již do vesnice?" "Ano." 290

"Prosím vás tedy pro Alláha, abyste odňali Suefům zbra-né. V shromáždění starších bylo usneseno, že se naoko vzdají, ale že opět povstanou, až budete spát. Máte mnoho bojovníků?" "Je nás dost." "Pak raději všechny Suefy spoutejte." ,Jsem ti velice vděčen za tuto výstrahu, ale už jsem udělal, k čemu mně radíš. Všichni muži Suefů jsou zajati, a jejich zbraně jsou v našich rukou." "Pak jste zvítězili. Musím nyní být vaším otrokem, effendi!" "Jsi svobodný!" "Kéž ti to Alláh odplatí! Potrestal mně již krutě za to, co jsem udělal; snad mi teď opět dovolí, abych to mohl napravit!" "V čem jsi se provinil? A proč přicházíš do Sahary? Tázal jsem se tě již na to?" "Můj pán cestoval v nilských krajinách. Věděl jsem něco o něm, co by mu mohlo uškodit; proto se mne chtěl zbavit a tajně mne prodal jednomu súdánskému kmeni. Ten mne prodal dál, a válkou a porážkami svých pánů dostával jsem se stále do nových míst, až jsem se octl zde." "Kdo byl

tvůj první pán?" "Frank, effendi." "Je to možné?" "Vím to zcela jistě. Vždyť jsem s ním byl na jeho statcích v zemi, která má název Polonia." "Jak zní jeho jméno?" "Jmenoval se Polikev." Kára ben Nemsi zvedl obočí. "Polikev?" ptal se. "Slyším dobře?" "Celé jeho jméno znělo Alexej Polikev." Jaká je to náhoda! Co bys udělal, kdyby ses s ním setkal?" "Vykřičel bych mu všechny jeho činy do tváře. Je to zlý člověk, effendi." "Výborně! Můžeš s ním promluvit ještě dnes." 291

"Dnes?" ptal se mu| a vyvalil oči. "Ano. Jsme zde proto, abychom ho chytili. Přijde s prchajícími beni Suefy." "Alláh akbar! Bůh je veliký! On snad splní největší mé přání. Ty tedy znáš mého bývalého pána?" "Znám ho jako velkého ničemu. Provází ho jiný ničema, za nímž jedu až z Istanbulu, abych ho chytil." "Effendi, dovol, abych je mohl stíhat s tebou. Budu ti vypravovat - - -" "Na vyprávění je času dost, až zařídíme vše potřebné. Jsi téměř nahý, musíš se obléct. Kde máš svoje šaty?" "Nemám nic, effendi, než tuto bídnou košili." "Následuj mne!" Je také šejk zajat?" "Ano. Nemusíš se ho strachovat." Kráčeli k ležení. Když se ubírali řadami stanů, zděsily se mnohé ženy, spatřivše Inda. Věděly, že nyní bude rozhodnutí džemy cizincům prozrazeno. Kára ben Nemsi zavedl Nenu do Hulamova stanu. Šejkova žena, stará a vyschlá jako mumie, se zachvěla, když ho spatřila. "Znáš tohoto muže?" ptal se jí lovec. "Ano, effendi." "Dej mu oděv!" "Já?" ptala se udiveně. "Otrokovi mám dávat šaty? K čemu je potřebuje?" "Dej mu jej, říkám, a to hned! Otevři truhlici a vytáhni nejlepší oblek svého muže." Stařena na něho pohlédla, jako by ho nepovažovala za příčetného. "Rychle! Nebo ti pomohu!" Lovec se chopil silného velbloudího provazu, který visel na příčné tyči ve stanu a několikrát jej složil. "Ó, Alláh, Alláh! Hned, hned!" zaječela stařena. 292'

Měla teď tak nakvap, aby šaty přinesla, že Nena byl v době dvou minut úplně změněn k svému prospěchu a podobal se váženému Arabovi z dobrého rodu. "Pojď!" řekl lovec a vedl Nenu ze vsi k místu, kde byli uloženi zajatci. Cestou nařídil: "Zůstaneš zde za touto palmou. Teprve až ti pokynu, přijdeš ke mně!" Zamířil k beni Suefům, jejichž šejk se hlasitě ozval, sotva ho spatřil: "Effendi, žádáme spravedlnost! Jsme zajatci, nikoli však zločinci. Proč jsi nás dal spoutat?" "Protože si pouta zasloužíte." "Tvé podezření je neodůvodněné. Podrobili jsme se vám poctivě." "Říkají to všichni členové džemy?" "Ano," ozvalo se kolkolem. "Pak jste lháři, ačkoli stojíte již jednou nohou v hrobě." Šejk se vztyčil a uraženě odvětil: "Effendi, kdybych nebyl spoután, volal bych tě osobně k odpovědnosti za tuto urážku!" "Snad bys mě za trest i zavřel do boudy, kde jindy sušíš bia halefy, že?" Šejk sebou trhl, ale odpovídal drze: "Ne, ale bojoval bych s tebou, jak se sluší na bojovníka." Lovec odmítavě kynul rukou. "Podívej se na tohoto muže," řekl, "dříve, než budeš mluvit dále." Při tom pokynul Nenoví, který se zvolna blížil. Beni Suefové jej v tomto oblečení na první pohled nepoznali. "Kdo je ten muž?' ptal se šejk. "Podívej se na něho lépe!" "Alláh!" zvolal Hulám zděšeně. "Pověz mi, proč jsi tohoto muže zavřel?" Šejk se zatvářil až příliš lhostejně a odpověděl: 293

"Je to můj otrok a ne tvůj. Mohu s ním dělat co chci, tobě po tom nic není." "Mýlíš se. Tento muž ti již nenáleží, patří nám. Jsme pány ležení. Z téhož důvodu musíš mně též zodpovědět všechny otázky, nechceš-li, abych tě k tomu přinutil." Šejk na lovce vrhl jedovatý pohled. "Čím mne chceš nutit?" "Nepůjde-li to jinak, třeba výpraskem." Pro Araba není větší urážky, než když se mu hrozí bitím. "Mne chceš bít?" rozzuřil se šejk. "Mne, šejka svobodného kmene pouště?" "Nejsi již šejk a nejsi svobodný. Jsi přemožený a zajatý. Odpověz tedy! Co udělal tento muž, že jsi ho zavřel?" "Byl neposlušný. Nařídil jsem mu, aby pracoval, a on neposlechl." "Lžeš! Obával jsi se, že nám poví, co jste proti nám umluvili. Svázal jsi ho a zabalil do pokrývek tak, že by se byl udusil, kdybych ho nebyl náhodou našel. Za to budeš potrestán." Šejk se chtěl rozkřiknout a vychrlit všechny kletby a zaklínání, co jich zná arabský slovník, byl však přerušen kvapným příjezdem hlídky, kterou vedl Herman Eaglenest. Mladý muž vrazil v čele své družiny do tábora a zdaleka již volal: "Přicházejí! Vzhůru!" "Jsme připraveni! Kolik jich je?" "Nemohl jsem je počítat. Jedou v hustém houfu." "A Tarik? Viděli jste také jeho a jeho bojovníky?" "Ne." Za tohoto hovoru vsedl lovec na koně a vyjel, provázen Hermanem a Hilalem, kus cesty za oázu. Dalekohledem spatřil odtud na severním obzoru tmavý bod, který se blížil. "Hm. Zdá se mi, že ještě dále za nimi vidím úzkou čáru. Vsadil bych se, že to je Tarik se svými lidmi. Nemýlím-li se, budou zde Suefové asi za necelou hodinu." "Jak je uvítáme?" 294'

"Tak, aby nám ani jediný neušel. Rozdělíme se na tři oddíly. Z našich sedmi set padesáti bojovníků se vydá dvě stě mužů na východ a dvě stě na západ. Pojedou tak, aby nebyli spatřeni přicházejícími Suefy a utvoří dva oblouky, jež se na severu spojí s Tarikovou četou. S ní pak potáhnou blíž, až se kruh sevře. Ostatní bojovníci, kromě jednoho sta, kteří budou střežit zajatce, zůstanou zde, aby v příhodný okamžik uvítali Suefy před oázou. K boji mezi stany nesmí dojít. Vy, master Herman, pojedete na východ, Hilal na západ. Kupředu!" Vrátili se do duaru. Za malou chvíli nato vyjeli Herman a Hilal se svými lidmi, jeden napravo, druhý nalevo. Stalo se to tak, že zajatí Suefové jejich odjezd nezpozorovali; neměli se dozvědět, že posádka ležení byla odchodem čtyř set mužů zeslabena. Lovec se sám ukryl s dvě stě padesáti jezdci v první řadě palem. Tam čekal. Dalekohledem viděl, že se Suefové blíží klusem; jejich pohyb však nebyl příliš rychlý; byli znaveni a vysíleni. Ostatně přinášeli zprávu o porážce, a tehdy nebývá žádný posel tak rychlý, jako když nese vítěznou zprávu. Pozorujíc Suefy, nespustil lovec z očí ani východní a západní obzor. Bylo tam vidět jen slabou, sotva znatelnou čáru, jež se však pomalu roztahovala k severu, aby se setkala s čárou, již tvořila tlupa, vedená Tarikem. Toto spojení se po chvíli uskutečnilo. Bylo hotovo dříve, než se Suefové přiblížili k oáze na dohled prostým okem. Další přiblížení se jezdců znamenalo pro Suefy obklíčení se všech stran. Prchající Suefové se zatím blížili, ohlížejíce se často na Tarikovu četu, která je pronásledovala. Zdálo se, že nechápou, jak se ta hrstka smí odvážit pronásledovat je až k samému ležení. Ze zástupu Suefů odloučilo se několik jezdců a blížili se tryskem. Chtěli asi ohlásit v oáze příchod bojovníků a způsobit poplach. 295

Kára ben Nemsi stáhl své bojovníky poněkud zpět, sestavil je do dvou řad a vyrazil s nimi tryskem přímo proti Suefům. Ti se okamžité zastavili, když spatřili vyjíždět zpod palem tak silný zástup jízdy. Byli to přátelé? Snad jejich vlastní soukmenovci? Ne, to nebylo možné! Spíše snad bojovníci některého spřáteleného kmene, kteří teď přicházejí připravit jim slavnostní fantasii. Protože nemohli odpovědět na tyto otázky, zastavili se Suefo-vé, aby vyčkali. Kára ben Nemsi v čele svého oddílu se přiblížil k nim, zastavil se a zvolal: "Beni Suefové mají špatné koně, protože dopustili, aby jejich nepřátelé se dostali dříve do jejich duaru." "Nepřátelé?" tázal se jezdec, který, jak se zdálo, byl vůdcem uprchlíků. "Kde jsou?" "Zde. Jsme to my!" "U Alláha, jak jsi upřímný!" "Jsme muži a nemáme ve zvyku zapírat své úmysly." "Ke kterému kmeni patříte?" "K beni Sallahům." "Nežertuj! Jak by sem mohli psi Sallahů dorazit dříve než my. Jsou za námi v poušti, neboť nás nedohonili." V tom okamžiku jeden ze Suefů zvedl ruku, a ukazuje na lovce, zděšeně vykřikl: "Effendi! Frank!" "Co mluvíš? Kde je Frank?" ptal se vůdce. "Tam stojí! To je on! Poznávám ho." "Mlč! Mýlíš se!" "Ne! Podíval jsem se na něho včera dobře, když bojoval s Omramem." Tato zpráva způsobila, že všichni Suefové se rázem chopili zbraní. "Zadržte!" zvolal Kára ben Nemsi a zvedl pánovitě ruku. "Varuji vás před zbytečným prolévánim krve! Obsadili jsme váš 296 •

duar. Jeho obyvatelé jsou našimi zajatci. Poteče-li krev, zemře za každého našeho raněného jeden Suef." "Lžeš! Naši lidé nemohou být zajati." "Říkám, že všichni a také starý šejk jsou v našich rukou. Ale i kdyby to nebyla pravda, nebojíme se vás. Rozhlédněte se napravo a nalevo a pohleďte také za sebe!" Suefové upírali oči dosud jen k ležení, proto jim ušlo, co se děje na ostatních stranách. Hilalovi a Hermanovi jezdci se spojili s Tankem a blížili se nyní tryskem, obklopujíce Suefy ze všech stran. "Jste-li rozumní, poznáte, že všechen odpor je mamy," zvolal lovec. "Udělejte nyní to, co poslouží míru. Jste obklopeni přesilou. Vystřelí-li každý z nás jen jednou, zemřete všichni." Beni Suefové srazili své koně blíže k sobě a radili se. Bylo pochopitelné, že v nich kvasil vztek. Za chvíli se dohodli. Ten, který až dosud mluvil, se ujal opět slova a tázal se: "Ty jsi dobyl náš duar?" "Ano." "A zajal jsi všechny obyvatele?" "Ano." „Jaké podmínky kladeš, kdybychom se vzdali bez boje?" "Darujeme vám život." "A náš majetek?" "O tom se ještě poradíme. Zatím nic neslibuji." "Tato podmínka je krutá." "Starý šejk Hulám ji přijal. Zaslouží se všemi svými lidmi smrt, neboť se rozhodl, že se naoko vzdá, ale ve spaní nás pobije. Bude záležet na vašem počínání, pomstíme-li se za to, či ne." "Nemohu přijmout zodpovědnost za složení zbraní. Jsem vůdcem jen prozatím. Přiveď starého šejka. Uděláme, co on řekne!" Kára ben Nemsi pokynul Hilalovi a požádal ho, aby přivedl starce. 297

"K čemu to?" namítal mladý muž. "Proč s nimi dlouho vyjednávat? Vyjednávali by s námi Suefové, kdyby byli vítězi?" "Prosím tě, abys učinil, jak jsem řekl. Šeffím jen vás, když šetřím je. Jeď do ležení a přiveď starce!" "Dobrá! Ale běda mu, odváží-li se říci slovo, které by se mně nelíbilo!" Hilal odjel. Obě strany se měřily zamračenými pohledy. Netrvalo dlouho, a Hilal se vracel. Jel na koni, zatím co stařec běžel vedle něho. Když dorazil na místo, seskočil, popadl šejka, který byl ovšem ještě spoután, a řekl: "Tvoji bojovníci chtějí vědět, mohou-li se vzdát. Pověz jim, co považuješ za nejlepší!" Při tom tasil dýku. "Chceš mne probodnout?" zvolal zděšeně šejk. "Nevzdají-li se, budeš ty první, kdo pojede do džehenny." Stařec viděl, že hrozba je míněna vážně. Pohlédl na své muže a pak na Sallahy, kteří měli čtyřnásobnou převahu. A řekl: "Náš odpor byl by marný. Bojovníci Suefů, přemozte svou statečnost a vzdejte se!" "Šejku, nebyli jsme zbabělci! Bojovali jsme do poslední chvíle!" volali někteří Suefové. "Věřím vám. Nyní se však vzdejte, jinak budete ztraceni nejen vy, nýbrž i všichni naši lidé v duaru." "A také ti, které jsem zajal!" ozval se hlas za beni Suefy. Stál tam Tarik se svým oddílem. Ukázal za sebe, a šedesát mužů, s nimiž se pustil za uprchlíky, se rozestoupilo, takže bylo vidět asi padesát Suefů, přivázaných na koně a na velbloudy; zvířata byla k sobě svázána. Tito Suefové byli pochytáni Tankovým mužstvem a také odzbrojeni. "Alláh dopustil velké neštěstí nad naším kmenem," zvolal Hulám. "Naše ženy budou lkát, naše děti budou bědovat, a děti našich dětí budou plakat. Mé srdce je zlomeno, takže nevidím jiné východisko, než v milosti vítězů." "Sestupte z koní a odevzdejte pušky!" nařídil Tarik. 298

"Proč ty nám poroučíš?" hněval se vůdce. "Je to šejk," vysvětlil mu z pravé strany Herman. Muž již neřekl nic, seskočil s velblouda a odložil zbraně. Kára ben Nemsi jel až k němu a tázal se ho: "Byli u vás dva cizinci, kteří k vám přišli s vyvrženým Falédem. Kde jsou?" "Nevím." "Byli u vás a jeli s vámi, aby přepadli beni Sallahy. Musíte vědět, kde jsou." "Opakuji, že to nevím. Chtěli, abychom jim poskytli ochranu; byli však zbabělí, aby s námi a pro nás bojovali. Zůstali v ležení u zavazadel. Jestliže jste je nezajali, uprchli." "Kam by mohli utéct v pouští?" "Poušť je veliká, a s nimi je Suef, který byl Falédovým otrokem. Držel se u nich a zůstal také u zavazadel." "Poslyš! Nesetkali jste se s nimi na útěku? Můžeš na to přísahat?" "U Proroka a všech kalifů! Kdybychom se s nimi byli setkali, zahnali bychom je od sebe! Nepotřebujeme zbabělce!" Z výrazu mužovy tváře bylo zřejmé, že mluví pravdu. Herman, který rozmluvu slyšel, mínil zklamaně: "To je osudné! Vždyť vlastně konám tuto jízdu jen proto, abych se zmocnilbrahima paši." "Je vskutku nepříjemné, že unikli. Patrně praskli do bot, když zpozorovali, že vítězíme." "Ale jak jen mohli uniknout? Vždyť jsme viděli každého jezdce. A kde se který ukázal, hned byl pronásledován." "Hm. I mně je to záhadou." "Prchli by snad pěšky?" "To by bylo šílenství. Je ovšem možné, že to z nerozvážli-vosti udělali, ale v tom případě by byli ztraceni - bez zvířat, bez potravy, bez vody - -" "Snad je napadlo, aby si to vše, zvířata, vodu i datle vzali u Sallahů." 299

"To by byl ošklivě odvážný kousek, který od nich neočekávám. Celkem vzato, jsou zbabělí." "Než by člověk zahynul hladem a žízní, podnikne raději něco odvážného." "Připouštím. Všechno je možné, zvláště když je s nimi onen Suef, který patrně zná všechny kouty a poměry v ležení. Jsou tam ovšem na stráži Abbasové, ale ti zajisté oslavovali vítězství. Po takové slavnosti se spí dlouho a dobře." "Kdož ví, co se v ležení Sallahů nestalo. Rád bych se tam vrátil. Spoléhal jsem s největší jistotou, že se zde zmocním Ibrahima paši, ale jak se zdá, nutno s pátráním po něm začít od začátku." "Nuže, není vskutku třeba, abychom zde zůstali tak dlouho, jako Sallahové; můžeme odjet dříve. Snad bude

ještě možné vypátrat stopu uprchlíků. Ostatně je zde muž, který jednoho z nich hledá stejně toužebně jako my." "Kdo je to?" "Dřívější Polikevův sluha. Napadá mne, že bychom s ním měli promluvit." Oba Evropané jeli rychle k ležení. Za jízdy tlumočil Kára ben Nemsi Hermanovi vše, co slyšel od Neny. Hodlajíce ho vyhledat, nemusili ani jet do tábora, neboť Ind, zvědav na vývoj událostí, nezůstal u stanů, nýbrž se vydal před duar až narazil na oba jezdce. Ubíraje se vedle nich do vsi, ptal se: "Je zde Alexej Polikev, effendi?" "Bohužel ne. Podařilo se mu uniknout." , Jaká škoda! Byl jsi přece přesvědčen, že ho chytíš?" "Doufám, že se tak ještě stane." "Poušť je veliká a rozsáhlá, kdo ví, zda neujde." "Najdeme jeho stopy," řekl Herman. "Ty nám stačí." "Umíš je číst?" "Ano." "Meh" bychom tedy vlastně hned vyrazit." "Chceš jít s námi?" 300'

"Až na konec světa a pak ještě několik dní cesty." "Dobře. Budeme hledat Ibrahima pašu a při tom najdeme i jeho druha. Teď chci ještě promluvit s Tankem." Mladý šejk je právě hledal. "Effendi," byla jeho první slova, když spatřil lovce, "můj kmen je ti zavázán nekonečnými díkem. Nikdy ti nebudeme vše moci splatit Toto veliké vítězství jsi nám dobyl ty!" "Děkujte mně tedy tím, že budete lidsky jednat s přemoženými." "Učiníme tak. Mohli bychom zničit jejich palmy, zasypat jejich studnice a vše jim vzít, avšak neuděláme to." "Jednáš správně." "Vezmeme si jen kořist a všechny zbraně Suefů, aby nemohli proti nám bojovat, ale ponecháme jim ze stád a zásob tolik, aby mohli žít. Nebudou otroky, neboť chceme s nimi nadále žít v míru a v přátelství." "Udržujte je v míru, ale nepotlačujte v nich bojovníky. Doufám, že budete vždy dobrými příznivci místokrále." "Byli jsme jimi a také jimi zůstaneme." Následovala porada významnějších bojovníků kmene o rozdělení kořisti a dalších opatřeních k zajištění táborového pořádku; porady se zúčastnil i lovec a Herman. Když však byli vyzváni, aby byli přítomni shromažďování zboží a jeho dělení, odmítli a vyšli si raději do palmového lesíka, skoro až na okraj datlového sadu, kam nedoléhal křik vítězů. Beduíni jsou rozenými kořistníky a počínají si při dělení kořisti s vášnivostí a křikem, který není příjemnou hudbou pro sluch Evropana. Ležíce ve stínu stromů, spatřili oba muži v daleké poušti jezdce, klusajícího na velbloudu. Zřejmě se blížil k ležení, ale jaksi váhavě, obloukem, a co chvíle se zastavoval. Byl to snad některý opozdilec Suefů, nebo ben Sallah, hledající příslušníky svého kmene? Lovec vstal a vyšel mu vstříc. Jezdec na zavolání přiklusal, a nyní již Kára ben Nemsi poznával jeho tvář - byl to stařec, 301

kterého si pamatoval z ležení Sallahů. Také on poznal lovce, neboť křičel zdaleka: "Alláh buď veleben, že jsem tě našel, Otče tisícerých blesků! Nevěděl jsem, zda se vám podařilo dobýt ležení Suefů a proto jsem je objížděl širokým kruhem." "Zvítězili jsme," odpovídal lovec. "Tekla při tom krev našich synů?" "Ani krůpěje!" "Effendi, tobě se daří zázraky. Učiň zázrak i ve věci, s níž k tobě přicházím." "Jaké zprávy přinášíš?" "Zlé, effendi, velice zlé! Dovol, ať sestoupím. Můj velbloud je znaven, a mé tělo je jako voda, jež nemá oporu." Velbloud ulehl, a stařec sestoupil. "Doveď mne do ležení," pravil, "abych mohl svou zprávu prohlásit." "Pověz ji dříve mně. Je-li skutečně tak zlá, pak o ni snad některým lidem v táboře ani nepovíme." "Effendi, je velmi zlá. Khánum zmizela!" "Jakže?" zvolal lovec. "A Hiluja a Zykyma rovněž!" "Blázníš, starý?" vykřikl Herman. "Kam?" "Nevím. Byly uneseny." "Uneseny ze středu ležení! Což jste posedlí ďáblem, lidé?" "Ano, effendi, to je pravé slovo. Všichni říkali, že to byl ďábel." "Nesmysl!" "Zcela jistě, effendi! Na obloze se zjevila té noci šems el lejla, a tehdy bývá peklo otevřeno. Byl to ďábel, který ženy unesl, třebaže na sebe vzal podobu mužů." "Jakých mužů?" "Podoby Falédova otroka, paši Ibrahima a jeho druha. Haluja říká, že ďábel vypadal jako oni." "Anebo oni jako ďáblové! Uneseny! Jak se to mohlo stát?" "Jak vím," řekl lovec, "byl u Zykymy stále arabadži Said. Kde ten je?" 302

"Odjel za svou paní. Vzal el Selssele a pronásledoval dabla." "Co je el Selssele?" "Klisna šejka Suefů, rychlá jako vítr. Said chtél ženy dohonit, ale nepodařilo se mu to; viděli jsme zcela dobře, že odjel na el Selssele do vzduchu. Ďábel ho odnesl." "O, sancta simplicitas! Počkej zde, dám tě přivést, nebo zavolat. Musíme se vyhnout všemu nápadnému. Nevím ještě, je-li radno říci něco Tarikovi o této neštastné události." Lovec odešel, aby především vyhledal Hilala. Vzal si ho stranou a oznámil mu šetrným způsobem smutnou zprávu. Hila-lovo zděšení bylo veliké. Jeho rozčilení nelze popsat. "Hiluja unesena! U všech džinů pouště, to pomstím! Effendi, musíme hned vyrazit zpět do našeho tábora. Spěchejme!" "Zadrž! Počkej chvíli! Má jet Tarik s námi?" "Ano. Vždyť byla ukradena i khánum. Proč by zde zůstával?" "Jako šejk má povinnosti, které ho zde zdržují." "Nechá zde zástupce, který ty povinnosti splní." "To nebude dobré. Podnikl první válečné tažení a dobyl vítězství. Musí dokončit, co započal!" "Effendi, Tarika neudržíš! Až se dozví, že mu byla uloupena jeho nevěsta, půjde, aby zločin pomstil." "K tomu není třeba jeho přítomností. Vykonáme to bez něho. A myslíš-li, že by se nedal zadržet, pak mu zatím raději nic neříkejme." "Jakže? Slyším dobře? Myslíš skutečně, že bych mohl mlčet? Byla nám učiněna taková pohana, a já bych měl mlčet? To je nemožné. Jdu, abych zprávu rozhlásil." Lovec ho chtěl zadržet, ale mladý muž byl již ten tam. Vyhledal Tarika, jenž byl obklopen četnými bojovníky, a pak se neblahá zvěst rozšířila jako požár. Ozvalo se hlasité kvílení. Posel byl přiveden, voděn od skupiny ke skupině, a všude musel vypravovat, co se stalo. Celý kmen svorně prohlásil, že nutno hned vyrazit zpět do ležení, aby pachatelé byli pronásledováni. 303

Kára ben Nemsi a Herman byli jediní, kdo zůstali klidní. Když přešlo první rozčilení, začal lovec Tarikovi domlouvat. Ale mladý šejk nechtěl ani slyšet, aby zde zůstal. "Myslíš, že bych mohl odpočívat?" zvolal. "Badija zmizela, a já bych měl sedět a jíst datle!" "Nemusíš jíst datle, nýbrž plnit svou povinnost jako šejk." "To udělám i tak." "Musíš dokončit podrobení Suefů." "To je již hotovo. Jsou přemoženi." "Musíš udělat opatření k vládě a správě jejich kmene." "K tomu není třeba dlouhých opatření. Jsou poraženi, i budou nás poslouchat." "Uvaž, že čím rychleji budete jednat, tím krutější budete k přemoženým." "Máme k nim snad mít ohledy? Máme je objímat, když oni nás bijí? Tvé srdce je plné mírnosti, a také mé není z kamene; poušť však má své zákony, a její obyvatelé jednají podle nich. Oko za oko, krev za krev!

Předám zde velení některému svému spolehlivému bojovníku a pospíším s vámi domů. Za hodinu vyrazíme." "Žádám tě znovu, abys nejednal s beni Suefy příliš tvrdě. Uškodil by sis." "Tvá žádost je dobrá, ale zbytečná; budu s nimi jednat co možná šetrně, aniž budeš nucen opakovat své přání. Nechci k nim být krutý, ale nesmím také být nespravedlivý ke svým lidem. Ostatně řekni, kdo je vlastně vinen, že Badija, Hiluja a Zykyma byly uneseny? Nejsou to Suefové, kteří se ujali paši Ibrahima a jeho druha? Neposkytlo válečné tažení Suefů cizincům příležitost, aby provedli únos? Máme snad takovým lidem nechat datle a vzít si kamení? Nechci je trestat na životech. Ztra,tili mnoho svých synů v boji; to je pro ně dost krutý trest. Ale bohatství jim nesmíme nechat, nebo se rychle vzpamatují, vymění si zbraně, vyhledají spojence a přepadnou rtás. Budou-li chudí, nenaleznou žádné spojence, nebudou si moci opatřiti l 304

zbrané a budou ve všem závislí na nás. Jsem šejkem kmene a musím pečovat o jeho blaho. Mohu tedy být jen tak mírným, jak se srovnává s mou povinností." To bylo řečeno mužně a jadrně. Lovec musel přisvědčit. Věru, Tarik byl mužem na svém místě a mohl svému kmeni a tím i sobě připravit velikou budoucnost. Nebylo opravdu možné žádat na něm zde v pouští, kde platí zákon odplaty, aby jednal podle zásad křesťanské civilizace, která i u evropských národů bývá považována za slabost a úpadkový zjev. Žalostný křik zatím zmlkl. Bylo kvapně pokračováno v dělení kořisti, a jak pravil již Jesaiáš z svém posledním proroctví, "velmi se člověk veselí, když se kořist rozděluje!" Ze stád si vybrali vítězové nejlepší kusy. Suefům však přece jen ponechali tolik, aby uhájili nutné živobytí. Bylo to obrovské stádo, jež beni Sallahové sehnali. Obklopeno vítězi, vyrazilo stádo k Fers el Hadžaru, kde byla jediná příležitost obnovit vodu spotřebovanou za cesty. Bylo určeno, že sto Sallahů zůstane do zítřejšího jitra v dobyté vesnici, aby střežili Suefy. Ti ovšem přihlíželi velmi smutně tomu, jak největší a nejlepší část jejich stád je odváděna. Nutno říci, že většina se nehněvala ani tak na vítěze, jako na příslušníky vlastního kmene, kteří svým štvaním donutili kmen k tažení proti Sallahům. Přičítali jim vinu na neštěstí - a nebyli v neprávu. Tato nevole stihla především starého šejka, který byl vlastním původcem tažení a který také dnes prosadil nešťastný vražedný plán proti Sallahům. Rozumnější Suefové věřili, že kdyby toho nebylo, mohli očekávat od vítězů šetrnější jednání. Vůdcové vracející se karavany nejeli se stády. Lovec, Tarik, Hilal a Herman si vybrali deset nejlepších bojovníků a dvacet nejrychlejších velbloudů a letěli k duáru Sallahů napřed jako vítr. Nena, Ind, byl s nimi. 305

Kapitola třináctá HONBA POKRAČUJE

Po celý den se vznášelo nad pouští trapné, vysilující parno. Nebylo ani nejmenšího vánku. Zdálo se, že atmosféra proměnila se v úplné nehybný žár. I k večeru panovalo toto parno. Jezdci měli pocit, jako by se pekli na svých zvířatech. Vzduch, který vdechovali, jim vysu-Šoval plíce. Za takových okolností nikdo ani nepomyslel na rozhovor. Nebylo slyšet nic než šustění písku, vyhazovaného kopyty velbloudů. Avšak v nitru zamlklých jezdců nebyl klid ani mlčení. Všichni mysleli na pomstu a na to, jak ji mají provést. Jeli tak rychle, jak jen výtečná zvířata mohla, rychlostí skoro větší, nežli je let rychlovlaku. Člověk by nevěřil, co dokáže bystrý hedžin. Stává se nezřídka, že takové zvíře za jeden den urazí více než padesát mil, a to v hlubokém písku, v pálivém slunečním žáru, bez vody a bez potravy. Jezdci nesestoupili ani když se slunce dotklo západního obzoru, aby jako obyčejně poklekli do písku a vykonali nábožně večerní modlitbu. Modlili se první suru z koránu v jízdě. 306'

Pak nastala rychle noc. Lesknoucí se hvězdy jižní oblohy vzešly. Sluneční paprsky již nepálily. To poskytovalo ulehčení a proto jezdci konečně také promluvili na sebe několik slov. Tařik a Hilal, oba Synové Blesku, jeli vedle sebe a šeptali si hněvivě své poznámky. Herman zůstal poněkud pozadu. Nebyl zvyklý na toto podnebí a neměl silnou, vytrvalou lovcovu povahu. Jízda ho nesmírně unavovala. Kára ben Nemsi se stále držel v čele a co chvíli lehce udeřil svého velblouda. Tarik to zpozoroval. "Effendi," řekl, "myslíš, že může běžet ještě rychleji?" "Sotva." "To si také myslím. Proto rány nepomohou. Zvířata jsou moudrá; vědí, že na konci cesty je čeká voda. Dělají, co mohou. Vezmu si píštalu. Když slyší hudbu, pospíchají ze všech sil; a více pak již od nich žádat nemůžeme. Lépe, přijdeme-li o hodinu později, než aby velbloudi předčasně klesu'." "Kdy dorazíme do vašeho duaru podle tvého mínění?" "Polovinu cesty jsme již vykonali." "Není možná!" "Ano. Neznáš rychlost těchto velbloudů? Letí jako vlaštovky. Záhy přesedneme na druhá zvířata, jež jsme s sebou vzali, aby si tito velbloudi opět odpočinuli. Tak dorazíme do ležení před svítáním." To byla ovšem rychlost, jakou velbloud může vydržet jen za noci. Tarik vytáhl píštalu. Byl to nástroj, který měl jen tři tóny, ale jakmile velbloudi zaslechli hvizd, zvedli hlavy, nastavili uši a pádili pak ze všech sil. Tak jeli celou noc. Dusno ustoupilo. Ano, k jitru začínalo být citelné chladno, což na Sahaře není právě vzácnost. To posilňuje zvířata. A právě když šero blížícího se dne se zjasnilo tak, že se mohli rozhlédnout, spatřili poutníci přímo na severu zříceninu, a beni Sallahové svůj domácí duar. 307

Záhy je zpozorovali pastevci. Chvátali jim vstříc, křičíce zdaleka: "Habakek! - Vítejte nám" . V jejich tvářích však nebyla radost. Kalaf, kmet, byl mezi prvními, kteří přichvátali vstříc příchozím. "Zvítězili jste?" tázal se. "Ano," odpověděl Tarik. "Naši bojovníci jsou již na cestě s kořistí. Přijdou zítra. Učinili všichni svou povinnost, vy však jste ji zanedbali!" Stařec pohlédl k zemi a odpověděl: "Byl u nás ďábel, ó, šejku!" "Viděl jsi ho?" "Viděl jsem šems el lejlu, slunce noci." V tom se již ozvaly četné hlasy beduínů, kteří se snažili svrhnout vinu ze sebe na ďábla. Lovec konečně nařídil zvučným hlasem klid, a všichni ho poslechli. Pak pobídli zvffata, jež se zastavila, jeli přímo k zřícenině, seskočili u ní a ubírali se po schodech nahoru. Již zdaleka viděli, že tam sedí šejk beni Abbasů, maje hlavu zahalenou cípem svého bílého pláště. "Odhal svou tvář, ó, šejku, chceme s tebou promluvit!" řekl mu lovec. Stařec stáhl cíp a odpověděl: "Smí ukazovat ještě svou tvář člověk, jemuž obě dcery jeho života byly uneseny?" "Lítostí a zavíráním očí nic nespravíš. Tvůj věk je dvojnásobně takový jako můj, proto z úcty zamlčím, co bych ti řekl, kdybys byl mladší. Ale již se stalo, a lítost ti

nepomůže. Pověz nám, zda to byli Polikev, Ibrahim a Suef, kdo dívky unesli." "Ó, nikoli! Ďábel vzal na sebe se svými duchy podobu těch tří. Což myslíš, že bychom dovolili člověku, aby nám z našeho středu unesl naše dcery?" "Spali jste." "Já ne. Bděl jsem." "Snad na svém loži. Či jsi obcházel od stanu ke stanu?" 308

"Ne. Nebylo by to nic platné. I Kalaf, starý kmet bděl. Vyšel dvakrát ze stanu. A i jeho ďábel oklamal, když si vzal na sebe podobu koktajícího Ilafa." "A ďábel patrně unesl také Saida, arabadžiho." "Ano. Haluja to viděla." "Kde je Haluja? Chci s ní mluvit." Přivedli stařenu, která, když lovce spatřila, se dala do pronikavého nářku. On ji však okřikl a nařídil přísně: "Vypravuj vše, co se stalo a co jsi slyšela." Haluja vyprávěla, a v jejím líčení se hemžili ďábli a džinové až hrůza. Lovec však věděl, na čem je. Uměl rozeznat výmysl od skutečnosti. S podivuhodným bystrozrakem si doplnil to, co Halujino vyprávění zkreslovalo nebo přehánělo. "Na jakém koni jel Said vzduchem?" tázal se. "Na ryzce šejka Suefů." "Vzal s sebou vodu?" "Ani kapku." "Kterým směrem odjel?" "K severozápadu." "Tariku, v jaké vzdálenosti je na severozápadě obývaná krajina?" "Čtyři dni cesty, effendi," odpověděl mladý šejk. "Kdo tam bydlí?" "Beni Halafové." "Vaši přátelé či nepřátelé?" "Nemáme s nimi vůbec styky." "Jsou nakloněni Suefům?" "Jsou s nimi spřízněni." "Lupiči dívek jeli tedy k nim. Váš názor o ďáblu je šílenství. Arabadži Said byl při své mladosti moudřejší a odhodlanější, nežli všichni obyvatelé tohoto ležení. Pustil se za svou paní, za Zykymou. Kdož ví, zda nepykal za svou věrnost smrtí. Včera byl den větru v pouští. Žádný kůň se nemohl dostat písečným mořem. Ryzka byla asi záhy unavena, a Said také. Oba leží 309

v písku, snad již zahynuli žízní a supové je ožírají. "Ó, Alláh," ozvalo se bědování. "Děsíte se? Je tím vinna jen vaše pověrči-vost. Proč jste nejeli za statečným arabadžim? - Kolik rychlých odpočatých velbloudů zde ještě máte?" "Tři. Kromě toho máme ještě několik dobrých zvířat, která byla mezi kořistí." "Osedlejte tři velbloudy a naložte na ně tolik měchů vody, kolik unesou kromě jezdců. Já a Herman effendi vyrazíme, abychom snad ještě Saida zachránili. Kolik dobrých velbloudů zde ještě máte, tolik bojovníků ať se pak pustí za námi, neboť je možné, že dojde k boji." "Pojedu s vámi!" řekl starý šejk a zvednul se se země. "Ty? Jsi již starý, šejku! Hilal a Tarik jsou mladí, oni přivedou tvé dcery, bude-li to možné. Ty zůstaň a střež lépe ležení, než až dosud!" Lovec si rukama razil cestu a sešel s Hermanem dolů k velbloudům. Za nimi se ozýval šejkův hlas, který nyní jevil velkou chuť k činností a chtěl být stůj co stůj přibrán k výpravě. "Stařec by nám byl jen na překážku," podotkl Herman. "Ať dělá, co chce. Nemáme čas, abychom se hádali a vyjednávali. Jde mi především o dobrého arabadžiho." "Myslíte, že ho najdeme, sir?" "Ano, ale bude možná už pozdě." „Je otázka, zdali zanechal stopy. Vždyť od té doby uplynulo čtyřiadvacet hodin." "Vzduch však byl mrtvý, to znamená, že poušť byla bez větru. I když nenajdeme pravidelnou stopu, přece doufám, že spatříme známky, podle nichž bude možné sledovat cestu, kterou vykonal. Pobídněme tyto chlapy, aby si pospíšili se sedláním. Kupředu!" Lovec míval ve zvyku, že vše, co mělo být rychle vykonáno, bral do vlastních rukou. Jeho příklad působil více, než rozkaz. Za pět minut byli osedláni tři velbloudi, vtom přišel Hilal a s ním Nena. 310

"Co chceš?" ptal se lovec Inda. "Pojedu s vámi." "Není to možné. Nemám pro tebe velblouda." "Máš přece tři." "Třetí je pro arabadžiho, najdeme-li ho." "Pak nás velbloud unese oba. Rád bych jel s tebou, effendi! Slíbil jsi mi to." "Hm, snad nemáš tak úplné nepravdu. Usedni tedy na velblouda. Hilale, kdy za námi vyrazíte?" "Za hodinu." "Kolik vás bude?" "Čtyřicet. Deset Sallahů, kteří nás doprovázeli sem, a třicet Abbasů. Šejk zůstane v táboře." "Dobře udělá. Čtyřicet mužů postačí. Protože pak po čtyři dni nenalezneme vodu, musíte se opatřit dostatečnou zásobou. Nezapomeňte! Ale najdete naši stopu?" "Effendi, nejsme slepí! Jezdil jsem s tebou již dost často, abych se naučil číst v písku pouště." Tři muži usedli na velbloudy, a celý tábor se shromáždil kolem nich. "Effendi," zvolal starý šejk, "přiveď mně mé dcery, a já ti budu žehnat do konce svého života." Lovec se usmál. "Pošlu ti je!" "Pošleš? Nepřijedeš s nimi sám?" "Ne. Náš čas uplynul. Podnikli jsme tuto jízdu proto, abychom dopadli Ibrahima pašu a osvobodili Zykymu, protože se nám to u vás nepodařilo, musíme je následovat kamkoli půjdou. Z ležení Halafů se k vám již nevrátíme." Ze všech stran se ozývaly hlasy, prosící, aby se vrátil; on však popohnal zvíře, a Herman s Nenou ho následovali. Nebyl čas k loučení, které by se podle beduínských zvyků protáhlo neobyčejně dlouho. Tři jezdci spěchali k severovýchodu; Kára ben Nemsi v čele, Herman a Nena za ním. Lovec upíral zrak na •311

písek. Nemel kdy se ohlížet po svých průvodcích, nebo začínat s nimi rozmluvu. Přehlédnutí jediného malého znamení mohlo být osudným. Tak ujížděli dál a dál - tábor dávno zmizel z dohledu. Uplynuly asi dvě hodiny, a tu již Herman nemohl déle tajit své obavy. Popohnal velblouda a tázal se: "Máte již stopu, sir?" "Snad." "Běda! To zní poněkud nejistě." "Nu, našel jste snad vy něco, co se podobá stopě?" "Vůbec nic." "Musíte tedy vzít zavděk mým "snad". Snad je lepší, nežli zhola nic. Ale prosím vás, zůstaňte se mnou! Jsem-li v čele sám, nic mne nesplete." Ujížděli dál, ale ne dlouho, neboť již za několik minut přiměl lovec svého velblouda k pokleku; seskočil se sedla a prohlížel písek, který zde prozrazoval několik znatelných otisků. Jeho tvář se vyjasnila. "Tady je stopa!" řekl. "Bohudík! Sestoupili zde se svých zvírat. Nevím ovšem proč, ale ach, tam naproti je také několik otisků. Co je to?" Šel několik kroků vpravo a vzápětí radostně vykřikl. "Co je?" tázal se zvědavě Herman. "Saidovo jméno je tu napsáno do hlubokého písku, ale ne prstem, nýbrž pěstí, aby písmo nebylo zaválo. Je únoscům v patách. A dohonil je, když se zastavili. Zde nechal stát svého koně a přikradl se k nim. Tady ležel a poslouchal je. Jeho postava se zcela jasně otiskla v písku!" "Pak mohl dívky zachránit. Proč lupiče nepostřflel?" "To se snadněji řekne, než udělá." "Arabadži není zbabělý, vím. Dokázal to již často, a zde také." "Nejen to, on je i moudrý. Kdyby se dal strhnout k boji, byli bychom zde asi našli jeho mrtvolu místo jeho stopy a jeho jména. A tři dívky by pak byly ztraceny. Vskutku, jednal 312'

velice moudře, nechal-li je v přesvědčení, že nejsou pronásledováni." "Proč se tady zastavili?" "Kdo ví? Snad se

uvolnil popruh. Snad si dívky našly důvod k tomu, aby v písku vznikla stopa. Pro nás stačí, že jsme na dobré cesté. Jeďme dále!" Lovec vsedl opět na velblouda. Slunce se zvedalo výš a výš. Jeho paprsky byly žhavější, ale tři jezdci na to nemohu' dbát. Jen o poledni se zastavili, aby si zvffata mohla oddychnout a vypít několik doušků vody. Pak nezmenšenou rychlostí jeli dál až do večera. Tu a tam našel lovec několik známek, že zachovávají pravý směr. Měl u hodinek kompas, s nímž se občas radil. Slunce zmizelo na západním obzoru, a záhy pak nastala noc. "V noci ztratíme stopu!" podotkl Herman. "Nikoli však směr, jsem přesvědčen, že uprchlíci skutečně vyhledají beni Halafy. Pak ovšem nebudeme moci nic podniknout, nýbrž vyčkat, až nás dohoní Sallahové." "A zatím zahyne Said žízní! V noci možná pojedeme mimo, aniž ho uvidíme." "Musíme se toho odvážit. Myslím však, že ani v noci neod-bočíme příliš od přímého směru." "Přesto mám o Saida velikou starost. Je to hodný hoch." "Vím. Divím se, že jsme ho ještě nenašli. I nejlepší kůň musí přece padnout po takové jízdě, nedostane-li vodu. Musíme nyní mít oči otevřeny. Stůj - co to bylo?" Lovec zastavil své zvíře. "Hvízdnutí," odpověděl Herman. "Ale z velké dálky." Poslouchali. Hvízdnutí se opakovalo. "El bydž - sup!" řekl Nena. Je-li sup zde, pak tu musí být také zdechlina!" "Svatý Bože! Snad arabadži!" Lovec ukázal do vzduchu, kde daleko před nimi se vznášely dva body, jež vířily v širokých kruzích. 313

"El bydž chce žrát," prohodil Ind. Přiměli zvířata, aby se dala do rychlého pohybu. Záhy se ozývaly hlasy supů blíž. Nyní také slyšeli, že to nebylo hvízdání, nýbrž sípavý skřek, jejž tito ptáci vydávají. Viděli, že se supové vznášejí v kruzích nad jistým bodem, k němuž se jezdci blížili. Záhy poznali ten bod, jehož polohu bylo možné vypočítat jen z pohybu ptáků. V písku leželo něco tmavého. Když se více přiblížili, viděli, že to jsou dva předměty, jeden menší, jasnější, a druhý větší, tmavší, který, jak se zdálo, se ještě pohyboval. Velbloudi dostali rány metrekem a letěli jako vítr. Tam, ano, tam ležel bez pohnutí člověk vedle koně, který ještě škubal nohama. Kůň byl rezavý. Člověk, oděný do bílého beduínského pláště, byl Said, arabadži - Lovec k němu dorazil první. Nenechal ani velblouda pokleknout, nýbrž seskočil s vysokého sedla. V tomtéž okamžiku poklekl k Saidovi, který ležel v písku se zavřenýma očima, ale s otevřenými ústy. "Saide!" Arabadži se nepohnul. Lovec mu rozhalil šat na prsou, nadzvedl mu hlavu a přitiskl ústa skoro až k Saidovu uchu, zvolal: "Saide, procitni! Zykyma je zde! Zykyma, Zykyma!" Skutečně, pomohlo to! Saidova ústa se zavřela. Krk učinil pohyb polykání a pak nešťastník vydechl: "Má!" Arabské slovo "má" znamená vodu. Zatím již Herman sňal měch se svého sedla. Oživující vláha byla arabadžimu podána opatrně po kapkách. Jeho hrdlo bylo tak vyschlé, že nemohl ani polykat, ale jeho oči se otevřely. Spatřil muže, kteří vedle něho klečeli, chtěl promluvit, ale nemohl. Kůň byl rovněž blízko smrti. Zvedl několikrát hlavu, ale vždy ji zase položil. "Dej mu pít!" řekl lovec Nenovi. 314'

Voda účinkovala na zvíře skoro okamžité. Několik malých kožených nádobek vody stačilo, aby kůň povstal a tiše, radostně zaržál. "Přišli jsme přesně v pravý čas!" řekl lovec. "Zítra ráno by byli člověk i zvíře mrtvi. Ovšem, člověk se zotaví mnohem pomaleji než kůň." Po chvíli již mohl Said polykat. Jeho tvář se stáhla k úsměvu. "Effendi!" zašeptal. "Znáš mne?" "Ano. Zykyma mne volala. Slyšel jsem ji z veliké dálky." "Mlč ještě. Mluvení tě namáhá." Ještě několik doušků; pak Said nemohl mlčet. "Kde je?" tázal se. "Nevíme." Said se zmatené rozhlédl, položil si ruku na čelo a pak řekl: "Vždyť mne volala!" "To jsem byl já!" "Kde tedy je? Hledej ji! Ty ji najdeš, effendi!" Položil hlavu do písku a zavřel oči. "Je unaven," řekl lovec. "Spí." Vskutku. Saidova prsa se zvedala a klesala tiše a pravidelně. "Únava si vyžaduje neodolatelnou mocí spánek," řekl Herman. "Co uděláme?" "Počkáme." "Nepromarníme tím čas k záchraně dívek?" "Teď máme především co dělat se Saidem. Ostatně nemyslím, že bude dlouho spát." Lovec mel pravdu. Arabadži se probudil asi za půl hodiny a chtěl vodu; byla mu podána, a pak se jeho duch jasnil. Vypravoval zcela slabým hlasem poslední události v ležení Sallahů až k okamžiku, kdy vyskočil na ryzku, aby pronásledoval pachatele. "A jak jsi mohl provést něco tak odvážného?" tázal se Herman. 315

"Jak?' zněla udivená odpověd. "Což není Zykyma mou paní?" "Ano, a ty sis mysle), že ji sám můžeš zachránit?" "Nemyslel jsem na nic. Byla v nebezpečí, tak jsem jel za ní." "Neměl jsi jídlo ani vodu," řekl lovec. "Dohonil jsi lupiče?" "Ano." "A vyslechl jsi je?" "Ležel jsem zcela blízko u nich." "Co říkali?" "Praskl jim popruh u sedla, proto se zastavili. Byla již tma. Nechal jsem koně stát a lezl jsem k nim. Mluvili o tom, že chtějí k Halafům. Pak jsem již neslyšel nic, neboť jsem měl co dělat se Zykymou." "Zpozorovala tě?" "Dříve ne, teprve pak, když jsem ležel u jejího velblouda v písku. Podal jsem jí do tachtirvanu nůž a šeptal jí, že ji večer zachráním. Ale pak jsem musel odejít, jinak bych byl odhalen. Chtěl jsem jet za nimi a večer zabít všechny tři. Ale parný samum mne vysušil kosti. Můj kůň nemohl dál. Zůstali jsme ležet oba. Jsem znaven." Said zavřel oči a dřímal. Kůň dostal ještě jednou vodu, pak mu dali datle. Za několik hodin byl opět schopen jízdy. Lovec nechal Saida spát. Umínil si, že zde počká na Sallahy. Snad přijedou zrána, snad ještě dříve. Přišli dříve. Kolem půlnoci se ozval hluk blížících se velbloudů; přicházelo čtyřicet Sallahů a Abbasů. Neobyčejně si pospíšili a radovali se, že našli Saida živého. Radili se, mají-li zde ležet, či táhnout dál. Lovec byl pro další jízdu. Byl to pochod prvního dne, a zvířata tedy nebyla ještě přfliš unavena. Noci mohli použít k jízdě a raději si odpočinout v slunečním žáru. Vyrazili tedy hned. Said byl sice ještě slabý, avšak mohl se přece jen udržet v sedle na velbloudu. Zotavoval se dost rychle. Před polednem druhého dne se zastavili. V písku již nebylo vidět stopy, protože začal opět vanout vítr. Nezáleželo však na 316'

tom, protože nyní znali cfl. Navečer třetího dne byla již karavana nedaleko oázy beni Halafů. Dalo se očekávat, že pronásledování uprchlíků bude očekáváno a že Halafové se budou mít na pozoru; proto uznal lovec za vhodné, aby oázu zdaleka objeli a přišli k ní z druhé strany. Udělali tedy v nejrychlejším klusu okliku, až se octli na severu oázy, k níž by jinak byli přišli od jihozápadu. Z této strany jistě nebyl nepřítel očekáván. Krajina zde byla velice skalnatá. Písek zmizel. Několik návrší bylo před oázou, a všechny byly plné roklin. Jednou z těch úzkých roklí vedl lovec jezdce. Když

vyjeli, rozvinul se před nimi rozkošný obraz. Před nimi bylo překrásné údolí, obklopené výšinami se všech stran, dost rozsáhlé, palmami porostlé a svlažované několika prameny. Stany stály pod palmami. Stáda se pásla nablízku. Na výšině k jihozápadu leželo několik bojovníků, kteří pozorovali cestu. "Čekají nás," řekl Tarik. "Nedopustíme, aby byli příliš netrpěliví." "Neukvapíme se," mínil lovec. "Pohleď sem!" Z palmového háje vyšel zástup asi patnácti až dvaceti dívek. Nesly v rukou věnce, a jejich cílem, jak se zdálo, bylo návrší. "Kam jdou?" "Podívej se nahoru." "Ah! Tam pochovávají své mrtvé. Opravdu, vždyť dnes je den Hadiši, kdy dívky věnčí hroby svých příbuzných. Děje se tak po večerní modlitbě, než nastane tma. Na každém hrobě se pak rozsvěcuje světlo." Lovec se usmál. "To není zlé," řekl, "mohli bychom toho využít. Zatím co několik našich bojovníků bude držet zvířata, připlíží se dvacet mužů na pohřebiště, a jakmile nastane tma, zmocní se pěkně každý jedné z dívek!" S nemalým úžasem upřeli na lovce všichni oči. Hilal však řekl: "Tvá myšlenka je nejmoudřejší, jaká může být. Dostaneme-li do rukou dívky Halafů, donutíme je, aby nám vydali naše ženy." '317

, Jistě. Vyměníme si je." Všichni s tím byli srozuměni. Čtyřicet jakkoli statečných mužů nemohlo s úspěchem vystoupit proti celému kmeni. Museli se uchýlit ke lsti. Poněkud ustoupili a za výšinou zastavili. Lovec s dvaceti muži vylezli nahoru. Za vrchem, dole v údolí, se ozvalo právě muezzinovo volání, vyzývající k modlitbě. Soumrak se rychle snášel. Když dvacet mužů vylezlo na návrší, byla již skoro tma Nalezu' tam množství kamení, za nímž se mohli dobře ukrýt. Stranou ležel hřbitůvek, nepříliš rozsáhlý, s nizoučkou ohradní zdí. Dívky Halafů seděly již před ním a rozmlouvaly. Rychle se setmělo. Jen ještě několik minut, a bude noc. Na hřbitůvku vzplanulo první světlo. "Počkáme až vykonají svou pobožnost," řekl lovec Tarikovi. "Ano. Bylo by hříchem rušit je dřív." Čekali. Teprve pak, když všechny ženy vešly na hřbitůvek, plížilo se dvacet mužů mezi kamením blíž. To již hořelo množství světel na nízkých rovech. Přes kameny viděli, že dívky stojí kolem náhrobku, který byl ze všech největší. Snad byl pod ním pochován některý proslulý šejk. "Pověz svému sousedovi," šeptal lovec nejbližšímu beduínovi, "aby se všichni rozestoupili kolem této strany. Jakmile f dám znamení, všichni se jich chopme." Slavnost netrvala dlouho. Dívky právě skončily jednotvárný | zpěv a chystaly se k návratu do tábora, když lovec dal znamení; Kolem něho ve tmě vyskakovaly postavy a vrhaly se vpřed. Lovec, Tarik a Hilal byli první na místě. Každý z nich] uchopil jednu dívku za hrdlo, stiskl ji pevně, aby nemohla! vykřiknout, a druhou rukou ji zvedl. Sotva se tak stalo, zmocnifif se také jiní Arabové svých děvčat. Ozvalo se několik přitlu-1 mených, nebo jen krátkých výkřiků, a pak muži spěchali sej svými břemeny zpět ke zdi, kterou mohli překročit jedinými krokem. Seskočili a ztráceli se ve tmě. Čin se podařil. 318'

Děvčata byla leknutím a strachem napolo mrtvá. Teprve když byla ve středu nepřátel, pustili je, takže se mohla opět pohybovat Některé z dívek se daly do nářku. "Tiše!" nařídil lovec. "Která z vás bude tropit hluk, bude probodnuta!" Rázem nastalo ticho. Lovec se tázal: "Je mezi vámi některá příbuzná vašeho šejka?" "Já," ozvala se odpověď. "Jsem nejmladší šejkova dcera." "Jak se nazýváš, dítě?" "Varda." Toto jméno znamená růže. Ve tmě nebylo možné pozorovat dívčinu tvář, později se však ukázalo, že to byla krásná dívka a že si zasloužila to jméno právem. , Jak se jmenuje tvůj otec?" "Abdulah ben Musa." "Proč jsou vaši bojovníci na jižní straně oázy na stráži?" "To nevím." "Snad si vzpomeneš, povím-li ti, že tě prodám za otrokyni, neodpovíš-li na mé otázky." Dívka váhala Její družky jí však domlouvaly, aby promluvila. "Udělej, co ti radí," řekl lovec, "neboť prodáme i je do otroctví, jestliže se budeš zdráhat, dát nám zprávu. Proč jsou tam stráže?" "Kmen očekává válečnou výpravu beni Sallahů." "Proč?" "Přišlo k nám několik přátel, které Sallahové pronásledují." "Kde jsou ti vaši přátelé?" "Ve velikém stanu, naproti příbytku mého otce." "Mají s sebou tři ženy, via'?" "Ano." "Kde jsou?" "V ženském stanu vedle šejkova příbytku. Jsou tam střeženy." 319

"Dobrá. Jsem s tvou výpovědí spokojen. Budete-li se moudře chovat, nestane se vám nic a brzy se vrátíte domů." Pak lovec poradil Tarikovi, aby se všemi bojovníky odešel z rokle ven do volné pouště; to bylo opatření, jež nesmělo být zanedbáno. Pak se chtěl vydat na obhlídku a vybral si pět mužů, mezi nimiž byl také Nena. S těmi se vrátil ke hřbitovu, kde světla většinou ještě hořela. Dole v oáze bylo ticho; neměli tam ještě ani tušení, že dívky byly uneseny. Lovec zabočil stranou. "Proč tam?" tázal se jeden beduín. "Proč nejdeš přímo k ležení?" "Protože vás musím opustit." "To můžeš udělat také na přímé cestě." "Ne, neboť tím bych vás uvedl do nebezpečí. Je přece možné, že Halafové budou zmizením svých dcer znepokojeni ještě dřív, než s nimi budu moci promluvit. V tom případě by šli na hřbitov a setkali by se s vámi. Každý boj by pak dopadl ve váš neprospěch. Pojďte!" Lovec se nyní předstihoval v opatrnosti, s níž prováděl i nejmenší pohyb. Za krátký čas dorazili k prvním palmám oázy. Zde opustil Kára ben Nemsi své průvodce; napomenul je, aby se chovali klidně a aby přichvátali k němu do ležení, jakmile zavolá; jeho výkřik že jistě v nočním tichu zaslechnou. Pak šel sám dále k táborovým ohňům, v jejichž svitu mohl rozeznat každý jednotlivý stan. Jak se zdálo, upírali Halafové všechnu svou pozornost na jižní stranu tábora, neboť zde na severu nebyl jediný strážce. Proto se lovec nepozorován a bez obtíží dostal až k prvnímu stanu. Ze středu ležení se ozývaly hlasy. Zdálo se, že je tam shromáždění, nebo se tam snad sešli nomádi náhodou, aby si pohovořili o denních událostech. Bylo-li tomu skutečně tak, naskytovala se lovci možnost provést smělý kousek. Položil se na zem a přilezl těsně k prv- 320'

nímu stanu, aby jeho spodní okraj nadzvedl, jak jen to upevnění dovolovalo, a pohlédl dovnitř. Ve stanu bylo ticho; byl prázdný. Tak tomu bylo i v jiných stanech, mezi nimiž se jako had proplétal. Tak se lovec dostával stále dál k oživenějšímu středu ležení. Mohl již pozorovat mezi posledními stany, obklopujícími prostranství, že se tam skutečně všichni Halafové sešli, a to muži i ženy ve dvou skupinách. Šejkův stan byl označen kopími, jež byla před ním zabodnuta do země. Vedle toho stanu byl stan menší, poněkud zpět posunutý, takže jeho zadní část ležela ve stínu prvního stanu. To byl asi stan žen. Lovec k němu přilezl; držel se stále ve stínu a co chvíli byl připraven vyskočit a ukázat se, kdyby ho někdo zahlédl. Ale nikdo nepovažoval za potřebné, aby se do těch míst ohlédl. Stan byl ze silného

plátna, jehož spodní okraj byl připevněn ke kolíkům v zemi. Lovec vytáhl dva kolíky, nadzvedl lem plátna a podíval se dovnitř. Bylo tam ticho; rozeznal však zřetelně tři ženské postavy, pololežící na zemi. Ohně ležení ozařovaly přední stěnu stanu, takže hlavy tří žen se od něho odrážely. "Zykymo!" zašeptal. "Alláh!" ozvalo se vzápětí zděšeně. "Tiše! Buďte tiše!" "Saide, jsi to ty?" "Ne, já, Kára ben Nemsi." "Díky Alláhovi! Jsme zachráněny, když jsi tady. Doufali jsme v tebe, effendi!" "Jste střeženy?" , Jeden muž sedí venku před stanem." "Je zde Hilal?" vmísila se do rozmluvy Hiluja. "A Tarik?" šeptala Badija. "Oba jsou zde a uvidíte je, chcete-li teď jít se mnou." "Můžeme? Opravdu?" 321

"Ano. Lehněte na zem a lezte za mnou. Otevřu plátěnou stěnu." Lovec vytáhl nůž a prořízl stan tak, že mohly proklouznout. Tři dívky pak lezly za ním, až se zvedl se země. "Vstaňte!" řekl lovec. "Zde vás již od ohně neuvidí. Jste svobodné!" Tu ho uchopily za ruce, aby mu děkovaly; on je však táhl co nejrychleji z tábora až k oněm čekajícím bojovníkům, z nichž jednoho vyzval, aby ženy odvedl k Sallahům. Sám se pak vrátil do ležení, tentokrát však vzal sebou také Nenu. Stejnou cestou se dostal s ním k ženskému stanu, do něhož oba vlezli. Když byli uvnitř, stáhl lovec šňůry, takže řez, který před chvílí do plátna provedl, byl uzavřen. Pak přistoupil tiše k rohoži, poněkud ji odhrnul a podíval se skulinou. Spatřil hned Suefa s pašou a Polikevem sedět u ohně, kde bylo nadmíru živo. "Pojxl sem!" šeptal Nenovi. "Podívej se a pověz mi poznáš-li svého dřívějšího pána." Nena poslechl. Prohlížel si muže a odpověděl pak určitým hlasem: ' "Je to on, pane. Má modré kalhoty, červenou kazajku a dvě pistole za pasem." "Je to tak!" "Zvedá se. Přichází sem." "Dobrá. Ať přijde!" Lovec se naklonil k otvoru a viděl, že Polikev se vskutku zvolna blíží. Když došel ke stanu, ptal se hlídače: "Usnuly již?" "Nevím, pane." "Podívejme se!" Polikev odstrčil hlídače, naklonil se, rozhrnul rohožku a strčil do stanu hlavu. "Zykymo!" Nikdo mu neodpovídal. Strčil hlavu dál a volal znovu: "Zykymo!" 322

V tom táhle zavyl, neboť dostal takovou ránu do tváře, že se mu až v očích zajiskřilo. Jeho hlava v okamžiku zmizela. Venku se dal Polikev do chrchlání, sténání a úpění, a pak vykřikl: "Ibrahime! Pojď sem rychle!" "Co je?" tázal se pasa "Tvá žena se bouří." "Copak dělá? Jaké to jsou zase rozmary!" Ibrahim pasa zvolna přišel a s údivem spatřil, že Polikev si drží dlaní tvář. "Co se ti stalo?" ptal se. "Hle, vždyť krvácíš z nosu!" "Udeřil jsem se o stanovou tyč." "Dal ti Alláh nos proto, abys jej do všeho strkal? Pusť mne. Promluvím s neposlušnými." Ibrahim pasa se naklonil a odhrnul rohožku. Polikev utíraje si tvář ho s napětím pozoroval. "Který šejtan zas do vás vjel, vy neposlušné? Jaké neplechy tropíte?" Odpověď se neozvala. "Ptám se vás, co jste udělaly? Odpovězte!" I teď bylo ticho. "Zykymo, odpověz!" Vyzvaní zůstalo bez výsledku. Ibrahim pasa měl ovšem hlavu ještě napůl venku. Nyní ji však vstrčil dovnitř celou, a Polikev se naklonil. Nemohl se dočkat, co se stane. "Zykymo! Nebudeš-li mluvit, potrestám tě!" V tom se ze stanu ozvalo hlučné mlasknutí a hned na to druhé. Pasa zařval jako býk a uskočil tak prudce, že upadl do písku. Okamžitě se však zvedl, držel si ruce na tvářích a křičel: "Ó Alláhu! Ó ďáble! Ó peklo! Bije!" "Ano!" řekl Polikev, velice spokojen tím, že jeho druh dostal dva políčky, kdežto on jen jeden. "Tys to věděl?" "Ovšem." "A nevaroval jsi mne?" 323

"Sám jsem to odnesl také. Strčil jsem tam hlavu a dostal jsem ránu; nebylo jisté, byl-li to políček, nebo vrazil-li jsem do kůlu. Teď to aspoň vím." "Která z nich to dělá?" "Patrně Zykyma." "Ne, Zykyma nemá tak pádnou ruku." "Podívej se tedy. Podívej se ještě jednou dovnitř!" "To udělám. Ale přinesu si světlo a posvítím si na ně." Pasa šel k ohni, aby přinesl louč, při tom vypravoval Arabům, co ho potkalo. Vysmáli se mu. Přesto se mnozí zvedli, aby se dozvěděli, jak tento boj mezi muži a ženami skončí. Ibrahim tentokrát poklekl, zvedl jednou rukou rohož a posvítil si dovnitř. Chvíli neviděl nic, protože zář hořícího dřeva ho oslňovala, ale pak zděšeně uskočil, neboť spatřil hlaveň revolveru namířenou proti sobě. "Alláh il Alláh! Mají zbraně! Chtějí střílet." "Nesmysl!" zvolal Polikev. "Kde by vzaly zbraně!" "Nevím, ale mají je. Kdo jim je dal? K ďasu, teď na ně nemůžeme. Ale počkat! Můžeme strhnout stanovou plachtu, a pak se octnou na volné prostoře a nebudou moci podniknout žádný uskok." Několik beduínů projevilo ochotu stáhnout plachtu. Kůly byly vytaženy a plátno shrnuto zepředu dozadu. Oči všech se upíraly pod ně. "Čerte!" vykřikl Polikev a zděšeně uskočil. "Alláh je veliký!" zařičel pasa a udělal obrovský skok. Arabové nebyli schopni slova. Tito pověrčiví lidé považovali skoro za čarodějnictví, že místo tří žen stál pod stanovými tyčemi vysoký muž a jiný vedle něho seděl. "Frank!" zasípěl Polikev. "Džaur, ten pes!" zvolal pasa. "Ale kde jsou ženy, kde?" "Místo nich, jak vidíš," odpověděl lovec, "jsme zde my, abychom se dali unést. Vysvětli mně jasně, kam nás chceš dopravit!" 324'

V tom již od ohně přišel šejk. Kolem něho a kolem stanu se utvořil kruh lidí. Zadíval se s nesmírným úžasem na lovce a pak šeptal: "Kdo je ten cizinec?" "Frank, o němž jsem ti vypravoval." "Odkud se vzal v tomto stanu?" "Ptej se ho! Já nevím. Naše ženy jsou pryč. Svěřili jsme vám je, abyste je střežili!" Šejk se stále jen díval. Nevěřil na kouzla, ale nevěděl, jak se má zachovat k lovci, jehož klid na něho udělal neobyčejný dojem. Posléze se ptal: "Jsi skutečně Frankem, oním cizím effendim, o němž mluví tito dva?" "Ano." "Kde jsou ženy, jež byly ve stanu?" "Pryč. Odvedl jsem je." "Kam jsi je dopravil?" "K beni Sallahům, kteří obklopují vaše ležení a jsou připraveni vtrhnout na vás." "To není pravda. Vyslal jsem vyzvědače a rozestavil jsem hlídky." "Nejsem snad já ve váSem středu? Přišel jsem se Sallahy." "Přišel jsi sám a vysvobodil jsi ženy uskokem. Tady to vidím. Zde je rozříznuto plátno, jímž jste vnikli do stanu. Ženy jste nechali jít napřed, a když jste byli vyrušeni, nemohli jste již odejít za nimi. Budeme je hledat a najdeme je. Jste našimi zajatci!" "Ano!" přisvědčil pasa. "On je to, kdo nás udeřil. Dostane baštonádu, že mu chodidla popraskají! Svažte ho!" Několik mužů skočilo, aby přinesli provazy; přemoci dva muže zde uprostřed ležení se jim zdálo hračkou. Nemělo se to však stát tak snadno, neboť lovec zvedl paži, přistoupil k pašovi a zahřměl: "Promluv ještě jednou o baštonádě, ničemo, a dostaneš ji sám!" 325

"Zadrž!" zvolal šejk. "Jak se můžeš odvážit ty, náš zajatec, ohrožovat naše hosty! Jsi přítel Sallahů, tedy náš nepřítel Dej sem ruce! Budeš svázán!" Lovec se rozvážně usmál a podával jim obě ruce - v každé z nich byl revolver. Uskočili.

Pii tom pasa naléhal: "Šejku, vyšli hned muže, aby hledali naše uprchlé ženy, dříve než utečou." "Nenajdete je," řekl lovec trochu posměšně. "Vrátily se ke svému kmeni. A mne vůbec nemusíte střežit. Neuteču vám. Naopak, je mým úkolem zamezit útěku těchto dvou mužů. Šejku, Abdulahu ben Muso, přišel jsem, abych na tobě žádal tyto dva cizince, a ty mně je vydáš!" "Jsi blázen, člověče? Máme tě v moci, a ty se opovažuješ mluvit k nám taková slova?" "Mýlíš se, nejsem ve vaší moci; naopak jsem svobodnější než vy. Tito muži nám uprchlí. Žádáme je od vás." "Kdybys nebyl šílený, věděl bys, že se to nemůže stát. Jsou našimi hosty, a my jsme jim dali slovo, že je budeme chránit. Ty však jsi vetřelec, který nemá právo cokoli od nás požadovat proto se vzdej, jinak se na tebe vrhneme jako kobylky na stéblo, jež v okamžiku bývá sežráno. Chopte se ho!" "Radím vám, abyste to nedělali, neboť zítra by u vás vznikl veliký nářek, a váš hřbitov by se otevřel mrtvolám vašich dcer." "Našich dcer? Co to mluvíš?" "Podívej se nahoru na hřbitov, jestli tam ještě září světla!" Z tohoto místa bylo na výšinu dobře vidět. "Zhasla!" zvolal poděšeně šejk. "A proč? Protože nebyla ošetřována a obnovována. Dcery beni Halafů již nejsou na hřbitově, nýbrž v rukou beni Sallahů." "U Alláha! Mluvíš pravdu?" "Ano. Já sám jsem byl při tom, když se jich Sallahové zmocnili." 326'

"Alláh té zahub a Prorok zatraťl Ale příliš se neraduj! Naše dcery budou brzy na svobodě, neboť tě zabijeme, nevrátíte-li nám je za hodinu." "Nespatříte je již živé, neboť nebudu-li za půl hodiny zpět u beni Sallahů, budou vaše dcery usmrceny." "Pse! Copak muž zabíjí ženy?" "A chrání statečný bojovník únosce žen, jak vy činíte?" "Snad ani nemluvíš pravdu, a chceš nás obelstít. Vyšlu posly, aby naše dcery hledali." "Udělej to! Zatím uplyne půl hodiny a všechny budou pobity!" Šejk mlčel a přemýšlel. Aby ho pohnul k rozhodnutí, řekl lovec: "Mluvil jsem s Vardou, s tvou nejmladší dcerou. Touží po tobě." "Má dcera, má dcera!" Šejk zajel rukou do vousů a rval si je. Příbuzní dívek, když se dozvěděli, že jsou jejich dcery zajaty, spustili veliký nářek. Beduíni nemají ve zvyku snášet tiše ani radost ani žal. Musí o nich vědět co možná nejvíce lidí, proto Arab vytrubuje svou radost a v neštěstí běduje zplna hrdla. Rychle bylo svoláno shromáždění starších, jehož porada byla prohlášena za tajnou. Šlo o to, aby byly uvedeny do souladu dva odporující si požadavky: lovec žádal, aby vydali hosty, to se nesmělo stát, a přece to zas bylo nutné, aby byly zachráněny dívky. Jak nalézt východisko? Chytří Arabové je našli velmi brzy. Šejk si zavolal své dva hosty do stanu, kde mohu" promluvit o samotě, a řekl: "Způsobili jste nám veliký žal, ale přece vás nevydáme, neboť jste naši hosté." "Neudělali jsme vám nic," řekl pasa. "Ne: proto vás chci chránit. Uzavřu s cizím Frankem smlouvu, že vás zde podržím, dokud nenastane jitro. Pak odjedete." "A Sallahové se pustí za námi?" 327

"Aby vás nedohonili, pustím vás odtud dřív." "To nepůjde. Frank nás bude hlídat velice přísně. Unikli jsme mu již jednou podobným způsobem. Snad dá obklopit celé ležení svými bojovníky a pak nebudeme moci uniknout." "Myslíš, že je tak chytrý a obezřelý?" "Chytřejší nežli sto jiných!" "Já ho přece přelstím. Jakmile vstoupíte zde do stanu, vyjdete z něho opět zadem a poběžíte k velbloudům, které bude mít Suef pro vás osedlané. Pojede s vámi, aby vám ukázal cestu." "Frank žádá, aby i Suef mu byl vydán." "Pak osedlá vaše velbloudy některý můj muž." "Ale co když vstoupí Frank sám do stanu, aby se přesvědčil že tam jsme?" "To nebude škodit. Budete již pryč." "Vydá se hned za námi." "V noci? Neuvidí vaše stopy!" "Neznáš toho ďábla. Odjeli jsme v noci od Sallahů, a přece našel naši stopu, ačkoli byl daleko u beni Suefů. Nebudeme-li moci vyjet o mnoho dříve než on, dohoní nás. Teprve ráno smí poznat, že jsme již odjeli." "Dobrá, dám tedy dopravit do vašeho stanu tři muže, kteří budou ustrojeni jako vy. Vstoupí-li k vám Frank, budou se tvářit, jako by spali, a on je bude považovat za vás." "Nevím, zdali se podaří jej oklamat." "Podaří. Bud klidný. Promluvím s ním teď, neboť Čas kvapí." Šejk se odebral opět k lovci, který zůstal sedět pod stanem napolo odkrytým tak klidně, jako by seděl doma mezi přáteli. "Starší kmene se usnesli," řekl mu šejk, "aby ti byli dva muži, které jsi žádal, odevzdáni." "Žádal jsem tři." "Také Suefa? Dobrá, i toho dostaneš." "Přiveď mi je tedy." "Zatím ještě ne. Jsou to naši hosté a po dobu dne jim nesmíme odepřít přístřeší. Ale za svítání opustí naši oázu, a pak udělejte, co se vám zlíbí." 328

"OdevzdáS nám je přesně na začátku dne?" "Ano." "A co s nimi bude do té doby? Rozumí se, že se pokusí v noci tajně zmizet a předejít nás o značný kus cesty." "Zavřu je do svého stanu a dám je střežit" "To nestačí. Dám je střežit i já." "Myslíš-li, že je to nutné, udělej to." "Ano, myslím. Mám zkušenost, že se člověk nejspíše může spolehnout na vlastní oči." "Jsi tedy spokojen s rozhodnutím našich kmenů a vrátíš nám naše dcery?" "Ano." "Vzkaz tedy ke svým lidem, aby nám je přivedli." Lovec s úsměvem řekl: "Kupoval jsi již někdy něco?" "Velmi často." "A zaplatil jsi dnes za to, co teprve zítra dostaneš?" "Proč se ptáš? Platím peníze za zboží anebo zboží za peníze, to je pravý obchod." "Tak to mám rád i já, a tak to také uděláme." "Jak to myslíš?" "Zůstaneme při tvé zásadě: zboží za zboží! Až nám dáš tři zajatce, dostaneš vaše dcery." "Alláh! Nechceš nám je přivést ještě dnes? Proč?" "Protože ty nám také dnes nevydáš tři muže." "Dal jsem ti své slovo, zeje odtud pošlu o svítání!" "Výborně! Dávám ti tedy také já slovo, že vám pošlu vaše dcery ve stejnou dobu. Rozuměj! Zboží za zboží a slovo za slovo! Ale ne zboží za slovo a slovo za zboží. Ty jsi opatrný muž, já též." Šejk byl nadmíru mrzutý. "Musím tedy ještě jednou promluvit s kmety," řekl. "Udělej to, ale nesmí to dlouho trvat, nebo přivedeš život děvčat do nebezpečí." •329

Šejk šel, a lovec opět usedl. Čekal chvfli, ale pak se mu čekání zdálo přece jen dlouhé. Napadlo mu, že neměl tento nový odklad vůbec připouštět, vždyť Ibrahim pasa a Polikev mohli uniknout právě v době, kdy jednání nebylo ještě ukončeno, ano, pohodlněji a spíš mohu' opustit kmen teď, nežli později. Stále víc se vtírala lovci myšlenka, že pronásledovaní budou hledat spásu v útěku, třeba bez účasti beni Halafů. Tomu bylo nutno předejít. Protože byli hosty duaru, nesměl se o své vůli dopustit násilí, ale mohl jim aspoň zastoupit cestu. Proto poslal Nenu k Sallahům, kteří čekali pod palmami, a vzkázal jim, aby rychle obsadili cestu, která vedla na východ z oázy. Kdyby tři uprchlíci byli spatřeni, ať jsou hned zadrženi a přivedeni zpět, bude-li třeba i násilím. Když se postaral o to, aby se útěk stíhaných

nezdařil, vydal se lovec přímo do shromáždění starších. Porada nebyla ještě skončena. Neradi jej viděli přicházet, protože se právě radili o tom, jak by dostali opět své dcery, aniž tím vstoupí kmen do závazků vůči lovci. Když vstoupil mezi ně, Kára ben Nemsi se tázal: "Jste již hotovi?" "Ještě ne," odpověděl šejk. "Žádám tedy, abyste do skončení porady aspoň střežili ony tři muže, aby nemohli uprchnout." "Rozmyslí si, aby utekli!" "Naopak, uprchnou. Vím to zcela jistě." "Řekli ti to?" "Nebudou přece tak hloupí, aby mi to říkali. Domnívám se to a má domněnka má důvod tak dobrý, že je skoro tak dobrá, jako by mně to byli řekli." "Nemohu je střežit jako zajatce, effendi; jsou to naši hosté." "Nezapomínej na vaše dcery! Vysvětlil jsem ti již vše potřebné a nemám chuť zbytečně dál plýtvat slovy. Stojím tu proti vám stejně naléhavě, jako ti, jež berete proti mně do ochrany. Nesmějí mi uniknout, a necháte-li je uniknout úmyslně, stihnou vás zlé následky. Žádám záruku, že ti muži nevyrazí z ležení 330

dříve než ráno; jestliže na to nepřistoupíte, nespatříte již nikdy své dcery!" Po těchto slovech se šejk zvedl a řekl s důrazem: "Zapomínáš, že i ty jsi v naší moci. Jediný můj pokyn stačí a budeš zajat." Lovec vytáhl revolver a přistoupil hrozivě k šejkovi: "Vyslov ještě jedno takové slovo, které se mně nebude líbit, a zemřeš! Určil jsem čas, který již uplynul. Co zamýšlíte udělat? Žádám krátkou a určitou odpovědi" Jeden ze starších se obrátil k šejkovi: "Proč se ještě rozmýšlíš? Má vnučka je v moci Sallahů. Nemám ji snad již nikdy spatřit? Tento effendi nežádá nic, než abychom jeho nepřátele nepouštěli dříve, než na začátku zítřejšího dne." "To můžeme splnit. Ať ty tři osoby dají své slovo, že zůstanou, a vše bude v pořádku." "Nic nebude v pořádku," řekl lovec. "Slovo těch mužů mně nestačí; chci vaše slovo. A nyní již nezkoušejte mou trpělivost! Chci mít rozhodnutí, podle něhož se budu řídit." Muži povstali, obklopili šejka a chvíli s ním tiše rozmlouvali. Pak šejk prohlásil: "Dobrá, effendi! Rozhodli jsme se, že vykážeme cizincům stan, a že je tam dáme střežit." "Dám je střežit sám." "Kým?" "Beni Sallahy, které sem zavolám." "I to ti bude dovoleno. Ale předpokládám, že nám vrátíš naše dcery." "Jakmile vyrazíme, vrátí se k vám." "A do té doby se jim nestane nic zlého?" "To ti slibuji." "Přivedu tedy ony tři muže sem, abych je zavedl do jejich stanu. Počkej zde!" Lovci nastalo nové čekání. Roztrpčen uvažoval, že bude pravý div, naleznou-li Halafové tři muže tam, kde je zanechali. 331

Uplynula značná doba, aniž se šejk objevil. Přitom Kára ben Nemsi zpozoroval, že v ležení nastal nepokoj, který posléze i jemu způsobil starosti. Vždyť bylo dokonce možné, že Hala-fové chtějí vyvést něco jemu i jeho průvodcům, že je chtějí rychle a tajně přepadnout. Proto vyskočil a jal se šejka hledat. Nesetkal se v táboře nikde s překážkou. Dostal se posléze na západní konec ležení, tam, kde leželi velbloudi. Beduíni tam pobíhali s několika pochodněmi, jež ozařovaly okolí rudým světlem. "Nuže?" tázal se lovec, spatřiv šejka. "Nevracíš se! Kde jsou lidé, které hledáš?" Vůdce kmene zatvářil se rozpačitě. Zajíkavě odpověděl: "Jsou pryč." "Kam se poděli?" "Což já vím, effendi?" Lovec pocítil, jak v něm všechno vře hněvem, přesto se však ptal klidně: "Chceš mne oklamat. Ukryl jsi je asi, aby nám unikli!" "U Alláha, mýlíš se! Nemám ani tušení o místě, kde jsou." "Kde jsou jejich zvířata?" "Stojí uvázána tam u posledních stanů; ale schází nám čtyři nejlepší jízdní velbloudi." "K ďasu! Skutečně tedy uprchlí?" "Ano! A z vděčnost za naše pohostinství nám ukradli naše nejlepší zvířata. Štěstí, že tu zanechali své velbloudy, kteří mají také cenu." Lovec se již nezdržel a hněvivě vybuchl: "Ah! Tím se tedy konejšíš?" zvolal. "Ta útěcha je zbytečná. Velbloudi byli ukradeni Sallahům a těm je musíte vrátit." "Oho!" "Žádné oho! Na velbloudy ani nemysli, velmi špatně by se ti dařilo. Vždyť jsi, člověče, sám vinen tím, že zloději utekli! Kdybys byl tak dlouho neváhal, byl by jim útěk zamezen. Chtěl 332'

jsem za ne vyměnit vaše dcery. Nyní zmizeli, a vy budete za svou nedbalost a úskočnost potrestáni." "Myslíš snad, že nám nyní naše dcery nevydáš?" "Co si myslím, povím ti později. Nyní pojď se mnou. Sem s tou pochodní! Podívám se, zdali najdu stopu uprchlíků!" Lovec následován beduíny vyběhl z ležení a zabočil pak kolem něho. Nemusel dlouho hledat a našel stopu čtyř velbloudů. Na čerstvých šlépějích bylo jasně vidět, že tři uprchlíci jeli velice rychle. "Zde vyjeli z ležení," řekl Kára ben Nemsi. "Jedou k severovýchodu." "Do Dar Gus Abu Saidu," vysvětloval šejk, který byl v ne smírných rozpacích. > "Snad zabočí napravo nebo nalevo!" "Sotva, neboť by se pak dostali na neschůdnou poušť, kde by zahynuli. Ben Suef zná tu cestu stejně dobře jako my." "Pustíme se tedy za nimi." "Udělej to, effendi!" Při těch slovech si šejk tiše a s ulehčením oddychl. Lovec to slyšel a řekl: "To by ti bylo asi velice milé?" "Proč?" "Zbavil by ses nás." Šejk zaraženě odpověděl: "Co si o mně myslíš! Nemůže mně být milé, odjedeš-li dříve, než nám vrátíš naše dcery." "Ano, máš pravdu." "Také se nemůžeš v noci pustit za uprchlíky. Neviděl bys jejich stopy." "Nemusím je vidět. Pojedu přímo do Dar Gusu a tam je najdu. Ale správné je, že dříve neodjedu, dokud se s tebou nevypořádám. Pojď do shromáždění starších. Tam si o tom promluvíme." 333

Vrátili se do ležení, kde se zatím rozšířila zpráva o útěku tří hostů a vzbudila neobyčejné rozčilení. Někomu bylo milé, že unikli, jiní tím byli naopak pohněváni, to byli ti, jejichž dcery měli Sallahové v zajetí. Brzy se ležení rozdělilo v přívržence dvou různých stran, a když se starší opět shromáždili, byli obklopeni velikým kruhem kmenových příslušníků, v jehož středu planul oheň. Lovec vstoupil doprostřed toho kruhu a řekl zvučným hlasem: "Bojovníci Halafů, chci vám říci několik slov. Přišel jsem, abych na vás žádal tři uprchlíky a nabídl vám za ně vaše dcery a sestry. Dopustili jste, aby tito tři muži unikli, ačkoliv jsem vás před tím varoval. Nechci nyní o tom mluvit, ačkoli bych mohl; ale musím se vás tázat, co se nyní stane. Co učiní Sallahové se zajatými dívkami? Co myslíte?" "Vydají nám je," řekl šejk. "Myslíš?" "Ano. Vždyť nejsme vinni tím, že ti tři utekli." "Jste tím vinni. Myslíš snad, že nevím, že jste je chtěli zachránit? Mne neoklamete. Vaše dcery půjdou s námi do zajetí." "Effendi, to nám neuděláš!" "Mohl a měl bych tak učinit, neboť si zasloužíte trest. Neu-činím-li to, pak jen pod jednou podmínkou." "Jmenuj ji!" "Zaplatíte za tři uprchlíky cenu krve." "Effendi!" zvolal zděšeně šejk. "Proč se hrozíš? Když je zabit muž, musí vrah, chce-li spasit svůj život, zaplatit cenu krve. Jak vysokou je ta cena u vás?" "Effendi - -" "Nepokoušej se o vytáčky. Odpověz mi - nebo ještě lépe -povím ti to sám. Krevní výkup za muže činí čtyři koně nebo osm velbloudů. Pravda?" "Pravda. Ale nerozumím - -" "Hned porozumíš. Dopustili jste, aby

nám unikli ti, jejichž životy patřily nám. Musíte je tedy zaplatit. Za tři muže dvanáct 334>

koní nebo čtyřiadvacet velbloudů, výběr z tvých slad provedeme sami." "Effendi, žádáš, co tivnepatří. Urážíš nás!" "Po tom se neptám. Říkám jen, co si myslím. Nezasluhujete ohledy. Jednali jste se mnou jako s člověkem, jemuž dal Alláh jen polovici rozumu. Ukáži vám teď, že mám rozumu více než vy, a to, co vám na rozumu schází, doplatíte koňmi nebo velbloudy." "Mluvíš slova, která nesmíme strpět." "Není již třeba slov. Žádám tři věci: daň z krve za tři cizince, velbloudy, jež cizinci ukradli beni Sallahům a u vás zanechali, a pak věčný spolek míru mezi vámi a Sallahy. Od těch podmínek neustoupím." "Dej nám tedy čas k poradě." "Zase porada. Ale budiž. Chci vám naposled ukázat, že jsem shovívavý. Dám vám ještě desátý díl hodiny času, tedy šest minut. Uplyne-li ta doba bez výsledku, nebudu již mít žádné ohledy." "Jdi tedy a nech nás o samotě." Lovec se protlačil z hustého kruhu a sledován zamračenými, záštiplnými pohledy Arabů, odcházel. Arabové se domnívali, že se vrací ke svým druhům, a proto si ho již nevšímali. Ale lovec nebyl mužem, který by se dal ještě jednou oklamat. Nedůvěřoval jim a měl v úmyslu vypátrat, jaký bude vlastní výsledek jejich porady. Měl dost času, aby si prohlédl okolí velice přesně. Kruh, jejž tvořilo shromáždění byl tak veliký, že volné prostranství sotva stačilo. Muži stáli až těsně u stanů, jež je obklopovaly. Šejk sám seděl u stanu, vedle něhož bylo uloženo několik vysokých velbloudích sedel. Tam se lovec oklikou připlížil. Položil se a mohl skulinami vidět shromáždění, a slyšet každé pronesené slovo, tím spíš, že se beduíni ani nenamáhali, aby mluvili hlasem tlumenějším. Jeden ze starších pronesl právě jakousi poznámku, na niž šejk odpověděl: 335

"Není to pravda. Proč mně to vyčítáš? Musel jsem chránit své hosty. Že odešli bez našeho vědomí, může nám být jen milé. Nejsme teď zodpovědní ani za ně, ani za jejich útěk." "Frank však svrhuje vinu na nás. Je to muž statečný; dokázal to tím, že se sám odvážil do našeho středu." "Domníval se, že v nás vzbudí strach. Právě proto, že je tak statečný, nemám strach o naše dcery." "Nerozumím ti." "Seber své myšlenky a budeš mně rozumět. Sallahové jistě nebudou chtít, aby byli zbaveni tak velikého bojovníka. Zajmeme ho a vydáme ho jen za naše dcery." "A pak Sallahové přijdou, aby ho osvobodili. Nastane boj." "Opovrhuji Sallahy. Myslíš, že je jich tak mnoho, že bychom se jich museli bát?" "Málo jich asi není, jinak by se neodvážili nás obklíčit." "A mnoho jich také není, jinak by nás již přepadli, místo aby se zmocnili bezbranných dívek." "Chtějí dosáhnout svého cíle raději lstí než násilím." "Mluvíš, jako bys byl jejich přítel." "Tím nejsem. Mé šediny mne chrání od takové výčitky." "Chceš tedy, abychom cenu zaplatili?" "Myslím, že bude vskutku lépe dohodnout se s ním, než aby došlo k boji." "Nebude boj. Cizího Franka přemůžeme. Potom bude jeho život v našich rukou a budeme moci žádat své dcery, aniž za ně zaplatíme jedinou kozu nebo ovci. Není tomu tak?" Tato otázka platila všem. Odpovědí byl hukot, projevující souhlas. I několik hlasitých výkřiků souhlasu se ozvalo. To přimělo rozvážného starce, aby řekl: "Omývám si ruce v nevinnosti. Dělejte, co chcete." Bylo hlasováno, a ukázalo se, že značná většina byla stejného smýšlení se šejkem. Jeho návrh byl přijat. "Mám Franka přivést?" tázal se jeden z nejhorlivějších přívrženců šejkovy myšlenky. 336'

"Ne," odpověděl šejk. "Až doteď jsem s ním vyjednával jen já. Kdyby pro něho přišel někdo jiný, snadno by mohl pojmout nedůvěru. Půjdu pro něho sám. Připravte se zatím. Pět nejsilnějších se postaví do těchto míst, kudy půjde naším kruhem. Já půjdu napřed, on za mnou. Jakmile se octne za vámi, popadnete ho, strhnete k zemi a svážete tak, aby se nemohl ani hnout. Rukou k tomu je zde dost." Šejk odešel, a ostatní čekali v pevném přesvědčení, že se úklad zdaří. Nejsilnější muži se připravili, a také provazy a řemeny byly sneseny. Jakmile lovec uslyšel, co se má stát, nečekal již na poslední šejkova slova. Lezl mezi stany jako had a když se octl v temnotě, chvátal co nejrychleji k Nenoví, jemuž rychle udělil několik pokynů. Sotva se tak stalo, spatřil, že šejk zvolna přichází, i usedl a tvářil se nadmíru lhostejně. "Effendi, pojď se mnou," vyzval ho Arab. "Proč?" "Abys vyslechl rozhodnutí džemy." "Pověz mi je zde." "To nesmím. Musím ti je oznámit před shromážděním celého kmene. Teprve pak bude mít mé slovo platnost." ,,Pověz mi aspoň, v jakém smyslu džema rozhodla." "V smyslu pro tebe příznivém. Učiníme, co si přeješ." "Vskutku?" Lovec se při těch slovech zvedl a přistoupil k šejkovi. "Ano," odpověděl stařec. "Pojď a neboj se. Neoklameme tě." "Nebojím se a oklamat se nedám. Dokáži ti to hned." Při těch slovech uchopil ho lovec oběma rukama za hrdlo a sevřel mu je tak pevně, že znenadání přepadený muž nemohl ani dýchat. Ruce mu klesly; ztratil vědomí. Kára ben Nemsi ho popadl za prsa, přehodil si ho přes rameno a chvátal s ním do tmavé noci k místu, kde stáli koně. Byli bez dozoru, protože všichni mužští příslušníci kmene se odebrali na shromaždiště. •337

Lovec, pokud tma dovolovala, vybral si dobrého koně, vsedl na něho, položil šejka před sebe přes sedlo a odjel. Nena zatím sedel nehybné na svém místě. V ležení byl klid. Po chvilce se však ozval temný hluk hlasů z místa, kde zasedalo shromáždění, a za chvíli přiběhl beduín a tázal se: "Kde je šejk?" "Proč se ptáš mne? Jsem jeho strážcem?" "Kdejeeffendi?" "Odjel k beni Sallahům!" "Alláh 'l Alláh! Šejk ho jisté hledá po ležení a nemůže ho nalézt." Beduín běžel zpět k ohni, a Nena slyšel, že muži se rozptýlili po celém ležení, aby šejka hledali. Nikdo ho nenašel. Konečně přišla skupina mužů k nehybně sedícímu Indovi. Jeden stařec se ho tázal: "Viděl jsi šejka?" "Ano." "Kde je?" "Proč se ptáš?" "Protože ho marné hledáme, a ty o něm víš." "Ano, vím. Nespatříte ho možná již nikdy." "Proč?" "Váš šejk půjde brzy temnou stezkou smrti." "Co říkáš? Stalo se mu neštěstí?" "Nesmírně veliké." "Jaké?" "Rozhněval mého effendiho." "Jak to? Co tím myslíš?" "Víte sami dobře, že jste chtěli effendiho přepadnout, svázat a odzbrojit." "Kdo ti to řekl? Vždyť to není pravda!" "Nepokoušej se lhát. Effendi sám to slyšel. Skryt za stanem, u něhož leží sedla, vyslechl váš úklad." "Mašallah! A kde je nyní effendi?" "U beni Sallahů. Vždyť jsem vám to již řekl." 338

"A šejk?" "Je s ním." "U Sallahá?" "Ano." "Lžeš. Nikdy by se k nim nebyl odebral." "Dobrovolné ovšem ne, ale effendi ho přinutil; zajal ho." "Muži, mluvíš-li pravdu, pak zemřeš!" V rukou Arabů zalesklo se několik nožů. "Nebojím

se smrti; vím však, že se mne nedotknete. Vaše dcery a váš šejk by pak zemřeli také." "Mluv! Proč jsi neodešel i ty s effendim?" "Dozvíte se to brzy. Pojďte se mnou na shromaždiště. Tam si promluvíme dál." Ubírali se za ním plni hněvu a křikem svolali všechny své rozptýlené soukmenovce, kteří dosud marně šejka po celém táboře hledali. Záhy bylo opět shromaždiště naplněno davem. "Slyšte, co vám řeknu," počal Nena, když došli k ohni. "Mám od vás žádat ještě jednou totéž, co chtěl effendi. Dejte si pozor!" Vytáhl pistoli, zvedl ji do výše a střelil. Za několik okamžiků se ozval jako odpověď jiný výstřel, který padl v dáli. "Kdo tam střelil?" ptal se nejbližší Arab. "Effendi. Dal jsem mu znamení, že porada zatíná. Smí trvat jen pět minut. Pak effendi opět vystřelí na znamení, že chce slyšet odpověď." "Jak ji uslyší?" "Ode mne. Nestřelím-li, zamítli jste jeho vyzvání a vaše dcery budou poslány do zajetí. Vystřelím-li však, bude to znamení, že jste podmínky přijali." "A což kdybychom tě zajali a místo tebe sami vystřelili?" "Tím byste své postavení jen zhoršili. Až vystřelím, musím s několika vašimi bojovníky jít k effendimu. Uvažte, že z pěti minut uplynuly již dvě." Beduíni cítili, že nyní je věc vážná. Stařec, který se prve přimlouval o mír, se ozval opět a to s větším důrazem i vý- •339

sledkem. Nouze nutila i nejzatvrzelejší, aby uznali, že jejich zdráhání uvádí ohrožené dívky v nebezpečí. Ze všech stran se ozývaly varovné hlasy. V tom zaduněl druhý lovcův výstřel. "Mohu se ptát, jak jste se rozhodli?" ptal se Nena. "Musím dát hned odpověď, jinak karavana s dcerami Halafů odjede." "Vystřel!" vykřikl stařec. "Vystřel ve jménu Alláhově! Přijímáme podmínky!" Nena vystřelil, nabil pak pistoli a řekl: "Zvolte si nyní šest svých bojovníků. Budou mne doprovázet k beni Sallahům. Půjdou však beze zbraní." Nebylo jiné pomoci. Šest mužů odešlo s Nenou, který je vedl palmovým hájem kolem hřbitova, s vrchu dolů, do rokliny, z té pak opět ven, do míst, kde ležel lovec v záloze se Sallahy, kteří střežili zajatce. "Díky Bohu!" zvolal šejk, zhluboka si oddychnuv, když spatřil přicházet své soukmenovce. "Měl jsem strach, že nepřijdou!" Lovec pokročil Halafům vstříc. "Vyřiďme vše zkrátka. Nemáme času nazbyt. Přistupují beni Halafové na mé návrhy?" "Ano." "Tedy ustanovuji: Šejk s dvaceti děvčaty bude propuštěn na svobodu. Těchto šest bojovníků však pojede s beni Sallahy jako rukojmí do jejich duaru, kde zůstanou po celý rok. Pak se mohou opět vrátit ke svým. Odjedou hned s bezpečným průvodem. -Ostatní Sallahové zůstanou zde, aby přijali své velbloudy jakmile nastane den. Pak budiž mír a požehnání mezi oběma udatnými kmeny!" Šejk ještě trochu odporoval. Mužům, kteří byli tak náhle prohlášeni za rukojmí, nebylo ovšem také vhod, že mají opustit domov. Protože jim však při tom nehrozilo nebezpečí, byla smlouva konečně potvrzena a zpečetěna na obou stranách přísahami, jež jsou muslimovi tak svaté, že je nikdy nezruší. 340

Deset Sallahů se šesti zajatci se vydalo hned na zpáteční cestu. Stalo se tak proto, aby Halafové již nemohli dělat námitky, pokud šlo o toto ustanovení. Všichni ostatní se pak odebrali i s dívkami do tábora. Nebyli tam ovšem uvítáni s přílišným nadšením. Tarik byl však muž, který uměl jednat. Vstoupil do kruhu starších, kteří zamračeně klopili oči, a řekl: "Beni Halafové nás považovali za své nepřátele, a proto se ujali tří uprchlíků a nechali je opět uniknout. To od nich nebylo moudré, neboť mají za to nyní zaplatit velbloudy a koňmi. Chci jim však dokázat, že nejsme jejich nepřátelé. Přemohli jsme kmen Suefů, a do rukou nám padla velká kořist; proto nechceme oloupit beni Halafy o jejich majetek, nýbrž ponecháme jim jejich zvířata. Budiž mír mezi námi a vámi. Nechť vašich šest bojovníků zůstane po celý rok u nás, aby jako hosté s námi žili a při tom poznali, jak dobře se chováme k přátelům. Zde je má ruka. Ať přijde šejk a vloží do ní ruku svou na znamení, že jsme bratry!" Tato slova vyvolala dobrý dojem. Tváře Halafů se mžikem změnily. Hněv se rozplynul a proměnil se v uspokojení. Starý šejk přistoupil a řekl: "Tvá slova jsou moudrá, a je dobře, že jsi je řekl. Jsi nyní můj bratr a můj syn! Chceš mít mou dceru za manželku?" "Děkuji ti, ó šejku, ale mám již ženu!" "Je škoda, že nechceš mít dvě. Rád bych ti svou dceru dal, a ty by ses pak stal mým dědicem. Ale nemá-li tak být, musím mlčet. Alláh je veliký a Mohamed je jeho Prorok!" Bylo rozděláno několik nových ohňů, pobita mladá jehňata a přineseny velké džbány lagmí, kvašené palmové šťávy. Smíření kmenů muselo být oslaveno tím okázaleji, čím více překvapilo svou nenadálostí. Zatím co se beduíni těšili na společné hodování, odešly propuštěné dívky ke svým rodinám. Kára ben Nemsi přistoupil opět k Hermanovi, kterému již předtím podal vysvětlení o novém Ibrahimově útěku. Mladý muž, který do té •341

doby byl u Zykymy a obou beduínek, nebyl v příliš veselé náladě; jeho tvář byla zachmuřena. "Jsem ovšem rád, že Badija, Hiluja a hlavně Zykyma nám byly vráceny," řekl, "ale k záhadě své rodiny, o níž Ibrahim pasa určitě ví, jsem se dosud nepřiblížil ani o krok. Musím si opravdu vyčítat, že jsem již v táboře Sallahů více nenaléhal na výslech toho ničemy. Nyní musím začít honbu znovu." "Udělal jsem, co jsem mohl, příteli." "Ovšem. Vím to. Udělal jste dokonce více než já, neboť mělo být především mou povinností dbát na to, aby Ibrahim pasa neunikl. Tolikrát jsem ho měl již na dosah ruky, a vždy mně přemrštěné zákony arabského pohostinství zabránily, abych ji po něm vztáhl. Začínám být mrzutý na tuto zemi." Přistoupil k nim šejk Halafů s Tarikem a Hilalem, kteří zaslechli poslední Hermanova slova. "Utěš se, effendi," řekl starý šejk Hermanovi. "Alláh ti je opět vydá do rukou. Cesty boží jsou nevyzpytatelné. Pohleď na mne! Když jsem zajatý procitl ve vašem kruhu, nemyslel jsem, že již spatřím své, ani že ještě dnes budu pít lagmí a jíst jehněčí pečeni. A přece to Alláh náhle způsobil. Uvidíš, že i tebe povede tak, že se nejsnadnějším způsobem jednou zmocníš těch, kteří ti dnes unikli." "Kéž se tak stane! Musím se vydat za nimi." "Hned ne!" řekl Tarik. "Zůstaneš teď u nás a budeš se radovat ze štěstí, jež nám effendi připravil. Co ti může záležet na uprchlících?" "Nezůstaneme," usmál se Kára ben Nemsi. "Muž nedovolí, aby mu nepřítel unikl. Lenoch a zbabělec by se posadil k lagmí a k pečeni a dopustil by, aby nepřítel zmizel. Ale můj přítel se musí zmocnit prchajících - - a já ho doprovodím. ' "Pojedeme hned!" zvolal Herman. "Ne. Víme sice, kam se uprchlíci obrátili, ale jejich stopy bychom v noci marně hledali. Do svítání je nedohoníme; a do-padneme-li je vůbec, stane se tak daleko od těchto míst, kam se 342

již nevrátíme. A pak potřebujeme oba odpočinek, vy i já. Nutno také uvážit, že nyní bude pronásledování obtížnější než

dříve. Dosud byli uprchlíci zdržováni ženami, nyní však ta potíž připadne nám." "Jakže? Pojedou s námi ženy?" "Jen jediná, Zykyma. Ibrahim pasa směřuje k Dar Gus Abu Saidu, to je přímý směr našeho návratu do Káhiry, tam musíme i my. Nechce-li Zykyma zůstat u Sallahů, musí jet s námi, neboť zde se naše cesty dělí." "To není možné, effendi!" řekl Tarik. "Nepustíme tě!" zvolal Hilal. Oba Synové Blesku vskutku pokládali takřka za nemožnou myšlenku, že muž, kterému za tolik děkovali, který jim pomohl ke všemu, co nyní měli, který se mezi nimi objevil jako dobrodinec a posel seslaný Alláhem, ten že by se měl s nimi tak náhle rozloučit. Ale lovec pronesl několik důvodů, jež předem vylučovaly každou námitku. Prohlásil, že za uprchlíky pojedou sami, totiž on, Herman, Said a Nena, a že Zykyma je bude provázet, aby byla přijata na Angličanovu loď. Tarik se nabízel, že je doprovodí, ale lovec zdvořile odmítl. Musel vynaložit mnoho úsilí zejména k tomu, aby zlomil Hila-lovo naléhání, který je chtěl provázet do Káhiry stůj co stůj, a podařilo se odvrátit jej od té myšlenky teprve odvoláním na Hiluju, která, i kdyby k Hilalově cestě svolila, přece by jistě těžce nesla odluku od svého snoubence. Když konečně Kára ben Nemsi prohlásil, že v táboře Sallahů jsou ještě příliš neuspořádané poměry, aby kmen mohl být bez šejka, uznal Tarik moudře nutnost návratu a rozloučení s Evropany. Tak se onen večer v táboře Halafů stal večírkem na rozloučenou přátel. Dlouho hovořili ještě muži u ohňů, a také v ženském stanu šeptaly do noci hlasy dvou sester a Zykymin, ale konečně se snesl spánek na znavená víčka všech, kdož v posledních dnech prodělali tolik trampot. Jen Halafové s Abbasy, kteří si dosud uchovali svou svěžest, zůstali u ohnišť nejdéle. 343

Za ranního úsvitu, když ještě část tábora spala, vsedala malá výprava na velbloudy. Badija a Hiluja se s mnohými slzami rozloučily se Zykymou, které přepustily svůj tachtirvan. Mužové byli vážní a klidní. Tarik nabízel lovci a Hermanovi dar, jenž sestával z dobrých, výtečných velbloudů, lovec však odmítl a přijal jen několik malých, celkem bezcenných dárků památkou na lidi, jejichž zájmy mu byly v posledních dnech stejně důležité jako jeho vlastní. Vybrali tedy jen tolik velbloudů, kolik jich malá výprava potřebovala, a naložili na ně vodu a potraviny. Pak se rozloučili. Když Zykyma a Herman, provázeni arabadžim a Nenou odjížděli do ranního šera, ozval se hlasitý pláč Badijin a Hilujin. Lovec zůstal nejdéle, aby přijal poslední pozdrav obou sester. Byly dojemně vděčné. Konečně i on pobídl své zvíře. Tarik a Hilal skočili na koně a provázeli ho kus cesty. Tiše a mlčky jeli ranním šerem k severu, a pak, když začínali dohánět Hermanův oddíl, zastavil Tarik své zvíře. Podal lovci ruku a řekl: "Effendi, má duše odchází s tebou. Vrátil jsi mně štěstí mého života a dobyl jsi vítězství našemu kmeni. Já i můj bratr, my všichni jsme ti povinni nekonečným díkem a nemůžeme ti jej ničím projevit, neboť ses rozhodl opustit nás a nepřijmout od nás dary. Nejsi vyznavačem Mohamedovy víry, tak jako my, effendi, jsi křesťan a Frank. Neměl jsem nikdy rád křesťany ani Franky, snad jsem je dokonce nenáviděl. Ale nejednal jsem správně. Nyní bych si přál, abych vždy jednal tak jako ty, a abych svému kmeni vládl stejně moudře, jak by na mém místě učinil Frank. Alláh jebarik fik - - Bůh ti žehnej!" Domluvil a zasadil ostruhu svému koni. Nečekaje již na to, co lovec odpoví, vracel se do ležení. Tu i Hilal přitočil své zvíře k velbloudu, na němž jel lovec. "Effendi," pravil, "nemohu nic říci, neboť můj bratr vyslovil vše, co je v mém srdci. Chci se jen modlit k Alláhovi, aby mně poskytl štěstí zase tě spatřit. Snad jednou splní toto mé přání, 344'

abych byl šťasten. Byl jsi k nám tak dobrý a tak šlechetný, effendi - miluji tě!" Pohnutí rozechvělo poslední jeho slova. Obrátil své zvíře a odjížděl zvolna za svým bratrem . . . 345

Kapitola čtrnáctá UNIKLI

Dar el Gus Abu Said je jméno kraje, k němuž náleží malá oáza téhož jména. Z pastvin beni Halafů tam lze na dobrém velbloudu dorazit ve dvou dnech; tak dlouho trvala cesta malé družiny, putující po stopách Ibrahima paši. Vytrvalý jezdec byl by snad vzdálenost překonal dříve, avšak okolnost, že v lovcově družině byla Zykyma, nepřipouštěla přepínat sfly malé karavany. Bylo nutné dopřát si aspoň skromné odpočinky přesto, že statečná mladá žena překonávala obtíže dlouhé jízdy poměrně snadno. K oáze Abu Said dorazili, když nastával třetí den. Uprchlíci tam nebyli, a nikdo z nepatrného poetu obyvatel oázy je nespatřil. Vydali se tedy do blízké vesnice el Kazru, která náleží k této krajině, a zabočili tam k šejkovu příbytku. Zde je potkala tato malá příhoda: Otrhaný muž, který byl patrně šejkem, jim vyšel vstříc a zamračeně je pozoroval. Sotva dojeli, tázal se: "Kdo jste? Co tu chcete?" "Sallam aleikum!" pozdravil ho lovec. "Proč se ptáš dříve, než jsi vyslovil pozdrav?" "Nemám pozdrav pro nevěřící." 346'

"Kdo ti řekl, že jsme nevěřící?" ptal se lovec. "Vím to." "Jistě od tří mužů, kteří řekli, že jsou pronásledováni? Kde jsou ti lidé?' "Nevím." "Chceš chránit a skrývat zločince?" "Ochraňuji koho chci a nedám si nikým nic předpisovat." "Odměním tě, povíš-li mně, kde je najdu." "Nechci od tebe odměnu." "Povím ti tedy, že jsem pod ochranou egyptského khedive. Budeš-li se zdráhat a nedáš-li nám zprávu, uškodíš sám sobě." "Muži, které hledáš, odjeli." "Kam?" "Do Mendikkehu. Chtěli se pustit přímou cestou do Káhiry." To místo bylo vskutku na nejkratší cestě do hlavního města, proto lovec nic nenamítal. "Kdy sem přijeli?" "Před pěti hodinami." "A kdy odjeli?" "Hned. Vzali jen vodu do měchů a spěchali dál." Muž nevzbuzoval v lovci příliš velkou důvěru, ale jeho zpráva byla tak podobná pravdě, že ji bylo možno věřit. Obrátili tudíž velbloudy na cestu k Mendikkehu. "Počkejte ještě!" zvolal na ně šejk, když se chystali odjet. "Nevezmete si vodu?" "Ne." "Proč? Vezměte si ji a zaplaťte nám ji." "Nepotřebujeme vodu." "Bez placení odtud nesmíte. Máme právo vybírat od každého poutníka daň." > "Jak bys mohl vzít peníze od nevěřícího? Kdybys k nám byl zdvořilý, dostal bys dar, ale takhle nedostaneš nic." "Pak vás odtud nepustím!" Postavil se jim hrozivě do cesty. Herman však vytáhl revolver, namířil na něho a pobídnuv zvíře do cvalu, zvolal: •347

"Z cesty nebo tě přejedu!" "Alláh, Alláh!" vykřikl muž a zděšeně odskočil. Za Hermanem projeli ostatní, neohlédnuvše

se již po zklamaném výběrčím daně. Obec nebyla veliká. Stany a chaty brzy minuli. Když jeli opět všichni pospolu, ptal se Herman lovce: "Myslíte opravdu, že nám ten darebák řekl pravdu?" "Ano, věřím mu. Ibrahim pasa má tak naspěch, aby nám unikl, že se jistě pustil nejpřímější cestou. Proč by vlastně jeli oklikou přes El Ajus?" "Aby nás popletli." "Hm! Přesvědčíme se brzy. Hle, tam je stopa. Prozkoumejme ji." Lovec seskočil a podrobnou prohlídkou shledal, že v písku se jeví obraz týchž stop, které až dosud sledovali. Dokazovaly to jisté malé známky, jež umělo rozeznat jen bystré oko. Lovec vsedl opět na velblouda, a jeli dál v přesvědčení, že mají uprchlíky před sebou. Zvířata popohnali k největšímu chvatu. Do Mendikkehu jeli čtyři hodiny. Když projeli vesnicí, vyhledali opět šejka, který je vlídně pozdravil. "Jeli tudy tři jezdci se čtyřmi velbloudy?" tázal se ho lovec. "Ano." "Jsou ještě zde?" "Ne. Sestoupili jen nakrátko a pak zas jeli dál směrem ke Káhiře." "Děkuji ti. Zde si vezmi odměnu za svou zprávu. Sallam!" Podal šejkovi stříbrný peníz a obrátil se, aby jel dál. Vtom šejk, prohlížeje si peníz, na něho zavolal, aby počkal. Jak se zdálo, byl darem té mince velice rozradován, neboť volal: "Zadrž! Počkej ještě okamžik!" A když lovec k němu otočil velblouda, přistoupil šejk až ke zvířeti a řekl tiše: "Tvá ruka má dar dobročinnosti; proto nechci, abys byl zklamán." "Ah! Což jsi mi neřekl pravdu? Nezdálo se mi, že bys lhal." 348

"Řekl jsem ti pravdu, ale v ústech jiných je lež. Hledáš dva muže, kteří s jistým bení Suefem jedou do Káhiry?" "Ano. Řekl jsi, že jeli tudy." "Ne, to jsem neřekl. Ptal jsi se po třech jezdcích a čtyřech velbloudech. Ti jeli naší vsí, pravda; nebyli to však muži, které hledáš." "A kdo tedy?" "Byli to tři beduíni z el Kazru. Sestoupili u mne a řekli mi, že vyjeli, aby tě spletli." "Jak tomu mám rozumět?" "Muži, jež hledáš, vyměnili svá zvířata v el Kazru za jiná, dali šejkovi peníze a jeli pak do Káhiry přes Labu. Na velbloudy, na nichž přijeli, vsedli Iři jiní muži, kteří pak jeli až sem k nám. Zavedli tě od těch, jež chceš dohonit." Herman uhodil rukou do sedla a tiše zaklel. "Pojedou tak daleko," pokračoval šejk, "až budou mít uprchlíci značný náskok; pak se obloukem vrátí do el Kazru, aby se ti vysmáli. Velbloudi, na nichž jedou, jsou lepší než ti, jež za ně dali. Udělali velmi dobrý obchod." "Ten obchod ještě není uzavřen! Děkuji ti za vše, co jsi mně řekl. Zde máš dárek! Jak je to dlouho, co ti tři muži projeli vaší vesnicí?" "Necelá hodina. Příliš nepospíchali." "Pokusíme se je tedy dohonit. Alláh tě opatruj!" Lovec vyjel pak se svými průvodci do pouště, kde našel zřetelné stopy, naznačující, kterým směrem tři podvodníci jeli. "Co uděláme?" ptal se Herman. "Rozdělíme se. Vy se ujmete Zykymy a pojedete s ní zvolna po této stopě, zatím co já se Saidem a Nenou pojedeme tryskem napřed. Dohoníme ty chlapíky, vezmeme jim zvířata, takže půjdou domů pěšky. A kromě toho dostanou poučení, na něž nezapomenou." Kára ben Nemsi, Said a Nena vyrazili. Jeli sotva půldruhé hodiny, když před sebou spatřili čtyři velbloudy, tři jezdce 349

a jedno zvíře volné. Rozumí se, že i oni byli zpozorováni. Jezdci zastavili svá zvířata a sestoupili s nich. "Očekávají nás, aby se nám vysmáli," řekl lovec. "Dostane se jim té radosti. Saide a Neno, chopte se každý jednoho muže, ale tak rychle, že nebudou moci použít zbraně. Ostatní obstarám sám." V deseti minutách k nim dojeli. "Odkud a kam jedete?" ptal se lovec. "Domů," odpověděl jeden z nich, usmívaje se. Lovec a jeho průvodci seskočili s vysokých sedel, a prvý, ukazuje na čtyři velbloudy, pokračoval: "Tyto velbloudy odněkud znám." "Patří nám." "Myslím, že ne. Byli ukradeni beni Halafům." "Nejsme zloději. Mýlíš se!" "Zloději sice nejste, zato však jejich spojenci. Vyměnili jste tato zvířata se zloději, kteří se pustili do Labu, zatím co vy jedete k severu, abyste nás odvedli z pravé cesty." "Muži, zbláznil ses? Jsme svobodní beduíni a nedovolíme, aby nás džaur urážel." "Dovolíte ještě něco jiného!" S těmi slovy vyrazil mu lovec zbraň z ruky, popadl ho za krk a mrštil jím k zemi. Nato klekl na muže kolenem, aby se nemohl ani hnout. Se stejnou rychlostí se zmocnili Said a Nena obou druhých beduínů a odzbrojili je. Zatím lovec spoutal svého zajatce a pomohl držet dva ostatní. Nato nastala exekuce. Všichni tři beduíni dostali od Neny tak strašlivý výprask, že plačky prosili o milost. "Tak!" řekl nakonec lovec. "Chtěli jste se nám vysmát a nyní se můžete smát sami sobě. Běžte a nepokoušejte se již nikdy podvést Franka." Rozřízl jim pouta a pustil je. Vstali a rozhlíželi se, pak dva z nich práskli do bot, třetí, když to viděl, pustil se za nimi skoky tak velikými, co mu jen opuchliny dovolovaly. 350

"Pozdravujte od nás svého šejka," smál se za nimi Said. "A řeknete mu, že jste dostali poplatek, který mu effendi odepřel!" Zatím k nim dorazil Herman se Zykymou. Ukořistěná zvířata byla svázána, pak vsedli jezdci na velbloudy a jeli dál napříč přes poušť do Abu Mehery, kterýmžto místem se museli ubírat také uprchlíci. Myšlenka oklamat pronásledovatele jim prospěla, neboť když lovec přijel do Abu Mehery, dozvěděl se, že hledaní minuli toto místo již před pěti nebo šesti hodinami. V Abu Meheře se musela naše karavana zastavit, aby naplnila prázdné měchy vodou. A pak opět dál, co nejrychleji do Meghary, kde se dozvěděli, že hledaní jsou stále ještě značný kus cesty před nimi. Z Meghary vedla v těch dobách živá karavanní silnice přímým směrem na východ do Káhiry. Tu cestu vykonali odpoledne a večer, a jen malou část noci věnovali spánku. Když dorazili do Gizehu, odkud evropští cestovatelé podnikají své výlety k pyramidám, nabyli jistoty, že pronásledované před Káhirou již nedostihnou. Nyní nebylo již možné sledovat stopy, a také vyptávání na oživených cestách nemohlo mít výsledek. V městě samém mohli pátrat jen pomocí policie, nepomůže-li jim náhoda. Bylo odpoledne, když jeli kolem místokrálova paláce a přes most obou nilských ramen, jež obklopují ostrov Bulak. Oddechli si s ulehčením, když na konci přístavního mola spatřili známou Angličanovu jachtu, jehož veliký obraz, umístěný na lodní přídi, se chvěl odleskem odpoledního slunce, odráženého vlnami veletoku. Mužové sestoupili se zvířat, pomohli Zykymě z tachtirvanu a pak, zanechajíc zatím Nenu u velbloudů, chvátali na palubu, toužíc smýt z těl prach pouští a silnic, jejichž nekonečné míle projeli v posledních dnech. Když přešli přístavní můstek, spatřili lorda, který seděl s kormidelníkem pod stříškou a - pilně se 351

učil arabsky. Když je Angličan spatřil přicházet, vyskočil s radostným úžasem, roztáhl svá obrovská ramena jako chobotnice a objal lovce tak důkladně, až v něm všechny kosti zapraskaly. "Alláh va sálá va marhábal" zvolal, aby ukázal, jak se naučil arabsky. "Já bacht, a tarawda yes! Oh, oh, sir, jaká to radost a štěstí, yes, well!" Objal Hermana, ale

vtom zahlédl i Zykymu, vyvalil oči a již se hnal, aby zavolal Normana a Čitu. V okamžiku se však vrátil a přinášeje sedátko zval Zykymu - světe, zboř se! - nejčistší arabštinou: "It faddal isterih - račte se laskavě posadit!" Malíř Norman se svou Čitou byli na lodi. Slovo Čita, jak známo, znamená květina; a sličné děvče bylo skutečně jako květ zrána rozkvétající, když je se svým snoubencem přišlo uvítat. Čitina radost, když spatřila Zykymu, byla až dětinsky vášnivá. Krásná dívka nepřestala myslet na svou statečnou přítelkyni po celý čas, co pobývala na lodi, a teprve teď, jejím návratem zmizel poslední stín, který dosud tísnil slastné Čitino srdce. Něžně objala bratra, který byl pak tím hřmotněji uvítán malířem Normanem. Lovec se nezdržoval dlouhým vyprávěním. Vylíčil jen stručně, co zažili, a odkázal zodpovězení všech podrobnějších otázek Saidovi a Zykymě v pozdější době. "Pronásledovali jsme Ibra-hima pašu na zpáteční cestě až sem," končil svou stručnou zprávu, "a chceme ho teď dopadnout ve městě, aby náš přítel Herman mohl konečně zachytit nitku, která by ho vedla při dalším pátrání. Ibrahim pasa dorazil se svými průvodci do Káhiry asi tři hodiny před námi, a nutno se tedy vydat ihned na policejní velitelství, aby bylo zavedeno patřičné pátrání. Jakmile se převléknu, půjdu do města." "Vykonám to za vás, sir," řekl malíř a vyskočil. "Já se převlékat nemusím, a řekl jste sám, že záleží na rychlém zařízení té věci. Dejte mi popis Ibrahimových průvodců a půjdu. Zařídím vše potřebné!" 352<

Odešel, vrátil se asi za hodinu a ujistil všechny, že káhirská policie slíbila vykonat vše, co vykonat lze, aby tři podezřelí muži byli zadrženi a zjištěni. Policejní náčelník přislíbil Normanovi, že pošle na loď zprávu, jakmile bude vyšetřeno místo, kde se tři cizinci zdržují. Opravdu také ještě před setměním přišel na loď kavas, provázený chytře se usmívajícím mužem, který prý chce bílému effendimu něco sdělit o třech cizincích, kteří dnes přijeli do Káhiry. Byl to hamal, nosič zavazadel. Přivedli hamala do lordovy kajuty, kde byl Angličan, lovec, Herman a malíř. Lord, který znal velmi dobře klíč, jenž rozvazuje jazyky všech Arabů, podal hamalovi beze slova zlatý peníz, a pak se začal lovec hamala vyptávat, co ví o hledaných mužích. Hamal, stále se usmívaje, díval se zamilovaně na zlatak a řekl: "Nemám to vyzradit; ale protože jste mne tak hojně obdarovali, řeknu vám to. Na tržiště přijeli tři muži, jeden z nich byl bedawi, druzí dva vznešení pánové. Pánové dali beduínovi své velbloudy a on s nimi odjel. Pak mne žádali, abych jejich zavazadla odvezl na skket et hadid, kam mne následovali. Vsedli do vlaku a vzali si lístky do Alexandrie. Slyšel jsem fo." Lovec pokývl hlavou. Aniž se již dál vyptával, řekl Normanovi: "Seberte se a běžte ještě jednou na policejní velitelství, a vy, master Herman, doprovoďte svého přítele. Vypravujte tam všechno, co Ibrahim pasa podnikl proti místokráli, neboť jen tak dosáhnete, že na něho a Polikeva bude vydán zatykač. Jakmile budete hotovi, jděte na nádraží, kde zatím budu i já; nena-leznete-li mne tam, čekejte." Oba mladí muži odběhli. Kára ben Nemsi se obrátil k lordovi. "Mylorde, dejte laskavě loď ihned připravit k odjezdu. Jakmile budete mít dost páry, plujte po Nilu, a to rychlostí co možno největší. Použijte průplav do Alexandrie." "A vy, sir?" 353

"Já jedu vlakem." "Kde se setkáme? "V Alexandrii. Budu tam na vás čekat na nábřeží buď sám, nebo tam bude master Herman či Norman. V Daman-huru můžete jednou vystoupit a ptát se na nás na policii. Kdybychom měli příčinu sdělit vám nějakou zprávu, najdete tam pokyny." Následovalo krátké rozloučení, pak chvátal lovec na nábřeží, kde dosud Nena střežil velbloudy, jejichž náklad byl již před večerem přeložen na loď. Nařídil mu, aby zahnal zvířata k nejbližšímu obchodníkovi, prodal je tam za každou cenu, a nejdéle za hodinu aby vstoupil na Angličanovu loď. Pak lovec chvátal na nádraží. Nevěděl, kdy vlaky odjíždějí, a zde se teprve ke svému nemalému zklamání dozvěděl, že musí čekat plné čtyři hodiny. Nezbývalo tedy nic než přemoci netrpělivost. Zdržení však nebylo zbytečné. Musel velmi dlouho čekat, než přišli Herman s malířem, kteří se objevili téměř až před odjezdem, zdrženi zvědavými policejními úřady. Přinesli však potěšitelné zprávy. Egyptské úřady vydaly na Ibrahima pašu a jeho průvodce Polikeva zatykač, který byl hned kabelován do Alexandrie. Konečně byl vlak vypraven. Jeli kolem paláce Tušunu mezi průplavem a Nilem k severu, k Alexandrii. Dá se domyslet, s jakou netrpělivostí hleděl zvláště Herman vstříc tomuto cíli. Bude-li Ibrahim pasa dopaden v Egyptě, podaří se snad za pomoci egyptské policie vyrvat mu tajemství Eaglenestů. Ujede-li však do Turecka, nebude další pronásledování možné. Pohříchu dorazili do Alexandrie teprve časně ráno. Rovnou cestou vydali se všichni tři na policii. Dostali tam neočekávanou zprávu, že osoby, jež byly v depeši popsány, vůbec do Alexandrie nepřijely. "Nepřijely dráhou?" "Ne." 354'

"A po lodi, průplavem?" "Také ne." "Nebo po silnici, některou bránou?" "Rovněž ne. Dal jsem obsadit veškeré příchody po zemi i po vodě. Víte jistě, že ti lidé chtěli skutečně do Alexandrie?" "Ano." "Snad změnili cestou plán, neboť si jistě řekli, že jsou pronásledováni a tudíž zde očekáváni." "To je ovšem možné." "Pak mohli v Damanhuru přestoupit na druhou trať, která tam odbočuje od Rozetty. Mám se tam zeptat telegraficky?" "Snažně vás o to prosím." Telegraf hrčel, a za několik minut přišla odpověď: "Budeme pátrat." Byli nuceni čekat déle než hodinu. Lovec dal zatím telegrafovat do Damanhuru popis dvou uprchlíků. Za půldruhé hodiny se konečně ozval zvonek telegrafu. Odpověď zněla: "Dva popsaní zde vstoupili do vlaku, jedoucího do Rozetty. Patrně tam již dorazili." Lovec dal hned telegrafovat znovu: "Lord David Lindsay bude se na mne ptát. Ať co nejrychleji pluje do Rozetty místo sem." Pak se vrátili na nádraží a odtud telegrafovali opět do Rozetty na tamější policii. To bylo vše, co mohli za těchto okolností udělat. Rozetta je s Alexandrií spojena dráhou, vedoucí podél moře a při tom se dotýkající Abukiru. Té dráhy museli nyní použít. Vlak odjížděl teprve k ránu, tak přijeli na místo teprve dopoledne. Také zde byla první cesta na policii, kde předložili opis zatykače. Pátrání policie však bylo marné. Depeše přišla teprve tehdy, když hledaní již mohli být v Rozettě. Hned byly prohledány všechny veřejné domy a také soukromé byty, v nichž se cizinci ubytovávali, ale nic nebylo nalezeno. Policie pozorovala všechny ulice a místa-, aniž našla nejmenší stopu po hledaných. 355

"Jak vidíte, učinil jsem svou povinnost," řekl náčelník policie. "Víc jsem nemohl udělat." "Prohledali jste i lodě?" "Lodě?" tázal se udiveně úředník. "Ovšem! To bylo podle mého nejpotřebnější." "Jak to?" "Uprchlíci se přece

zpravidla snaží co nejrychleji se dostat na palubu." "Kdo chce na palubu některé lodi, musí nám dříve ohlásit odjezd, Protože se hledaní nehlásili, nešli také na loď." "A kdyby vstoupili na loď bez vašeho dovolení?" "To není možné." "Jestliže loď již odplula, bude pozdě tuto možnost připouštět. Prosím vás velice naléhavě, abyste dal prohledat všechny lodě kotvící v přístavu." "To bude zlá práce!" "Které lodi opustily od včerejška přístav?" "Včera žádná. Dnes ráno dvě plachetní lodi, určené do Damietty a Port Saidu, a pak francouzský parník, který pluje do Marseille a cestou staví na Krétě." "Je to cestovní lod?" "Ne, nákladní." "Jak se jmenuje?" "La Bontense, kapitán Leblanc." "Vyptám se sám na tu loď." Lovec odešel. Přišel do přístavu a viděl, že Angličanova jachta právě přistává. "Našli jste je?" volal lord, který stál na palubě. "Ne." "All devils! Přece nemohli uletět vzduchem! Co dělat?" "Naložte uhlí a vše, co jinak potřebujete k větší plavbě. Možná, že brzy vyplujeme na moře." "Well, sir, stane se. Holá, kormidelníku!" 356'

Lovec se vyptával přístavních dělníků, na kterém miste byl zakotven francouzský parník. Dozvěděl se to a odebral se tam. Seděla tam žena se dvěma dětmi a mohla mu dát na jeho otázku zprávu, že dva muži byli včera večer přijati na loď. Lovec podal ženě několik mincí. Když se vzdaloval, svolávala za ním tisíceré Alláhovo požehnání. Co nemohla policie vykonat od včerejška, podařilo se mu za čtvrt hodiny. Vrátil se na policii, kde náčelník shromáždil své mužstvo a právě se chystal dát rozkazy k prohledávání lodí. Bylo pochopitelné, že naši přátelé nebyli v nejlepším rozmaru. Hledaní jim opět unikli. Proto lovec úředníkovi řekl nepříliš zdvořile: "Už to není zapotřebí." "Proč?" "Muži, které hledáme, odpluli. Odebrali se včera večer na palubu La Bontense." "Je to možné?" "Vím to jistě. Co nyní radíte?" "Kdybyste měl rychlou lod', mohl byste parník ještě dohonit. Odplul sotva před hodinou a je tak špatně stavěný, že jeho rychlost není vahiá." "Naštěstí máme v přístavu jachtu, kterou můžeme použít." "Výborně! Alláh je veliký! Dává jachtu tomu, kdo ji potřebuje. Jeho jméno budiž velebeno!" Po tomto nadějném projevu egyptského optimismu opustili naši přátelé snaživého policejního úředníka. Neuplynula ani hodina, a všichni byli na palubě jachty: lord se svým synovcem, lovec, Norman, Zykyma, Čita se svou služkou, Nena a arabadži. Malá jachta odrazila od pevniny a vyplula nilským ramenem k moři. Z počátku plula zvolna, protože vody jsou zde velice nebezpečné. Potom však, když se octla na otevřeném moři, pustil lord jachtu plnou parou. Malá loď se lehce naklonila na bok a letěla po vlnách jako vlaštovka. 357

Kormidelnflc mel před sebou mapu moře, na níž byly pravidelné lodní plavby přesně naznačeny. Mohl se podle nich řídit a držet loď směrem na Krétu. Krátce po poledni se objevil před nimi francouzský parník. Když se k němu přiblížili, spatřili na jeho boku jméno La Bontense, sestavené ze zlatých písmen. "Máme je," řekl Herman s ulehčením. "Kormidelníku, bokem k boku!" velel lord Lindsay. Brzy jachta plula těsně podél parníku. Jeho kapitán stál na velitelském můstku, pohlížel na jachtu a volal: "Plavidlo, ahoj! Odkud?" "Rozetta," odpověděl Lindsay. "Kam?" "K La Bontense." "Ke mně? Co chcete?" "Na palubu. Prosím, abyste se přitočil." "Co chcete na palubě?' "Hledáme tři muže, na něž egyptská vláda vydala zatykač." "Na mé palubě není Egypt." "Prosím, abyste mně vydal ty tři darebáky!" "Šílená myšlenka! Hleďte, abyste byli trochu dál, jinak se otočím a potopím vás!" "Thunder-storm!" vykřikl lord. "Co teď, Charleyi?" "Zde na širém moři nám ovšem nemusí své cestující vydat; ale můžeme jim zůstat v patách. Na Krétě přistane; až bude v přístavu, musí poslechnout policii." "Dobrá, zůstaneme v jeho vodě!" "Jen ne příliš blízko," mínil kormidelník. "Kdyby dal zpáteční páru, ponoří nás, jak hrozil." "Zdá se mi docela určitě, že ti chlapi jsou tam nahoře na palubě!" ozval se Herman, který pozoroval loď dalekohledem. Bylo tomu skutečně tak. Ibrahim pasa a Polikev se opírali o zábradlí lodi a mávali posměšně šátky. Rozumí se, že na to nikdo na jachtě nereagoval, jen Kára ben Nemsi, opíraje se o zábradlí jachty, bystře pozoroval nákladní 358

loď. Věděl, že Francouz své cestující nevydá. Věděl také, že v krétském přístavu by je musel vydat, a byl přesvědčen, že Francouz raději ani nepopluje k tomu ostrovu, nýbrž že použije noční temnoty, aby cestující vysadil na některém jiném, bezpečnějším místě. Kormidelník udržoval jachtu v slušné vzdálenosti od parníku a přibližně stejnou rychlostí ubíral se za ním. Na lovcovo přání nařídil Lindsay námořníkovi u plavboměru, aby změřil rychlost, kterou oba parníky plují. Ukázalo se, že za hodinu urazily jen dvanáct námořních mil. Protože vzdálenost mezi Rozettou a Krétou obnáší asi tři sta námořních mil, bylo třeba od odjezdu asi dvaceti pěti hodin, aby dorazili k tomuto místu. Bylo zřejmé, že zachovají-li nynější rychlost, budou na Krétě asi zítra v poledne. V tom však francouzská loď náhle zmírnila rychlost o devět uzlů. Kormidelník potřásl hlavou a řekl: "Nepochopitelné! Při této loudavé jízdě připluje tato plechovka na konzervy teprve zítra v noci na Krétu, a to přece sotva má v úmyslu." "Snad myslí na něco jiného," uvažoval lovec. "Možná, že nás chce oklamat. Pluje pomaleji, aby se nedostal příliš daleko na západ a aby mohl dnes v noci vysadit své cestující na některém východním místě, tedy snad na Rhodu nebo na Karpathu." "Opravdu tak to bude! Není přece jiný důvod, proč by jinak rychlost zmenšoval. Ale my také něco provedeme." "Co?" "Popluji napřed. Budou myslet, že plujeme na Krétu proto, abychom je tam očekávali a chytli; já se však od nich vzdálím jen tak daleko, abych je viděl, kdežto oni nás vidět nebudou. Pak asi změní směr, a my se pustíme za nimi, ať plují kamkoliv." Lovec i Lindsay s tím nápadem souhlasili, a záhy se ukázalo, že byl velmi dobrý, neboť sotva jachta na západě zmizela, otočil se nákladní parník k severu, přímo k ostrovu Rhodu. Francouz netušil, že jachta je v bezpečné vzdálenosti sleduje. 359

Z Rozetty na ostrov Rhodos je dvěstěosmdesát námořních mil, a protože nákladní loď nyní plula opět plnou parou a urazila šestnáct mil za hodinu, dalo se očekávat, že dorazí na ostrov za svítání. Tento výpočet se ukázal správný. Když uplynula noc a nastal den, spatřili z jachty před sebou vrcholky rhodosských hor; nalevo ležel dlouhý Karpathos. Tam v dálce ležel nad obzorem obláček hnědého dýmu z francouzské nákladní lodi. Zřejmě obeplouvala Karpathos, za jehož předhořím na chvíli zmizela, aby se asi po dvou hodinách opět objevila a plula k ostrovu Rhodos. Sotva se objevil přístav města a francouzská loď se chystala do něho veplout, objevila se lordova jachta, jejíž cestující se již domnívali, že lov jim neujde. Francouzský parník se však náhle otočil a vracel se opět z přístavu, jako by před jachtou utíkal.

"Hang it all!" vykřikl lord. "Opět nám prchá!" "To je nepříjemné, nejvýš nepříjemné!" mínil Kára ben Nemsi. "Kdyby nebyl přístav tak otevřený, mohli bychom se skrýt, až by spustili kotvu, a pak by nemohli utéct. Nezbývá nic jiného, než ho opět pronásledovat." A tak začala plavba znovu západním směrem. Lindsay byl zachvácen pravou loveckou horečkou. Pronásledoval parník kolem ostrova Karpathos na Krétu. Na širém moři nemohl nic dělat; musel čekat, až nákladní parník vpluje do přístavu. Tak uplynul celý den. Když nadešel večer, zastavil francouzský parník stroje a otočil se, takže jachta se přiblížila až k němu. Po krátké výměně názorů dosáhl Lindsay tentokrát poměrně snadno, aby směl na palubu parníku. Dal spustit malý člun na moře a veslovali k francouzské lodi. Kapitán parníku spustil schůdky, když byl o to požádán, a'uvítal lorda, lovce a Hermana s překvapující, ale poněkud posměšnou zdvořilostí. Lindsay mu řekl, koho hledá, a dostal pak dovolení, že může všechny místnosti na lodi prohledat a hledané tři muže, jestli je najde, si ve jménu božím vzít. 360<

Toto hledání si vyžádalo víc než hodinu času. Bylo provedeno s všemožnou důkladností, až konečně lovec nabyl přesvědčení, že hledaní již nejsou na lodi. Byli jistě někde vysazeni na pevninu, snad je také převzala některá loď v okamžiku, když z jachty videu' jen kouř parníku. Naposledy vstoupili do skladiště uhlí. Prováděl je strojník; muž až dosud zamlklý, který teď, když obdržel potají od lorda několik zlataků a přesvědčiv se, že není nikým viděn, řekl: "Monsieur, byli jste podvedeni. Za vaši štědrost vám povím, že osoby, které hledáte, vystoupily na ostrově Karpathos. Vstoupily do jedné z rybářských bárek, když jsme obeplouvali ostrov. Najdete je patrně ve vsi Arkassu, která leží na jižní části západního pobřeží toho-ostrova. Prosím vás, abyste mne nezradili!" Lovec mu podal ruku a řekl: "Přijměte náš dík. Přesvědčili jsme se, že osoby, které hledáme, zde již nejsou, a mohli jsme tedy i bez vaší zprávy s jistotou mít za to, že byly vysazeny buď na Karpathu nebo na Kasu. Ale i tak jsme vám vděčni za zprávu." Nato opustili nákladní parník, ale ještě předtím kapitánovi poděkovali stejně chladnokrevně, jak klidně on se jim smál do očí. Kapitán La Bontense se díval se za nimi, a když viděl, že jachta obrací a plnou parou pluje zpět, mrzutě zabručel: "Proklatě! Mají nos skoro na stopě! Nemyslím, že by jim kořist ještě jednou mohla uniknout - -" Následuje román RŮŽE PRALESA 361

OBSAH 1. Mezi amauty ..... 9 2. Duch jezera El Chiyam ..... 35 3. Vládkyně pouště ..... 67 4. Pohřbená karavana ..... 82 5. Výzva k boji ..... 92 6. Starý šejk ..... 121 7. Zápas o nevěstu ..... 139 8. Vyvržen z kmene ..... 163 9. Fers el Hadžar ..... 192 10. Boj na dunách ..... 218 11. Šemsellejla ..... 249 12. V ležení Suefů ..... 279 13. Honba pokračuje ..... 306 14. Unikli 346

DOBRODRUŽSTVÍ Z CELÉHO SVĚTA - 2. SVAZEK KAREL MAY KRÁLOVNA v v POUŠTĚ (román z cyklu Třemi díly světa)

Adaptation by Petr Domák Illustration cover by ak. malíř Zdeněk Burian Graphic design by Jiří Hanák I. vydání 20 000 výtisků Vydal R. Suchánek - nakladatelství Návrat jako svou 81. publikaci v roce 1993 Vytisklo SPEKTRUM Brno, Vídeňská 113 Tematická skupina 13 Dop. cena ke dni vydání vč. DPH 59- Kč ISBN 80-85432-80-3

NAKLADATELSTVÍ

(c) SUCHÁNEK - NÁVRAT - 1993 (c) ADAPTATION BY PETR DORŇÁK - 1992 (c) COVER BY EVA HOCHMANOVÁ-BURIANOVÁ ET OSTROV Výhradní reprodukční práva k ilustracím Z. BURIANA zadána agentuře OSTROV Illustration cover by ak. malíř ZDENĚK BURIAN ISBN 80-85432-80-3